

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

LEV NİKOLAYEVIÇ TOLSTOY

SAVAŞ VE BARİŞ

THOMAS CAMPI • FREDERIC BREMAUD

Çizgi
ROMAN DÜNYA KLASİKLERİ

ENTV

LEV NIKOLAYEVIÇ TOLSTOY

SAVAŞ VE BARİŞ

ÇİZGİ ROMAN DÜNYA KLASİKLERİ

ÇEVİRİ: ULAŞ CANDAŞ, MURAT YURDAKUL

ÇİZER: THOMAS CAMPI
ESER UYARLAMASI: FREDERIC BREMAUD

Doğuş Grubu İletişim Yayıncılık ve Ticaret A. Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
Erman Yerdelen

Genel Müdür
Cem Aydın

Genel Müdür Yardımcısı
Görkem Yaşayan

NTV Yayınları Editörü
Mustafa Alp Dağıstanlı

Genel Yayın Koordinatörü
Elif N. Kutlu

Çeviri
Ulaş Candaş
Murat Yurdakul

Grafik Uyarlama
Ayhan Şensoy

Katkıda Bulunanlar
Sevin Okyay
Cem İleri

Proje Koordinasyon
Sena Uzunoğlu
Özgür Akhan

ÉDITIONS GLÉNAT © GUERRE ET PAIX
Yayın hakları Akan Ajans Basın ve Telif Hakları Tic. Ltd. Şti. tarafından alınmıştır

ISBN: 978-605-5813-39-0

Doğuş Grubu İletişim Yayıncılık ve Ticaret A. Ş. Maslak Mahallesi G45 Ahi Evran Polaris Cad.
Doğuş Power Center No.4 Maslak Şişli-İSTANBUL
Tel: (212) 335 00 00 Faks: (212) 346 30 00

Tüm hakları saklıdır.

Doğuş Grubu İletişim Yayıncılık ve Ticaret A. Ş.'nin yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil,
elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılamaz ve iletilemez.

Basım tarihi: Aralık 2009 [10.000]
Sertifika No: 12444

Baskı
Mas Matbaacılık A.Ş.
Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane 34408 İstanbul
Tel: (212) 294 10 00

NTV yayınları
ntvyayinlari.com
info@ntvyayinlari.com

YIL 1805. ŞANININ ZİRVESİNDEKİ NAPOLEON BONAPARTE
AVUSTURYA'YA SAVAŞ İLAN EDER! TEHDİTKÂR GÖLGESİ
AVRUPA'NIN ÜZERİNE ÇÖKMÜŞTÜR...

RUS ÇARI I. ALEKSANDR MÜTTEFİKİ
AVUSTURYA'YA DESTEK KUUVET
GÖNDERİR.

MİLYONLARCA İNSANIN HAYATI SÖZ KONUSUDUR!

ST. PETERSBURG YÜKSEK SOSYETESİ, IMPARATORİÇE
MARİYA FEDEROVNA'NIN NEDİMESİ VE YAKIN DOSTU,
MEŞHUR ANNA PAVLOVNA ŞERER'İN EVİNDE BİR ARAYA
GELMİŞTİR...

BURASI SARAYA EN YAKIN
ÇEVRELERİN VE SİYASETİN
NABZİNİN ATTIĞI YERDİR...

PRUSYA NAPOLEON'UN YENİLMEZ OLDUĞU GÖRÜŞÜNDE! BU CÜCEYE MEYDAN OKUYACAK TEK BİR DEVLET YOK!

HER ŞEYİ TEHDİT EDEN BU ADAMA HİÇBİR LİDERİN TAHAMMÜLÜ KALMADI ARTIK!

AMA BAZI ÜLKELER DAHA ŞİMDİDEN ONU LİDER OLARAK KABUL ETTİ.

BANA SORACAK OLURSANIZ NAPOLEON BÜYÜK ADAM!

NA. NASIL?

FRANSIZ DEVRİMİNİ KENDİNE MALEDİP VATANDAŞLAR ARASI EŞİTLİK, İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ GİBİ OLUMLU YÖNLERİ KORUMASINI BİLDİ. İKTİDARA DA ZATEN BU SAYEDE GELDİ!

NEYSE Kİ HARARETLİ TARTIŞMALARI YATIŞTIRMA KONUSUNDA GAYET BECERİKLİ OLAN EV SAHİBESİ DURUMA MÜDAHALE EDİP BU GENÇ ADAMIN UTANÇ VERİCİ FİKİRLERİNİN ÖNÜNÜ KESTİ!

SEVGİLİ PİYER, BİRAZ HAVA ALMAYA NE DERSİNİZ? İYİ GELİR!

ANDREY, ORDUYA KATILACAĞINIZ SÖYLENİYOR.

GENERAL KUTUZOV BENİ YARDIMCILIĞINA KABUL ETTİ.

PEKİ EŞİNİZ LİZ?

KÖYE YERLEŞECEK.

BİZİ GÜZELLER GÜZELİ EŞİNİZDEN MAHRUM BIRAKMAYA UTANMIYOR MUSUNUZ?

NEDENDİR BİLİNMEZ, ANDREY BENİ HAMİLE HALİMLE YÜZÜSTÜ BIRAKIP GİDİYOR. ÇOK BENCİLCE, DEĞİL Mİ?

SİZİ YÜZÜSTÜ BIRAKMIYORUM, BABAM VE KIZKARDEŞİMLE KALACAKSINIZ!

HAPİS HAYATI DEMEK İSTİYORSUNUZ! BANA HİÇ ACIMANIZ YOK MU?!

SEVGİLİ LİZ, GEÇ OLDU. OYSA DOKTORUNUZ ERKEN YATMANIZI SALIK VERMİŞTİ. BEN DE BİRAZDAN GELİRİM!

YOKSA GÜZEL VE SAYGIN OLAN HER ŞEYİNİ KAYBEDERSİN! BİR KADINA KAPILMADAN ÖNCE ONDAN UZAK DURMANIN BÜTÜN YOLLARINI ARA. YAPMAZSAN ÇOK AĞIR VE GERİ DÖNÜLMEZ BİR HATA İŞLERSİN!

LİZ, HİÇ DÜŞÜNMEDEN ONURUNU TESLİM EDEBİLECEĞİN ENDER KADINLARDAN BİRİ. YİNE DE TANRIM, BEN BİTMİŞ BİR ADAMIM. EVLENMEMİŞ OLMAK İÇİN NELER VERMEZDİM!

ASIL SENDEN BAHSEDELİM!

KARARINI VERDİN Mİ? SÜVARİ MUHAFİZ ALAYINA MI GİRECEKSİN YOKSA DİPLOMAT MI OLACAKSIN?

BENİMLE İLGİLİ KONUŞULACAK NE VAR KIZ GAYRİMEŞRU BİR ÇOCUĞUM, NE ADI, NE SERVETİ OLAN BİR PİÇİM. DAHASI...

HENÜZ KARAR VERMEDİM. İKİSİ DE HOŞUMA GİTMİYOR. İŞİN ASLI BEN DE SİZE AKIL DANIŞMAK İSTİYORDUM.

NAPOLEON İLE SAVAŞTAYIZ. BU ÖZGÜRLÜK İÇİN VERİLEN BİR SAVAŞ OLSAYDI, ANLAYABİLİRDİM.

FAKAT, DÜNYANIN EN HAŞMETLİ ADAMINA KARŞI İNGİLTERE VE AVUSTURYA'NIN YARDAKÇILIĞINI YAPMA FİKRİ HİÇ HOŞUMA GİTMİYOR!...

KENDİ SEBEBİMİ BİLE-MİYORUM... BELKİ GEREKLİ OLDUĞUNDAN, BELKİ DE BURADAKİ HAYAT HOŞUMA GİTMEDİĞİ İÇİN...

CANININ İSTEDİĞİNİ SEÇ. NE SEÇTİĞİNİN PEK ÖNEMİ YOK, ÇÜNKÜ NE OLURSA OLSUN BAŞARACAĞIN KESİN. KURAGİNLER'DEN VE BU HAYATTAN KURTUL. KADINLARIN VE ŞARABIN SANA BİR FAYDASI OLMAZ!

BEN DE TAM BUNU DÜŞÜNÜYORDUM. KADINLAR DÜŞÜNMEME MANİ OLUYOR, ŞARAPSA BAŞ AĞRISI YAPIYOR.

O HALDE, BİR DAHA ORAYA GİTMEYECEĞİNE DAİR ŞEREF SÖZÜ VER BANA!

VERDİM GİTTİ!

PİYER SÖZ VERMESİNE VERMİŞTİ DE ARTIK ŞEREF SÖZLERİNİN PEK ÖNEMİ OLMADIĞI KANAATİNDEYDİ. ÖZELLİKLE DE HER AN ÖLEBİLECEĞİNİ YA DA BAŞINA OLMADIK İŞLERİN GELEBİLECEĞİNİ DÜŞÜNDÜKÇE BUNA DAHA ÇOK İKNA OLUYORDU! NİHAYETİNDE, ANATOLİY KURAGİN'İN EVİNE TEŞRİF ETTİ!

STEVEN'S'E YÜZ RUBLE KOYUYORUM!

BEN DE DOLOHOVA' KURAGİN, SEN DE HAKEMLİK YAPACAKSIN!

NELER OLUYOR, ANATOLİY?

DOLOHOV İNGİLİZ İLE İDDİAYA GİRDİ. PENCE-RENİN KENARINA OTURUP BİR ŞİŞE ROMU DEVİRECEKİMİŞ!

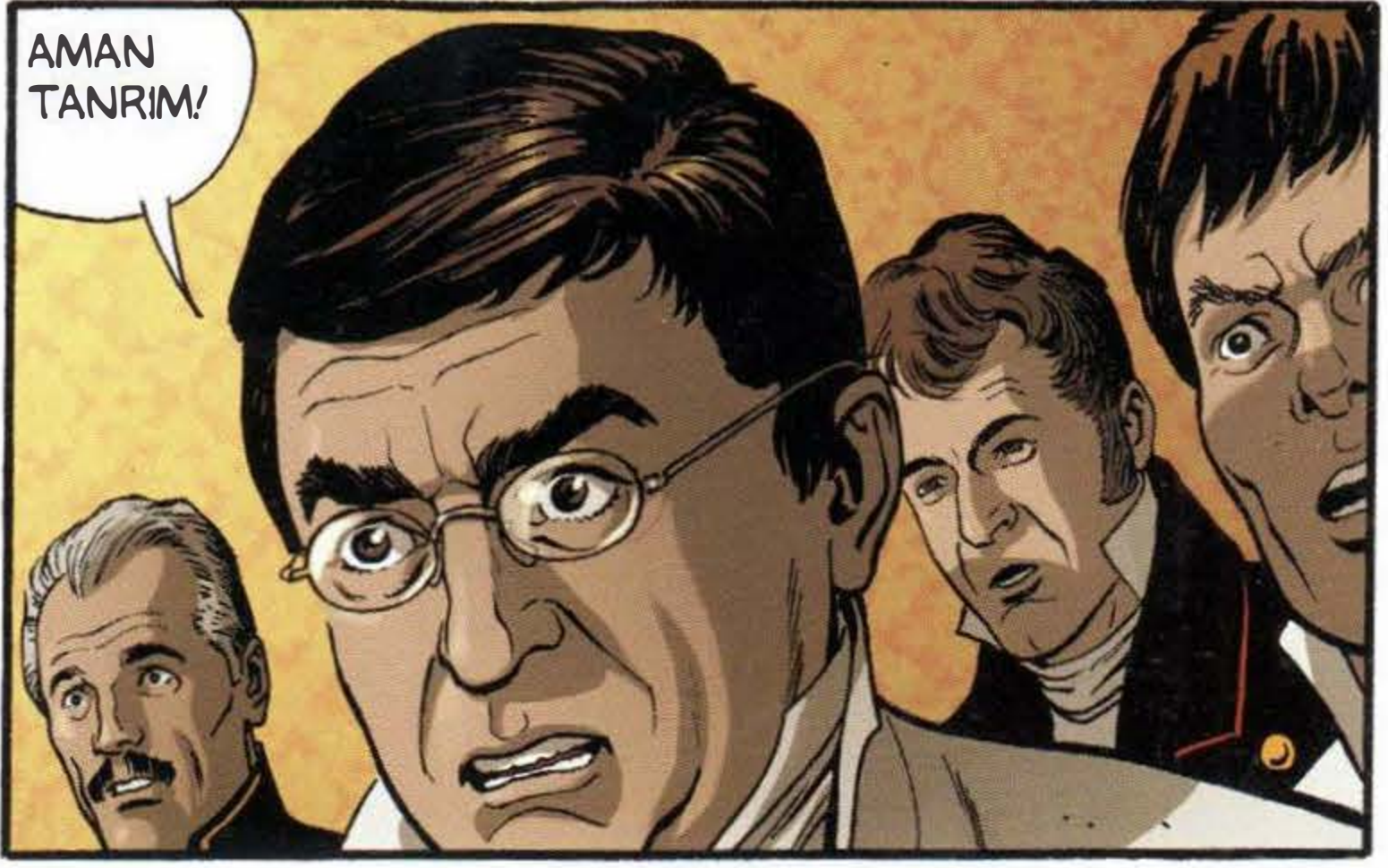
PİYER ŞU PENCERENİN ÇERÇEVESİNİ TAMAMEN ÇIKAR KI SONRADAN KİMSE BİR YERLERE TUTUNDUĞUMU İDDİA ETMESİN!

DOLOHOV, ŞİŞEYİ AĞZIMDAN ÇEKMEDEN TEK DİKİŞTE İÇECEĞİME 50 RUBLE'SİNE İDDİAYA GİRERİM, VAR MISIN?

VARIM, ELBETTE!

AMAN
TANRIM!

BOMBOŞ!

BAYLAR,
AYNISINI
BEN DE
YAPABİLİRİM.
BAHSE GİREN
VAR MI?

BANA BİR ŞİŞE
GETİRİN!

ONUN BUNU BAŞARAMAYACAĞINDAN
EMİN OLAN ANATOLİY, PİYER'İN
DİKKATİNİ BAŞKA YERE ÇEKER...

BAHŞİ KABUL EDİYORUM AMA
BUGÜN DEĞİL YARIN, ÇÜNKÜ
ŞİMDİ KADINLARA GİTME
VAKTİ!

HADİ O
ZAMAN!

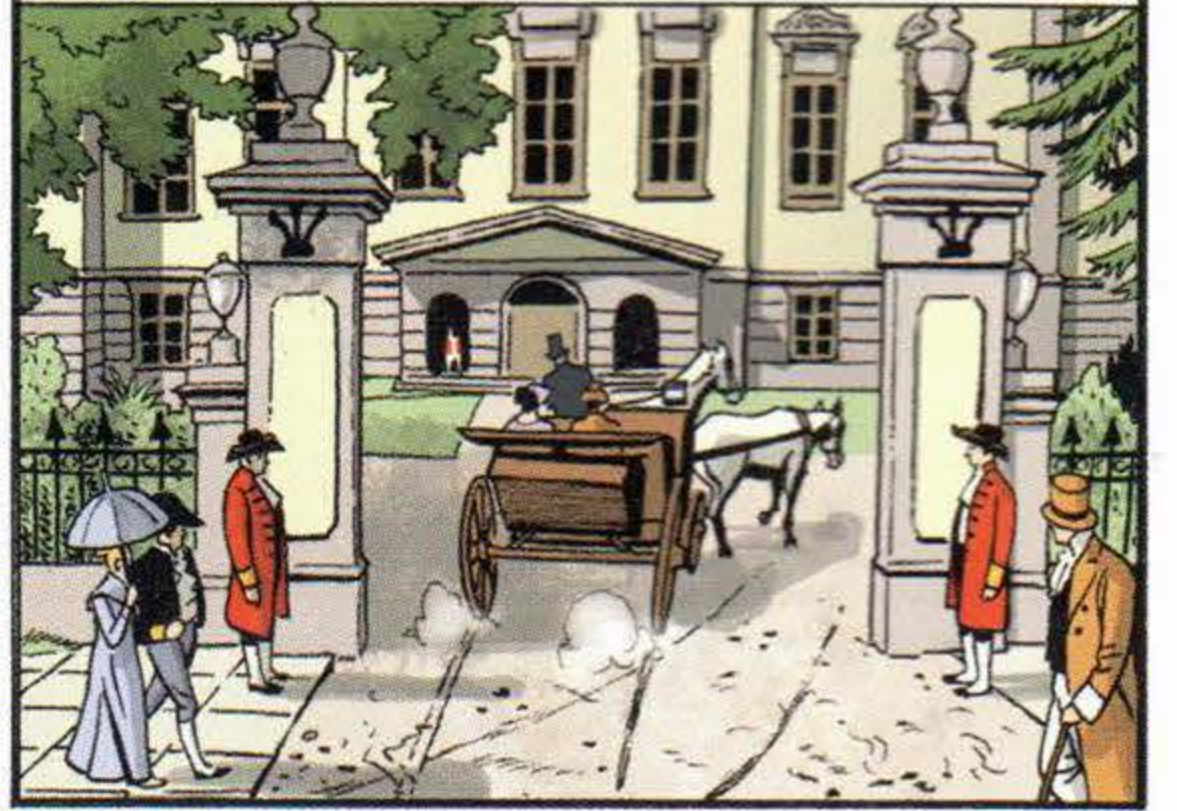

MOSKOVA...

KONTUN SAĞLIK DURUMUNUN NE KADAR KÖTÜLEŞTİĞİNİ ANLAMAK İÇİN BEZUHOVLAR'IN MÂLIKANESİNİN ÖNÜNDEKİ ARABALARIN SAYISINA BAKMAK YETERLİYDİ!

KENTİN BAŞKA BİR SOKAĞINDA, BEZUHOVLAR'IN YAKIN DOSTU OLAN KONT ROSTOV'UN EVİNDE İSE BİR İSİM GÜNÜ KUTLAMASI VARDI. KONT ROSTOV'UN EŞİNİN...

...VE KIZI NATAŞA'NIN!

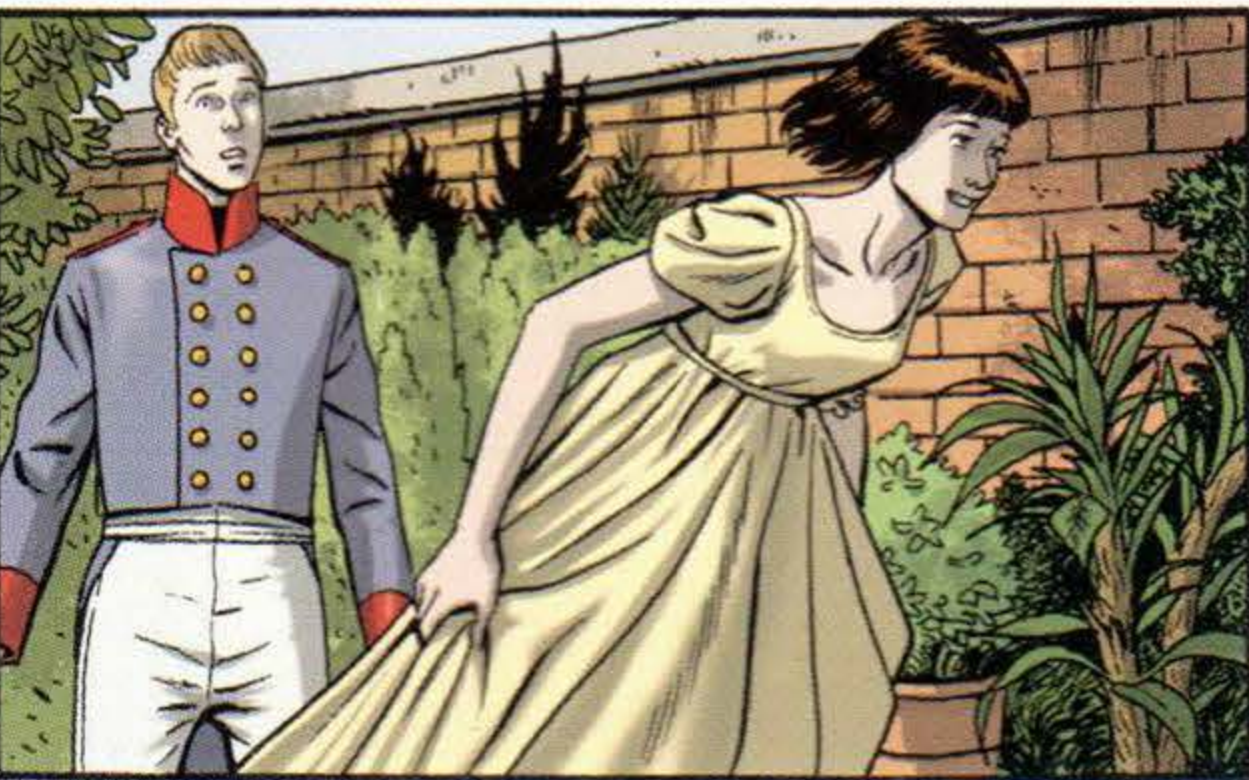

BORİS, SANA SÖYLEMEK İSTEDİĞİM BİR ŞEY VAR.

?!

ZAVALLI KONT! OĞLU PİYER'İN AŞIRILIKLARI BİR GÜN ONU ÖLDÜRECEK!

GENÇ DOLOHOV ŞU KURAGIN İLE BİRLİKTE BİR AYIYI ŞEHRE SÜRÜKLEMİŞ, MÜDAHALE EDEN KOMİSERİ DE HAYVANIN SIRTINA BAĞLAMIŞLAR. HAYVAN MOYKA NEHRİ'NE ATLADIĞI İÇİN KOMİSER AZ DAHA BOĞULUYORMUŞ. ST. PETERSBURG MAKAMLARI ONU KENTTEN KOVDU!

HA HA HA!
KOMİSERİN HALİNİ
ÇOK MERAK ETTİM
DOĞRUSU!

BABASI ÖLÜM DÖŞEĞİNDE YATARKEN BUNUN KOMİK OLDUĞUNU MU DÜŞÜNÜYORSUNUZ?
UMARIM KONTUN SERVETİNDEN ZIRNIK KALMAZ ONA.

GERÇİ MEŞRU ÇOCUĞU OLMADIĞI İÇİN KALMASI ZATEN ZAYIF BİR İHTİMAL. ASIL MEŞRU MİRASÇININ PRENS BAZİL OLDUĞU SÖYLENİYOR! FAKAT YİNE SÖYLENTİLERE GÖRE, KONT BEZUHOV ONDAN PEK HAZETMİYORMUŞ VE BUNDAN İMPARATOR'A DA BAHSETMİŞ!

MOSKOVA'YA GELEN PİYER BABASI TARAFINDAN KABUL EDİLMİYİ BEKLERKEN ROSTOV AİLESİNİN DAVETİNİ DE ŞEREFLENDİRDİ!

BABANA DÜŞÜNDÜKLERİNİ SÖYLEYEN TEK KİŞİNİN BEN OLDUĞUMU BİLESİN! DAVRANIŞLARINI DEĞİŞTİRMEZSEN SENİ MOSKOVA'DAN BİZZAT BEN KOVARIM!

TABİİ, TÜM BUNLAR BURADA NATAŞA'NIN İSİM KUTLAMASI İÇİN BULUNDUĞUMUZU UNUTTURMASIN. HEM AKŞAM YEMEĞİ VAKTİ DE GELMİŞ OLMALI!

AL BAKALIM BİR TANECİK KAZAK'IM, BU SENİN İÇİN!

MARIYA
DİMİTRİYEVNA!

YEMEKTE HER ŞEYDEN KONUŞULDU, TABİİ GİTGİDE YAKLAŞAN SAVAŞTAN DA. KONT ROSTOV'UN BÜYÜK OĞLU NIKOLAY ORDUYA YAZILDIĞI İÇİN GURURLUYDU!...

O ESNADA KONTUN E.VİNDE PRENS BAZİL KUZİNİ PRENSES KATERİNA SEMİYONOVNA İLE GÖRÜŞMEKTEYDİ.

KONT, PİYER'İN BURADA OLMASINI ŞART KOŞTU! İSTEMEYE İSTEMEYE ONU ARATMAK ZORUNDA KALDIM!

KONTU AFFETMESİ İÇİN TANRIYA YALVARDIM. ÇOK ŞEY YAŞADI.

BİLİYORUM. FAKAT BENİ ASIL ENDİŞELENDİREN KONTUN GEÇEN SENE YAZDIĞI, TÜM MALVARLIĞINI PİYER'E BIRAKAN VASIYETNAME! BİZ, MEŞRULU MİRASÇILARINIYSA BİR KENARA ATIVERDİ!

NE ÖNEMİ VAR! PİYER GAYRİMEŞRULU ÇOCUK, HİÇBİR HAKKI YOK!

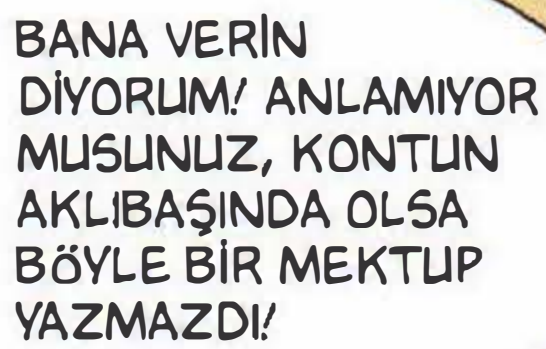

KONT İMPARATORA OĞLUNU MEŞRULU İLAN ETMESİ TALEBİYLE BİR MEKTUP YAZMIŞ, AMA HENÜZ GÖNDERMEMİŞ. İMPARATOR BUNU KABUL EDERSE PİYER KONT BEZUHOV OLUR VE BÜTÜN MİRAS ONA KALIR!

GERÇEKTEN Mİ? O HALDE...

...O HALDE, ÇOK GEÇ OLMADAN O MEKTUBA EL KOYMALİYİZ!

ANDREY BAŞKOMUTANIN
YANINA GİTMEDEN ÖNCE
EŞİNİ, BABASI VE KARDEŞİNE
TESLİM ETTİ.

MADAM BENİ DİNLEMİYİ
REDDEDİYORSUN, HER ŞEYİ
BİLMEK İSTİYORUM, BANA
HER ŞEYİ ANLAT LÜTFEN!

PRENS BOLKONSKİ OĞLUNUN YANINDA
KALIP AİLE SERVETİYLE İLGİLENMESİ
KONUSUNDA DİRETSE DE ONU BİR
DAHA GÖREMEME İHTİMALİNE KARŞI
GERİ ADIM ATMAK ZORUNDA KALMIŞTI!

ANDREY BABASININ İSRARLARI ÜZERİNE ASKERİ OPERASYON
PLANLARINI ANLATMAYA KOYULDU.

80.000 KİŞİLİK BİR ORDU PRUSYA'YI TEHDİT EDEREK,
ONU TARAFSIZLIĞINA SON VERMEYE ZORLAYIP
SAVAŞA SÜRÜKLEYECEK. OLUŞTURULAN ORDUNUN
BİR BÖLÜMÜ DE İSVEÇ KUVVETLERİNE KATILACAK...

...220.000 AVUSTURYALI 100.000 RUSLA
BİRLEŞİP İTALYA'YA VE REN NEHRİ'NE
YÜRÜYECEK...

...50.000 İNGİLİZLE 50.000 RUS DA NAPOLİ'YE
ÇIKARMA YAPACAK, BÖYLECE TOPLAM 500.000
ASKERLİK BİR GÜÇLE FRANSLARA DÖRT BİR
YANDAN SALDIRILACAK...

PRENS PEK İKNA OLMADI, ZATEN
ANDREY DE ONU İKNA ETMEK
İÇİN PEK UĞRAŞMAMIŞTI.

TABİİ...

BU PLANA KATILDIĞIMI
SÖYLEMİYORUM,
SADECE NE OLDUĞUNU
ANLATIYORUM. NAPOLEON
ÇOKTAN KENDİ
PLANINI YAPTI, ÜSTELİK
BİZİMKİNDEN
KÖTÜ DE DEĞİL!

ZATEN SORUN
BİZİMKİNDEN KÖTÜ
OLMAMASINDA! BU ONUN
BİZDEN KESİNLİKLE
DAHA ÜSTÜN OLDUĞUNU
GÖSTERİYOR. NEYSE,
BUNUN ÖNEMİ
YOK...

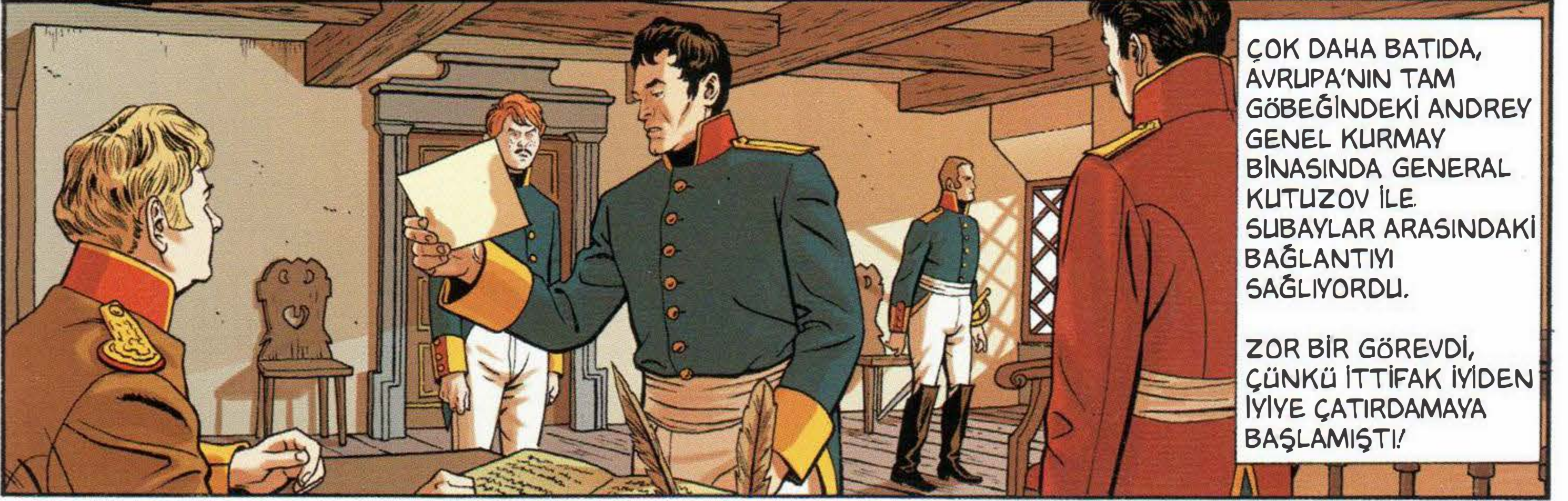

ŞİMDİ GİT, AMA BİL Kİ KENDİNİ
ÖLDÜRTÜRSEN SENİ ASLA
AFFETMEM!

PRENS BAZİL MOSKOVA'DA ELİNİN ALTINDA OLAN
PIYER'İ, ŞİMDİNİN DEVLET MÜŞAVİRLİĞİNE DENK GELEN
O ZAMANIN KAMERYUNKERLİĞİNE ATADI VE KENDİSİNE
ST. PETERSBURG'TA EŞLİK ETMESİ İÇİN İSRAR ETTİ...

...PRENS BAZİL'İN ASIL İSTEĞİ GENÇ
VARİSİN KIZI YELENA İLE EVLENMESİNİ
SAĞLAMAKTI!

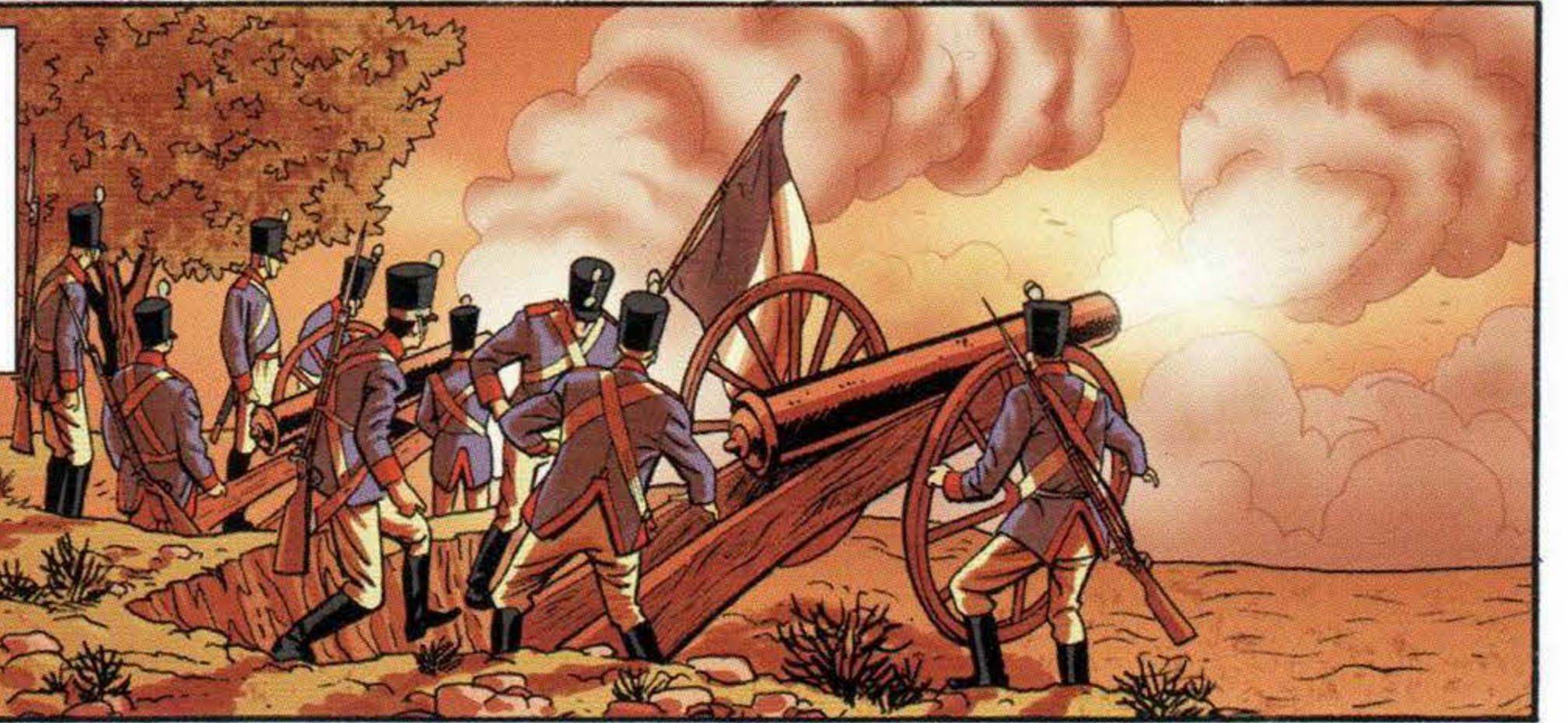

ÇOK DAHA BATIDA,
AVRUPA'NIN TAM
GÖBEĞİNDEKİ ANDREY
GENEL KURMAY
BİNASINDA GENERAL
KUTUZOV İLE
SUBAYLAR ARASINDAKİ
BAĞLANTIYI
SAĞLIYORDU.

ZOR BİR GÖREVDİ,
ÇÜNKÜ İTTİFAK İYİDEN
İYİYE ÇATIRDAMAYA
BAŞLAMIŞTI!

NAPOLEON'UN BİRLİKLERİ DÜŞMANI
KUŞATIP TAMAMEN YOK ETMEK
ÜZEREYDİ. BU İLERLEYİŞE NE TOPÇU
TUŞIN GİBİ FRANSIZ SALDIRISINI
PÜSKÜRTÜP GERİ ÇEKİLMİYİ MÜMKÜN
KILAN ASKERLERİN KAHRAMANLIKLARI
ENGEL OLABİLİYORDU...

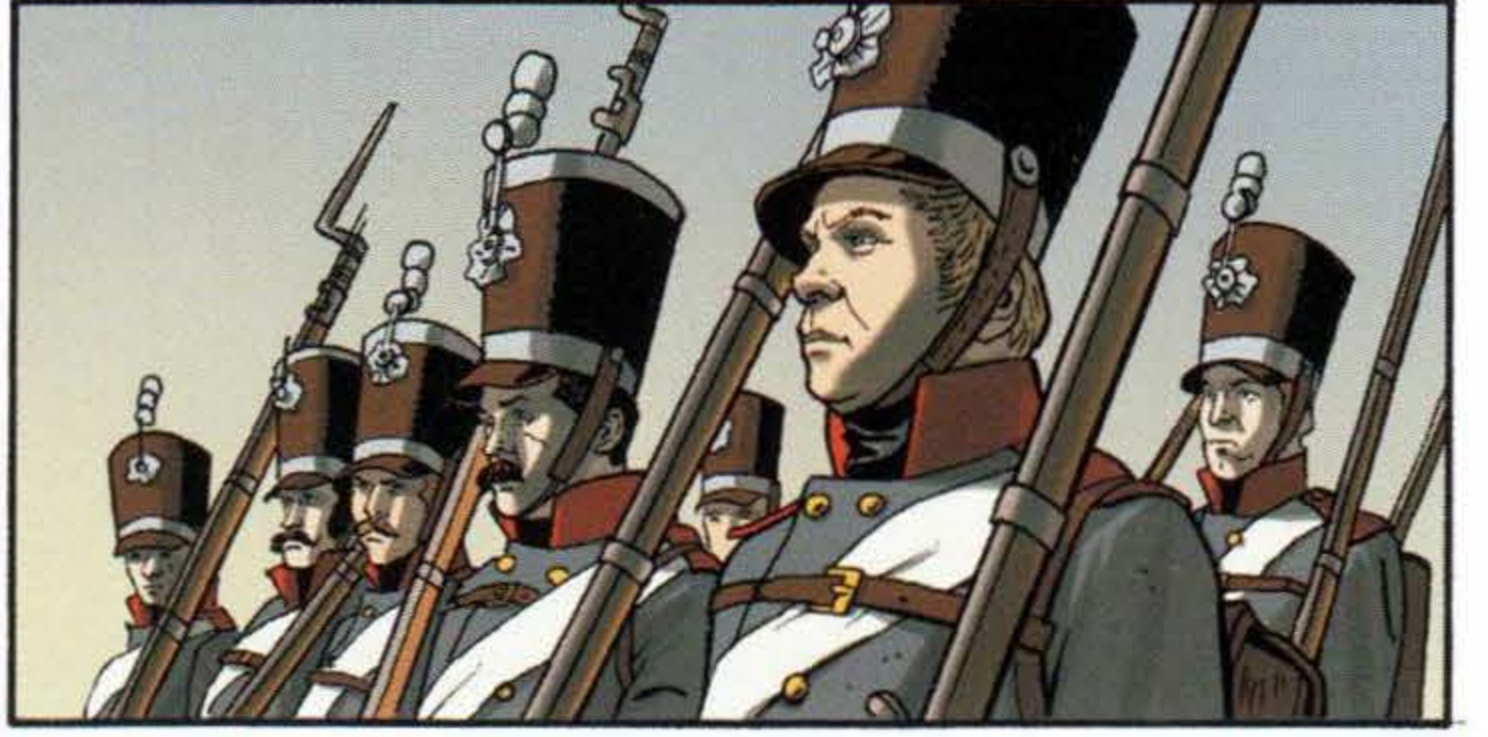
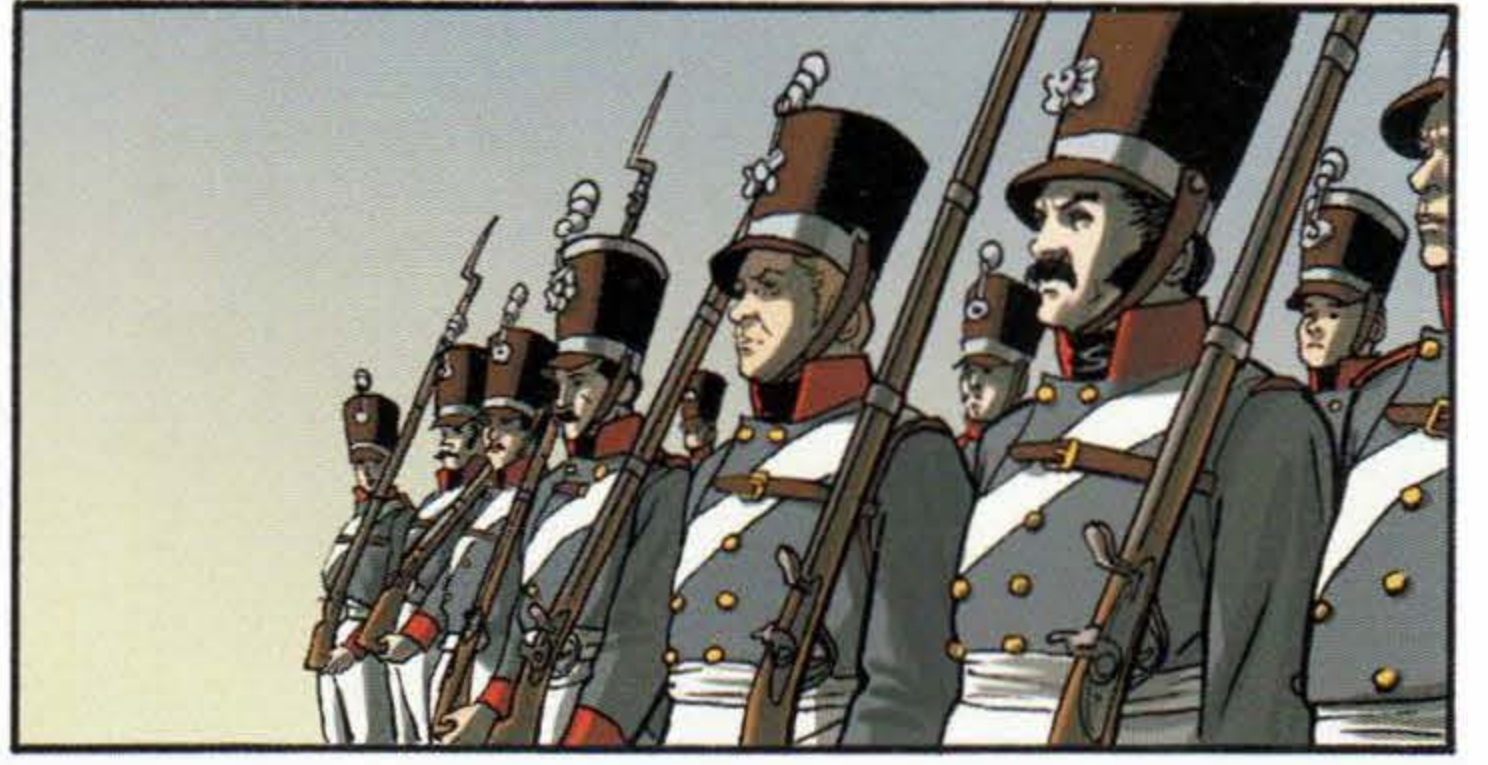
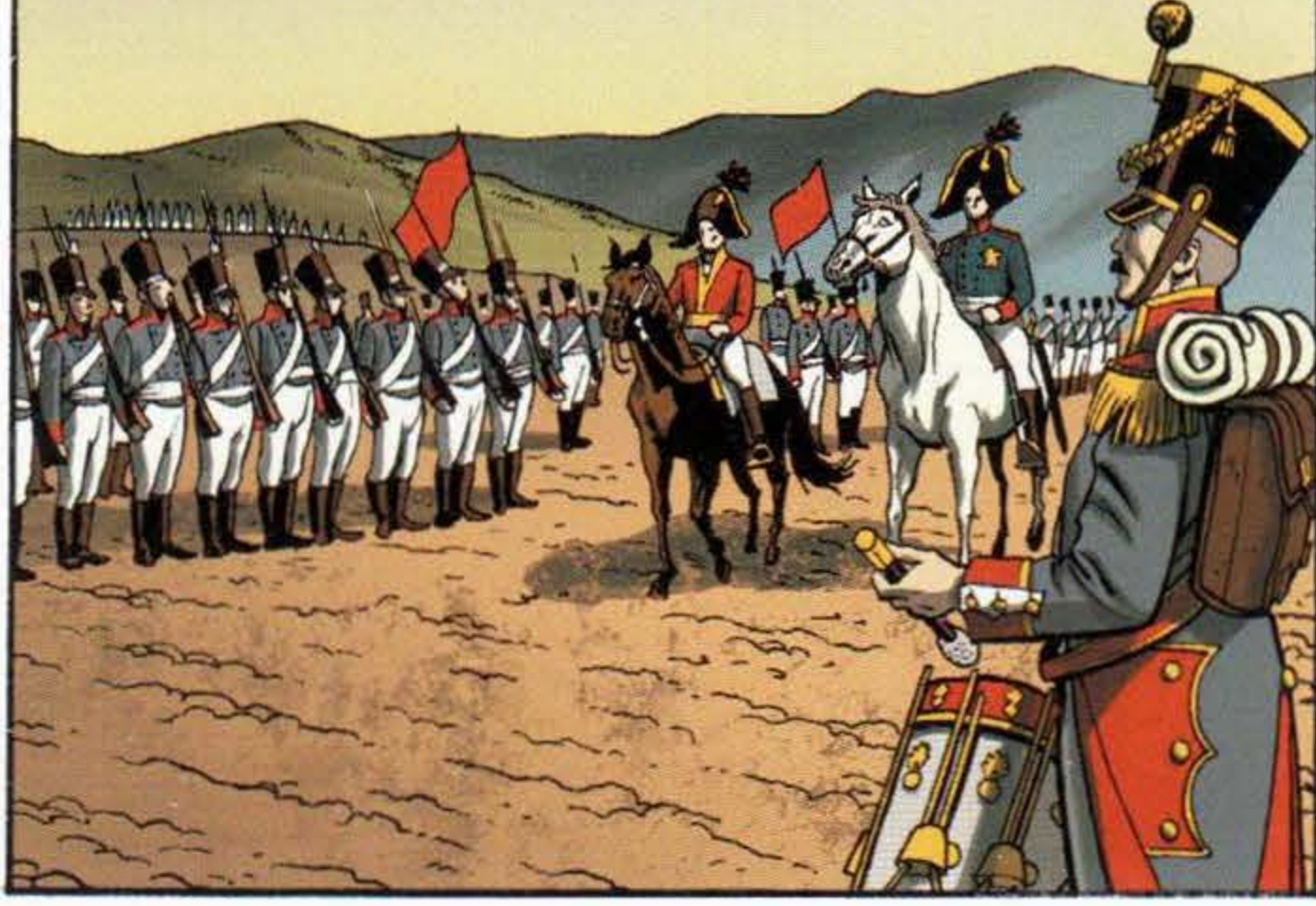
...NE DE
KİMSELERİN RUHU
BİLE DUYMADAN
CANLARINDAN OLAN
ONCA ASKER..!

CEHENNEMİN DERİNLİKLERİNE GİDEN BU YOLUN
EN ÖNEMLİ KAVŞAĞI AUSTERLITZ OLACAKTI!

KASIM 1805. ÜÇ İMPARATORLAR MUHAREBESİ OLARAK DA BİLİnen AUSTRALITZ MUHAREBESİ'NDE, AVUSTURYALI FRANÇOİS İLE RUS ALEKSANDR İTTİFAKI, NAPOLEON'A KARŞI SAVAŞACAKTIR.

YÜKSEK SAVAŞ ŞÜRASI KUTUZOV'UN KARARGÂHINDA TOPLANIR. GENERALLER HEYECAN İÇİNDEDİR, ONLARIN BU RUH HALİNİ BİR TEK KUTUZOV PAYLAŞMAZ! ÇÜNKÜ O DOĞAL BİR İHTİYACINI GİDERMEKTE, UYUMAKTADIR!

NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ, EFENDİM?

SAVAŞI KAYBEDECEĞİMİZİ!

MÜTTEFİKLER ARASINDA KUTUZOV DIŞINDA HERKES ZAFERDEN EMİNDİ.

NAPOLEON İKİ İMPARATORUN, ORDULARINI BİRLEŞTİRDİĞİNDE BİLE SAVAŞIN KAZANILMAKTAN UZAK OLDUĞUNU İTİRAF ETMİŞ, AKSİNİ MÜMKÜN KILMAK İÇİN ELİNDEN GELENİ YAPACAĞINI DA SÖZLERİNE EKLEMİŞTİ.

GÖRÜŞÜMÜ İMPARATORA İLETTİĞİMDE, BANA SADECE HARP MESELELERİYLE İLGİLENMEM EMREDİLDİ!

KARŞIMIZDA DURAN ORDU, DAHA ÖNCE MAĞLUP EDİP BURALARA KADAR SÜRDÜĞÜMÜZ ORDUNUN AYNISI. SAF TUTTUĞUMUZ NOKTALAR HARİKULÂDE. ONLAR SAĞIMIZDAN DOLAŞMAYA ÇALIŞIRKEN KANATLARI SAVUNMASIZ KALACAK!

ASKERLER, TABURLARI BİZZAT BEN YÖNETECEĞİM. ALIŞILDIK YİĞİTLİĞİNİZLE DÜŞMAN SATHINI KARIŞTIRIP DAĞITIRSANIZ, ATEŞ HATTINDAN UZAĞA ÇEKİLECEĞİM.

FAKAT BİLİN Kİ, ZAFER BİR AN İÇİN BİLE ZORA GİRERSE İMPARATORUNUZ EN ÖN SAFLARDA ÇARPIŞACAKTIR.

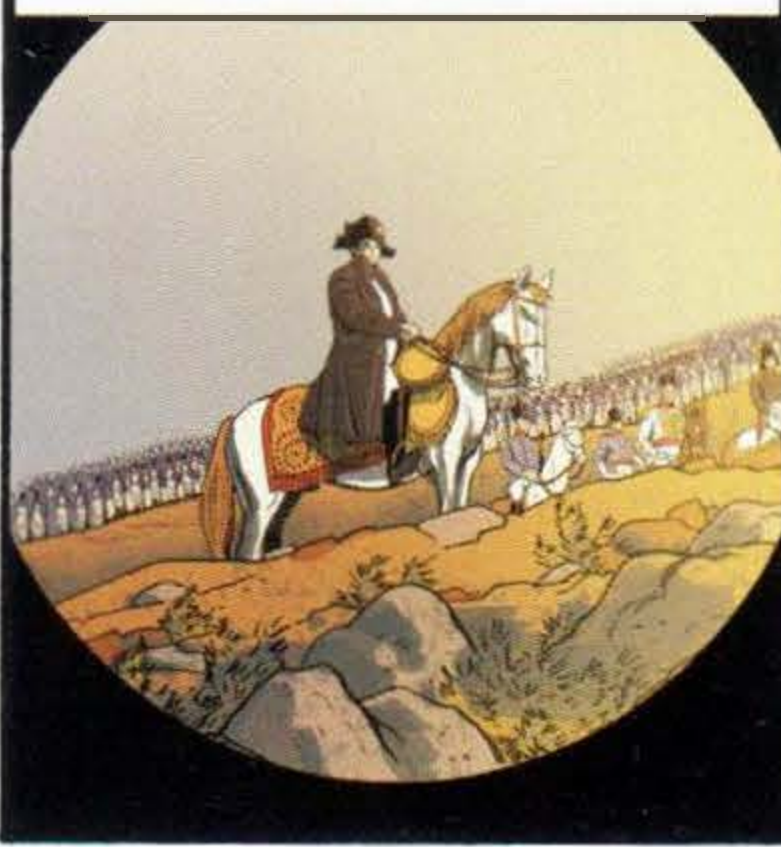

BÜYÜK SEFERİMİZİ SONA ERDİRECEK BU ZAFERLE NİHAyet HALKIMA, SİZE VE BANA LAYIK OLAN BARIŞI GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ!

ERTESİ GÜN ŞAFAK SÖKERKEN, ANDREY HİÇBİR ŞEYDEN, HATTA YAKINLARINI KAYBETMEKTEN BİLE KORKMADIĞINI DÜŞÜNÜYORDU. ONUN ASIL İSTEDİĞİ BİRAZ ŞÖHRETTİ, BİRAZ DA HİÇ TANIMADIĞI İNSANLARIN SEVGİSİ.

VE EĞER ONU BUNUN YERİNE ÖLÜM BEKLİYORSA...

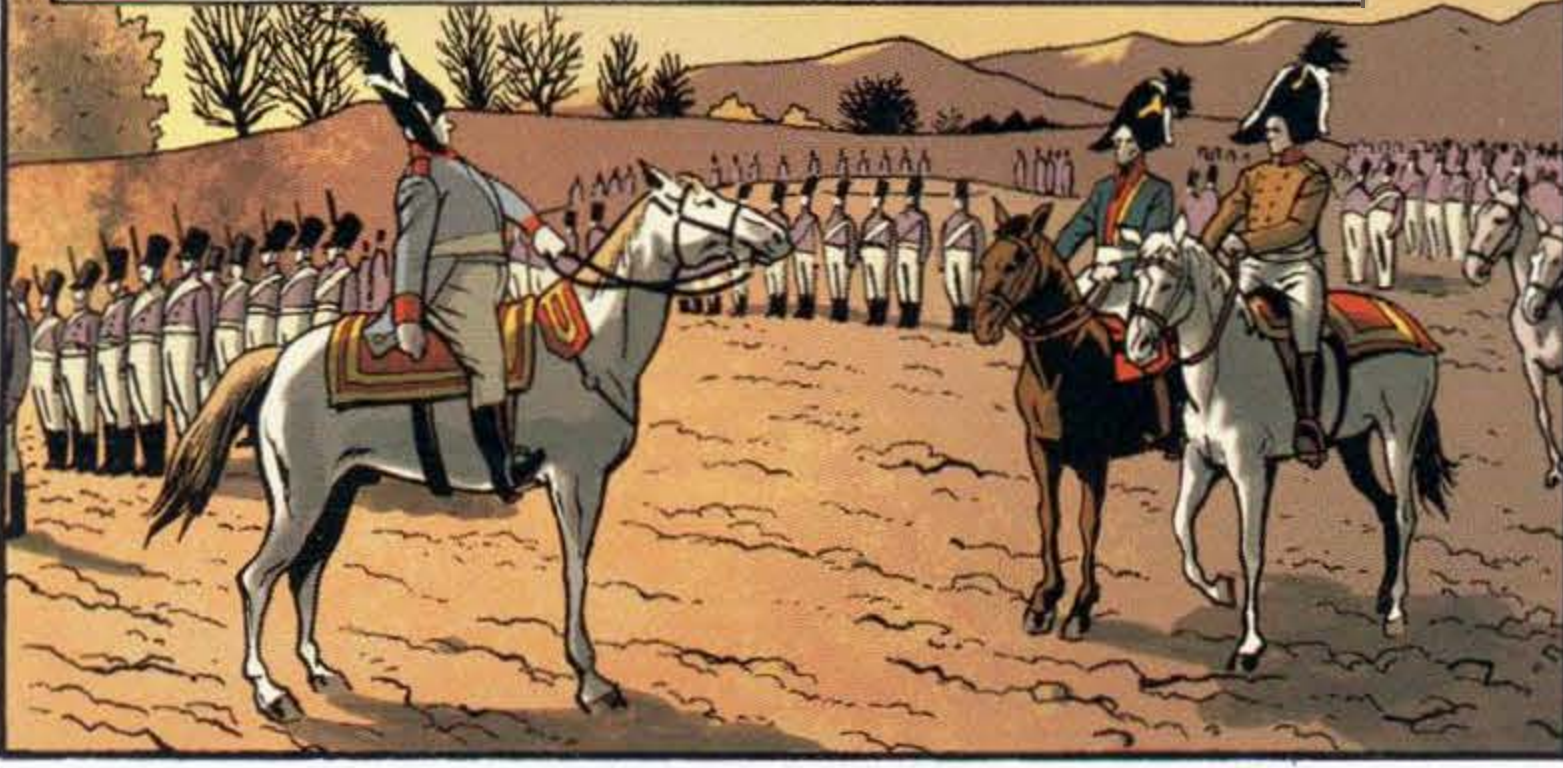
BUNA DA GEREKTİĞİ GİBİ GÖĞÜS GERMESİNİ BİLECEKTİ!

EMİRLERİNİZ HARFİYEN YERİNE GETİRİLDİ EFENDİM!

O SIRADA, SALDIRIYA GEÇMEYE HAZIR RUS BİRLİKLERİNDEN SABIRSIZLIK HOMURTULARI YÜKSELDİ. İKİ İMPARATOR, YARDIMCILARININ EŞLİĞİNDE ALANA GELMEKTEYDİ.

NEDEN SALDIRIYI BAŞLATMIYORSUNUZ, GENERAL?

EN UYGUN ANI BEKLİYORUM, SAYIN İMPARATOR!

NASIL DEDİNİZ?

BEKLİYORUM EFENDİM. BÜTÜN BİRLİKLERİN İYİCE KONSANTRE OLMASI GEREKİYOR!

TALİM ALANINDA DEĞİLİZ Kİ! TEFTİŞE BAŞLAMAK İÇİN BÜTÜN ALAYIN HAZIR OLMASI ANCAK ORADA BEKLENİR!

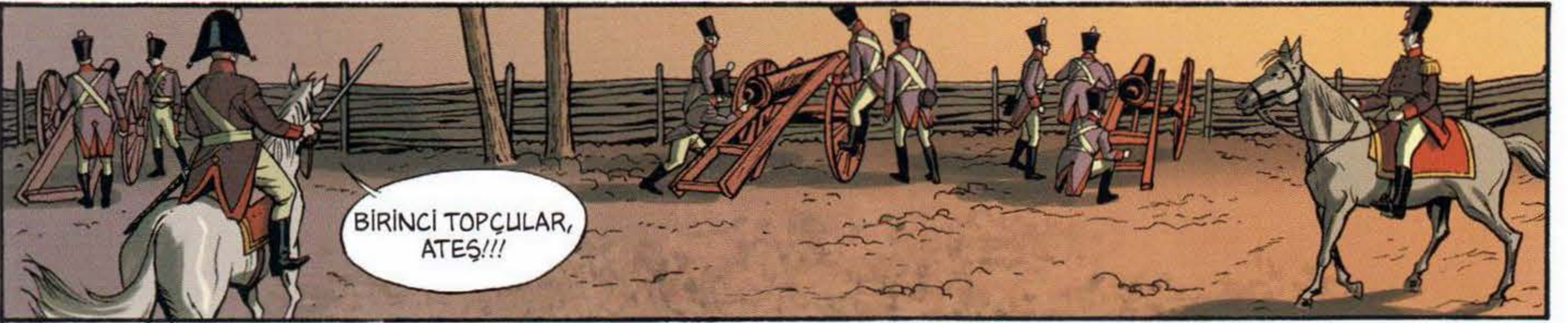
SALDIRI EMRİNİ VERMEYİŞİMİN NEDENİ TAM OLARAK BU, ORDUYA TALİM ALANINDA KOMUTA EDİYOR DEĞİLİZ.

MADDEM İMPARATOR HAZRETLERİ BÖYLE EMREDİYOR!

BİRİNCİ TOPÇULAR, ATEŞ!!!

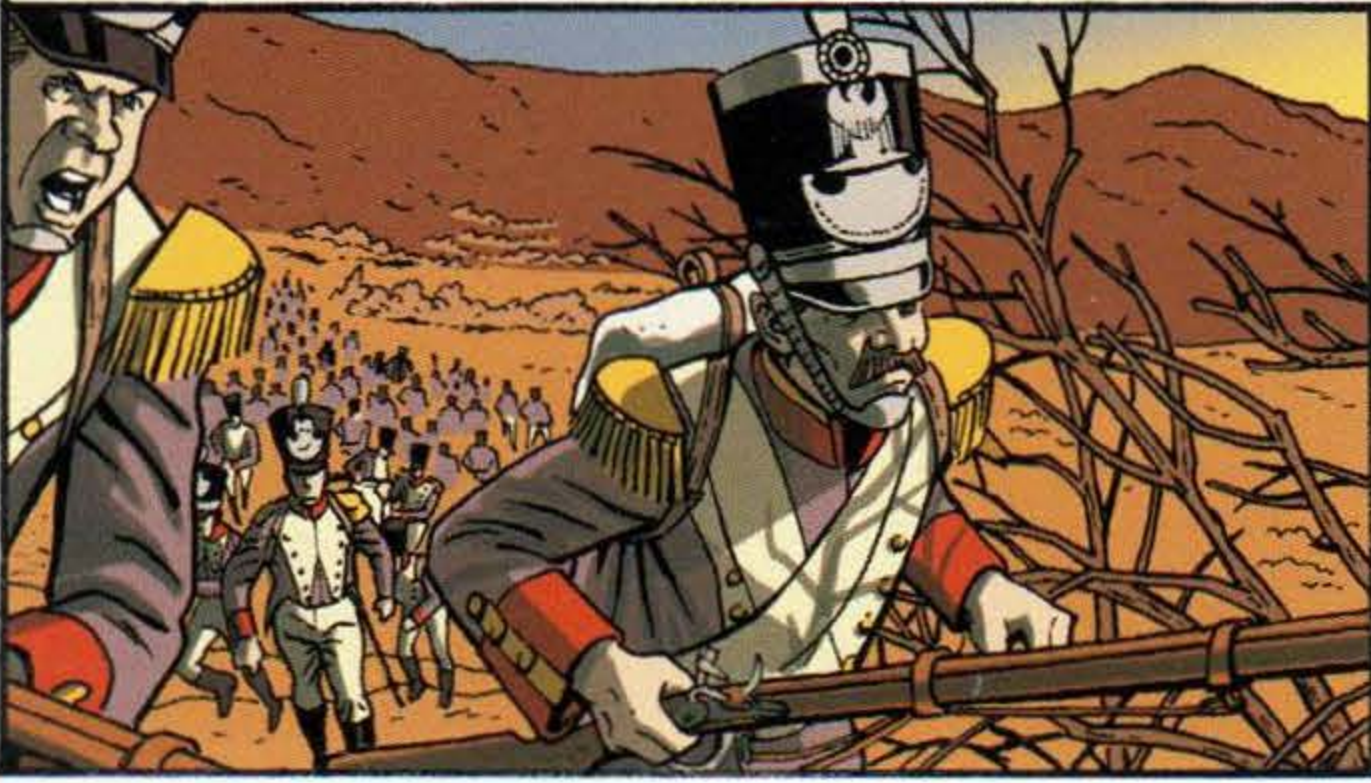
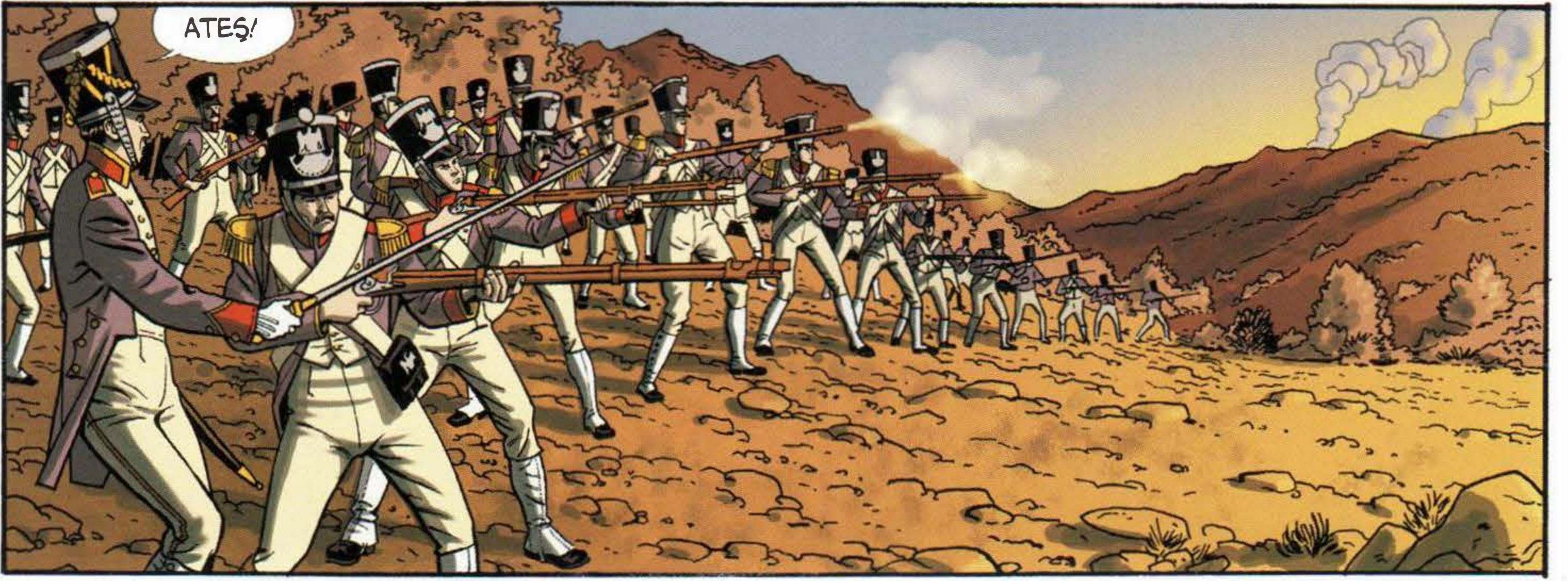
İKİNCİ TOPÇULAR, ATEŞ!!!

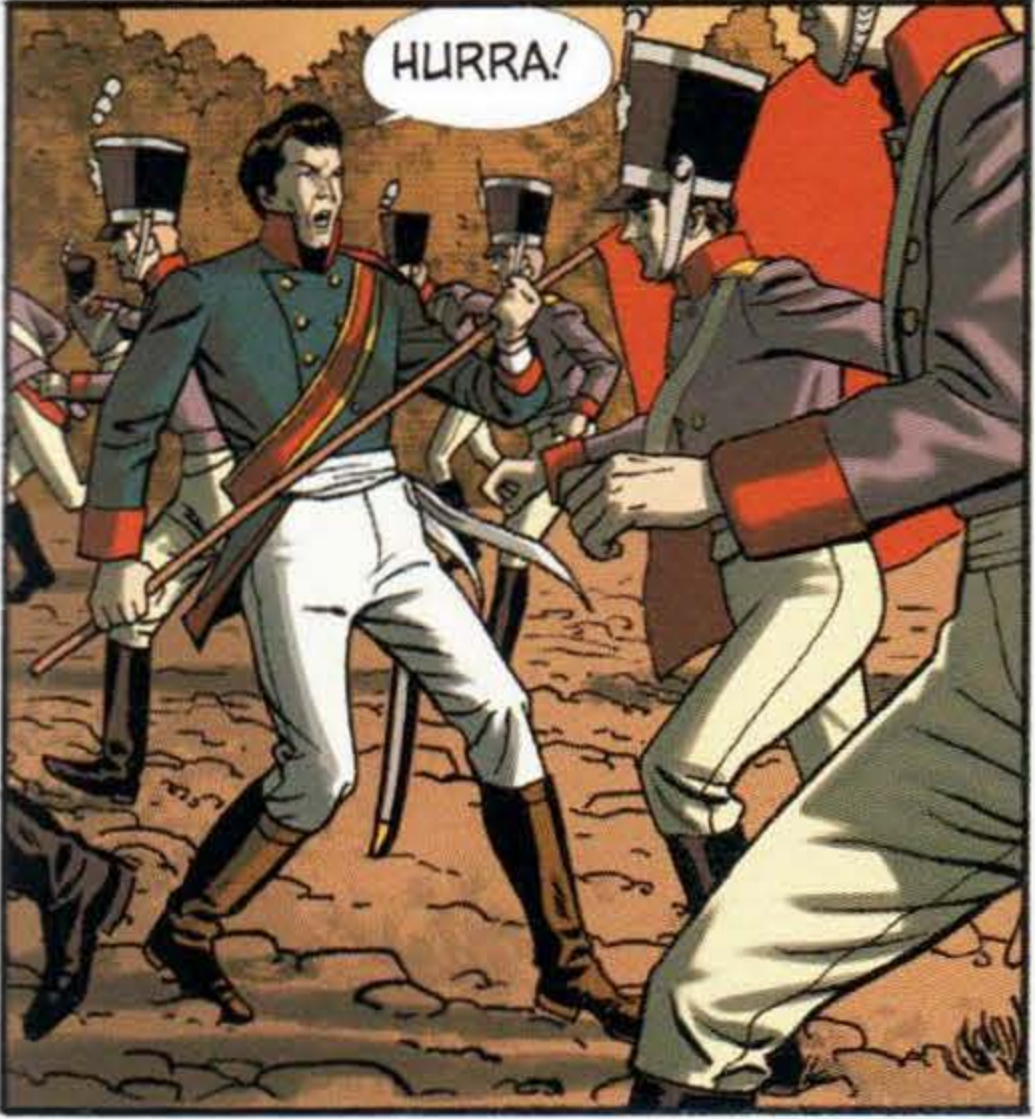

SALDIRININ BAŞINDAN İTİBAREN HİÇBİR ŞEY PLANLANDIĞI GİBİ GİTMEĞİ. NAPOLEON BİRLİKLERİNİN YOĞUN TOP ATIŞI CİDDİ KAYIPLARA NEDEN OLMAKTA, İTTİFAK BİRLİKLERİNİN HERHANGİ BİR SALDIRI OLASILIĞINA DAHİ İMKÂN VERMEMEKTEYDİ. DAHASI, FRANSIZ BİRLİKLERİ BU DURUMDAN FAYDALANARAK, DÜŞMANA KENARLARDAN SALDIRMAK ÜZERE YENİDEN MEVZİLENME FIRSATI BULUYORDU.

TEK BAŞINA SADECE BİRKAÇ ADIM ATTI. ÖNCE TEK TÜK ASKERLER DERKEN BİRDEN BÜTÜN TABUR PEŞİNE DÜŞÜP TAKİP ETTİ.

ANDREY TOPLARIN KURTARILIP KURTARILAMADIĞINI GÖREMEDİ BİLE.

NE SESSİZLİK, NE HUZUR, NE GÖRKEM DİYE GEÇİRDİ İÇİNDEN.

NASIL OLDU DA BUGÜNE KADAR BU SONSUZ GÖKYÜZÜNÜ HİÇ GÖRMEDİM? NE BÜYÜK MUTLULUK ONUNLA NİHAYET TANIŞMAK! GÖKYÜZÜ HARIÇ HER ŞEY BOŞ, HER ŞEY YALAN. VAROLAN TEK GERÇEK O... BU OLAN BİTEN DE YOK ASLINDA. SADECE SESSİZLİK, DİNGİNLİK VAR... TANRIYA ŞÜKÜRLER OLSUN!...

AKŞAMA DOĞRU ANDREY'İN İNLEMESİ KESİLDİ, BİLİNCİ KAPANDI. GÖZLERİNİ TEKRAR AÇTIĞINDA ARADAN NE KADAR ZAMAN GEÇTİĞİNİ HESAPLAYAMADI. YUKARIDAKİ UÇSUZ BUCAKSIZ GÖKYÜZÜNE BAKIP SESLER DUYSA DA BAŞINI ÇEVİREMEDİ.

TEK İSTEDİĞİ BİRİLERİNİN YARDIM EDİP HAYATINI KURTARMASIYDI... ARTIK FARKLI BİR ŞEKİLDE ALGILADIĞI HAYAT, BU HALİYLE EŞSİZ GÜZELLİKTEYDİ!

İŞTE NE GÜZEL BİR ÖLÜM!

BU GENÇ ADAMI DERHAL KALDIRIP ACIL YARDIMA GÖTÜRÜN! YAŞIYOR!

1806 YILI BAŞLARINDA, NİKOLAY ROSTOV EVİNE DÖNERKEN...

NİKOLAY ROSTOV'UN HEMEN YANINDA DOLOHOV, KARŞISINDA İSE PİYER OTURUYORDU. KONT ROSTOV ONUN GELMESİNİ ÖZELLİKLE İSTEMİŞTİ. ASLINDA PİYER, BABASININ İŞLERİNİ DEVRALDIĞINDAN BERİ BU TÜR EĞLENCELERE KATILMAZ OLMUŞTU.

PİYER'İN DURUMUNDA BİR
GARİPLİK VARDI. O SABAH
İSİMSİZ BİR MEKTUP ALMIŞTI...

HİÇBİR ŞEY
GÖREMEYE-
CEKSEM BU
GÖZLÜK NEYE
YARAR?!...

MEKTUBU KALEME ALAN
KİŞİ, ALAYCI BİR ÜSLUPLA
DOLOHOV'UN KARISIYLA OLAN
İLİŞKİSİNİ BİR TEK KENDİSİNİN
BİLMEDİĞİNİ YAZMIŞTI.

GÜZEL
KADINLARIN
SAĞLIĞINA...

...VE ONLARIN SEVGİLİLERİNİN.

SİZ, AŞAĞILIK
ADAMIN
TEKİSİNİZ!

ERTESİ SABAH SAAT SEKİZDE, PİYER VE ŞAHİDİ NEVİTSKİ,
SOKOLONKİ ORMANINA GELİR. DOLOHOV, DENİSOV VE ROSTOV DA
ORADADIR.

HATALARINI KABUL ETMEK ÇOĞU
ZAMAN GERİ DÖNÜLMEZİ TERCİH
ETMEKTEN DAHA ONURLU BİR
DAVRANIŞTIR. MÜSAADE EDİN,
ÖZÜRLERİNİZİ İLETEYİM, EMİNİM
RAKİBİNİZ KABUL
EDECEKTİR!

HER ŞEY HAZIRKEN BUNA
NE GEREK VAR? TÜM
BUNLAR APTALCA OLSA DA,
BANA SADECE HANGİ
YÖNE GİDİP, NE ZAMAN
ATEŞ EDECEĞİMİ
SÖYLEYİN.

TABANCAYI ALAN
PİYER TETİĞİN NASIL
ÇEKİLDİĞİNİ SORDU.

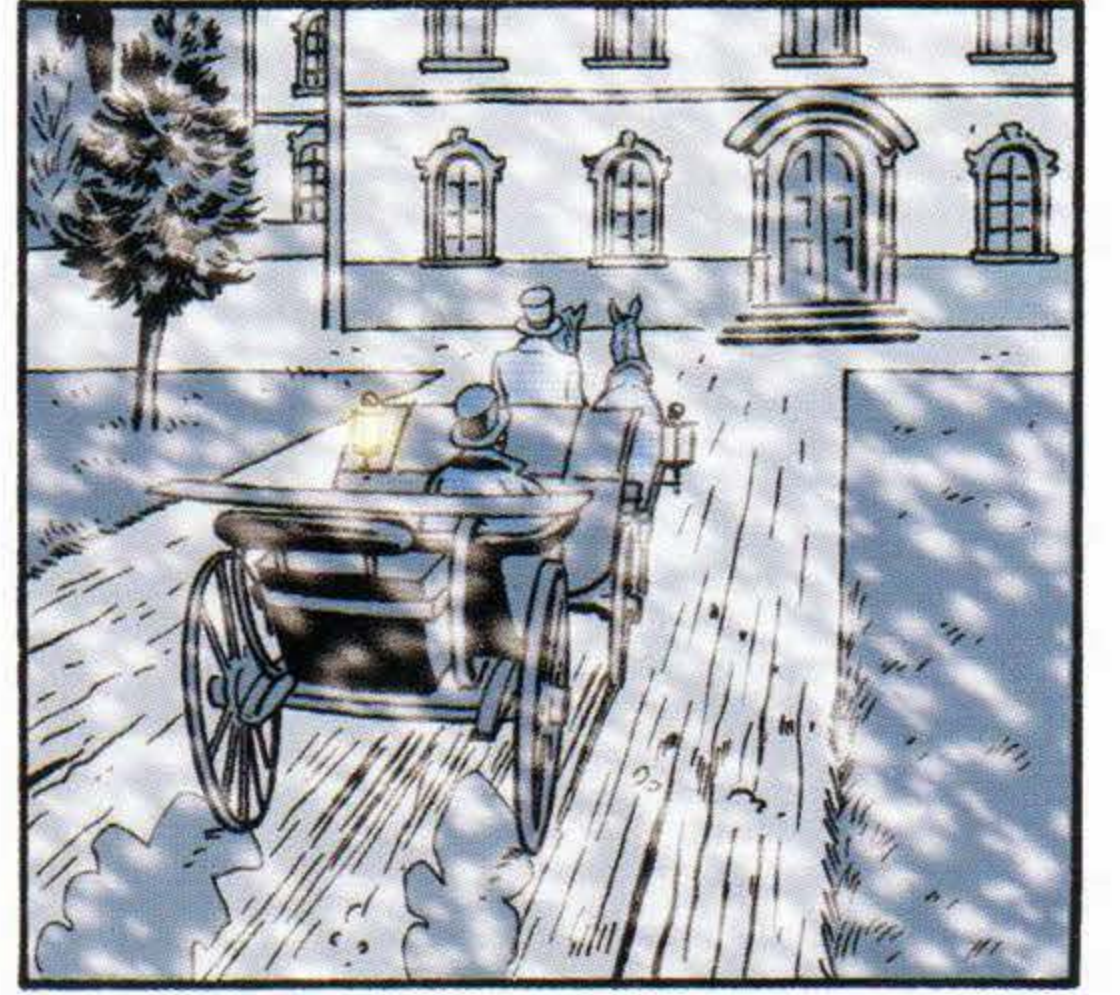
DENİSOV DA TARAFLARI BARIŞTIRMAYI
DENEDİ.

ASLA
AFFETMEM,
ASLA!

AĞLAMA SESLERİ OĞLUNUN DOĞUMUNU MÜJDELİYORDU, AMA KARISI DAHA FAZLA DAYANAMADI.

İÇERİ GİRDİĞİNDE LİZ ONA ŞÖYLE DER GİBİYDİ: HERKESİN İYİLİĞİNİ İSTEMİŞ, KİMSEYE KÖTÜLÜK ETMEMİŞTİM...

...PEKİ YA SİZ, BANA NELER YAPTINIZ?

O GÜNDEN SONRA ANDREY'İ TESELLİ ETMEK MÜMKÜN OLMADI. BEZGİN, PIŞMAN HALDEYDİ. GÖREVİNE GERİ DÖNME İSTEĞİ BİLE KALMAMIŞTI. NAPOLEON ORDUSUYLA VOLGA'YI GEÇMEYE NİYETLİYDİ, ONUNSA HİÇBİR ŞEY UMURUNDA DEĞİLDİ.

HADİ PRENSİM, BAKIN DOĞA NE KADAR MUHTEŞEM! NE GÜZEL BİR HAVA... YAŞAMALISINIZ PRENSİM! YAŞAMALI VE SEVMELİSİNİZ, ÇÜNKÜ HAYAT ÇOK GÜZEL!

HAYAT GÜZEL OLMASINA GÜZEL DE... SEN DE AMMA SIKICIYMIŞSIN, HA!

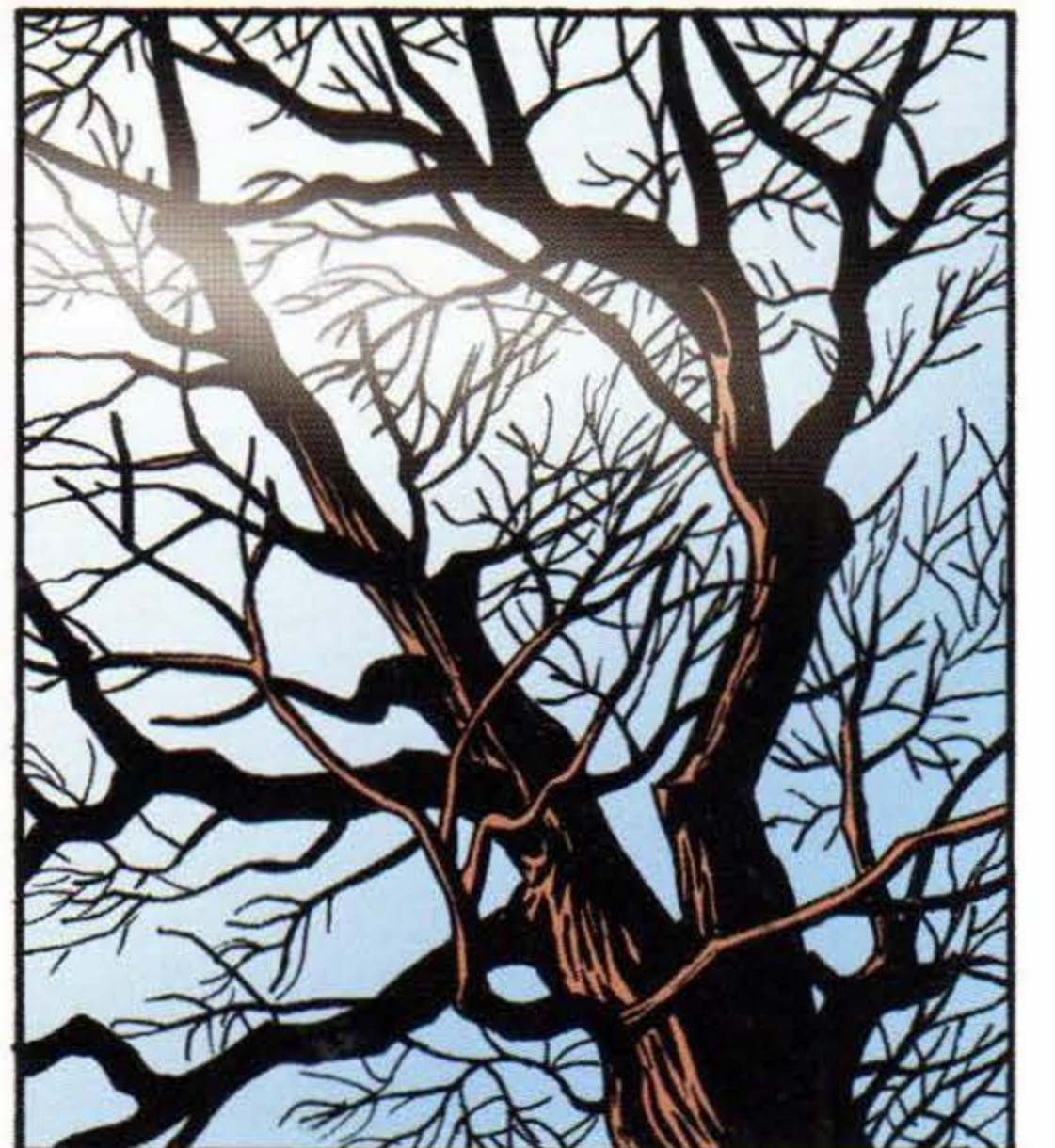
BEN TİPKİ BU AĞAÇ GİBİYİM, HAYAT NE KADAR GÜZEL OLURSA OLSUN İLKBAHARA DA İNANMIYORUM, AŞKA DA MUTLULUĞA DA... ÜMİTLERİNİZE, HAYALLERİNİZE İNANMIYORUM.

HEP AYNI YALAN!... NASIL OLUYOR DA BU EBEDÎ KANDIRMACADAN BIKMIYORSUNUZ?

SADECE GENÇLER İNANIYOR TÜM BUNLARA!

"ÜMİTLERİNİZE, HAYALLERİNİZE İNANMIYORUM..."

ROSTOVLAR'IN DAVETİNİ KABUL ETTİĞİNDE ANDREY BU RUH HALİ İÇİNDEYDİ.

KONT, PRENSİN YAŞADIĞI YERE ÇOK YAKIN MESAFEDE OLAN MÜLKÜNDE BİR AV PARTİSİ DÜZENLİYORDU.

AV SİZİNDİR ANDREY, İLK SİZ ATEŞ EDİN!

FAKAT ELİNİZ TİTREMESİN, PEK ZOR BİR HEDEF ÇÜNKÜ. ÜSTELİK BEN DE ŞANSIMI DENEMEK İÇİN CAN ATIYORUM.

HARİKA BİR ATIŞ, PRENSİM. BÖYLE GÜZEL BİR GÜNÜ NOKTALAMAK İÇİN MÜKEMMEL, DEĞİL Mİ?

BAAM

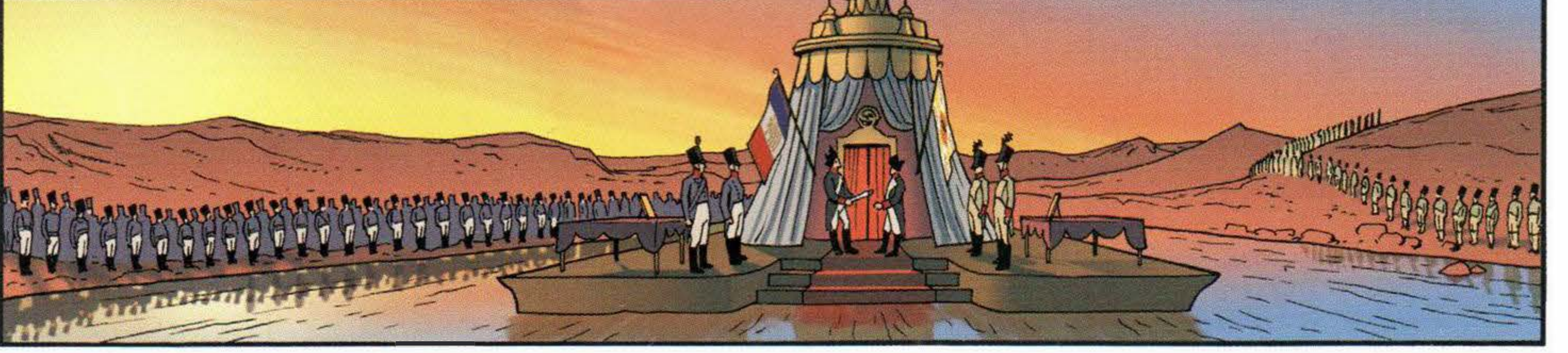

BELKİ DE
HAYAT 31'İNDE
SON BULMU-
YORDUR...

PIYER İLE O GENÇ KIZ BUNU
BİLİYOR OLMALI. YAŞAMAK
YETERLİ. YAŞAMAK VE SEVMEK,
BİR ÖMÜR BOYU...

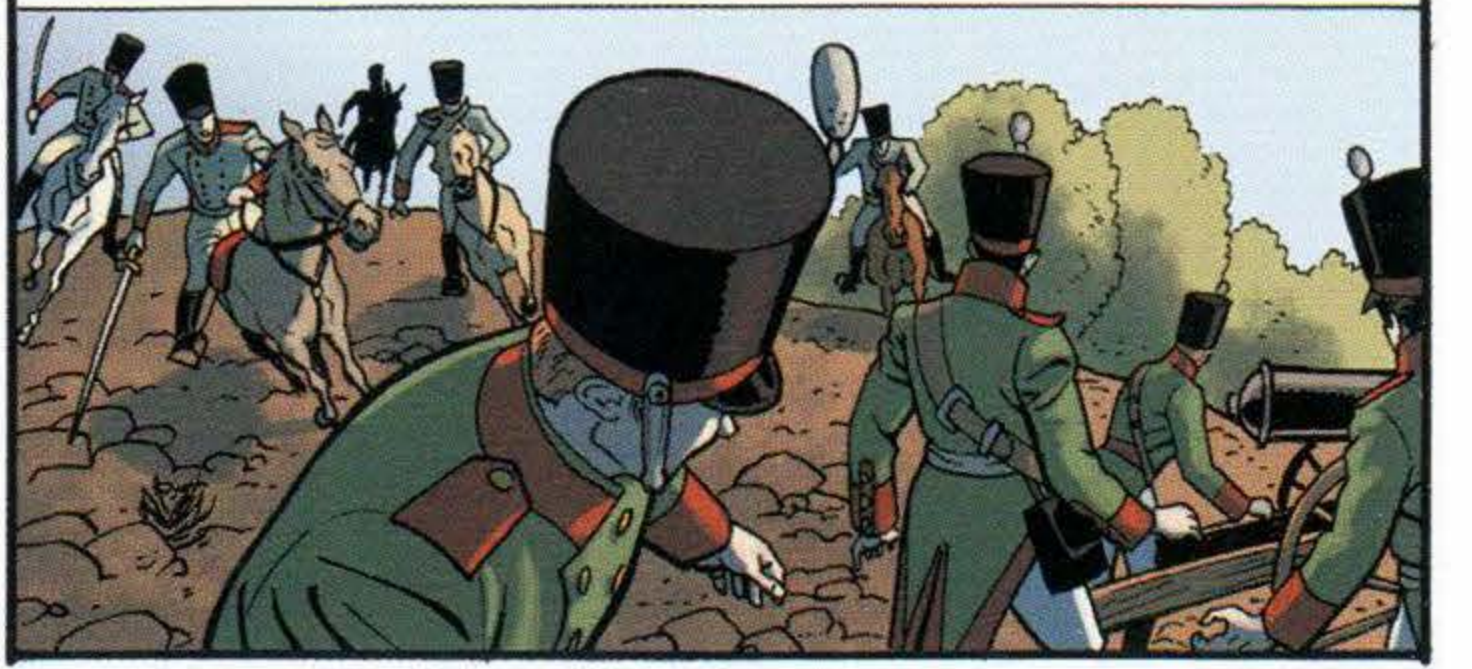
FRIEDLAND MUHAREBESİ'NDEN SONRA RUS İMPARATORU ALEKSANDR İLE BONAPARTE HAZİRAN 1807'DE ATEŞKES İMZALARLAR.

1808 YILINDA, ALEKSANDR ERFURT'A GIDİP NAPOLEON İLE TEKRAR GÖRÜŞÜR. ST. PETERSBURG YÜKSEK SOSYETESİ BU BÜYÜK BULUŞMANIN İHTİŞAMI HAKKINDA KONUŞUR DURUR.

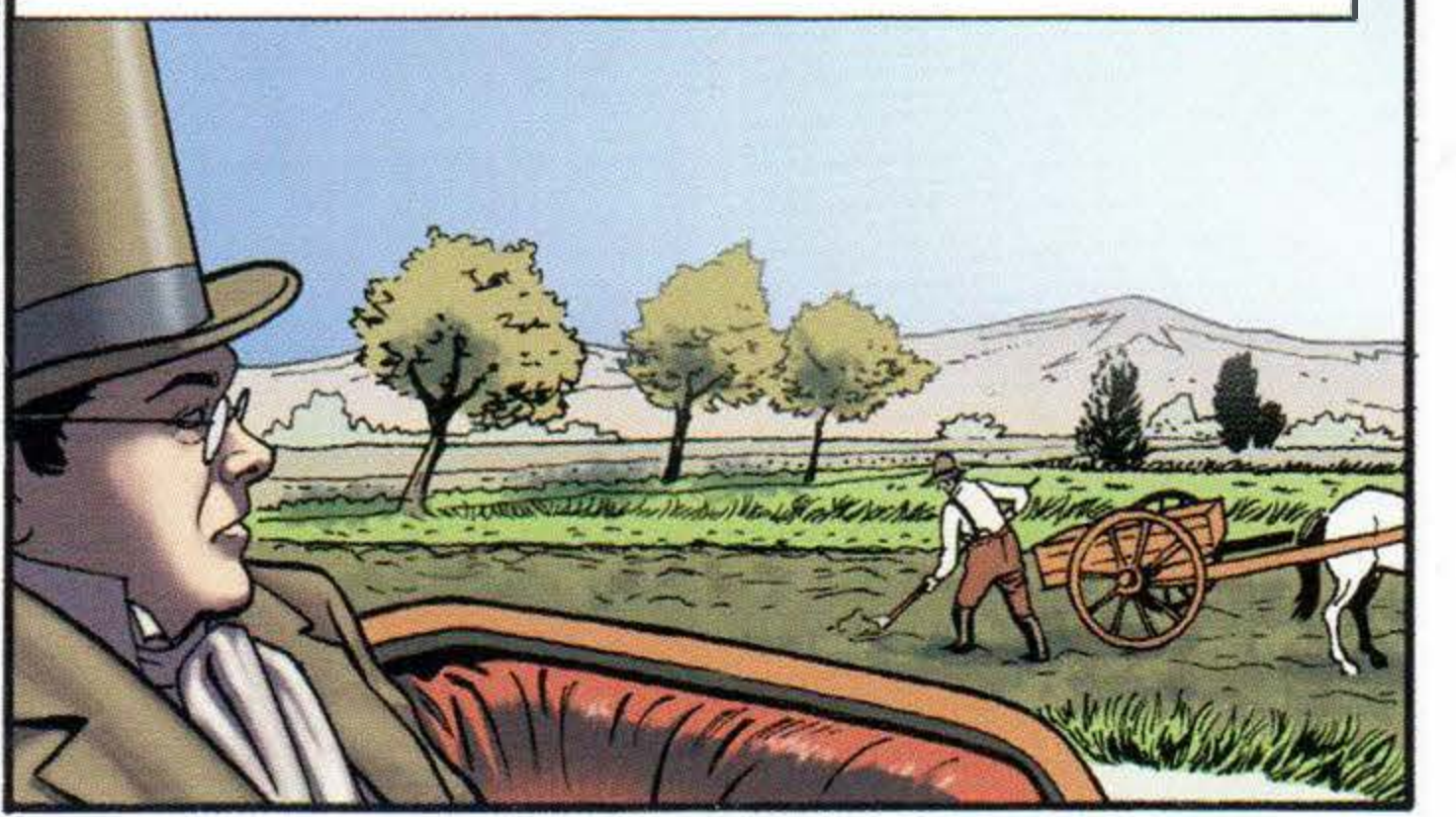
1809 YILINDA, O ZAMANLAR DENİLDİĞİ GİBİ, "EVRENİN İKİ EFENDİSİ" NİN DOSTLUĞU O DERECE İLERLEMİŞTİR Kİ, NAPOLEON AVUSTURYA'YA SAVAŞ İLAN ETTİĞİNDE BİR RUS MÜFREZESİ SINIRI GEÇİP AVUSTURYA İMPARATORU'NA KARŞI FRANSIZ ORDUSUNUN YANINDA SAVAŞIR...

HATTA YÜKSEK MERCİLERDE NAPOLEON'UN ALEKSANDR'IN KIZ KARDEŞLERİNDEN BİRİYLE EVLENEBİLECEĞİ BİLE KONUŞULUR.

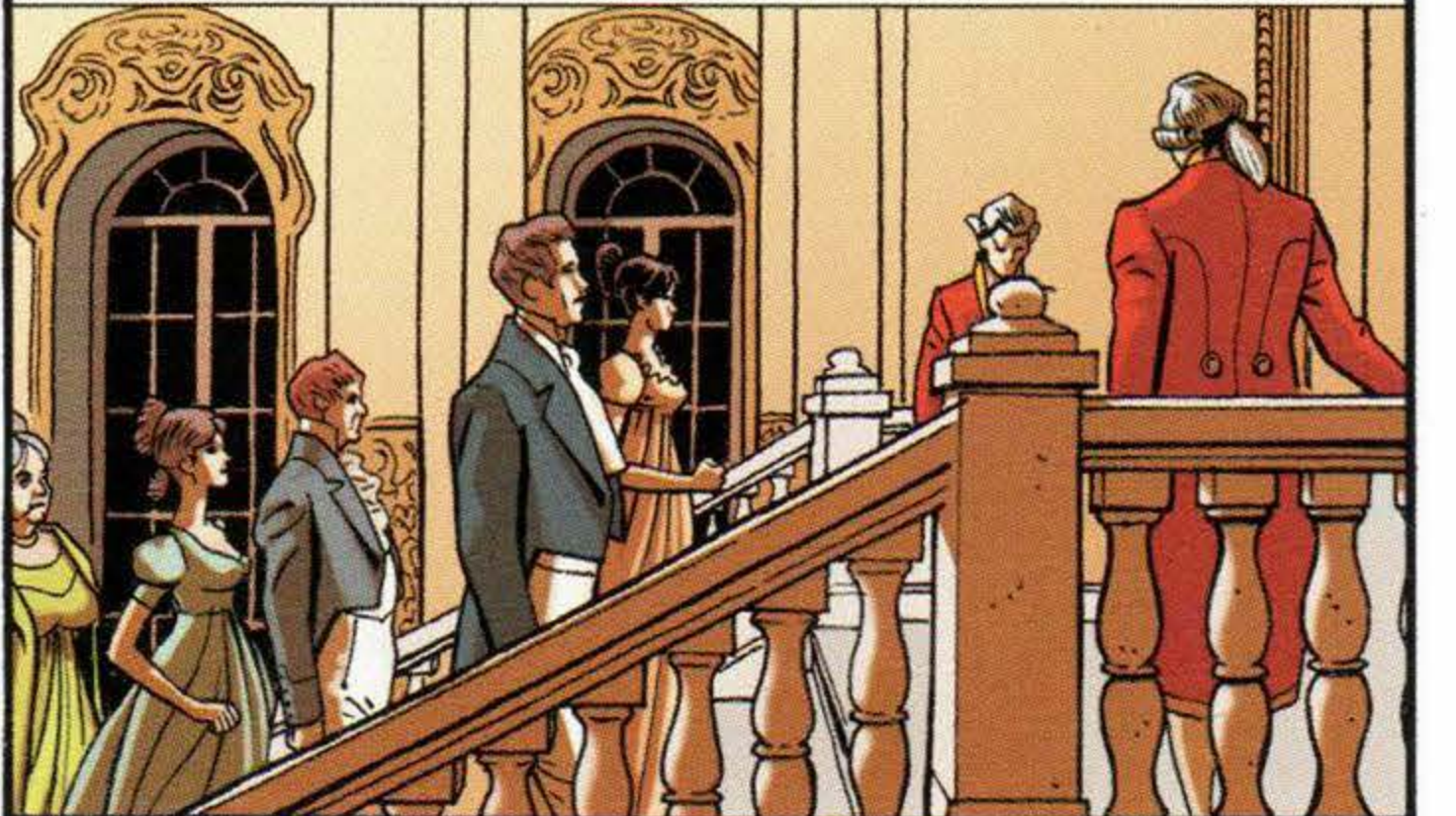
DIŞ İLİŞKİLER HARİÇ, RUS TOPLUMUNUN ASIL İLGİSİNİ ÇEKEN İSE İÇERDE, DEVLET İDARESİNİN HER ALANINDA BAŞLATILAN REFORMLARDI.

TEMEL ENDİŞELER ETRAFINDA ŞEKİLLENEN GÜNDELİK HAYAT NAPOLEON İLE İLİŞKİLERİN SEYRİNDEN YA DA SİYASİ REFORMLARDAN BAĞIMSIZ AKIP GİTMEKTEYDİ...

EN ÖNEMLİSİ DE 31 ARALIK 1809 GÜNÜ, YANI YENİ YIL ARİFESİNDE 16 YAŞINDAKİ NATAŞA'NIN İLK KEZ BİR BALOYA KATILACAK OLMASIYDI...

SABAHIN SEKİZİNDE UYANMIŞ, GÜNÜNÜ HUMMALI BİR TELAŞ İÇİNDE HAZIRLANARAK GEÇİRMİŞTİ.

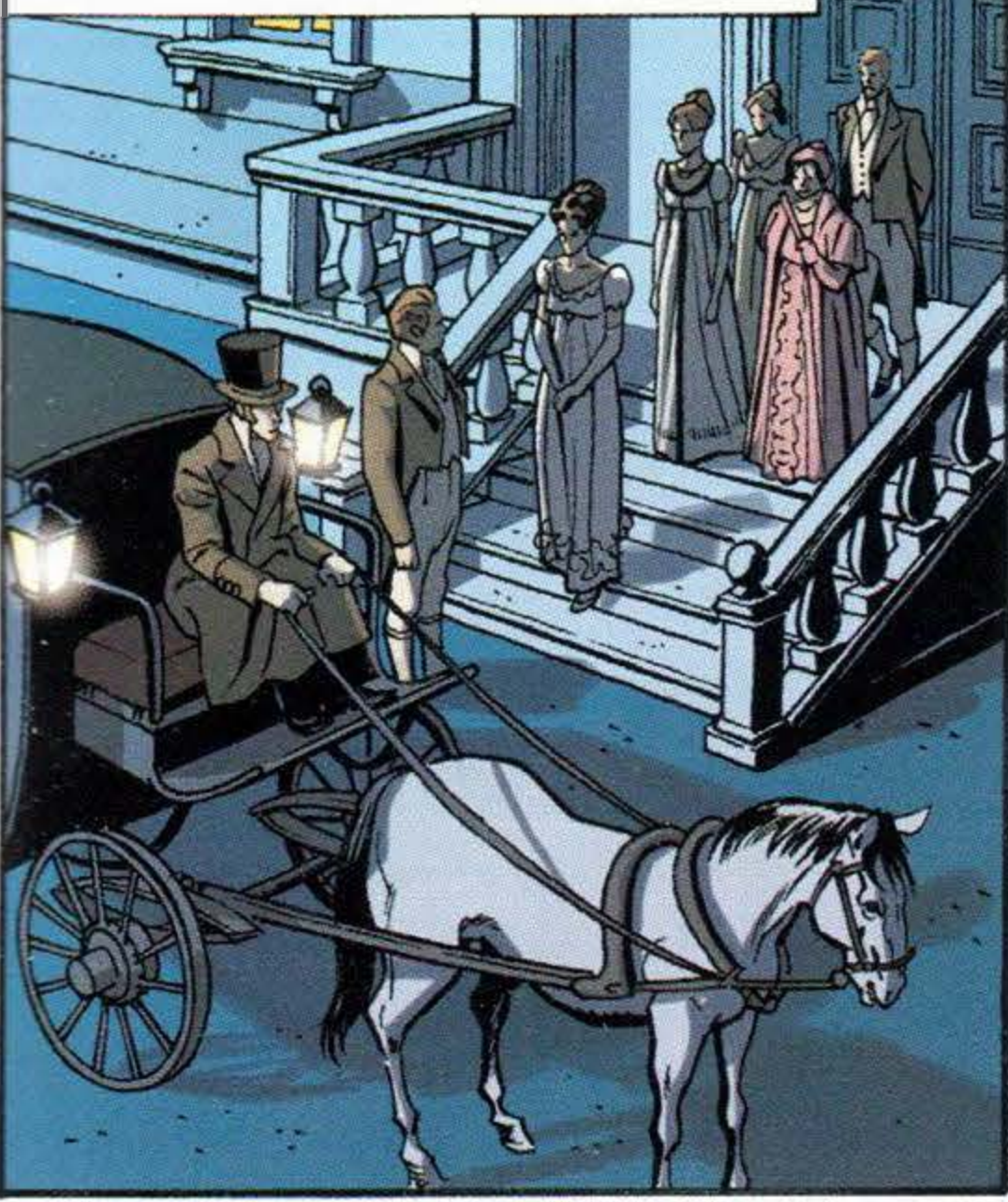

DAHA BİTMEDİ Mİ?
SAAT NEREDEYSE ON
OLDU.

BİTMEK ÜZERE,
BABACIĞIM. SİZ
HAZIR MISINIZ?

ON BUÇUKTA ORADA OLMAYA
KARAR VERMİŞLERDİ...

NATAŞA SABAHTAN BERİ
BİR AN OLSUN YALNIZ
KALAMAMIŞ, KENDİSİNİ
NEYİN BEKLEDİĞİ ÜZERİNE
DÜŞÜNECEK FIRSAT
BULAMAMIŞTI...

...KALDI KI, BUNU ANCAK
BALOYA VARDIĞINDA
ANLAYACAKTI.

YA KİMSE
BENİ DANSA
KALDIRMAZSA?

ÖYLE BİR
ŞEY OLMAYACAK,
HARİKA
GÖRÜNÜYORSUN.

REZİL OLURUM. NİKOLAY
BENİMLE KAL!... AMA
BENİ DANSA DAVET
ETME. BANA ACIDIĞINI
DÜŞÜNMESİNLER.

NİKOLAY?

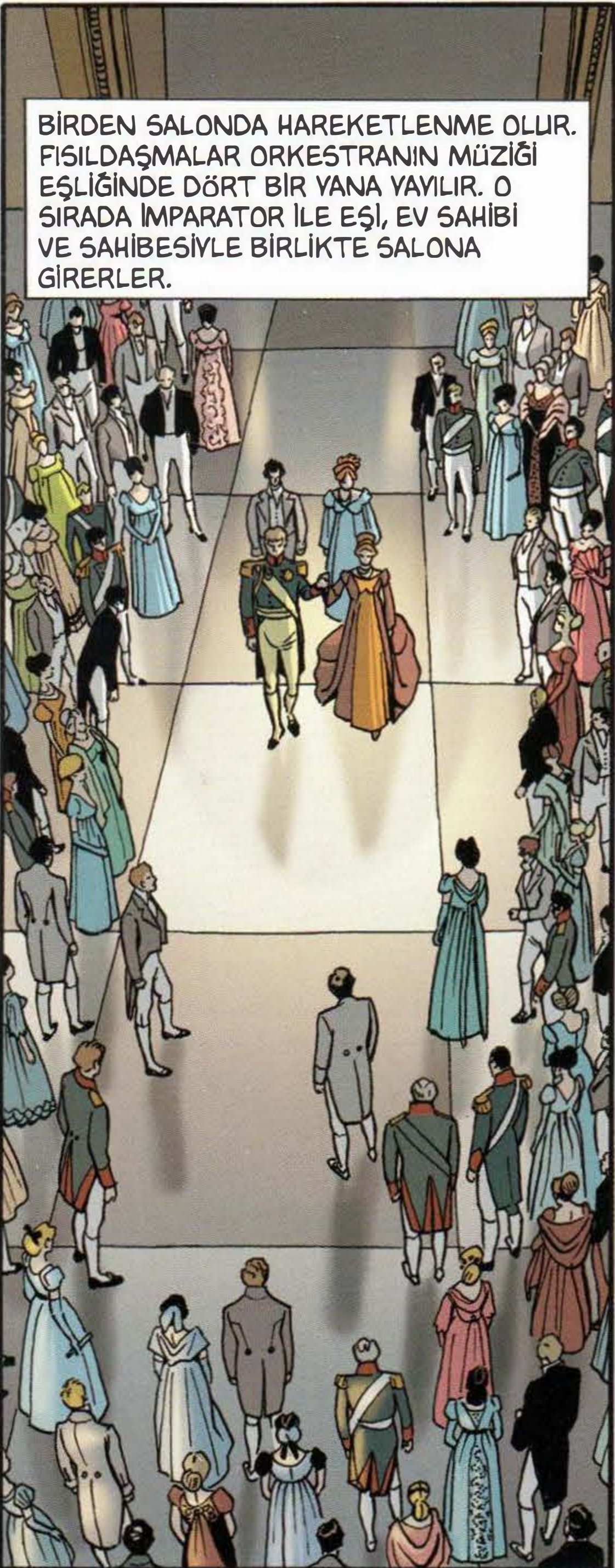
NIKOLAY, HANİ YANIMDAN AYRILMAYACAĞINA SÖZ VERMİŞTİN...

AMA O ZAMAN İYİ AİLE ÇOCUKLARI, KÜÇÜK KIZ KARDEŞİME KİMSE YAKLAŞMASIN DİYE YANINDA DURDUĞUMU SANABİLİR.

HAIN, BENİ YÜZÜSTÜ BIRAKTI. TANRIM, BANA YARDIM ET!

BİRDEN SALONDA HAREKETLENME OLUR. FISILDAŞMALAR ORKESTRANIN MÜZİĞİ EŞLİĞİNDE DÖRT BİR YANA YAYILIR. O SIRADA İMPARATOR İLE EŞİ, EV SAHİBİ VE SAHİBESİYLE BİRLİKTE SALONA GİRERLER.

İMPARATOR, NATAŞA'NIN UMURUNDA BİLE DEĞİLDİ...

ONU FARK BİLE ETMEYEN BORİS'İ GÖRÜNCE BÜTÜN GECEYİ ANNESİNİN YANINDA GEÇİRECEĞİNİ DÜŞÜNDÜ...

BENİ HATIRLAMADI, MAHVOLDUM BEN.

ANNECİĞİM, KİMSE BENİ DANSA DAVET ETMEYECEK Mİ? İLK DANSA KALKANLAR ARASINDA OLMAYACAK MIYIM?

İŞİN ASLI BALONUN BAŞLARINDA SADECE PİYER YANINA GELİP ONA SELAM VERME İNCELİĞİNİ GÖSTERMİŞTİ...

İMPARATOR GENÇLERİ ÜRKÜTÜYOR, KİMSE TEKLİFTE BULUNMAYA CESARET EDEMİYOR, HEPSİ BU!

O SIRADA BARON VIERHOF, PRENS BOLKONSKI'YE ERTESİ GÜNKÜ IMPARATORLUK KONSEYİ TOPLANTISININ GÜNDEMİNDEN BAHSETMEKTEYDİ. YASAMA KOMİSYONU ÜYESİ ANDREY ÖNEMLİ BİLGİLER VEREBİLİRDİ, AMA ONUN DİKKATİ BAŞKA YERDEYDİ...

SİZ Kİ DANSI O KADAR SEVERSİNİZ, ŞURADA PEK KIYMETLİ GENÇ ROSTOV VAR, NEDEN ONU DANSA KALDIRMIYORSUNUZ?

AFFEDERSİNİZ, SAYIN BARON. BU KONUŞMAMIZA BAŞKA BİR ZAMAN DEVAM EDERİZ, BALODA DANS ETMEK GEREKİR.

NATAŞA'NIN ÜMİTSİZ YÜZ İFADESİNİ HEMEN FARK ETTİ. ONU HATIRLADI, NE HİSSETTİĞİNİ TAHMİN EDİP HENÜZ ÇOK ACEMİ OLDUĞUNU ANLADI.

SİZİ KIZIMLA TANIŞTIRMAMA İZİN VERİN SAYIN PRENS.

ONUNLA DAHA ÖNCE TANIŞMA ZEVKİNE ERİŞTİM, BELKİ KONTES BENİ HATIRLAR.

KONTES!

ÜRKMÜŞ AMA MUTLU NATAŞA ELİNİ PRENS ANDREY'İN OMUZUNA KOYARKEN DUDAKLARINDA BİR GÜLÜMSEME BELİRDİ. AĞLAMAKLI YÜZ İFADESİ SANKİ ŞÖYLE DER GİBYDİ: "SENİ UZUN ZAMANDIR BEKLİYORDUM."

DANSA BAŞLAYAN İKİNCİ ÇİFT ONLARDI.

PİYER AKŞAM
BOYUNCA EŞİNİN
YÜKSEK SOSYETEDKİ
KONUMUNDAN SON
DERECE RAHATSIZ
OLMUŞTU.

NE GÜZEL EĞLENİYORUZ,
DEĞİL Mİ SAYIN KONT!

EVET,
ÖYLE!

NATAŞA'YA GÖRE BALODAKİ
HERKES İYİ, ÇEKİCİ VE BİRBİRİNİ
SEVEN İNSANLARDI. KİMSE DENGİ
OLANI İNCİTMEZDİ, BU YÜZDEN
HERKES ÇOK MUTLU OLMALIYDI...

ERTESİ GÜN PRENS
ANDREY ROSTOVLAR'I
ZİYARET ETTİ. BİRLİKTE
ÇOK HOŞ VAKİT GEÇİRDİĞİ
O YAŞAM DOLU GENÇ
KIZI TEKRAR GÖRMÜK
İSTİYORDU.

ONU İLK
KARŞILAYANLARDAN
BİRİ NATAŞA
OLDU. BALO
KIYAFETLERİYLE
OLDUĞUNDAN
DAHA DA GÜZELDİ...

ANDREY, NATAŞA'DA NEŞE DOLU
BENZERSİZ BİR DÜNYANIN VARLIĞINI
HISSETTİ. BU DÜNYAYA GİRDİKÇE YENİ
MUTLULUKLAR KEŞFEDİYORDU...

AYNI GÜN...

İŞTE DOSTUM, HİÇ
BÖYLE BİR ŞEY
HISSETMEMİŞTİM.
ÂŞIK OLDUM!

NATAŞA
ROSTOV'A MI?

BAŞKA KİME OLABİLİR Kİ?
DÜN İŞKENCE
ÇEKİYORDUM, BUGÜNSE
ONSUZ BİR HAYATI
DÜŞÜNEMİYORUM. YAŞIMA
RAĞMEN BENİ SEVMESİ
MÜMKÜN MÜ?

BU GENÇ HANIM TAM BİR
İNCİDİR. DOSTUM, SİZDEN RİCA
EDİYORUM, AKIL YÜRÜTMİYİN,
ŞÜPHEYE DÜŞMEYİN,
HEMEN EVLENİN ONUNLA!...
DÜNYANIN EN MUTLU ERKEĞİ
OLACAĞINIZDAN
ŞÜPHEM
YOK.

PEKİ AMA, O BENİ SEVİYOR MU?

BUDALALIK
ETMEYİN,
ELBETTE
SİZİ SEVİYOR.
BUNDAN
EMİNİM.

ANDREY MUTLUYDU AMA DAHA ÖNCE BÖYLE
ÂŞIK OLAMADIĞI İÇİN SUÇLULUK DUYUYORDU.
TEK DOSTU PİYER BİLE ONU TESELLİ
EDEMEZDİ...

BUNDAN
BÖYLE DÜNYAMIN
İKİ YÜZÜ VAR. BİRİ
MUTLULUK, UMUT
VE IŞIK DOLU;
DİĞERİNDEYSE
HER ŞEY HÜZNE
VE KARANLIĞA
GÖMÜLÜ.

KARANLIK, ZİFİRİ
KARANLIK. EVET,
SİZİ ANLIYORUM.

DEDİĞİM GİBİ YAPIN.
SİZİN ADINIZA ÇOK
MUTLU
OLURUM.

ANDREY'İN KADERİ NE
KADAR AYDINLIKSA,
KENDİNİNKİ DE O
DENLİ KASVETLİYDİ.

EVLİLİK İÇİN İHTİYAR PRENSİN ONAYINI
ALMAK GEREKİYORDU. ANDREY ERTESİ
GÜN LİSİYE GORİ'YE GİTTİ...

PRENS'E GÖRE İLİŞKİLER, SERVET
VE SOSYAL DURUMLAR GÖZÖNÜNDE
BULUNDURULDUĞUNDA BU PEK PARLAK
BİR EVLİLİK OLMAYACAKTI. ANDREY'İN
YAŞI VE SAĞLIK DURUMU NATAŞA'NIN
GENÇLİĞİNE UYGUN DEĞİLDİ. AYRICA
BABASI, ANDREY'İN LİZ'DEN OLAN OĞLUNU
NATAŞA GİBİ BİR ÇOCUĞA EMANET
ETMENİN HATA OLACAĞI GÖRÜŞÜNDEYDİ.

BU MESELEYİ BİR
SENELİĞİNE ERTE-
LE VE YURTDIŞINA
GİT. DÖNDÜĞÜNDE
KARARIN DEĞİŞME-
MİŞSE DİLEDİĞİNİ
YAPARSIN.

İHTİYAR, OĞLUNUN VE
MÜSTAKBEL NİŞANLISININ
HİSLERİNİN BİR YILLIK
BEKLEMeye DİRENEMEYECEĞİNİ
UMUYORDU. ANDREY BABASININ
ARZUSUNA BOYUN EĞDİ.

ST. PETERSBURG'A ROSTOVLAR'DA
GEÇİRDİĞİ SON AKŞAMDAN ÜÇ
HAFTA SONRA DÖNDÜ.

O ÜÇ HAFTA BOYUNCA
NATAŞA, ANDREY'DEN
HIÇ HABER ALAMAMIŞTI...

BIRAKIN ANNECİĞİM,
DÜŞÜNÜYORUM, HATTA
DÜŞÜNMEK BİLE İSTEMİYORUM!
EVİMİZE GELDİ VE SONRA
VAZGEÇTİ...

ZATEN
EVLENMEK
İSTEMİYORUM.
BENİ
ÜRKÜTÜYOR,
OYSA ŞİMDİ
NE KADAR DA
HUZURLUYUM...

BİR SES
DUYDU. OYDU,
BUNDAN
EMİNDİ...

UZUN
ZAMANDIR
GÖRÜŞE-
MEDİK...

BABAMIN YANINDAYDIM.
ONUNLA SON DERECE
ÖNEMLİ BİR MESELEYİ
GÖRÜŞMEM GEREKTİ.
SİZİNLE KONUŞMAK
İÇİN ANCAK BU GECE
DÖNEBİLDİM.

KIZINIZLA
EVLENMEK
İSTİYORUM,
SAYIN KONTES.

TEKLİFİNİZ MUTLULUK VERİCİ.
SEVE SEVE KABUL EDİYORUM,
EŞİM DE ÖYLE... FAKAT...
SON KARARI KIZIM
VERECEKTİR.

SİZİN RIZANIZI ALDIKTAN
SONRA ONUNLA
KONUŞACAĞIM. RIZA
GÖSTERİYOR MUSUNUZ?

EVET, EMİNİM Kİ
EŞİM DE KABUL
EDECEKTİR, FAKAT
BABANIZ...

DÜŞÜNCELERİMİ
BABAMA SÖYLEDİĞİMDE
BİR TEK ŞARTLA
RAZI OLDU. DÜĞÜNÜN
BİR SENEDEN ÖNCE
YAPILMASINI İSTEMİYOR.
SİZE BUNU HABER
VERMEK İÇİN
GELDİM.

HEMEN
ARDINDAN
NATAŞA DA
AŞAĞIYA İNDİ.

SİZİ, GÖRDÜĞÜM
İLK ANDAN BERİ
SEVİYORUM.
AŞKIMA KARŞILIK
BULABİLECEK
MİYİM?

YÜZÜNDE ETKİLEYİCİ
BİR İFADE VARDI.
"SORMAK NEDEN?
BİLİNMEMESİ
İMKANSIZ OLANDAN
ŞÜPHE ETMEK NİYE?
HİSSETTİKLERİMİZİ
KELİMELERE DÖKMEK
MÜMKÜN DEĞİLKEN,
KONUŞMAK NEDEN?"
DİYORDU ADETA.

BENİ SEVİYOR
MUSUNUZ?

AH, EVET!

ANDREY'İN RUHUNDA BİR
ANDA HER ŞEY ALTÜST
OLDU. ARZUNUN BÜYÜSÜ
DEĞİLDİ SÖZ KONUSU
OLAN, ONUN KADINSI
ZAYIFLIĞINA ACIYOR,
GÖSTERDİĞİ GÜVENDEN
VE TESLİMİYETTEN
ÇEKİNYOR, ONA SONSUZA
DEK BAĞLANACAĞININ
BİLİNCİNE VARİYORDU...

HİSLERİ İSTEDİĞİ KADAR
ŞAIRANE OLMASA DA AZ
ÖNCEKİLERE GÖRE ÇOK
DAHA CİDDİ VE GÜÇLÜYDÜ...

ANNENİZ SİZE
BUNUN BİR YILDAN
ÖNCE OLAMAYACAĞINI
SÖYLEDİ Mİ?

SİZ O KADAR GENÇ, BEN İSE
O DENLİ HAYAT TECRÜBESİNE
SAHİBİM Kİ... BU SÜRE BENİ
GERÇEKTEN SEVİP
SEVMEDİĞİNİZE KARAR
VERMENİZE YETECEKTİR...

BİR YIL MI!
NEDEN BİR YIL,
NEDEN?

OTRADNOYE'YE GELDİĞİNİZ
GÜNDEN BERİ SİZİ SEVDİĞİMİ
BİLİYORSUNUZ.

ANDREY ONA BU SÜRENİN
GEREKÇELERİNİ ANLATMAYA
ÇALIŞSA DA NATAŞA ONU
DİNLEMEDİ.

KORKUNÇ BİR
ŞEY. BİR YIL
BEKLERSEM
ÖLÜRÜM!...

YİNE DE
RAZIYIM,
NİHAyetİNDE
MUTLU
OLACAĞIZ!

ANDREY'İN ŞEHİRDEN AYRILMASIYLA
NATAŞA'NIN HAYATINA HÜZÜNLÜ BİR
KASVET ÇÖKTÜ.

ARADA MÜSTAKBEL
NİŞANLISININ BABASI
PRENS BOLKONSKI'NİN
ZİYARETİ...

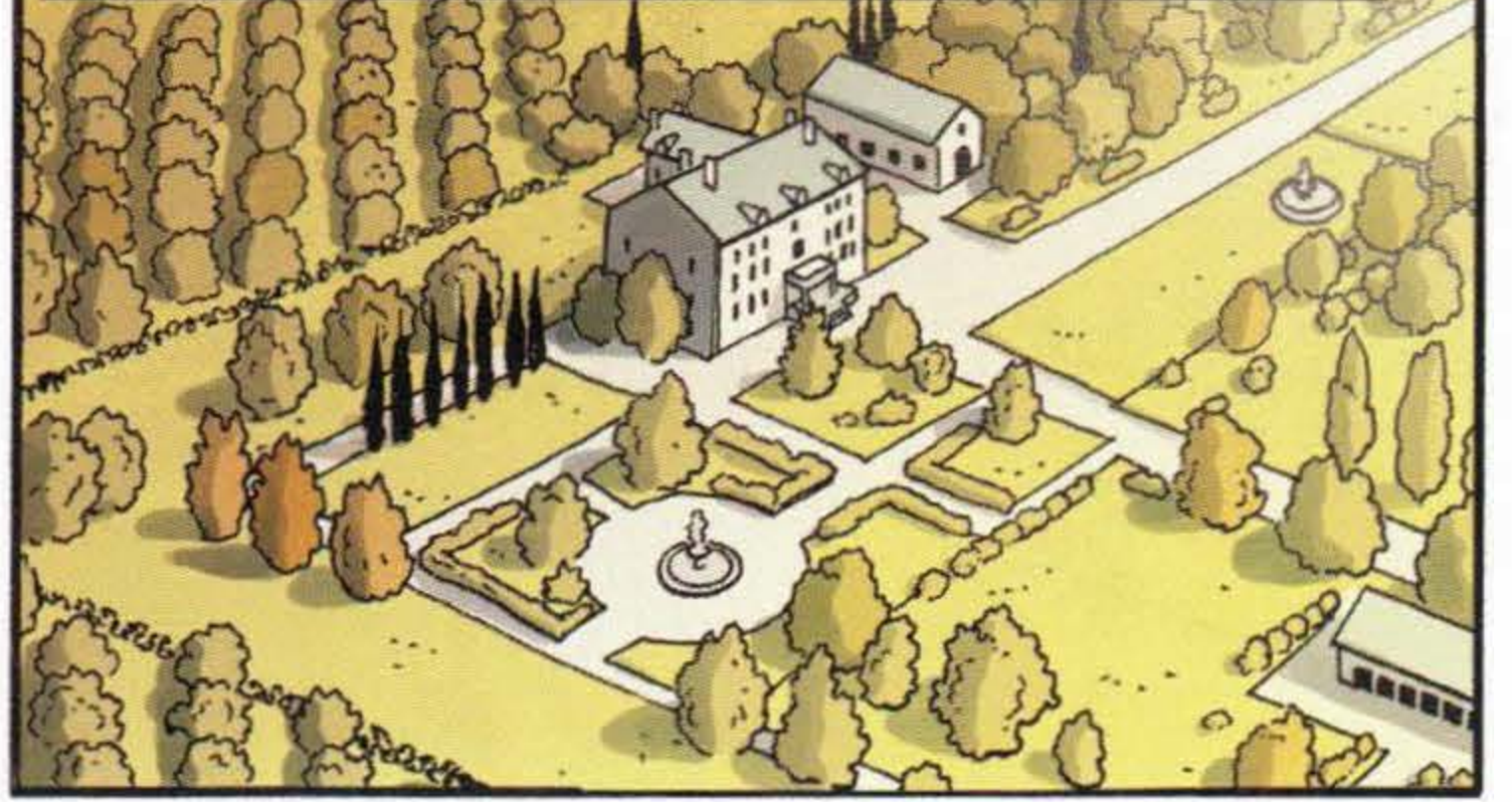
... BİLE ONU
ÜZERİNE ÇÖKEN
SİKINTIDAN
KURTARMAYA
YETMEDİ...

ÜSTELİK NATAŞAYA GÖRE PRENS
KENDİSİNDEN PEK HAZETMİYORDU.

KÖYDEKİ MALİKÂNELERİNDEN HAFTALARCA ÇIKMAYIP
İNİZİVAYA ÇEKİLDİ...

UZUN BİR ARADAN SONRAKİ TEK HAYATİYET
BELİRTİSİ GİTTİĞİ OPERA OLDU...

AYNAYA BAKTIĞINDA KENDİNİ GÜZEL BULDU VE
AŞKININ HÜZNÜNE KAPILDI...

TANRIM, ONU ÇOK SE.VİYORUM...
FAKAT, ONU VE BU AYRILIĞI
DÜŞÜNMEMELİYİM, YOKSA
HÜNGÜR HÜNGÜR
AĞLAYACAĞIM.

NASIL OLUYOR DA
SONYA, NİKOLAY'I SEVERKEN
BU DENLİ RAHAT, BU DENLİ
DİNGİN OLABİLİYOR? BEN ÖYLE
DEĞİLİM.

SONYA VE NİKOLAY DA EVLENME PLANLARI YAPIYORDU.
TIPKI ANDREY GİBİ NİKOLAY DA ASKERİ GÖREVİ
NEDENİYLE UZAKTAYDI.

NATAŞA VE SONYA GİBİ HARİKULADE GÜZEL İKİ GENÇ KIZ İÇERİ GİRER GİRMEZ TÜM GÖZLER ÜZERLERİNE ÇEVİLDİ.

ÜSTELİK HERKES NATAŞA İLE PRENS ANDREY'İN BİRBİRLERİNE VERDİKLERİ SÖZDEN AZ YA DA ÇOK HABERDARDI. BU YÜZDEN RUSYA'NIN BU EN YAKIŞIKLI BEKÂRININ NİŞANLISI MERAKLI BAKIŞLARA MARUZ KALDI...

BUNLARIN ARASINDA DOLOHOV VE NATAŞA'NIN LOCA KOMŞUSU YELENA'NIN AĞABEYİ PRENS KURAGİN DE VARDI.

PEK DE ÇEKİCİYİMİŞ.

SEVGİLİ NATAŞA, KARDEŞİMİ TANIRIM, VARLIĞINIZ ONU BÜYÜLÜYOR, BANA İNANIN!

ARA OLDUĞUNDA, ANATOLİY...

SİZİ KARDEŞİMİLE TANIŞTIRMAMA İZİN VERİN.

KONTES.

KARŞISINDA DURAN BU YAKIŞIKLI GENÇ ADAMDAN ETKİLENDİ...

ANATOLİY ONU BİR ARKADAŞININ DÜZENLEDİĞİ EĞLENCEYE DAVET EDİNCE...

DAVETİN EN GÜZEL KADINI OLACAĞI-NIZDAN EMİNİM.

...ÜRKEN NATAŞA ORADAN HEMEN UZAKLAŞTI.

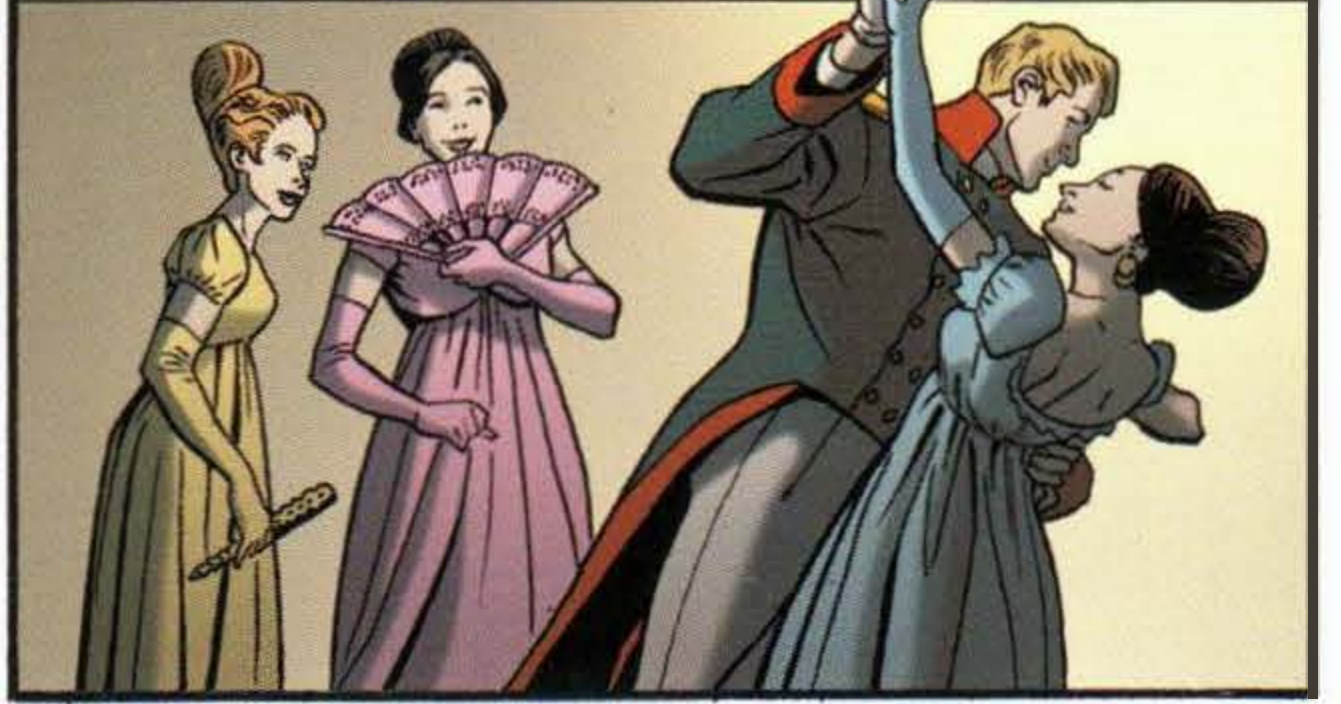

ANATOLİY KURAGİN, BABASI PRENS VASİLİY ONUN BORÇLARINI ÖDEMEKTEN BİKINCA ST. PETERSBURG'TAN KOVULMUŞTU. MOSKOVA'YA YERLEŞTİKTEN SONRA TANIDIKLARI SAYESİNDE ASKERİ BİRLİK KOMUTANININ YARDIMCILIĞI GÖREVİNE GETİRİLMİŞTİ.

MOSKOVA'DA PİYER'İN EVİNE YERLEŞTİ. GENÇ ADAM İSTEMEYEREK DE OLSA ONU KABUL EDİP ZAMANLA VARLIĞINA ALIŞMIŞ, HATTA ONUNLA İÇKİ ÂLEMLERİ YAPIP BORÇ ADI ALTINDA PARA BİLE VERMİŞTİ.

ANATOLİY MOSKOVALI KADINLARIN BAŞINI DÖNDÜRÜYOR, BİRÇOĞUYLA DİLLERE DESTAN MACERALAR YAŞIYOR, BALOLARDA HİCBİR KUR YAPMA FIRSATINI KAÇIRMIYORDU...

BÜTÜN BUNLARA RAĞMEN GENÇ KIZLARDAN UZAK DURUYORDU. BUNUN NEDENİ İKİ SENEDİR EVLİ OLMASIYDI, BU GERÇEĞİ YAKIN DOSTLARI DIŞINDA KİMSE BİLMİYORDU.

İKİ SENE ÖNCE BİRLİĞİYLE POLONYA'DAYKEN PEK VARLIKLI OLMAYAN POLONYALI BİR MÜLK SAHİBİ ONU KIZIYLA EVLENMEYE ZORLAMİŞTİ.

KISA SÜRE SONRA KAYINPEDERİNE AYLIK ÖDEME YAPMAYI KABUL EDEREK KARISINI TERK ETTİ, ŞİMDİ HERKES ONU BEKÂR BİLİYORDU...

BAŞKA TÜRLÜ YAŞAMASININ MÜMKÜN OLMADIĞINA, HAYATI BOYUNCA KİMSEYE KÖTÜLÜK ETMEDİĞİNE İNANIYORDU. YAPTIKLARININ BAŞKALARI ÜZERİNDE YARATACAĞI SONUÇLARI DÜŞÜNMEKTEN ACIZDI.

ÖNCE DİRENEN NATAŞA, ANATOLİY'NİN ISRARINA DAHA FAZLA KARŞI KOYAMADI.

GENÇ KIZIN GÖZÜNE GECE BOYUNCA UYKU GİRMEDİ... PRENS ANDREY'E OLAN AŞKINI DÜŞÜNÜYOR VE KENDİSİNİ ONUN KARISI OLARAK HAYAL EDİYORDU, AMA AYNI ZAMANDA ANATOLİY'İ DE SEVİYORDU, BUNA ŞÜPHE YOKTU!

KÜÇÜK HANIM, BİR BEY SİZE BU MEKTUBU İLETMEMİ İSTEDİ.

NATAŞA OKUDUKLARININ TEK KELİMESİNİ BİLE ANLAMADI, AMA MEKTUBUN ONDAN GELDİĞİNİ BİLİYORDU. EVET, ONU SEVİYORDU!

TİTREYEN ELLERİ DOLOHOV'UN MEKTUBUNU SİMSIKI TUTUYORDU.

DÜN AKŞAM KADERİM ÇİZİLDİ: AŞKINIZA NAIL OLMAK YA DA ÖLMEK. BAŞKA BİR SEÇENEĞİM YOK.

EVET DEMESİ YETERLİYDİ. HİÇBİR GÜÇ MUTLULUKLARINI ENGELLEYEMEYECEKTİ...

ONU KAÇIRIP DÜNYANIN ÖBÜR ULCUNA GÖTÜRECEKTİ.

ONU SEVİYORUM!

GECE. ODASINA GİREN SONYA
UYUDUĞUNU GÖRÜNCE ŞAŞIRDI...

NASIL OLDU DA
FARK ETMEDİM?

OLAYLAR NASIL BU
NOKTAYA GELDİ? PRENS
ANDREY'İ ARTIK SEVMİYOR
MU? KURAGIN'IN BU
KADAR İLERİ GİTMEŞİNE
NASIL MÜSAADE EDEBİLDİ?
BU ADAM YALANCININ,
PİSLİĞİN TEKİ,
BU AŞIKAR!

BUNA NE İNANABİLİYOR,
NE DE ANLAYABİLİYORUM!
KOCA BİR SENE BİR
ADAMI SEVDİN, ŞİMDİYSE
KALKMIŞ... ONU TOPLU
TOPLU ÜÇ KERE GÖRDÜN,
DALGA GEÇİYOR
OLMALISIN!

ÜÇ GÜN! BANA ONU ASIRLARDIR
SEVİYORMUŞUM GİBİ GELİYOR. ONDAN
ÖNCE HİÇ ÂŞIK OLMAMIŞ GİBİYİM. SEN
BUNU ANLAYAMAZSIN.

GENÇ ROSTOV'U KAÇIRMA PLANINI DOLOHOV
HAZIRLAMIŞTI.

SONRA NE
YAPACAKSIN?

SONRA NE,
DOLOHOV?

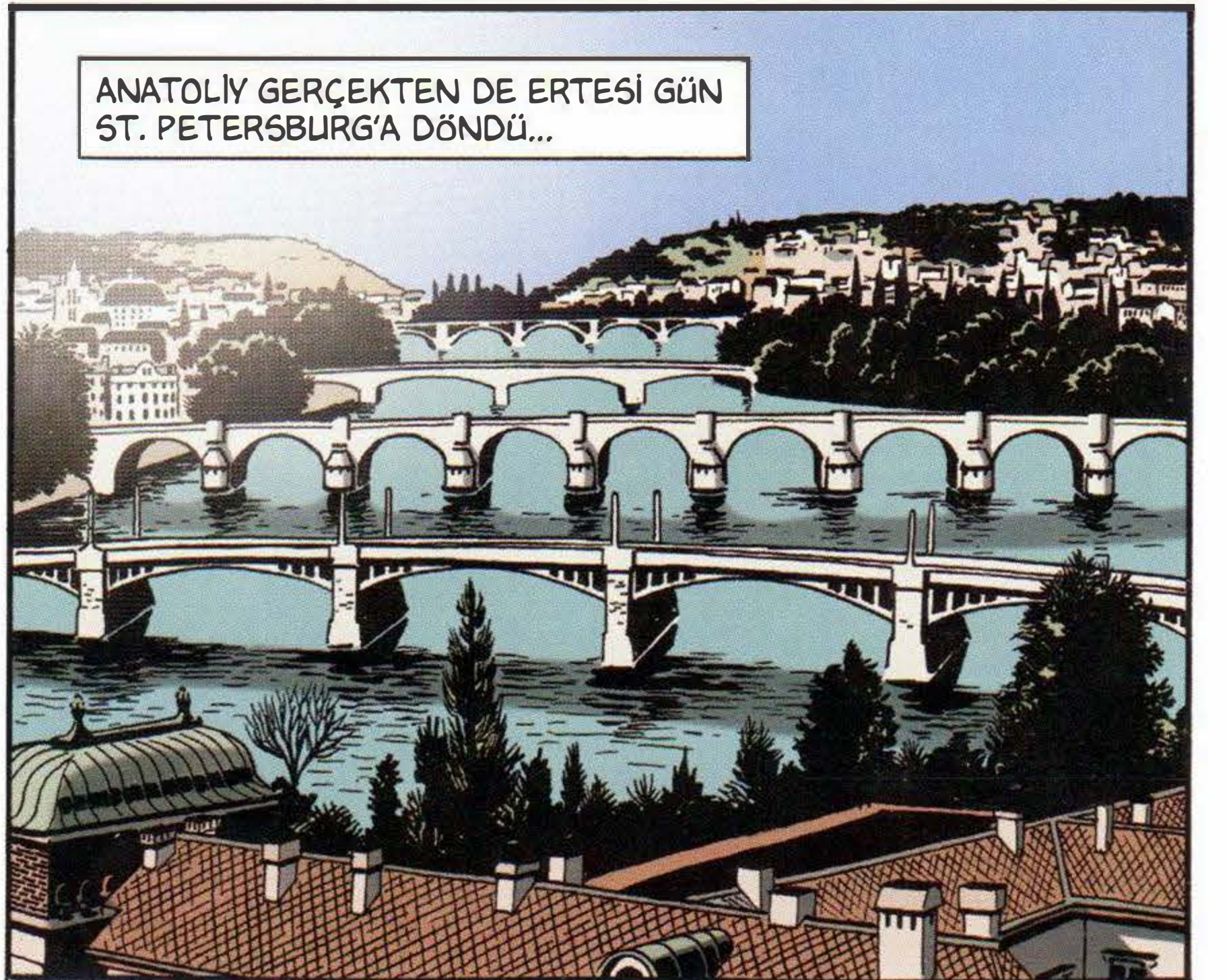
ANATOLİY BU TÜR SORULARLA İLGİLENMİYORDU. TEK PLANLADIĞI ONU BİR
KÖYE GÖTÜRÜP AFOROZ EDİLMİŞ BİR RAHİP HUZURUNDA EVLENMEKTİ.

HA HA HA!

HA HA HA!

ANATOLİY KENTTEN AYRILDIKTAN
BİRKAÇ GÜN SONRA PİYER, PRENS
ANDREY'DEN BİR DAVET MEKTUBU ALDI.

BABASI ONA NATAŞA'NIN BİR MEKTUBUNU İLETMİŞ, KAÇIRMA
OLAYINI DA BALLANDIRA BALLANDIRA ANLATMIŞTI.

BUNUN
OLACAĞINI
BİLİYORMUŞ.

GURURU
GERÇEK
DUYGULARINI
GÖSTER-
MESİNE
ENGEL
OLUYOR.

YİNE DE BU DURUMLA
TAHMİN ETTİĞİMDEN ÇOK
DAHA İYİ BAŞA ÇIKIYOR.
DEMEK BÖYLE OLMASI
GEREKİYORMUŞ...

ANDREY, PİYER'İ KABUL EDER VE SÖZÜ HEMEN
NATAŞA'YA GETİRİR.

KONTES ROSTOV
SÖZÜNDE
DURMADI. BUNA
HAKKI OLDUĞUNU
SÖYLEYEBİLİRSİN
ONA...

PİYER'İN CEVAP VERECEK
FIRSATI OLMADI.

İŞTE MEKTUPLARI
VE PORTRESİ!
GÖRDÜĞÜNDE ONA
İADE ET LÜTFEN.

ANDREY, HER ŞEY
GERÇEKTEN BİTTİ
MI YANI?

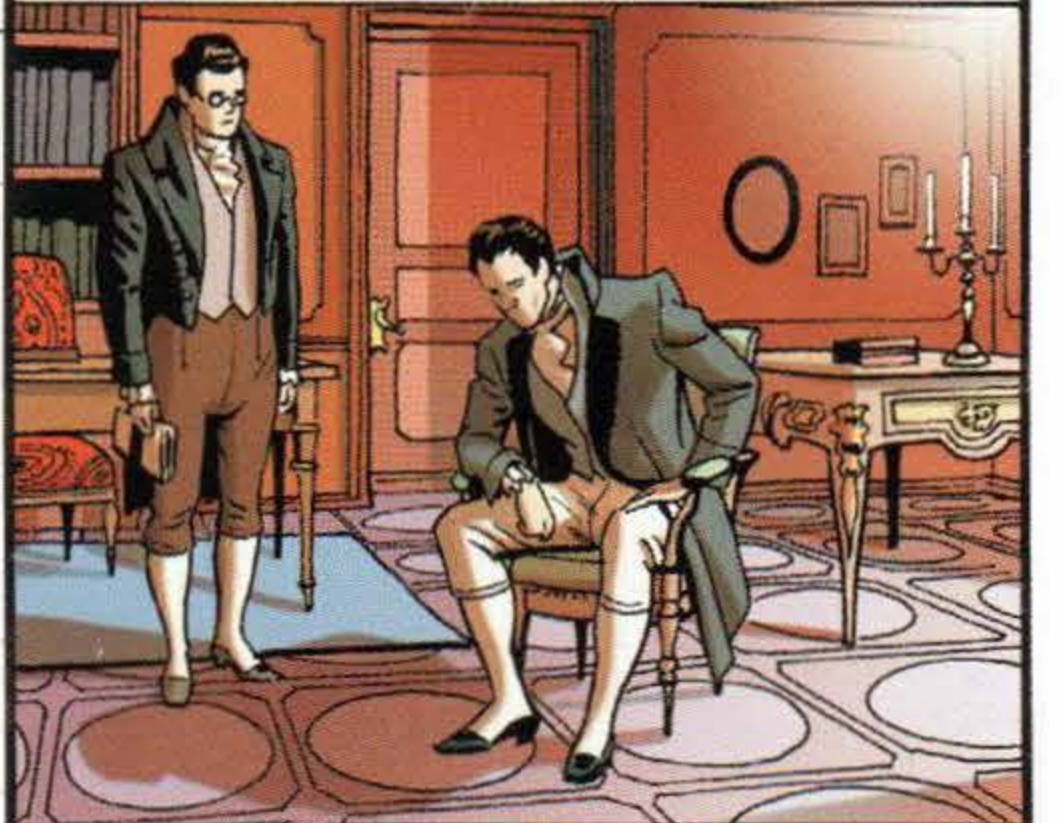
BANA NASIL
BÖYLE BİR SORU
SORARSIN?

HEM ZATEN BUNUN
ÖNEMİ KALMADI. ONA
MUTLULUK DİLEKLERİMİ
İLET.

PİYER, ANDREY'İ YATIŞTIRMAYA ÇALIŞTIYSA
DA, DOSTU OLANLARI AFFEDEMİYORDU.
YAPILABİLECEK HİÇBİR ŞEY YOKTU.

AYNI AKŞAM ROSTOVLAR'A GİDEN PİYER, NATAŞA'YI PERİŞAN BİR HALDE BULDU.

AH, PİYER
KENDİMDEN ÇOK
UTANIYORUM!

O ÂNA KADAR
NATAŞA'YI HOR
GÖRMEYE GAYRET
ETSE DE, KALBİNDE
ONA KIZMAK İÇİN
EN UFAK BİR NEDEN
BULAMADI.

BİLİYORUM, HER ŞEY BİTTİ.
ONA KÖTÜLÜK
ETTİĞİM
DÜŞÜNCESİ
BENİ
MAHVEDİYOR,
LÜTFEN BENİ
AFFETMESİNİ
RİCA ET...

ONA
BUNLARI
İLETECEĞİM.

NATAŞA AĞLAMAYA
BAŞLAYINCA PİYER'İ
YOĞUN BİR ŞEFKAT
VE AŞK DUYGUSU
KAPLADI.

DAHA FAZLA
KONUŞMAYALIM,
ONA BUNLARDAN
BAHSEDECEĞİM.

YARDIMA, TAVSİYEYE YA DA SADECE
BİRİNE İÇİNİZİ DÖKMEYE İHTİYAÇ
DUYDUĞUNUZ HER AN YANINIZDA
OLACAĞIMI BİLİN.

NATAŞA,
ÖNÜNÜZDE KOCA
BİR HAYAT VAR.

BANA BÖYLE
DAVRANMAYIN, BUNA
LAYIK DEĞİLİM, HER
ŞEY BİTTİ BENİM
İÇİN!

ŞİMDİKİ GİBİ DEĞİL DE ERKEKLERİN
EN YAKIŞIKLISI, EN AKILLISI,
EN İYİSİ OLSAYDIM VE TABİİ Kİ
EVLİ OLMASAYDIM, SİZE HEMEN
ŞURACIKTA EVLENME
TEKLİF EDERDİM.

MINNET VE ŞEFKAT DUYGULARI İÇİNDE GÖZYAŞI DÖKEN
NATAŞA SALONU TERK ETTİ.

BOĞAZI DÜĞÜMLENEN PİYER MUTLULUK
GÖZYAŞLARINI ZOR ZAPTEDEREK
KOŞARCASINA AYRILDI EVDEN.

PİSLİK İÇİNDEKİ YARI KARANLIK SOKAKLARIN ÜZERİNDE KOYU VE YILDIZLI GÖKYÜZÜ UZANMIYORDU.

PİYER'E DÜNYA İŞLERİNİN BAYAĞILIĞINI UNUTTURABİLEN TEK ŞEY, RUHUNUN, YÜKSEKLERİNDE SÜZÜLDÜĞÜ GÖKYÜZÜNÜ SEYRE DALMAKTI.

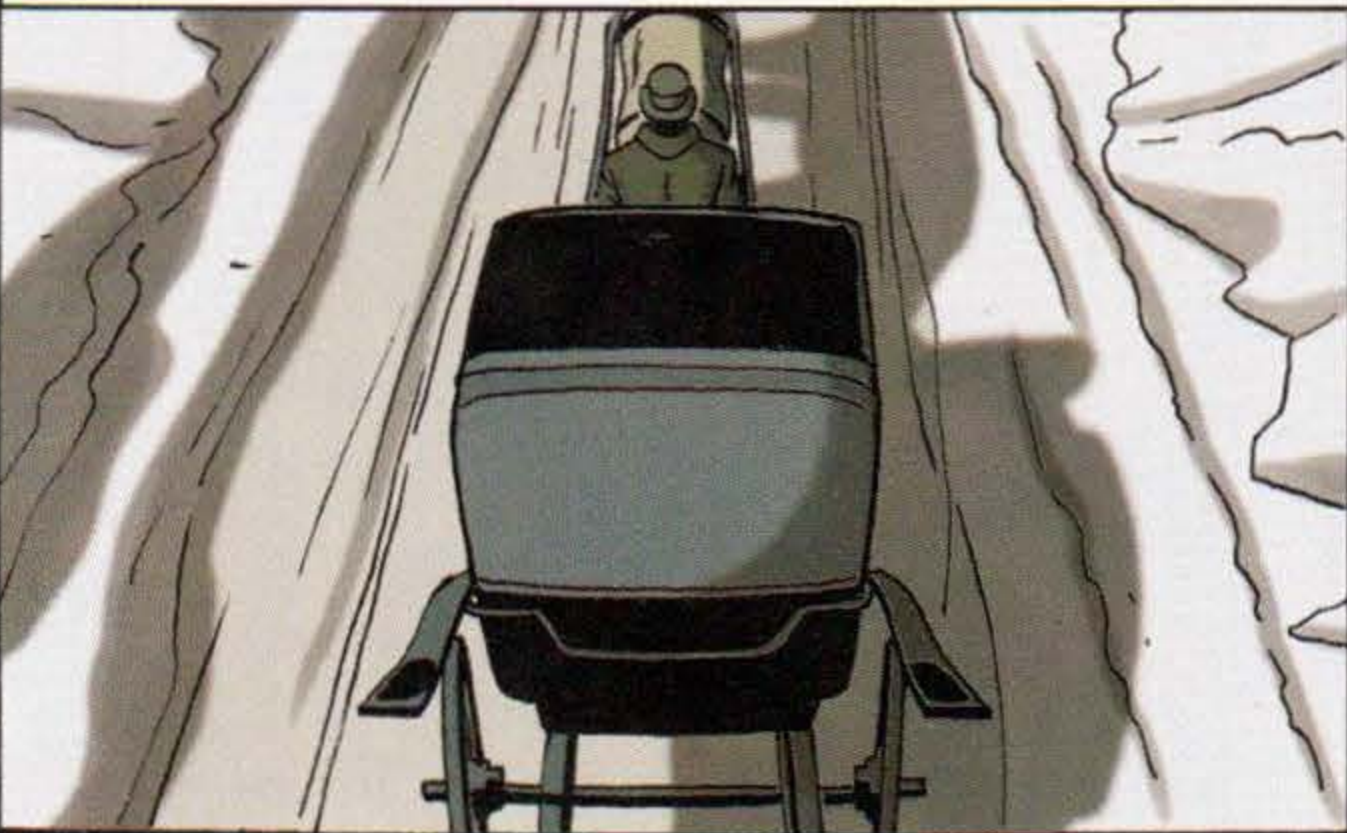
O GÖKYÜZÜNDE, YILDIZ YUMAĞININ GÖBEĞİNDE, BÜYÜK FELAKETLERİN VE DÜNYANIN SONUNUN HABERCİSİ OLDUĞUNA İNANILAN, 1812 YILININ O DEV KUYRUKLU YILDIZI KAYMAKTAYDI.

OYSA KUYRUKLU YILDIZ PİYER'DE EN UFAK BİR KORKU UYANDIRMIYORDU. TERSİNE GENÇ ADAM ONA YAŞLI GÖZLERLE BAKIYORDU.

SANKİ ÖLÇÜLEMEZ BİR HIZLA SONSUZ MESAFELER KATETMİŞ, SONRA BİRDEN DÜNYAYI HEDEF ALAN BİR OK GİBİ OLDUĞU YERDE DONAKALMIŞTI.

PİYER'E GÖRE BU GÖRÜNTÜ; YENİ BİR HAYATA HAZIR, MUTLULUKTAN TÜY GİBİ HAFİFLEMİŞ RUHUyla TAM BİR AHENK İÇİNDEYDİ.

1812 HAZİRAN'IN BAŞINDA NAPOLEON POLONYA'YA GİRDİ VE AYIN 13'ÜNDE POLONYALI ASKERLERİN TEZAHÜRATI ARASINDA NIEMEN NEHRİ'Nİ GEÇTİ.

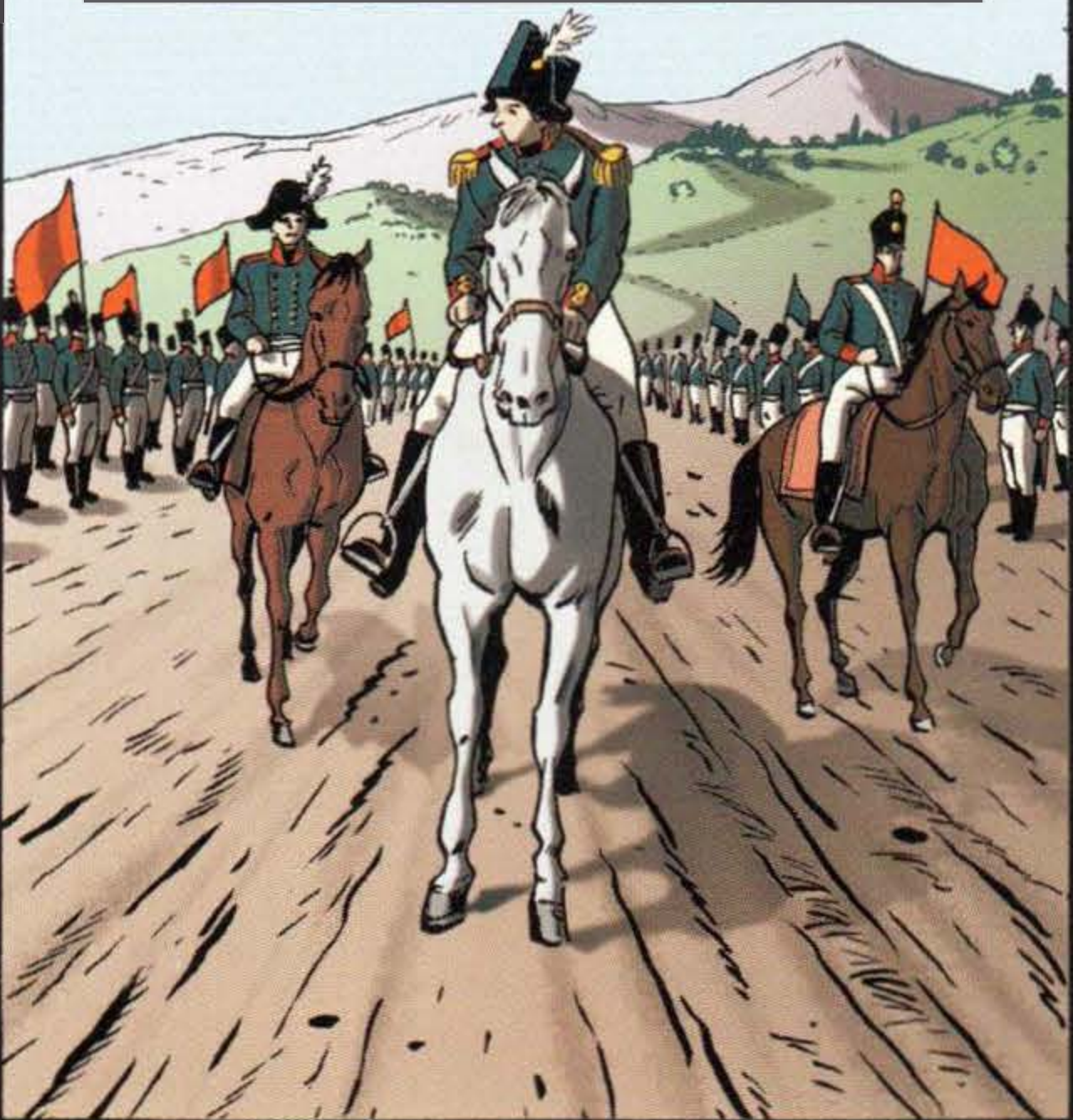

ELBETTE, BÜYÜK ORDU'NUN RUS TOPRAKLARINA GİRMESİ ALEKSANDR'IN HOŞUNA GİTMEMİŞTİ.

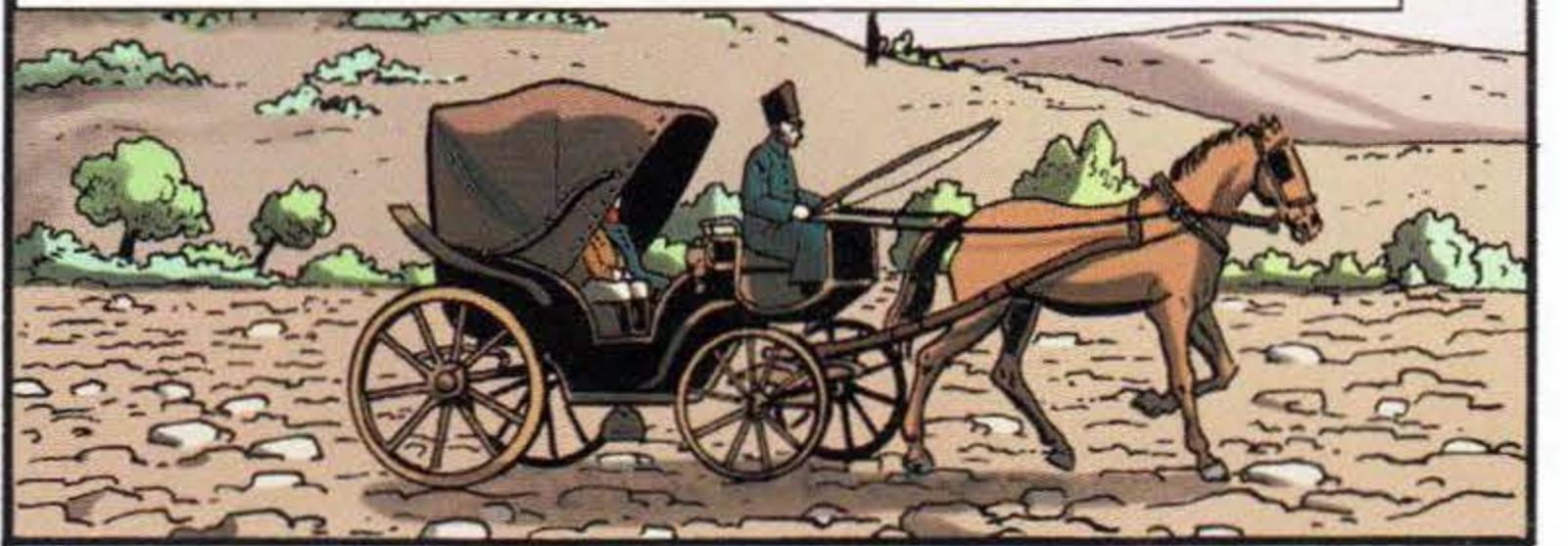

ZATEN RUS İMPARATORU DA BİR AYDIR BİRLİKLERİNİ DENETLEMekte, TALİMLERE KATILMAKTAYDI...

...FAKAT HERKEŞÇE BEKLENEN BU SAVAŞA HAZIR OLUNDUĞU SÖYLENEMEZDİ.

DURUMUN VAHAMETİNİN FARKINDA OLAN ALEKSANDR, NAPOLEON'A BİR MEKTUP GÖNDERDİ. MEKTUBU TESLİM ETME GÖREVİ GENERAL BALAHOV'A VERİLMİŞTİ.

ANDREY DE GENERALE EŞLİK ETMEKTEYDİ.

RUSYA-POLONYA SINIRINDAKİ VİLNA KAPILARINDA...

İMPARATORUNUZUN
İNGİLTERE İLE YAPTIĞI
İTTİFAK NİYETİNİ BELLİ
ETTİ. BENİ MÜDAHALEYE
ZORLADINIZ!

ALEKSANDR HİÇBİR
ZAMAN SAVAŞ İSTEMEDİ,
ŞİMDİ DE İSTEMİYOR, TİPKİ
İNGİLİZLER İLE HİÇBİR
İLİŞKİSİNİN OLMADIĞI
GİBİ...

HENÜZ YOK!

KURAKİN KENDİ
İNİSİYATİFİYLE, İMPARATORUN
İZİNİ OLMAKSIZIN HAREKET
ETTİ. İMPARATOR KENDİSİNE
BU GİRİŞİMİ ONAYLAMADIĞINI
BİLDİRDİ.

ALEKSANDR'A ÇOK YAKIN BİR DIPLOMAT OLAN BÜYÜKELÇİ
KURAKİN BİRKAÇ AY ÖNCE İNGİLİZ YETKİLİLERLE GÖRÜŞMÜŞTÜ.

BU KONUŞMALARDAN SONRA BALAHOV,
MEKTUPTA DA BELİRTİLDİĞİ GİBİ,
MÜZAKERELERİN BAŞLAYABİLMESİ İÇİN
FRANSIZ ORDUSUNUN NIEMEN'İN DİĞER
YAKASINA ÇEKİLMESİNİN ŞART OLDUĞUNU
NAPOLEON'A BİLDİRDİ.

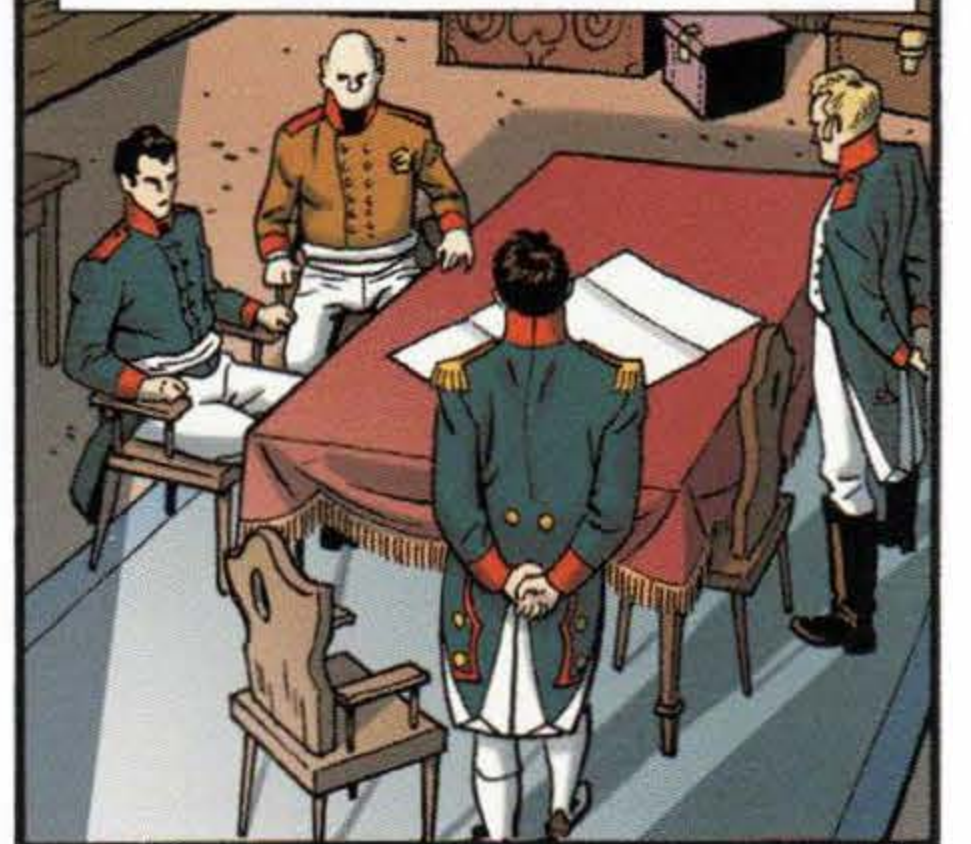
NIEMEN'İN
DİĞER YAKASI MI? OYSA
DÖRT AY ÖNCE POMERANI'YE
ÇEKİLMEM İSTENİYORDU.
ŞİMDİYSE, NIEMEN'İN ARDINA
ÇEKİLMEMLE
YETİNİLİYOR!

BUNCA PARA HARCAMIŞKEN,
SİZ İNGİLİZLERLE İTTİFAK
YAPMIŞ VE BU KADAR KÖTÜ
DURUMDAYKEN KALKMIŞ
BANA MÜZAKERE TEKLİF
EDİYORSUNUZ!

NAPOLEON GÖRÜŞME BOYUNCA
BARIŞ OLASILIĞINI VE BUNUN
GETİRİLERİNİ DEĞERLENDİRMEK
YERİNE, ALEKSANDR'IN
HATALARINDAN BAHSEDİP
NE KADAR HAKLI OLDUĞUNU
KANITLAMAYA ÇALIŞTI.

GENERAL BALAHOV BU
SUÇLAMALARA CEVAP DAHI
VEREMEDİ. ZATEN KENDİNDEN
ÇOK EMİN OLAN NAPOLEON ONU
DİNLEMEDİ YELTENMEDİ BİLE.

TÜRKLER'LE
ANLAŞTIĞINIZ
SÖYLENİYOR.

BARIŞ
SAĞLANDI.

AMA NE BARIŞ..!
MOLDOVA İLE
EFLAK'I BİLE
ALAMADINIZ!

O BÖLGELERİ VERMEYİ TAAHHÜT
ETMİŞTİM. ORALARI SİRF DOSTLUĞUMU
KAZANARAK ELDE EDEBİLİRDİ. BÜYÜK
KATERİNA BİLE DAHA FAZLASINI
YAPAMAZDI.

NE HARİKA BİR
SALTANAT OLACAKTI
İMPARATOR
ALEKSANDR'INKİ!

ALEKSANDR'IN ÜÇ ORDUNUN
BAŞINA GEÇMEYİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜ
DUYDUM. BİR HÜKÜMDARIN
ORDULARININ BAŞINA GEÇMESİ
İÇİN MUTLAKA GENERAL OLMASI
GEREKTIĞİNİ BİLMİYOR MU
ACABA?

SEFER BAŞLAYALI BİR HAFTA OLDU VE
VİLNA'YI KORUYACAK BİR ALLAH'IN KULU
YOK. İKİYE BÖLÜNDÜNÜZ, POLONYA
TOPRAKLARINDAN DEFEDİLDİNİZ.
ORDUNUZSA NAZLANIYOR...

TERSİNE MAJESTELERİ,
BİRLİKLERİMİZ YANIP
TUTUŞUYOR...

HEPSİNİ
BİLİYORUM!
TABURLARINIZIN
SAYISINI KENDİMİNKİLER
KADAR İYİ BİLİYORUM.
İKİ YÜZ BİN ASKERİNİZ
BİLE YOK, BENİM
ORDULARIMSA BUNUN
TAM ÜÇ MİSLİ!

MÜTTEFİKLERİNİZ DE İŞE YARAMAZ,
KILLARINI KIPIRDATMAYACAKLARDIR.
OYSA BENİM MÜTTEFİKİM
POLONYALILAR'IN SEKSEN BİN
ASKERİ VAR. YAKINDA İKİ YÜZ BİN
OLACAKLAR. ÜSTELİK ASLANLAR
GİBİ SAVAŞIYORLAR!

BALAHOV'UN GÖTÜRDÜĞÜ
MEKTUP NAPOLEON'UN
ALEKSANDR'A GÖNDERDİĞİ
SON MEKTUP OLUR. GÖRÜŞME
TÜM DETAYLARIYLA RUS
İMPARATORUNA AKTARILIR VE
SAVAŞ BAŞLAR.

ERTESİ GÜN TAN VAKTİNDE FRANSIZLAR VİLNA
ÜZERİNE YÜRÜR VE ŞEHİRİ ZAPTEDERLER.

BEŞ YÜZ BİN ASKERDEN OLUŞAN BÜYÜK
ORDU'NUN TEK HEDEFİ MOSKOVA'DIR!

NE KİMSE, NE DE HİÇBİR ŞEY NAPOLEON'U
HEDEFİNE ULAŞMAKTAN ALIKOYMAYACAKTIR...

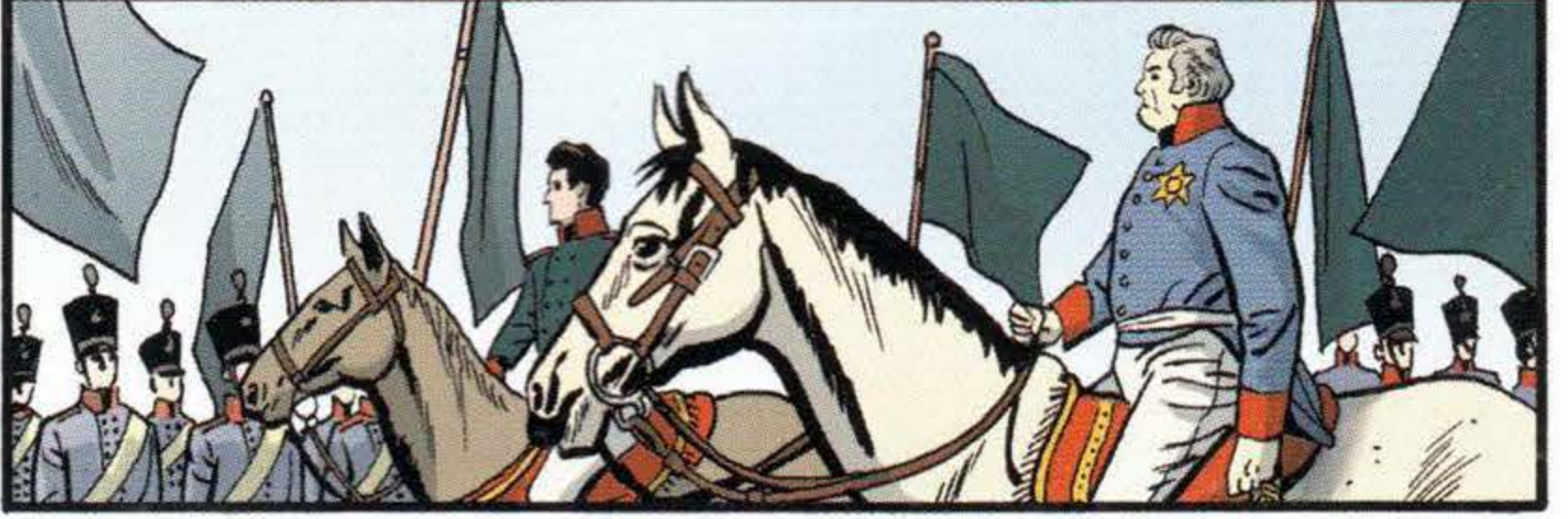

SAVAŞIN PATLAK VERDİĞİ HABERİ DUYULDUĞUNDA KUTUZOV METRESİYLE BÜKREŞ'TEYDİ. HAREKÂTTAN BİNLERCE KİLOMETRE UZAKTA, MOLDAV ORDUSUNUN BAŞINA GETİRİLMİŞTİ.

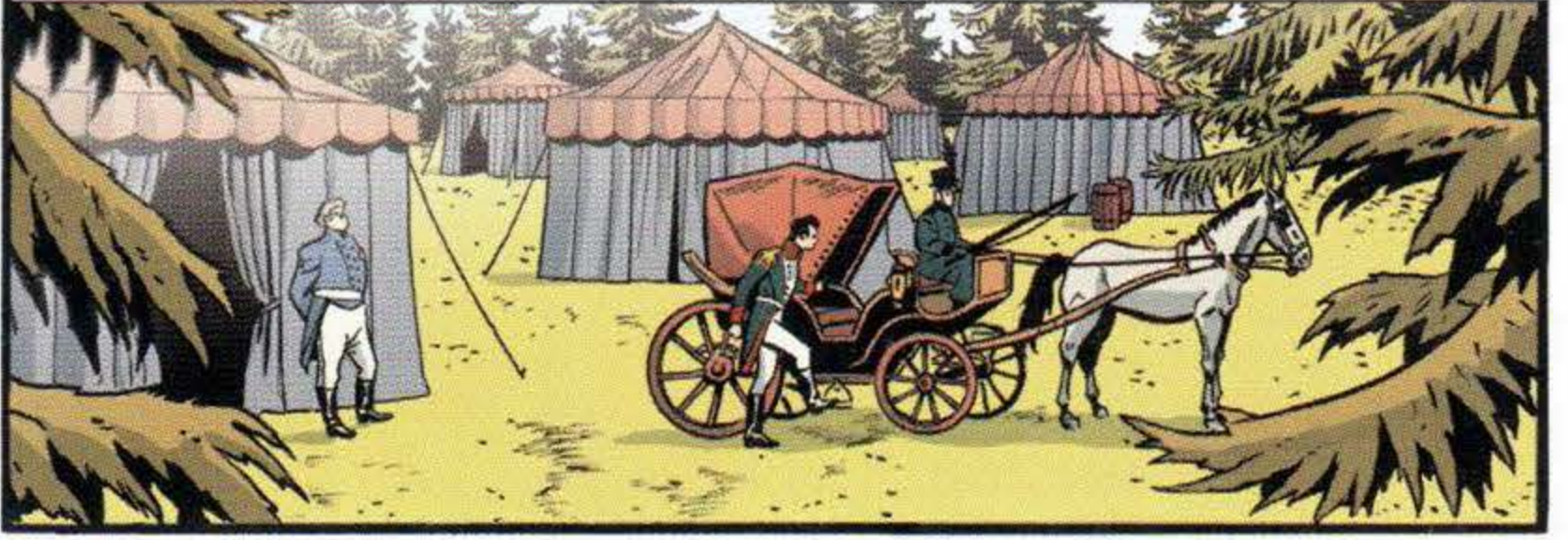
FRANSIZ ORDUSUNUN İLERLEYİŞİ ÜRKÜTÜCÜYDÜ AMA BUNU DÜŞÜNMEK KİMSENİN İŞİNE GELMİYORDU.

GENEL KURMAY'A BAĞLI BİR GENERAL OLAN ANDREY DE KUTUZOV'UN YANINDA KALMIŞTI.

OLAYLAR DUYULUR DUYULMAZ ANDREY BATI ORDUSUNA TAYİNİNİ İSTEDİ. KUTUZOV GAYRETKEŞLİĞİYLE ÖRNEK OLUŞTURAN BU SUBAYIN TAYİN İSTEĞİNİ GERİ ÇEVİRMEDİ.

PRENS YENİ BÖLÜĞÜNE KATILMADAN ÖNCE. LİSİYE GORİ'YE UĞRADI. AMA BU KISA SÜRE BİLE BABASIYLA ARASININ BİR KERE DAHA AÇILMASINA YETTİ.

BİR GÜN DAHA KALMAYACAK MISIN?

NE İÇİN, ARAMIZI DÜZELTMEK İÇİN Mİ? HİÇ YARARI YOK!

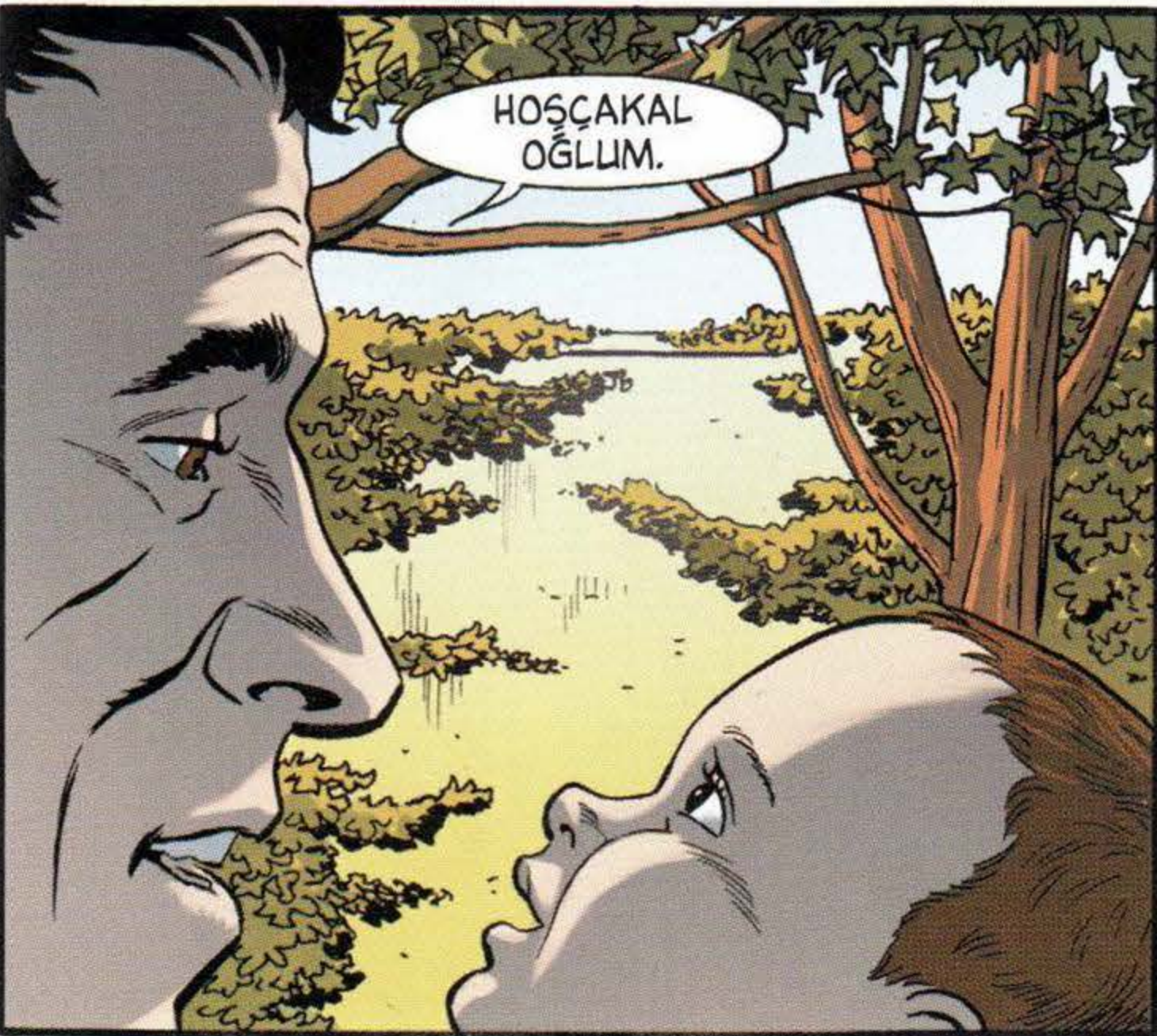
HAYIR MARIYA, ÜZGÜNÜM FAKAT KORKARIM KALIRSAM ARAMIZ DAHA DA AÇILACAK.

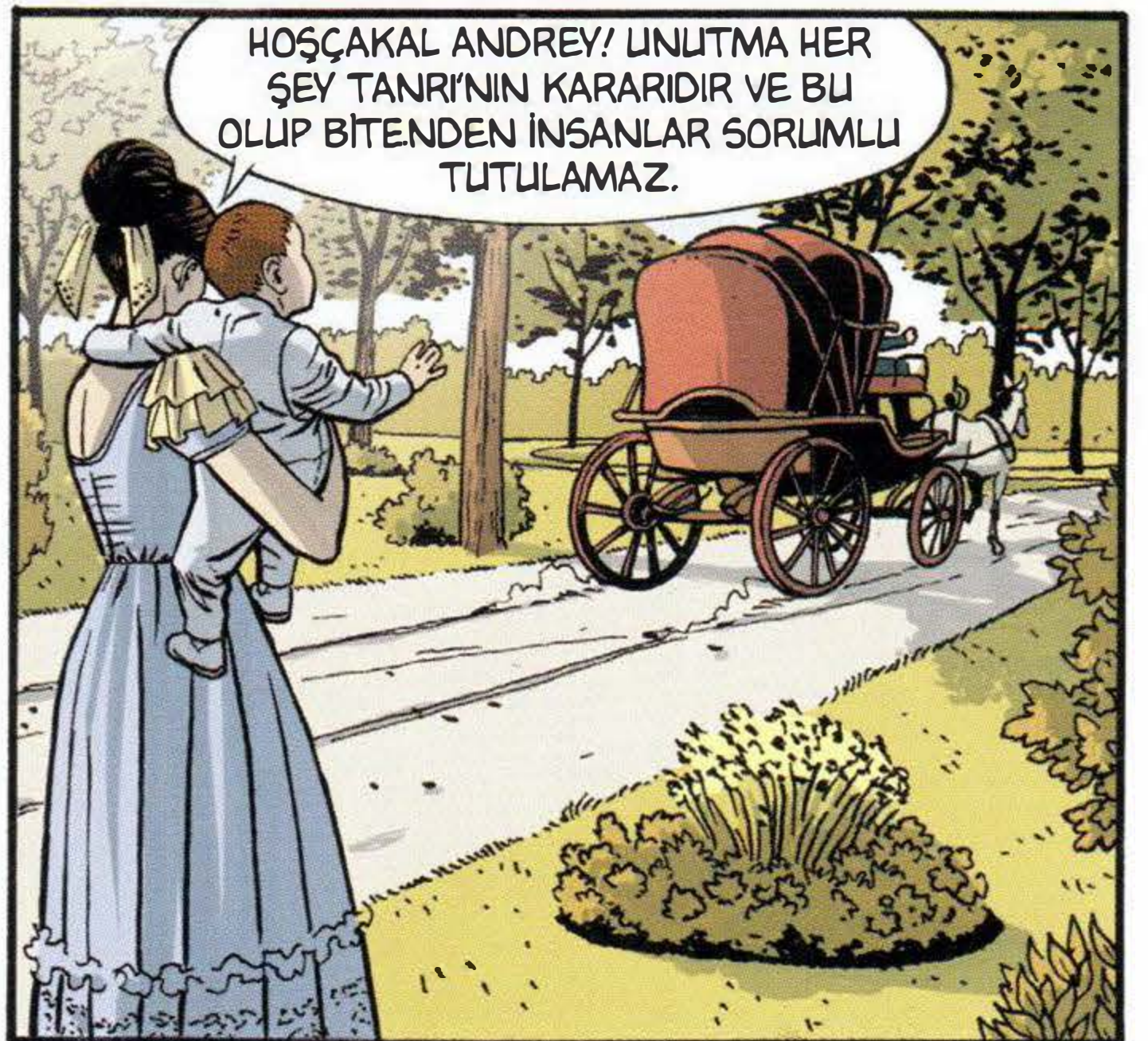
AMA KAYGILANMA, ONA YAZACAK VE PEK YAKINDA DÖNECEĞİM.

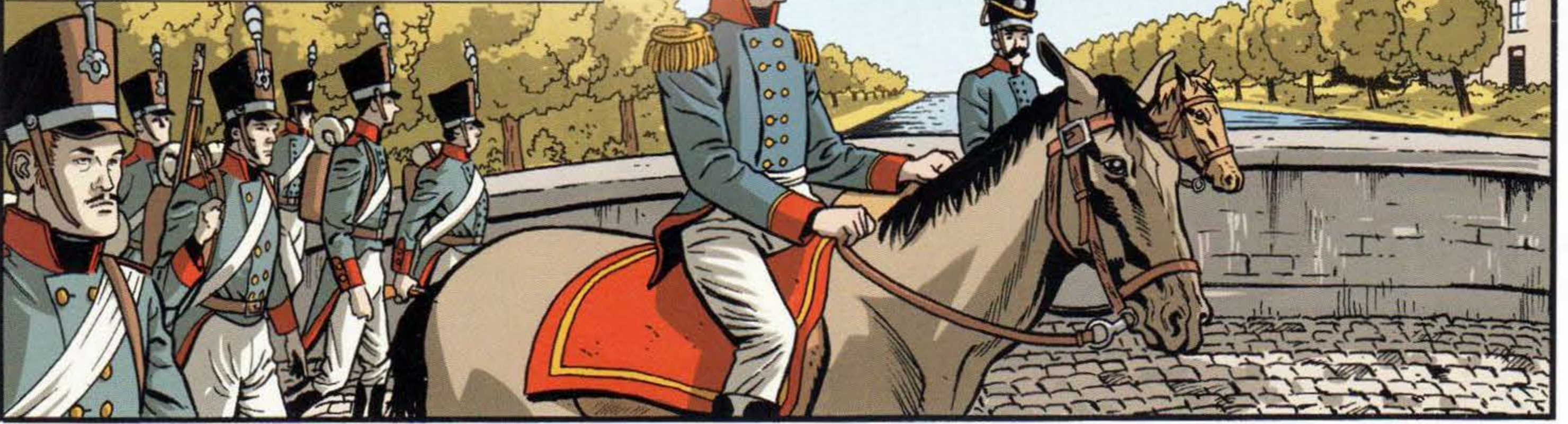
HOŞÇAKAL OĞLUM.

HOŞÇAKAL ANDREY! UNUTMA HER ŞEY TANRI'NIN KARARIDIR VE BU OLUP BİTENDEN İNSANLAR SORUMLU TUTULAMAZ.

ANDREY, HAZİRAN SONUNDA İMPARATORUN DA BULUNDUĞU DRISSA'DAKİ BİRİNCİ ORDU KARARGÂHINA ULAŞTI.

BU SIRADA İKİNCİ ORDU ÇARPIŞARAK GERİ ÇEKİLMEME DEVAM EDİYOR, GÜÇLÜ FRANSIZ BİRLİKLERİNCE BAĞLANTILARININ KOPARILDIĞI BİRİNCİ ORDUYA ULAŞMAYA ÇALIŞIYORDU.

İMPARATOR, BİRİNCİ ORDUYLA BİRLİKTE. AMA ORDUYA KOMUTA ETMİYOR, YANI BAŞKOMUTAN DEĞİL.

MAİYETİ YA DA GENEL KURMAYI, NE DERSENİZ DEVİN, TANIMLI HİÇBİR GÖREVİ OLMAMASINA RAĞMEN ÜÇ ORDUNUN KOMUTASINDA FAZLA SÖZ SAHİBİ.

SONUÇ OLARAK DURUM HAYLİ KARIŞIK. DÖRT BAŞI MAMLUR BİR HAREKÂT PLANIMIZ YOK.

SAVAŞTA DETAYLI PLANLARIN HÜKMÜ SINIRLIDIR. ASIL ÖNEMLİ OLAN DÜŞMANIN BEKLENMEDİK SALDIRILARININ NASIL BERTARAF EDİLECEĞİDİR.

HER ŞEY HAREKÂTIN YÖNLENDİRİLMESİNE VE ONU YÜRÜTENLERİN İDARESİNE BAĞLI.

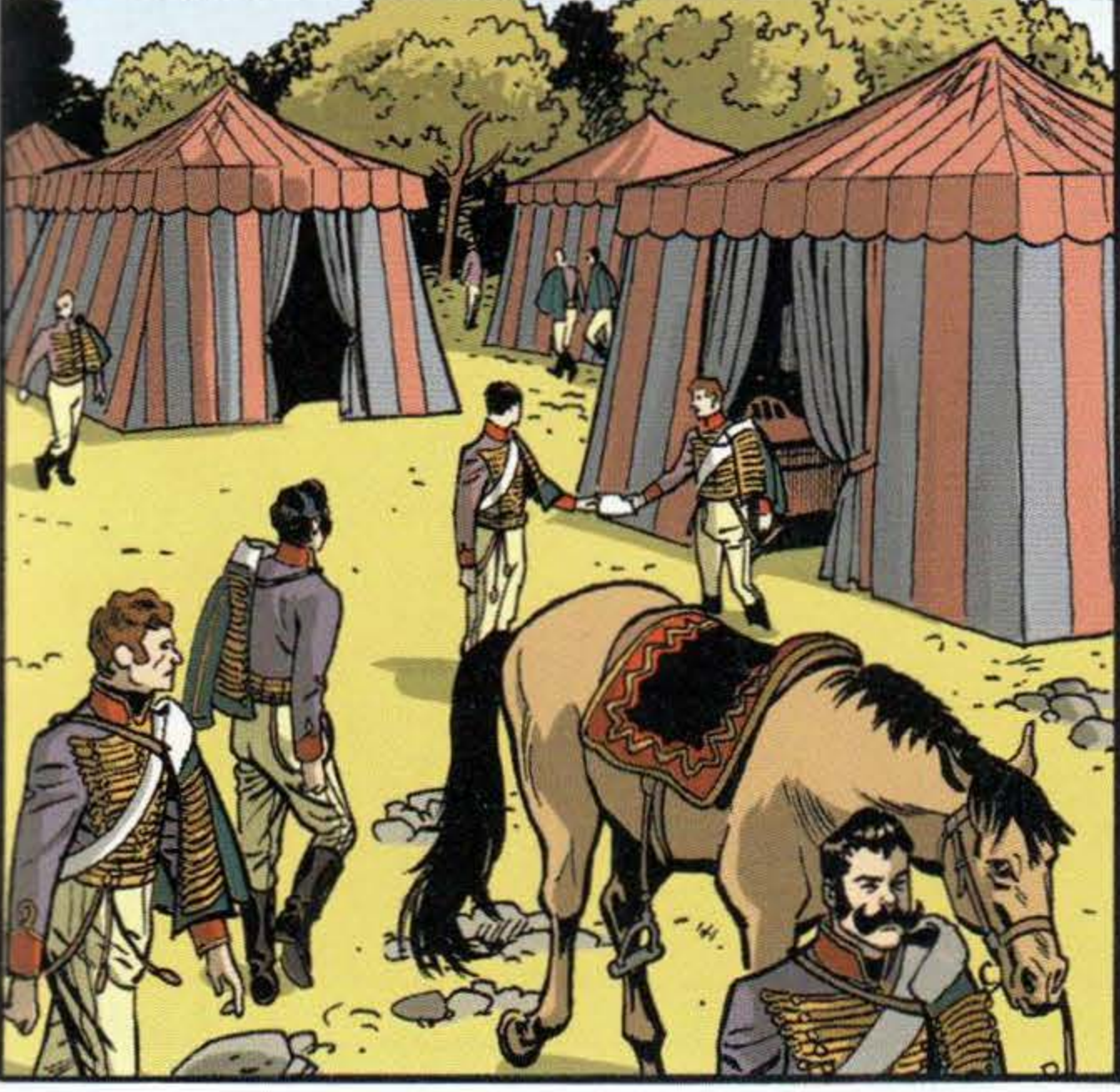

FAKAT YİNE DE SİZİNLE HEMFİKİRİM. EMİRLER DÖRT BİR YANDAN GELİR, KOMUTA KADEMESİNDE LİYAKATA DİKKAT EDİLMEZSE EN KÖTÜSÜNE HAZIR OLMAK GEREKİR.

PİYADELER DE DURUMUN VEHAMETİNİ KAVRAMIŞ GÖRÜNÜYORDU. HAVA İNADINA GÜZELDİ VE KADEMELİ GERİ ÇEKİLME TİPKİ BİR KIR GEZİNTİSİNİ ANDIRIYORDU.

PAVLOGRAD HAFİF SÜVARİ ALAYINDA GÖREVDE BULUNAN NİKOLAY ROSTOV'A, ANNE VE BABASINDAN MEKTUP GELDİ.

MEKTUP NATAŞA'NIN HASTALIĞINI VE BOLKONSKI İLE İLİŞKİSİNİN BİTTİĞİNİ HABER VERİYORDU.

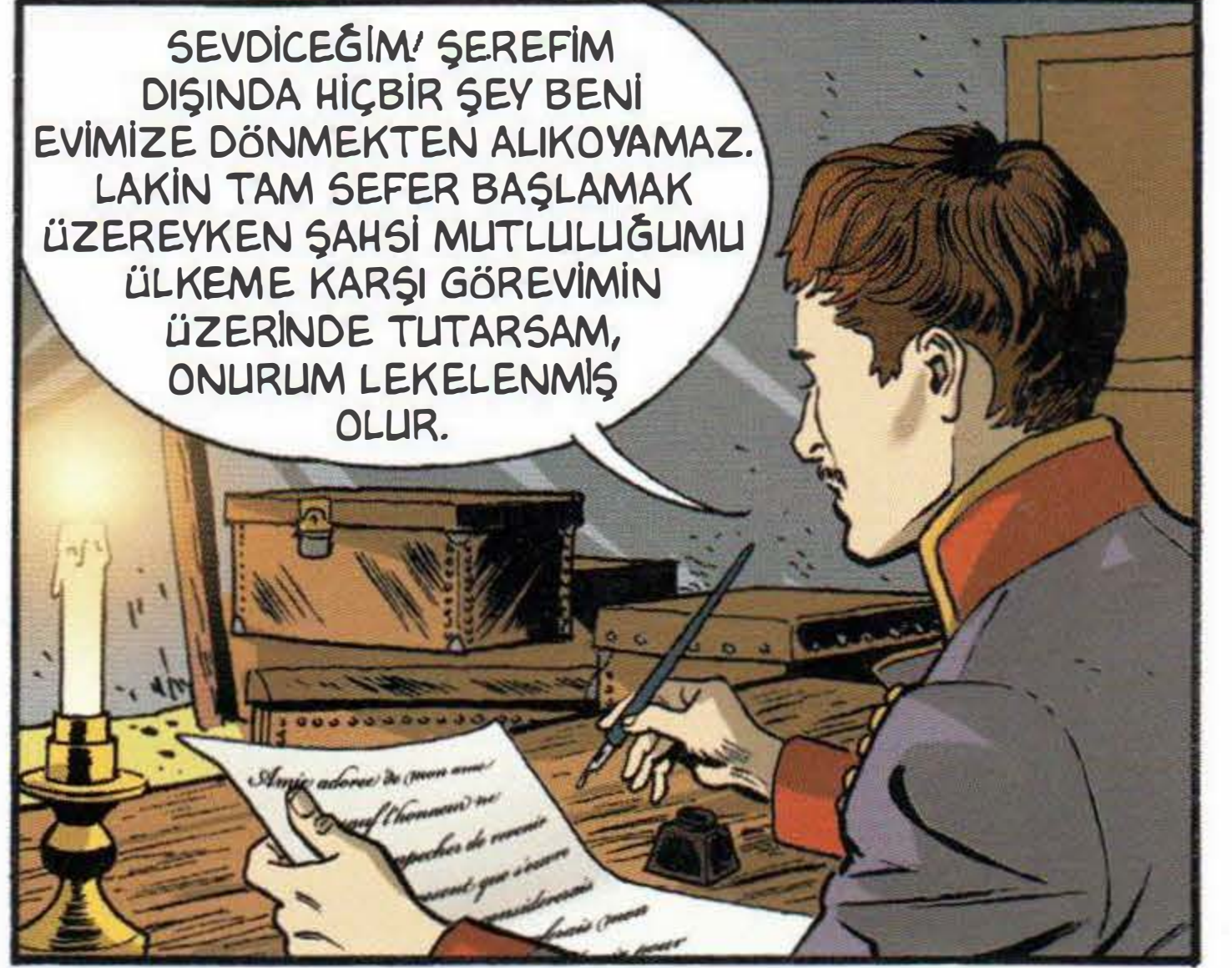

İSTİFA EDİP EVE DÖNMESİNİ İSTEMELERİNE RAĞMEN NİKOLAY, BU YÖNDE HİÇBİR GİRİŞİMDE BULUNMADI. NATAŞA İÇİN ÜZGÜN OLDUĞUNU, ANNE VE BABASININ ARZULARINI YERİNE GETİRMEK İÇİN ELİNDEN GELENİ YAPACAĞINI YAZDI.

ÖTE YANDAN SONYAYA DA YAZIYORDU.

SEVDİCEĞİM! ŞEREFİM DİŞİNDA HİÇBİR ŞEY BENİ EVİMİZE DÖNMEKTEN ALIKOYAMAZ. LAKİN TAM SEFER BAŞLAMAK ÜZEREYKEN ŞAHSİ MUTLULUĞUMLU ÜLKEME KARŞI GÖREVİMİN ÜZERİNDE TUTARSAM, ONURUM LEKELENMİŞ OLUR.

SENİ TEMİN EDERİM Kİ SAVAŞ BİTTİĞİNDE HAYATTAYSAM VE BENİ HÂLÂ SEVİYORSAN HER ŞEYİ BIRAKIP HİÇ AYRILMAMAK ÜZERE UÇARCASINA GELECEĞİM. SENİ, AŞKINLA TUTUŞAN GÖĞSÜME SİMSİKİ BASTIRMAK İÇİN...

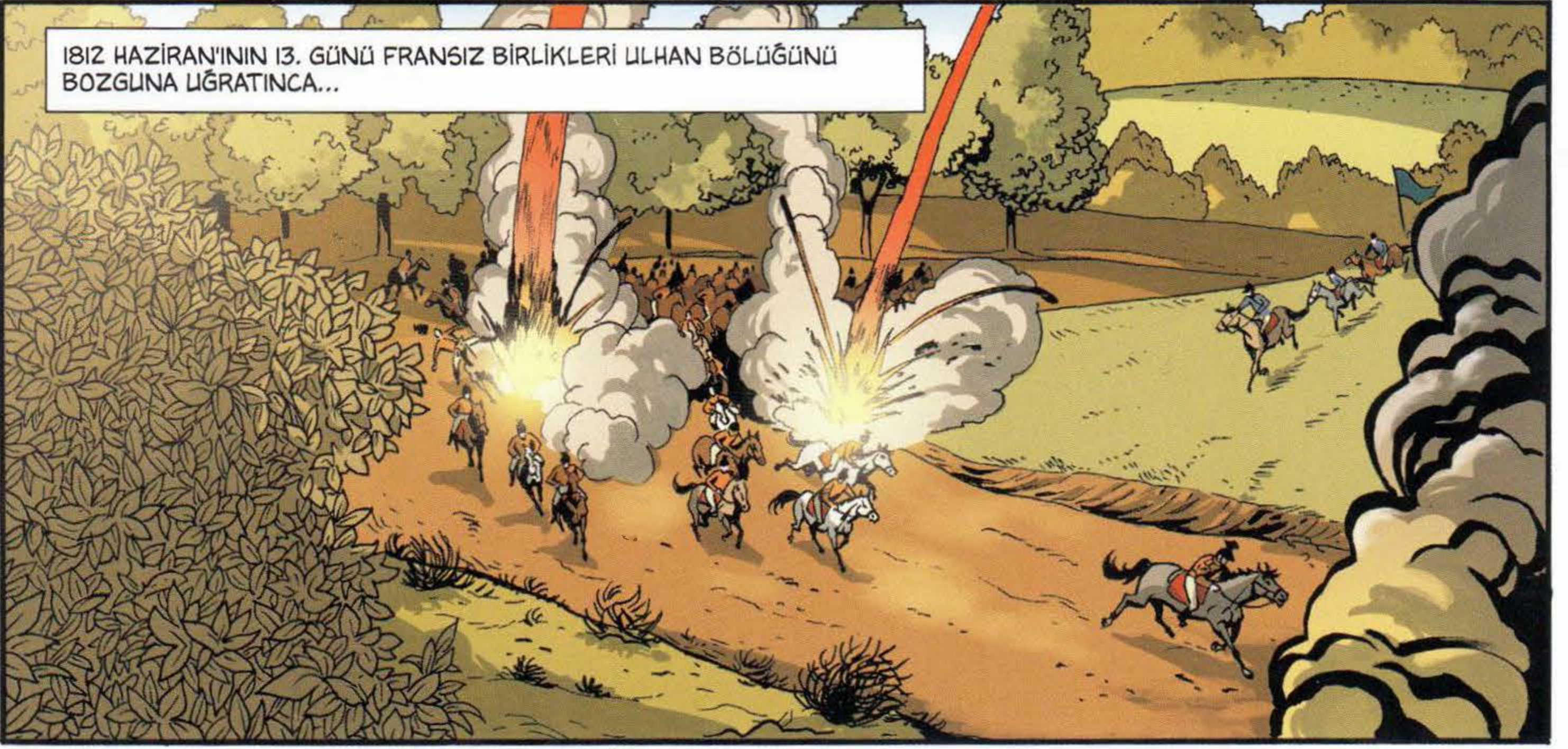
SONYA'NIN NEŞESİ VE AŞKI ONA HUZUR DOLU BİR KEYİF VADEDİYORDU. BÖYLESİ BİR HUZURU DAHA ÖNCE HİÇ TATMAMIŞTI VE ŞİMDİ ÖZLEMİNİ ÇEKTİĞİ BUYDU.

ANCAK ŞARTLARIN GEREKTİRDİĞİ GİBİ DAVRANMAYI DA İYİ BİLİRDİ, KARAKTERİ BUNA YATKINDI VE HALİHAZIRDA ALAYDAKİ HAYATI ONA YETİYORDU.

1812 HAZİRAN'ININ 13. GÜNÜ FRANSIZ BİRLİKLERİ ULHAN BÖLÜĞÜNÜ BOZGUNA UĞRATINCA...

...PAVLOGRAD HAFİF SÜVARİ ALAYI İLK KEZ CİDDİ BİR ÇATIŞMA İÇİN SEFERBER OLDU.

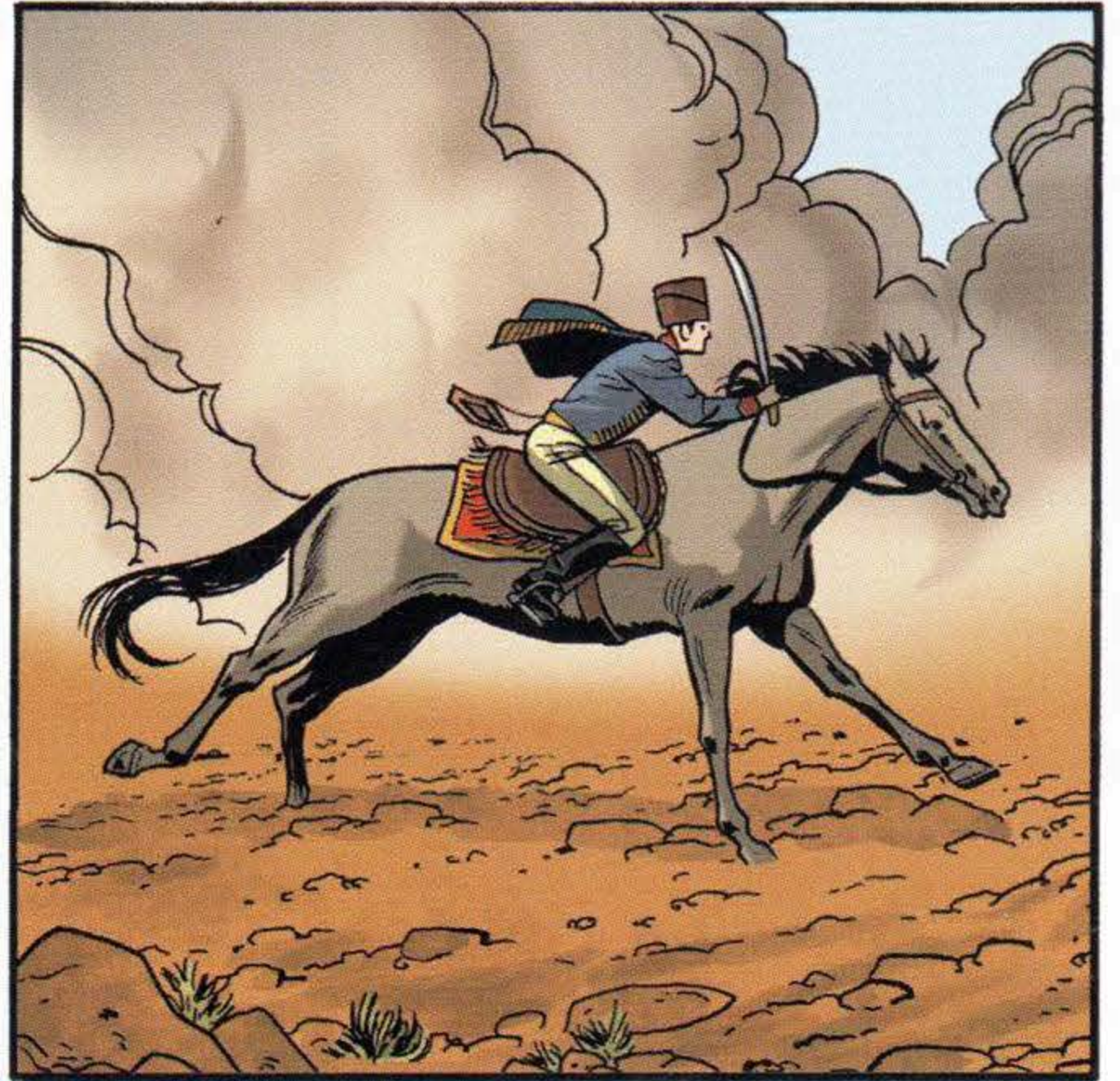
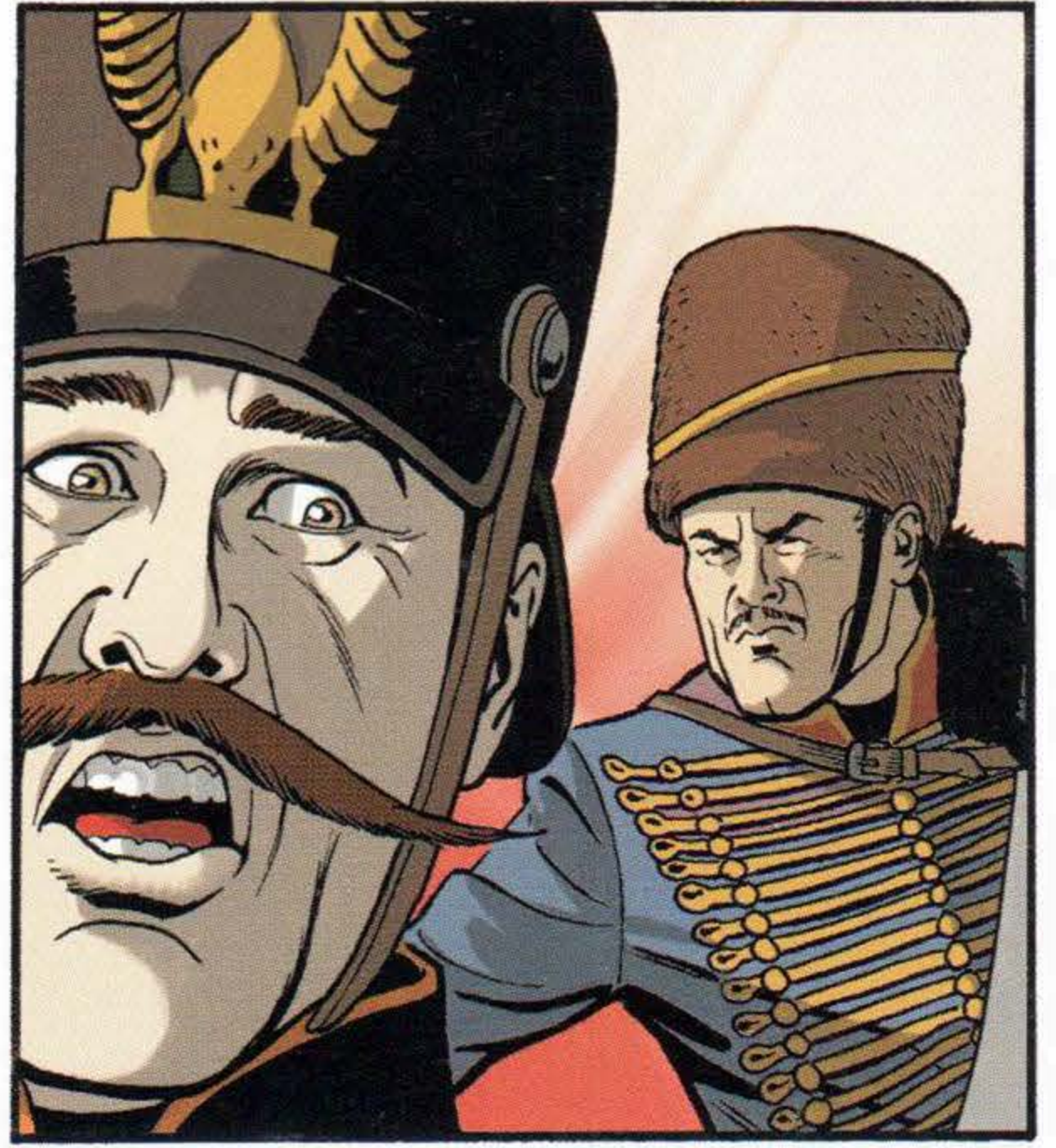
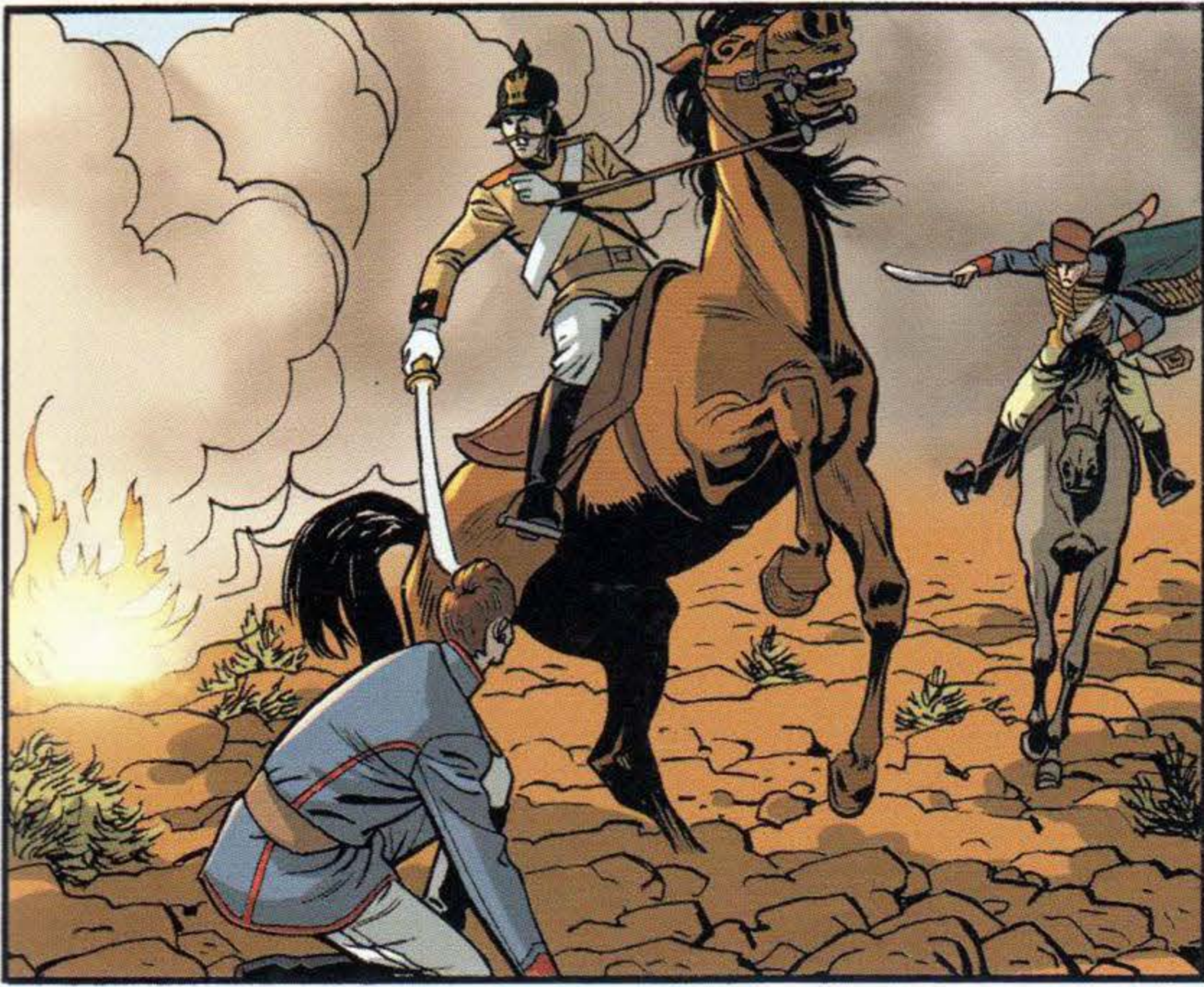
DÜŞMANI KOLAYCA PÜS-KÜRTECEĞİMİZİ DÜŞÜNÜYORUM, YA SİZ ?

ÇOK AĞIR BİR DARBE OLACAĞI KESİN!

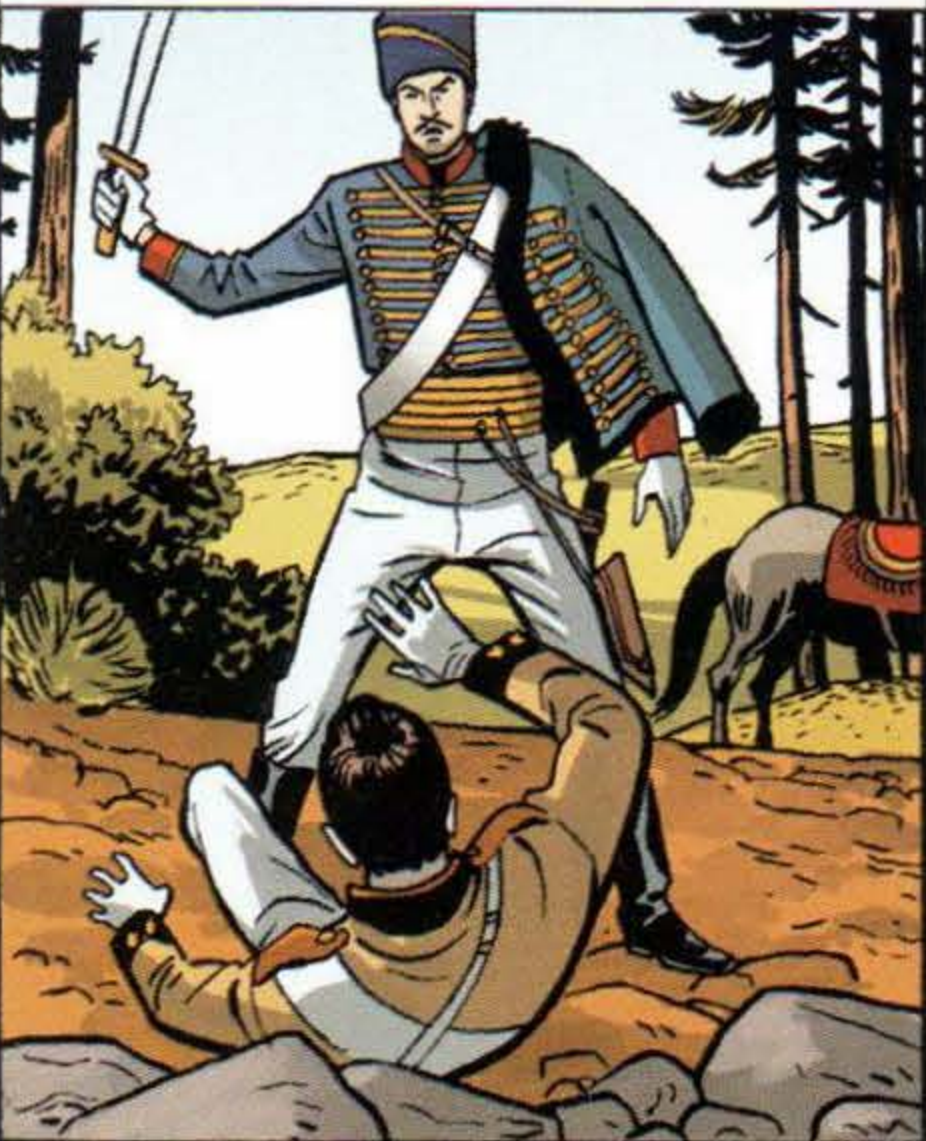
DAHA NE BEKLIYORUZ ÖYLEYSE... HÜCUM!

ADAMIN KENDİNİ KORUMAK İÇİN ÇIRPINMASIYLA AZMİNİ KAYBETTİ. FRANSIZ APAÇIK KORKU İÇİNDEYDİ VE DÜŞMANINA SON DARBİYİ İNDİRMEKTE TEREDDÜT EDEN NİKOLAY KENDİ KENDİNE NİÇİN ÖLDÜRMEK MECBURİYETİNDE OLDUĞUNU SORUYORDU.

SALDIRI ULHAN BÖLÜĞÜNÜ DÜŞMAN KISKACINDAN KURTARMIŞTI. FRANSIZ PİYADELERİ YAYLIM ATEŞİ AÇARAK KARŞI ATAĞA GEÇİNCE SÜVARİLER ESİRLERİYLE BİRLİKTE DERHAL GERİ ÇEKİLDİ.

SAINT-GEORGES NİŞANINA LAYIK GÖRÜLEN NİKOLAY'IN YİĞİTLİĞİ HERKESİN DİLİNDEYDİ, ANCAK ONUN KAFASI KARIŞIKTI.

İÇİNDE TUHAF BİR SIKINTI, BELLİ BELİRSİZ BİR UTANÇ VARDI.

TEMMUZ BAŞINDA MOSKOVA KAYGI VERİCİ SÖYLENTİLERLE ÇALKALANMAYA BAŞLADI. ÇAR'IN GECİKEN ÇAĞRISINDAN, TEHLİKEDE OLAN ORDUYU TERK EDİP MOSKOVAYA GELECEĞİNDEN BAHSEDİLİYORDU.

NAPOLEON MİLYONLUK BİR ORDUYA SAHİPMİŞ VE RUSYA'YI SADECE BİR MUCİZE KURTARABİLİRMİŞ DENİYORDU.

LÜTFEN BABA, İZİN VERİN ORDUYA YAZILAYIM.

PİYER HER PAZAR OLDUĞU GİBİ, YİNE ROSTOVLAR'DAYDI.

ŞU SAVAŞÇIYA BAKIN HELE! SAÇMA SAPAN KONUŞACAĞINA DERSLERİNİ DÜŞÜN!

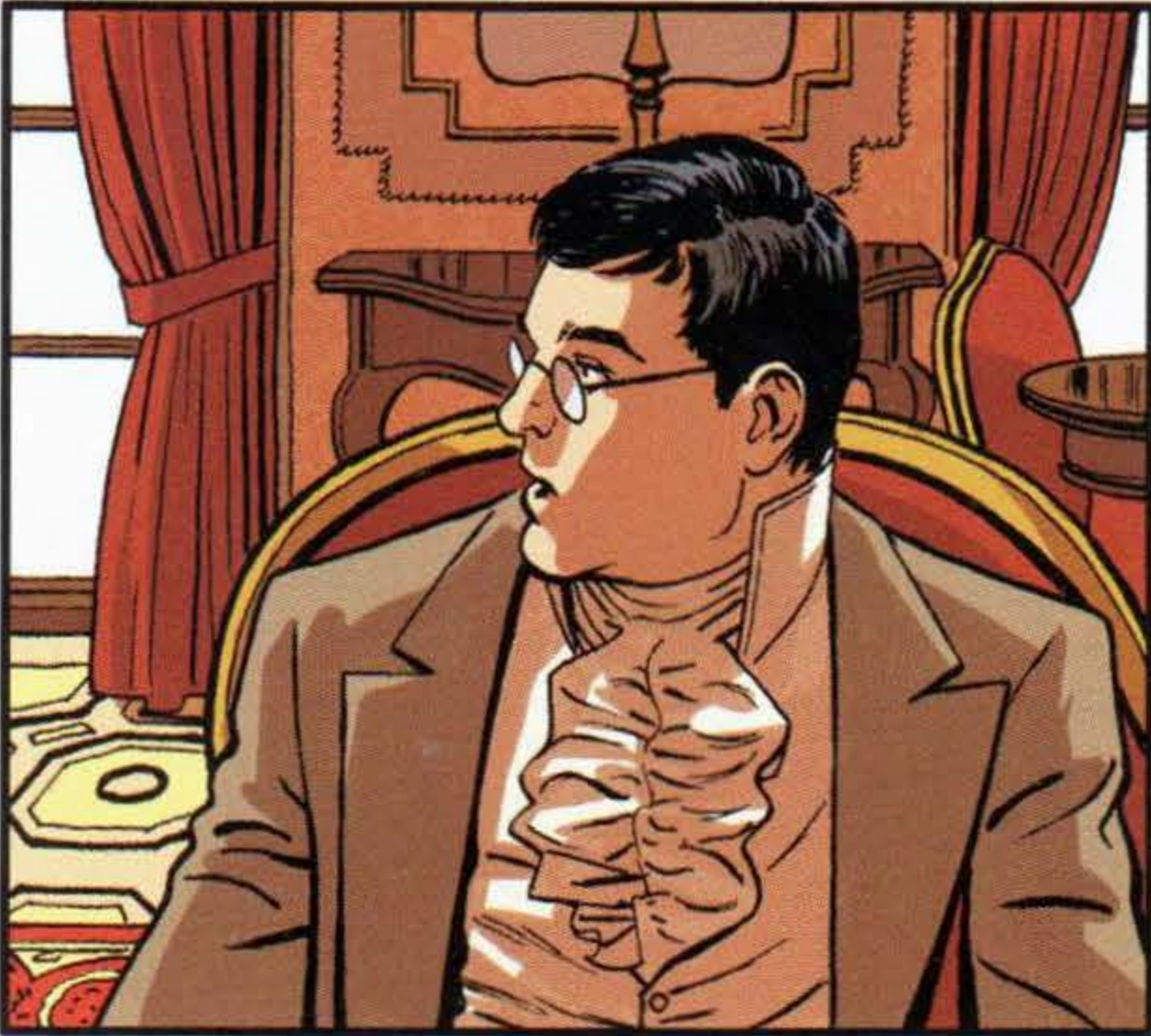
BUNLAR SAÇMALIK DEĞİL BABA! FEDYA OBELENSKİ BENDEN GENÇ, O BİLE GİDİYOR!

ŞU DURUMDA DERSLERİMİ DÜŞÜNEBİLMEM İMKANSIZ.

HEM SİZ, KENDİNİZ, HER TÜRLÜ FEDAKÂRLIĞA HAZIRIZ, YETER Kİ İMPARATOR EMRETSİN DEMEDİNİZ Mİ?

ŞU HALE BAKIN, AĞZI HÂLÂ SÜT KOKUYOR BİR DE ASKERCİLİK OYNAMAYA KALKIYOR.

PETYA!

BU AKŞAM
KALACAKSINIZ, DEĞİL
Mİ?

HAYIR, SANIRIM
DÖNECEĞİM.

YAPMAYIN, BİZİMLE YEMEK
YIYECEĞİNİZİ DÜŞÜNMÜŞTÜM! ZATEN
ÇOK ENDER UĞRUYORSUNUZ...

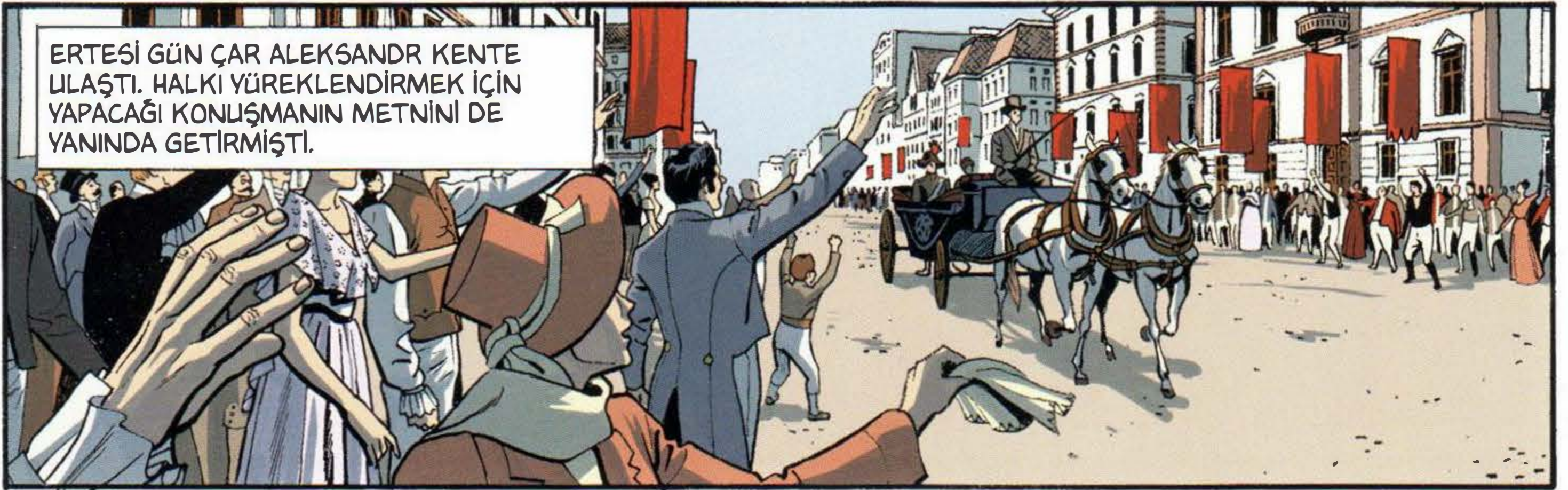

AMA NİYE...

"ÇÜNKÜ SANA
ÂŞIĞIM" DEMEK
PIYER'İN DİLİNİN
UCUNA KADAR GELDİ,
AMA SÖYLEYEMEDİ.

PIYER BİR DAHA
ROSTOVLAR'A GİTMEYE
KARAR VERDİ.

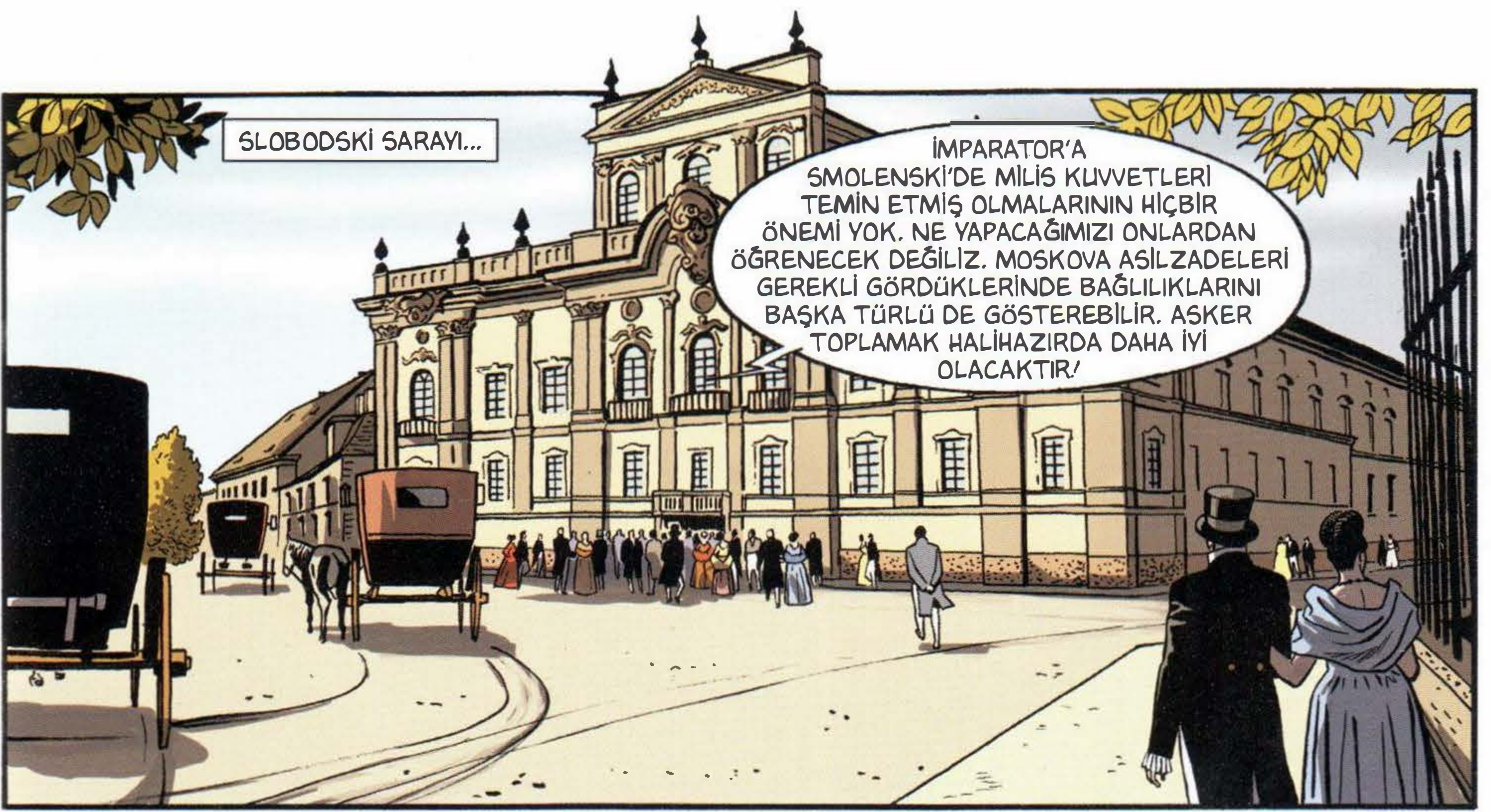
ERTESİ GÜN ÇAR ALEKSANDR KENTE
ULAŞTI. HALKI YÜREKLENDİRMEK İÇİN
YAPACAĞI KONUŞMANIN METNİNİ DE
YANINDA GETİRMIŞTİ.

"MOSKOVA, BAŞKENTİMİZ! DÜŞMAN BİR ARAYA TOPLADIĞI
KORKUNÇ KUUVETLERİYLE RUSYA SINIRLARINI AŞTI. AZİZ
VATANIMIZI YERLE BİR ETMEYE GELİYOR."

"PEK YAKINDA, HALKIMIZLA BÜTÜN OLACAĞIZ! GEREKLİ
KARARLARI ALIP, DÜŞMANA KAHRAMANCA GÖĞÜS GEREN
ORDUMUZA TAKVİYE SAĞLAYACAĞIZ. BAŞKENTTE VE
İMPARATORLUĞUN HER KÖŞESİNDE DÜŞMANIN BAŞINI EZMEK İÇİN
ORDULARA BİZZAT KUMANDA EDECEĞİZ. BAŞIMIZA MUSALLAT
ETTİĞİ FELAKETİ DÜŞMANA MİSLİYLE ÖDETECEĞİZ! İSTİKLÂLİNE
KAVUŞTURACAĞIMIZ AVRUPA, RUSYA'NIN ŞANINI HAYKIRACAKTIR!"

halkımızla bütün olacağız!
 alıp, düşmana kahramanca
 dumuza takviye sağlayacağız.
 paratorluğun her köşesi

SLOBODSKİ SARAYI...

İMPARATOR'A
SMOLENSKİ'DE MİLİS KUVVETLERİ
TEMİN ETMİŞ OLMALARININ HİÇBİR
ÖNEMİ YOK. NE YAPACAĞIMIZI ONLARDAN
ÖĞRENECEK DEĞİLİZ. MOSKOVA ASİLZADELERİ
GEREKLİ GÖRDÜKLERİNDE BAĞLILIKLARINI
BAŞKA TÜRLÜ DE GÖSTEREBİLİR. ASKER
TOPLAMAK HALİHAZIRDA DAHA İYİ
OLACAKTIR!

CANIMIZI VERMEYE HAZIRIZ,
HEPİMİZ TOPLUCA YOLA ÇIKACAK
VE İLERLERKEN YOLDAN ADAM
TOPLAYACAĞIZ!

İMPARATOR
ÇAĞIRSIN, HEPİMİZ
ONUN İÇİN
ÖLÜRÜZ!

BAYLAR, BURAYA VATANIN
SELAMETİ İÇİN EN UYGUN
KARARI ALMAK ÜZERE
ÇAĞIRILDIK.

DOĞRU, MAJESTELERİ'NİN
ÇAĞRISINI YANITLAMAK İÇİN
BURADAYIZ! MİLİS YA DA
ASKER TOPLAMA, BUNUN
KARARINI VERECEK OLAN
KENDİLERİDİR.

ELBETTE, ANCAK BUNLARI
KONUŞMADAN ÖNCE
İMPARATOR'A BİRLİKLERİMİZİN
SAYISINI VE HANGİ DURUMDA
OLDUKLARINI SORMAMIZ
DAHA DOĞRU
OLUR.

RUS ASİLLERİ BÖYLE BİR
HAKKA SAHİP OLSALAR
BİLE ÇAR HAZRETLERİ
YANITLAYAMAZDI. ORDU
BİRLİKLERİNİN HAREKETLERİ,
SAYILARI DÜŞMANINKİLERE
BAĞLI OLARAK DEĞİŞİR...

EVET, TARTIŞMA
DEĞİL, HAREKETE
GEÇME ZAMANI...

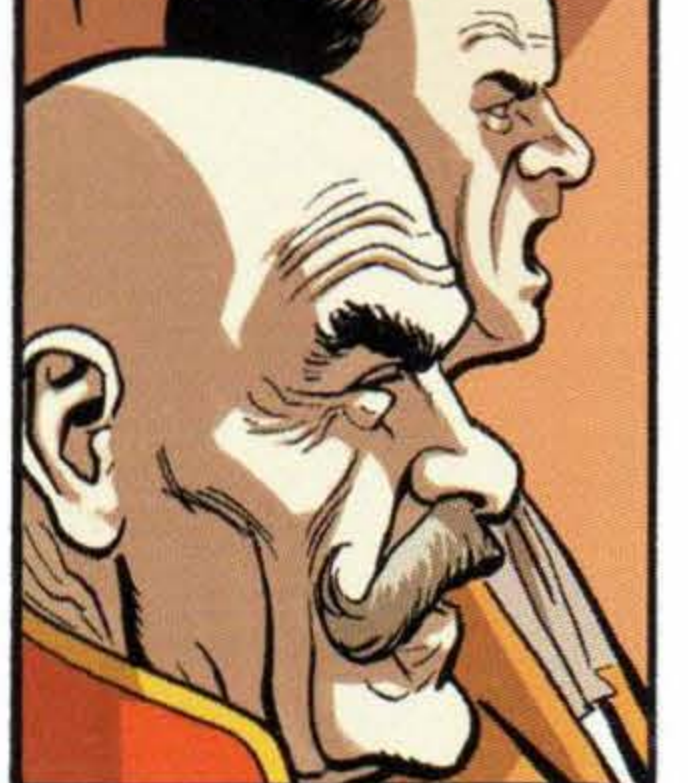
DÜŞMAN ATALARIMIZIN
MEZARLARINI
KIRLETMEYE, KADIN
VE ÇOCUKLARIMIZI
KAÇIRMAYA GELİYOR!

HEPİMİZ ÇAR'IN,
BABAMIZ'IN ARDINDA
BİRLİK OLUP
İLERLEYECEĞİZ.

PİYER SÖZLERİNİ DAHA TAMAMLAYAMADAN DÖRT BİR
YANDAN SESLER YÜKSELDİ.

İMPARATOR'A
BUNLARI SORMA
HAKKINA SAHİP
DEĞİLİZ!

BİZ, BÜTÜN RUSLAR, İMANIMIZI, ÇAR'I VE VATANI SAVUNMAK UĞRUNA KANIMIZI AKITMAKTAN SAKINMAYACAĞIZ. AVRUPAYA RUSYA'NIN ÖZGÜRLÜK UĞRUNA NASIL SAVAŞTIĞINI GÖSTERECEĞİZ!

PİYER SÖZ ALMAK İSTEDİ ANCAK AĞZINDAN BİR KELİME DAHİ ÇIKMADI. SÖZLERİNİN BU KENDİLERİNDEN GEÇMİŞ BEYLERİNKİNDEN DAHA AZ YANKILANACAĞINI HİSSEDİYORDU.

TABİİ, TABİİ! ÖYLE TABİİ!

OYSA KENDİSİNİN DE BÜTÜN FEDAKÂRLIKLARI YAPMAYA, CANINI DAHİ VERMEYE HAZIR OLDUĞUNU, ANCAK GERÇEKTEN YARDIM EDEBİLMEK İÇİN DURUMUN BÜTÜN GERÇEKLİĞİYLE KAVRANMASI GEREKTİĞİNİ SÖYLEMEK İSTİYORDU, AMA YAPAMADI. FİKİRLERİNDEN ŞÜPHESİ YOKTU. GEL GELELİM KENDİNİ SUÇLU HİSSEDİYORDU...

ANİDEN, KONT RASTOPÇIN İÇERİYE GİRDİ.

İMPARATOR BİRAZDAN BURADA OLACAKLAR.

ASİLLERİN TOPLANTI SALONUNU İŞARET ETTİ.

BURADAN MİLYONLAR AKACAK. BİZE DÜŞEN MİLİS KUVVETLERİNİ TOPLAMAK VE HİÇBİR FEDAKÂRLIKTAN KAÇINMAMAKTIR... HEPİMİZE. DÜŞEN EN AZINDAN BUDUR.

KATİP, MOSKOVA ASİLLERİNİN DE TIPKI SMOLENSKI'DEKİ GİBİ HER BİN KİŞİ İÇİN TAM TEÇHİZATLI ON ADAM VERME KARARINI KALEME ALIRKEN BİR UĞULTU KOPTU...

İMPARATOR, İMPARATOR!

VE HERKES GİRİŞE DOĞRU DÖNÜVERDİ.

UZAK BİR KÖŞEDE KALAN PİYER HÜKÜMDARIN KONUŞMASINI TAM OLARAK ANLAYAMADI.

TEK KAVRAYABİLDİĞİ, İMPARATORLUĞUN İÇİNDE BULUNDUĞU FELAKETTEN KURTULUŞU İÇİN ÇAR'IN MOSKOVA ASİLLERİNE NE KADAR UMUT BAĞLADIĞINDAN BAHSETTİĞİYDİ.

TİTREYEN BİR SESLE...

BAYLAR...

RUS ASİLLERİNİN GAYRETİNDEN ŞÜPHE ETMEDİM. BUGÜN, SİZLERE VATAN ADINA MÜTEŞEKKİRİM.

BAYLAR, HAREKETE GEÇELİM, ZAMAN KIYMETLİ!

HAYATIM VE TÜM VARLIĞIM SİZİNDİR MAJESTELERİ!

KONT MAMANOV BİR ALAY İÇİN SÖZ VERİNCE ÇAR, RASTOPÇİN'E BİN ASKER VERMESİNİ EMRETTİ. ÜSTELİK ADAMLARIN EĞİTİMLERİNDEN DE O SORUMLU OLACAKTI.

İHTİYAR ROSTOV OLAN BİTENİ KARISINA ANLATIRKEN GÖZYAŞLARINA HÂKİM OLAMADI.

PETYA'NIN ISRARLARINA DAHA FAZLA DİRENEMEYİP ORDUYA KAYDINI KENDİ ELLERİYLE YAPTIRMAYA GİTTİ.

ERTESİ GÜN, İMPARATOR AYRILDI.

TOPLANTIYA KATILAN ASİLLER ÜNİFORMALARINI ÇIKARIP TOPRAKLARINA DÖNDÜLER. HOMURDANARAK, ALMIŞ OLDUKLARI KARARDAN ŞAŞKIN VAZİYETTE, KAHYALARINA MİLİS KUVVETLERİNİ TOPARLAMALARI YOLUNDA EMİRLER YAĞDIRDILAR.

1812 AĞUSTOS'UNDA SMOLENSKİ 130 TOPTAN OLUŞAN
TOPÇU BATARYASININ YAYLIM ATEŞİ ALTINDAYDI.

HEMEN ARDINDAN ANDREY EVE ULAŞTIRILMAK ÜZERE KAHYAYA BİR MEKTUP TESLİM ETTİ. BUNDA YOLA ÇIKIŞLARIYLA İLGİLİ TALIMATI VARDI.

PRENS BOLKONSKI'NİN EMRİNDEKİLERİN ONA SAYGISI TAMDI. ASLINA BAKILACAK OLURSA, GEÇMİŞİYLE İLGİSİ OLMAYANLARA KARŞI SON DERECE NAZİK VE ANLAYIŞLI DAVRANIRDI.

ESKİ TANIDIKLARIYLA KARŞILAŞTIĞINDA İSE TÜYLERİ DİKEN DİKEN OLUR, ÇEKİLMEZ, ALAYCI VE HORGÖREN BİRİNE DÖNÜŞÜRDÜ.

HÂLÂ SAVUNULABİLECEK OLDUĞUNU VE MUTLAKA SAVUNULMASI GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNDÜĞÜ SMOLENSKI'NİN DÜŞÜŞÜNDEN VE HASTA BABASININ, HER ŞEYİ OLAN LİSİYE GORİ'Yİ YAĞMACILARA TERK ETMEK ZORUNDA KALISINDAN BERİ, DÜNYANIN ONA DAHA KARANLIK GÖRÜNMEYE BAŞLADIĞI BİR GERÇEKTİ.

1812 SENESİNİN O GÜNLERİNDE ANNA PAVLOVNA VE MALİYETİNİN HAYATI AYNI ŞEKİLDE AKIP GİTMEKTEYDİ. SOHBETLERİN ANA KONUSUNU DAHA ÇOK SAVAŞ OLUŞTURSA DA PEK BİR ŞEY DEĞİŞMEMİŞTİ.

PRENS VASILİY SALONA GİRDİ.

HABERİ DUYDUNUZ MU? KUTUZOV MAREŞALLİĞE ATANDI. BU DEMEK OLUYOR Kİ ANLAŞMAZLIKLAR NİHAYET SON BULACAK!

İYİ AMA ONUN KÖR OLDUĞUNU VE BİR DEVRİYEYİ BİLE İDARE EDEMeyeCEĞİNİ SÖYLEMEMİŞ MİYDİNİZ?

YAPMAYIN CANIM, YETERİNCE İYİ GÖRÜYOR... BENİ ASIL MUTLU EDEN İMPARATORUN KENDİSİNİ TÜM ORDUNUN ÜZERİNDE MUTLAK YETKİYLE DONATMASI!

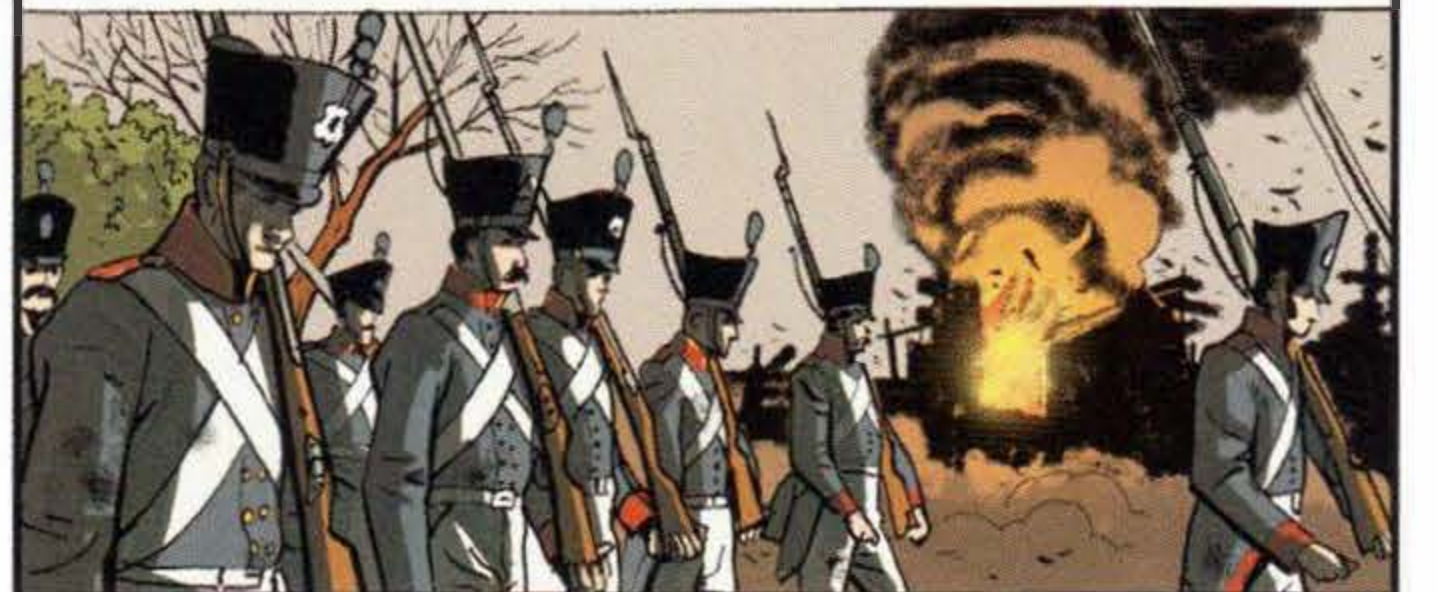
TANRI YARDIMCISI OLSUN ÖYLEYSE!

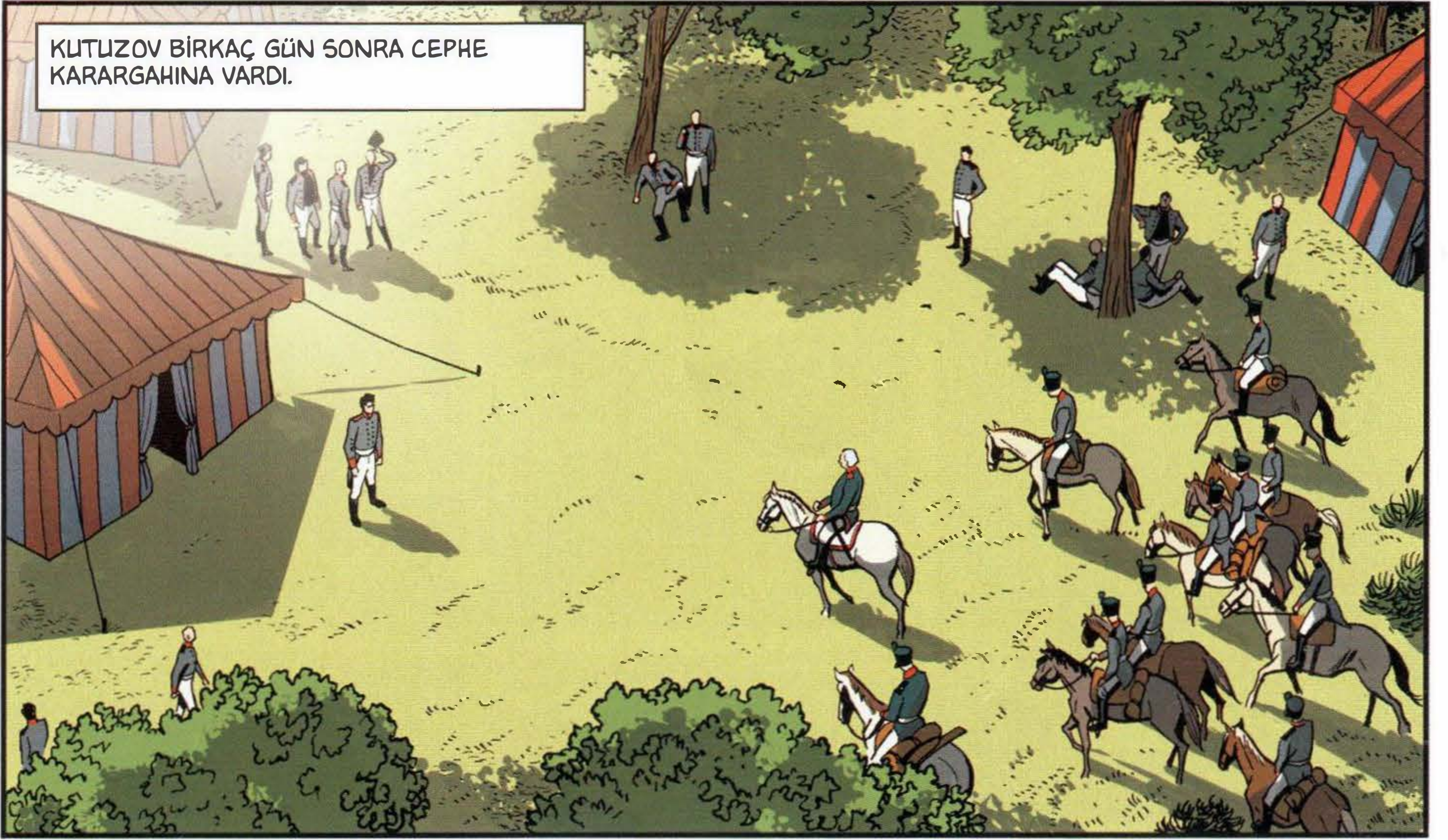
ST. PETERSBURG'TA BUNLAR OLURKEN FRANSIZ ORDUSU MOSKOVA'YA GITTİKÇE YAKLAŞIYORDU.

RUS ORDUSU İSE GERİ ÇEKİLİŞİNİ SÜRDÜRÜYÖRDÜ. ORDU, BORODİNO'YA, MOSKOVA'NIN 112 KİLOMETRE YAKININA ULAŞANA DEK HERHANGİ BİR ÇARPIŞMAYA GİRMEKTEN KAÇINDI.

KUTUZOV BİRKAÇ GÜN SONRA CEPHE KARARGAHINA VARDI.

BABAN NASIL?

DÜN ÖLÜM
HABERİNİ
ALDIM!

RÜHÜ ŞÂD OLSUN!
KENDİSİNİ GERÇEKTEN
SEVERDİM, ACINI
ANLAYABİLİYORUM.

ADAMLARIMIN BANA OLAN
BAĞLILIKI HER GEÇEN
GÜN ARTIYOR. ONLARDAN
AYRILMAM İHANET GİBİ
GÖRÜLEBİLİR.

FARKINDAYIM,
KARARIN BENİ
ÜZSE DE, SENİ
ANLIYORUM.

SENİ GÖRMÜK
İSTEDİM, YENİDEN
YANIMDA OLMAN BENİ
MUTLU EDECEK.

SİZE MİNNETTARIM,
ANCAK BU GÖREVE
UYGUN OLMADIĞIM
KANISINDAYIM.

ETRAFIM FIKIR
VERENLERLE DOLU AMA
GERÇEKTEN SAVAŞAN
KİMSE YOK. HERKES SENİN
GİBİ OLSAYDI SAVAŞIN AKIŞI
BÖYLE SEYRETMEZDİ,
İNAN BANA!

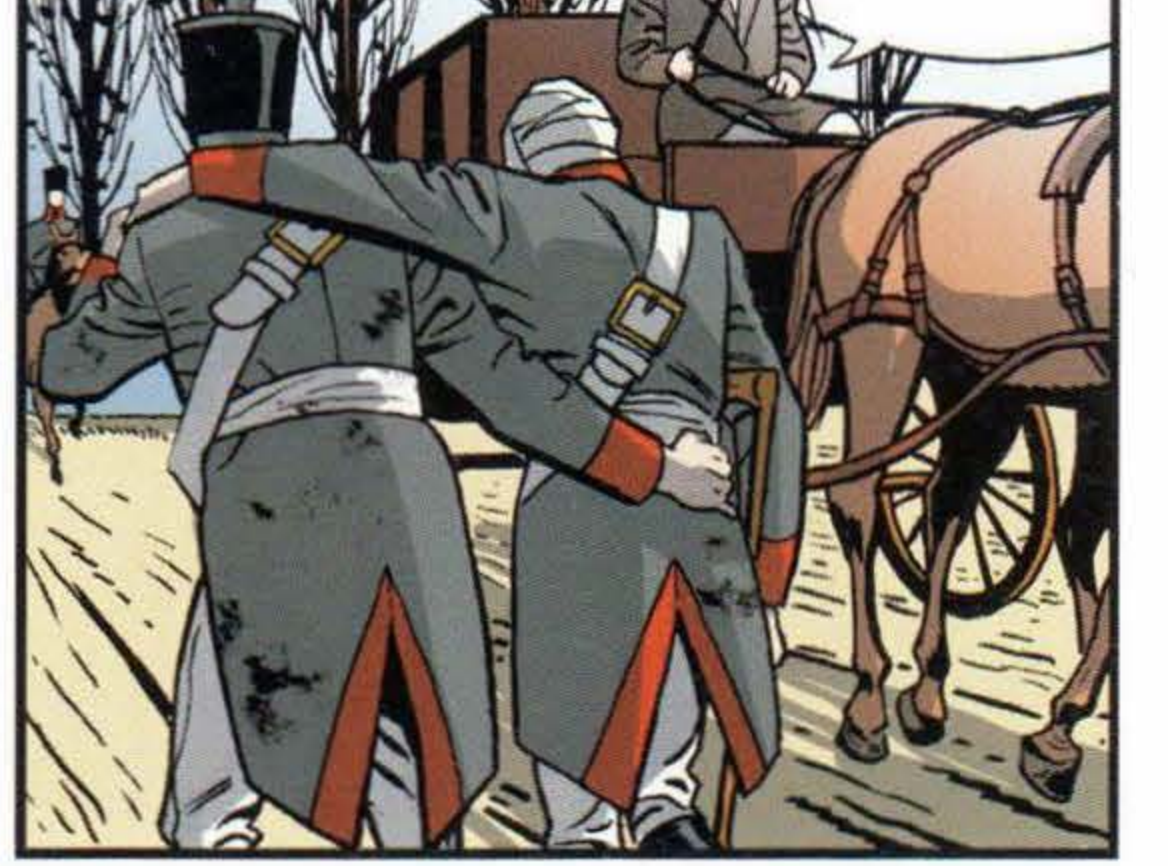
"ER YA DA GEÇ ÇARPIŞMAYI KABUL ETMEK GEREKECEK."

KUTUZOV BORODİNO'DA ORDUNUN ÇÖZÜLÜŞÜNE ŞAHİT OLMAK ZORUNDA KALMIŞTI. RUS ORDUSU ÇOK ZARAR GÖRMÜŞ, ÖNCÜ BİRLİKLERİN VE BİR KISIM ASKERİN SAVAŞACAK HALİ KALMAMIŞTI.

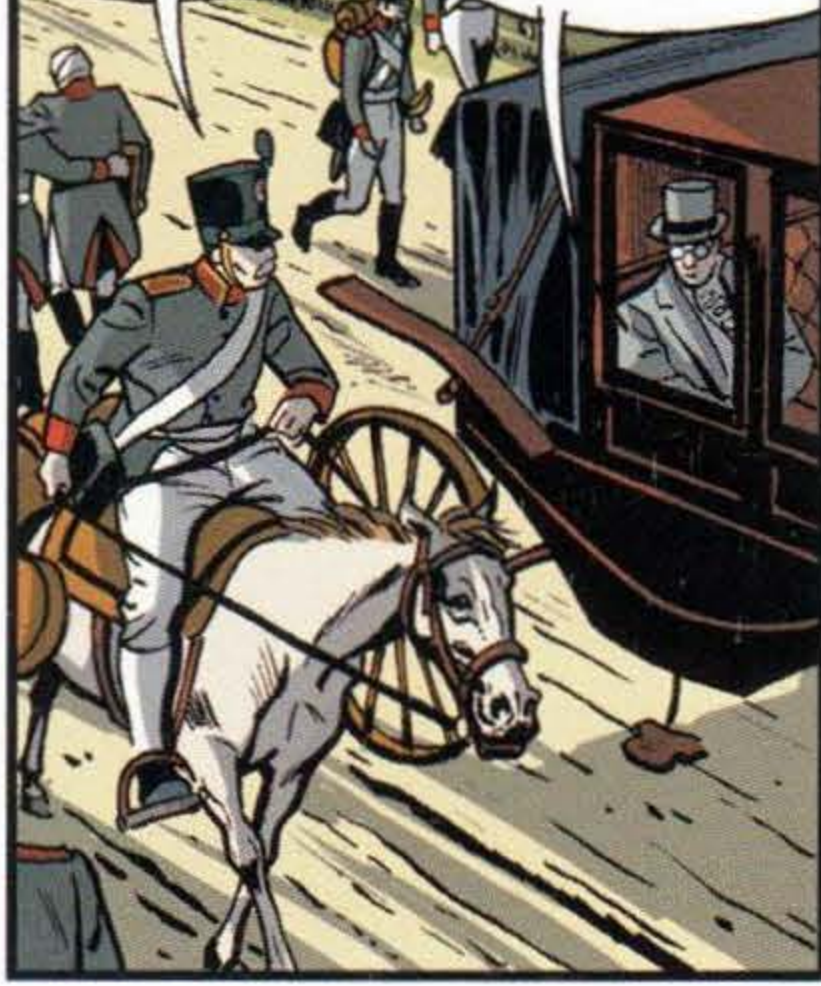
PİYER 25 AĞUSTOS'TA CEPHEYE DOĞRU İLERLİYORDU.

HAY AKSİ, AÇILIN, KONT BEZUHOV'A YOL VERİN!

KONT, BURADA NE ARIYORSUNUZ?

SAVAŞA KATILMADAN ÖNCE BİR KOLAÇAN EDEYİM DEDİM.

MEVZİLERİMİZİN DURUMU NEDİR?

ASLINA BAKARSA NIZ BUNU KUTUZOV'A SORSANIZ DAHA İYİ EDERSİNİZ!

SİZE EŞLİK ETMEK İSTERDİM ANCAK GİTMEM LAZIM... YARIN ÇARPIŞACAĞIZ, TAHMİNEN 20.000 KADAR YARALIMIZ OLACAK, OYSA SADECE 6.000 SEDYEMİZ VAR!

ARTIK NE HALİMİZ VARSA GÖRECEĞİZ!

BELKİ DE YARIN ÖLECEK, BUNA RAĞMEN NASIL OLUYOR DA ÖLÜMDEN BAŞKA ŞEYLER DÜŞÜNEBİLİYOR?

FRANSIZLARI KORKUTMAK İÇİN BİZE DE TAM BÖYLE BİR ŞEY LAZIM ZATEN!

HAYDİ, ÇARPIŞMADAN
ÖNCE UYUMAK ŞART. SEN
DE GİT ARTIK, BURADA
İŞİN YOK!

KARANLIK ÇOKTAN ÇÖKMÜŞTÜ VE PİYER, PRENS
ANDREY'İN YÜZÜNDEKİ İFADENİN ASABI MI YOKSA
SEVECEN Mİ OLDUĞUNU AYIRDEDEMEDİ...

BU SIRADA NAPOLEON
DA SON TETKİKLERİNİ
TAMAMLIYORDU.

TOPLAR MEVZİDEKİ
YERLERİNİ ALDI. SAVAŞ
BAŞLAYABİLİR.

SÖYLEYİN BAKALIM
RAPP, SİZCE İYİ BİR
İŞ ÇIKARTABİLECEK
MİYİZ?

HİÇ KUŞKU YOK
EFENDİM. SMOLENSKİ'DE
BANA NE DEDİĞİNİZİ
HATIRLIYOR MUSUNUZ?
TİPA AÇILDI, ŞİMDİ ŞARABI
İÇME ZAMANI!

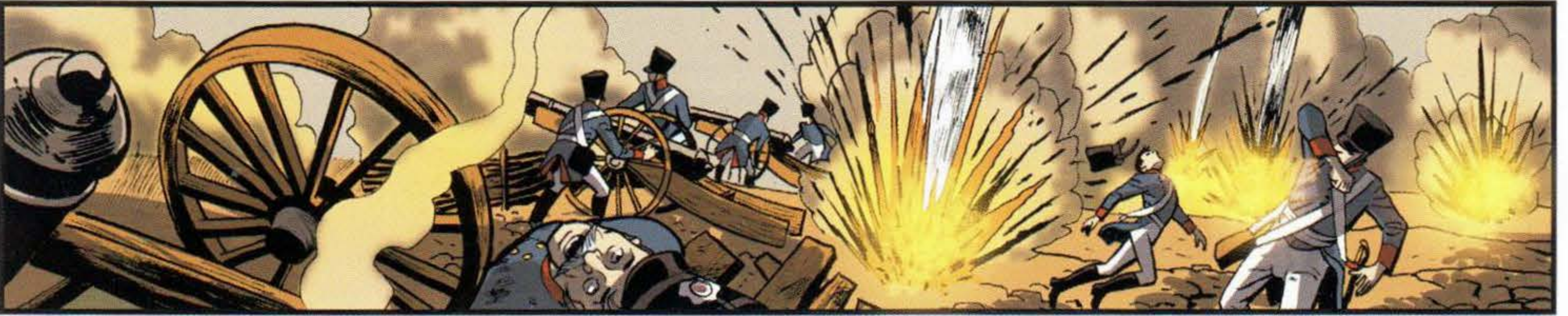
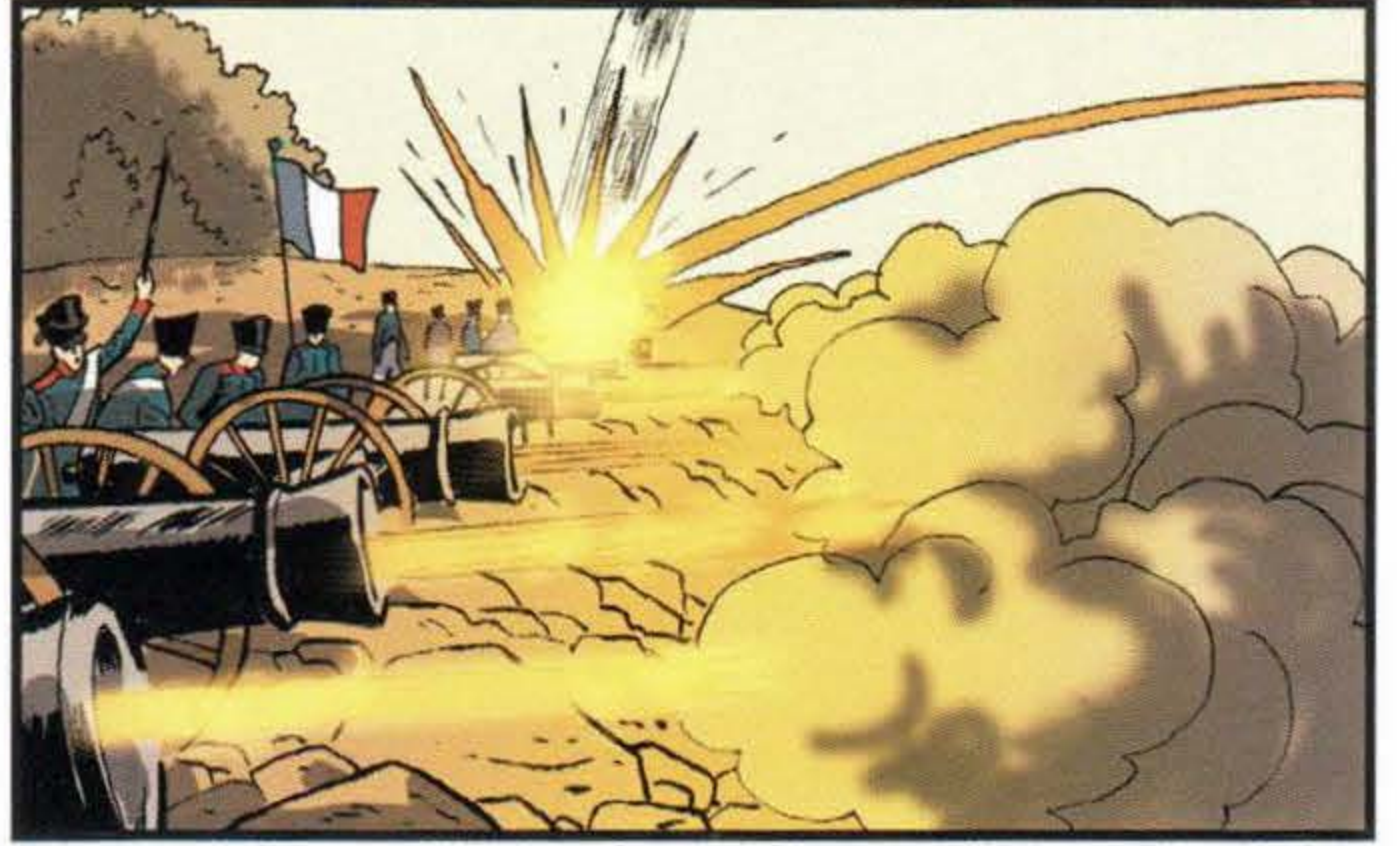
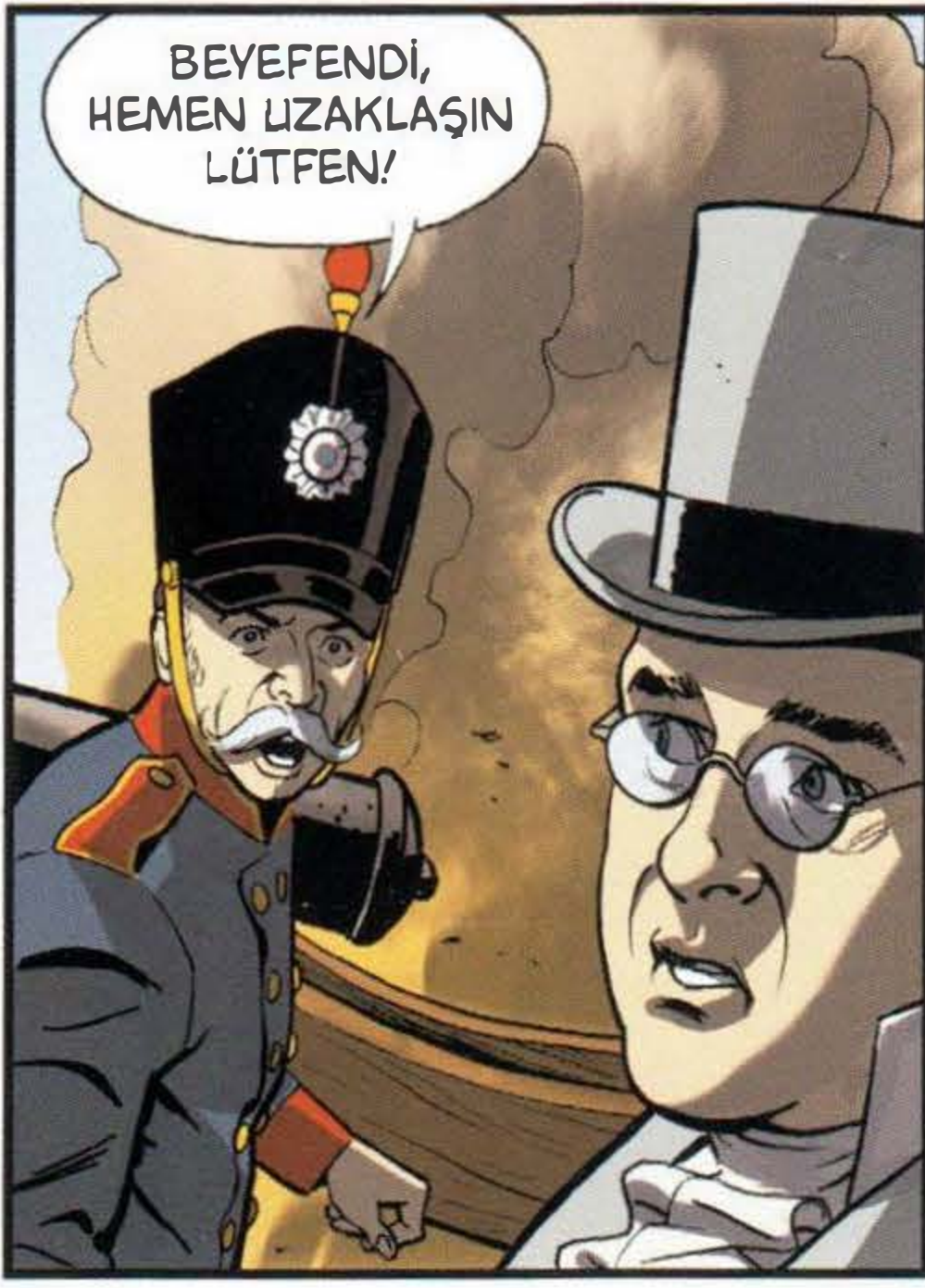
DEMEK OLUYOR Kİ
YARIN KUTUZOV
İLE HESABIMIZI
GÖRÜYORUZ!

SABAH BEŞ BUÇUKTA AT ÜSTÜNDEKİ
NAPOLEON ŞEVARDİNO KÖYÜNE GİRİYORDU.

SAVAŞ BAŞLAMIŞTI.

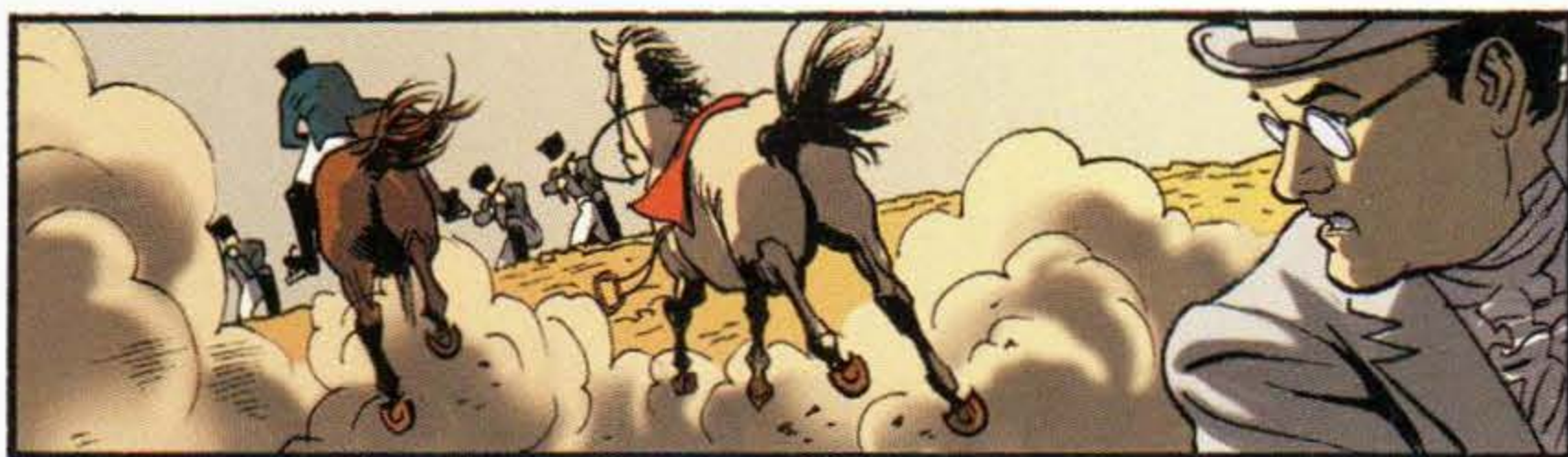
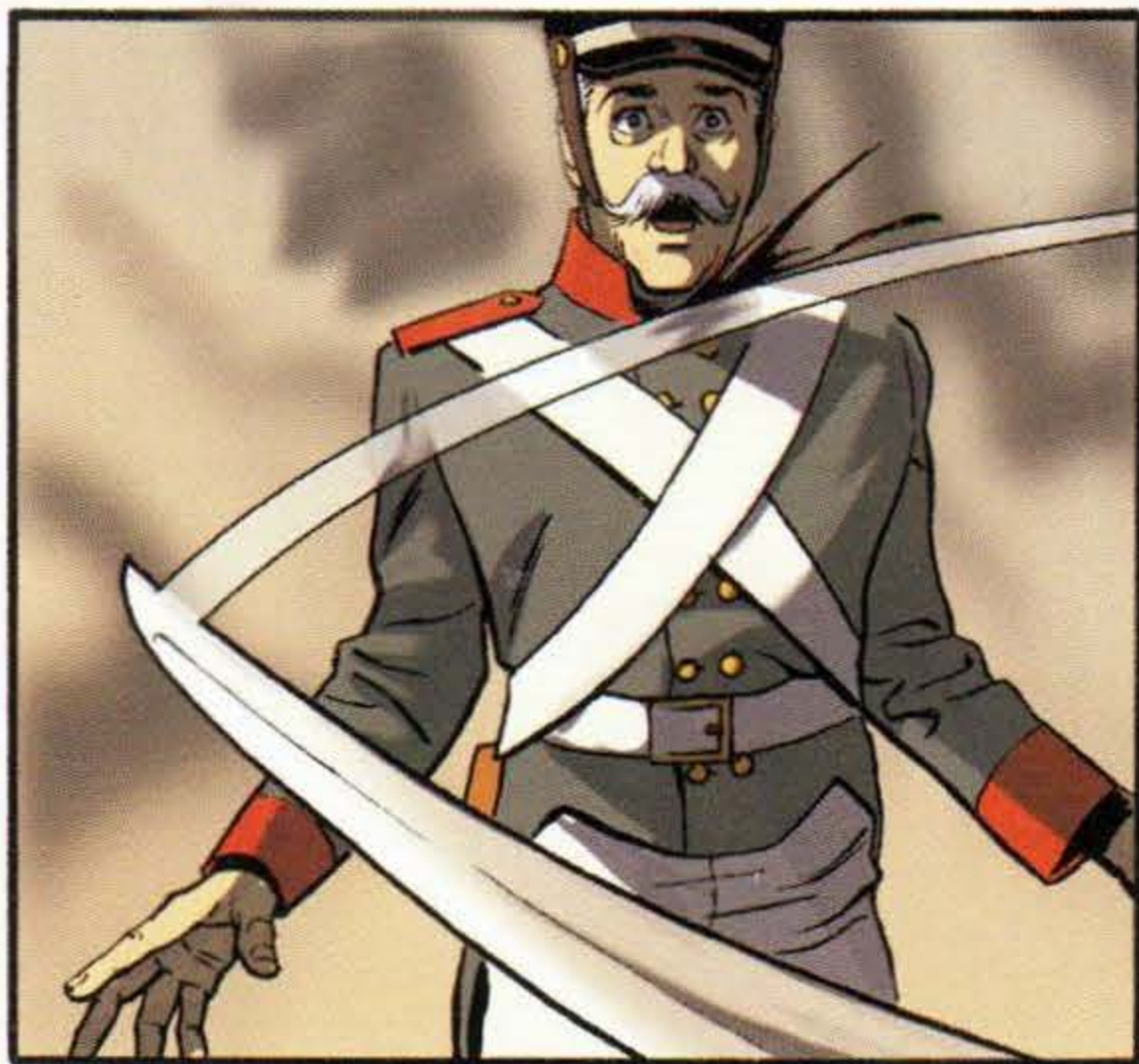
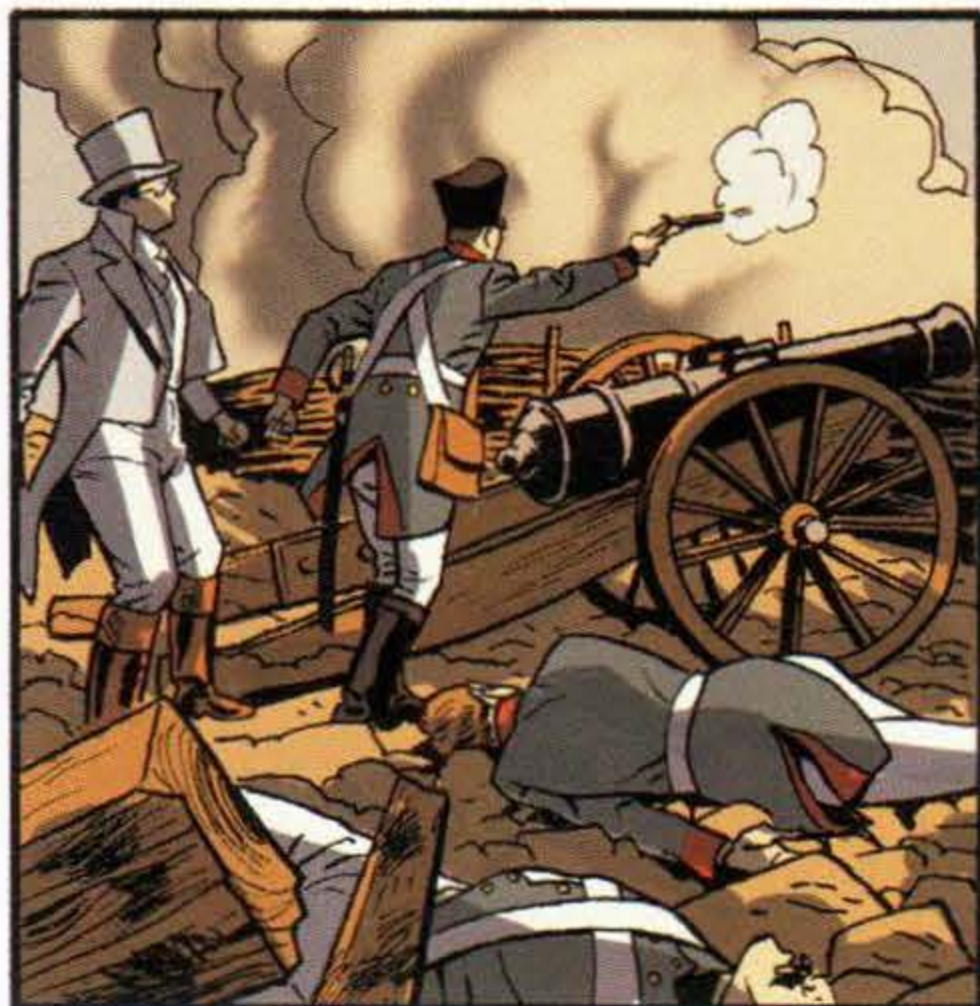
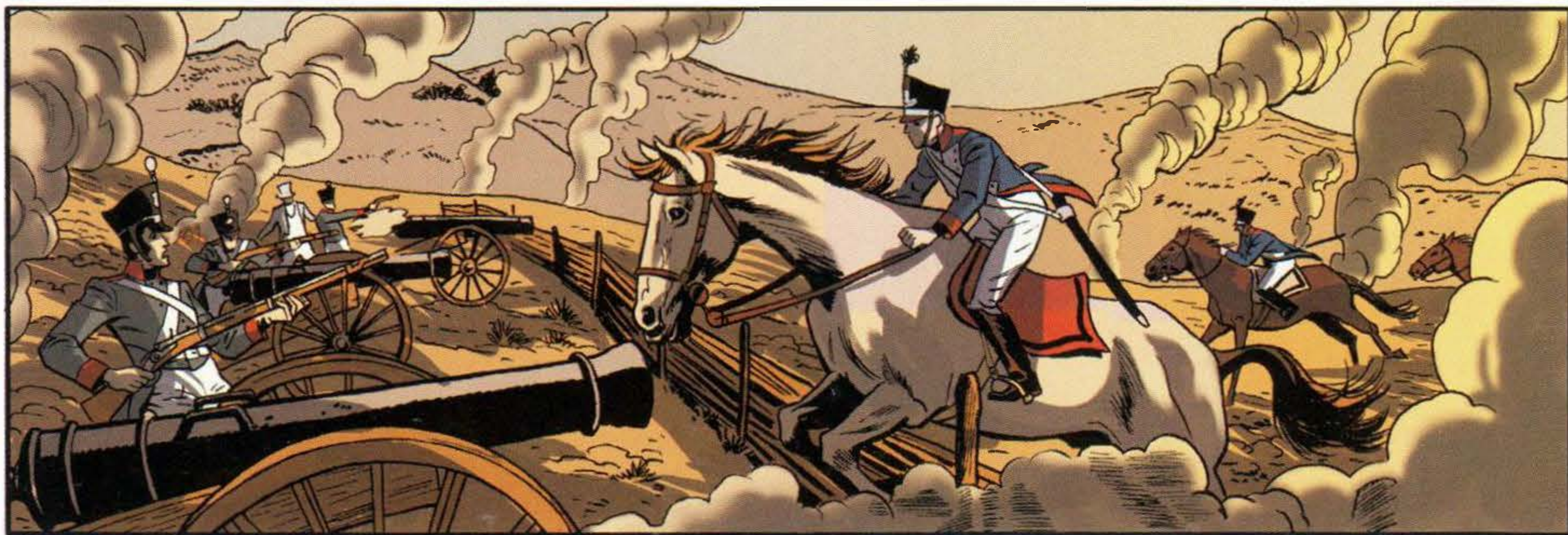

PRENS ANDREY'İN
ALAYI YEDEK
BİRLİKLERLE Yİ.
BİNLERCE ASKERİN,
DÜŞMANIN
TOP ATEŞİYLE
KIRILDIĞI NOKTADA
BEKLEMEDEYDİLER.

TEK BİR ATEŞ DAHİ AÇMADAN BU BÖLGEDE BEKLEYEN
ANDREY, ASKERLERİNİN ÜÇTE BİRİNİ KAYBETMİŞTİ.
BİR GECE ÖNCEKİ FİKİRLERİNİ HATIRLAYAN ANDREY
DURUMLARINI GÜLÜNÇ BULDU.

NİHAYET HAREKET EMRİ GELDİ.

BİRLİKLERİMİZ MEVZİLERİNİ SIKI SIKIYA TUTUYORLAR EFENDİM. FRANSIZLAR SALDIRMAYA CESARET EDEMEYECEK DURUMDA!

EVET, HER NOKTADAN GERİ PÜSKÜRTÜLDÜLER, TANRIYA ŞÜKÜRLER OLSUN!

HEMEN GENERAL BARKLEY'E ULAŞIP KENDİSİNE YARIN SABAH DÜŞMANA SALDIRMAK NİYETİNDE OLDUĞUMU BİLDİRİN!

İKİ ORDU KARŞILIKLI OLARAK BEKLEYİP ELDE KALAN BİRLİKLERİN SAYIMINI YAPARKEN ANDREY REVİRE TAŞINIYORDU.

AHHH!

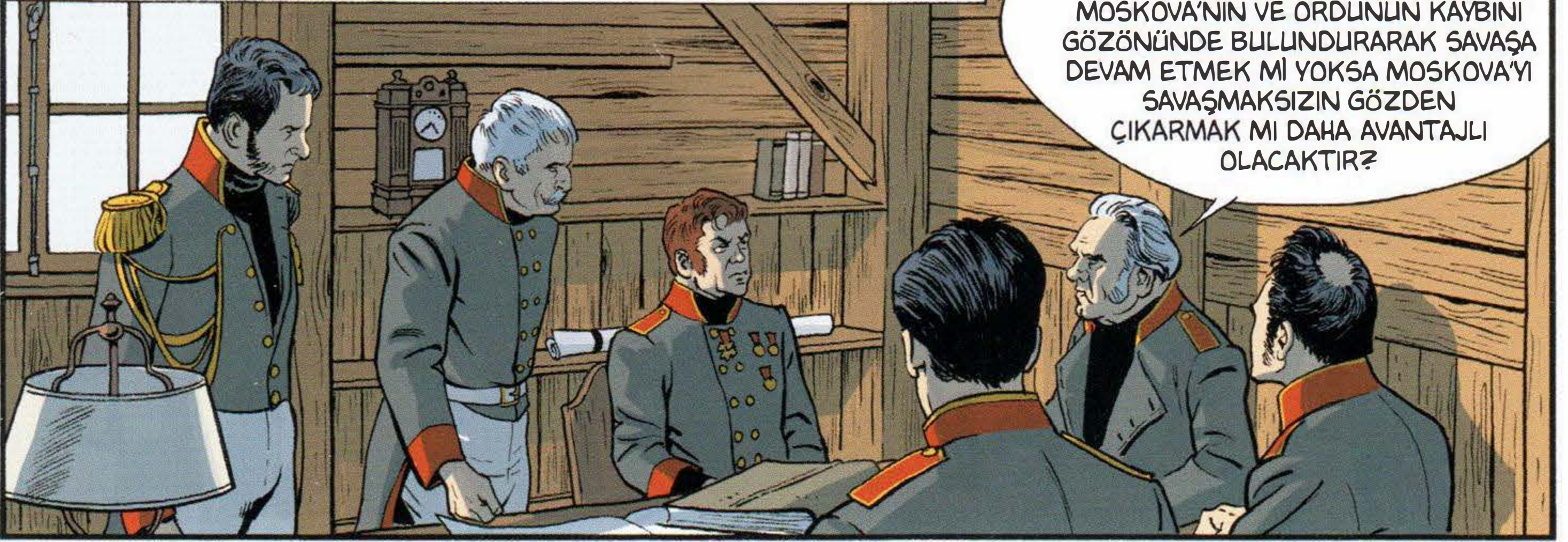
PRENS ANDREY, ANATOLİY KURAGİN'İ TANIMIŞTI, HIÇKIRIKLAR İÇİNDE, BİR BACAĞI KESİLMİŞ HALDE YATIYORDU.

ŞEFKATLE NATAŞA'YI ANIMSADI... BENLİĞİ BU ADAM İÇİN MERHAMET VE SEVGİYLE DOLDU. KENDİNİ MUTLU HİSSETTİ.

ERTESİ GÜN KUTUZOV KURMAYLARINI TOPLADI. KİMSE GÜNDEMİN BU KELİMELE.RLE ŞEKİLLENMESİNİ BEKLEMİYORDU...

RUSYA'NIN KURTULUŞU ORDUSUNUN ELLERİNDE. DURUM BÜYÜKEN, MOSKOVA'NIN VE ORDUNUN KAYBINI GÖZÖNÜNDE BULUNDURARAK SAVAŞA DEVAM ETMEK Mİ YOKSA MOSKOVA'YI SAVAŞMAKSIZIN GÖZDEN ÇIKARMAK MI DAHA AVANTAJLI OLACAKTIR?

RUSYA'NIN AZİZ BAŞKENTİNİ BİZİM FEDAKÂRLIĞIMIZ KURTARCAKSA SALDIRMAK ŞARTTIR!

EN KÖTÜMSERLER DE DAHİL, MOSKOVA'NIN KADERİ HAKKINDA HEPSİ HEMFİKİRDİ.

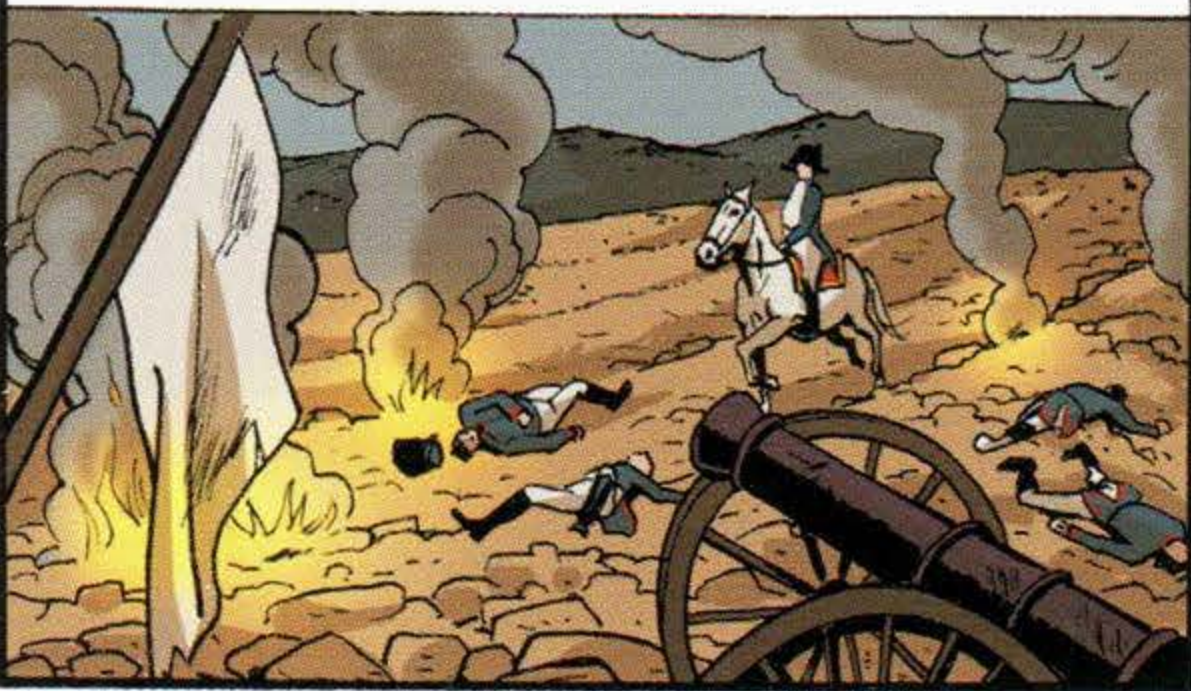
BU DURUMDA BEYLER GÜNAH KEÇİSİ BEN OLACAĞIM!

FİKİRLERİNİZİ NAZARA DİKKATE ALDIM, ANCAK HÜKÜMDAR VE VATANIMIZ TARAFINDAN BANA VERİLEN YETKİMİ KULLANARAK GERİ ÇEKİLME EMRİ VERİYORUM!

HEMEN ARDINDAN KUTUZOV YAVERİNE. İŞLERİN BU RADDEYE GELECEĞİNİ HİÇ DÜŞÜNMEDİĞİNİ İTİRAF ETTİ. FRANSIZLARIN ATLARINI YEMEK ZORUNDA KALACAKLARINA BİR KEZ DAHA YEMİN EDEREK SÖZLERİNİ TOPARLADI.

NAPOLEON HER ÇARPIŞMADAN SONRA SAVAŞ MEYDANINDAKİ ÖLÜ VE YARALILARIN ARASINDA DOLAŞMAKTAN KEYİF ALIR, KENDİNCE SABRINI SINARDI.

ANCAK BU SEFERKİ MANZARA GURURLANDIĞI SABRININ BİLE SINIRLARINI ZORLUYORDU.

KENDİSİNİ VE ORDUSUNU YARALANMIŞ HİSSETTİ. KENDİSİNE PAHALIYA PATLAYACAK ÖLÜMCÜL BİR YARA...

SAVAŞ MEYDANINI ALELACELE TERK ETTİ.

HEMEN SONRA BİR ADIM ÖTEDE, KENDİNİ SAVUNMAKTAN ACİZ OLAN MOSKOVA'YI HATIRLADI... ÇOK YAKINDAKİ ZAFERİ VE ARDINDAN GELECEK BARIŞI DÜŞÜNEREK RAHATLADI.

MOSKOVA'YA ULAŞAN HABER BAŞKENTTE
BÜYÜK BİR TELAŞA YOL AÇTI...

HERKES ELİNE GELİŞİGÜZEL
BİRKAÇ EŞYA ALMIŞ, KENTİ TERK
ETMEYE ÇALIŞIYORDU.

BAZILARI İÇİN BU TERK EDİŞ BÜYÜK BİR
KORKAKLIĞIN İFADESİYKEN, DİĞERLERİ
İÇİNSE. TAM TERSİNE FRANSIZLARIN
ÖNÜNDE EĞİLMEYİ REDDETMENİN
YEGÂNE YOLLUYDU.

E.LLERİNİZDE.KİLERİ OLDUĞU
GİBİ BIRAKIP HEMEN
DİĞERLERİNİN YANINA GİDİN!

AMA SAYIN
KONTUM HER
ŞEYİ HAZIRLADIK,
SADECE ARABALARA
YÜKLEMELİK KALDI!

NATAŞA'YA ARABALARI
YARALILARA BIRAKACAĞIMIZA
DAİR SÖZ VERDİM!

SIKI TUTUNUN
ASKER! GİDİYORUZ!

DEH!

BU ASKERLER ARASINDA ANDREY DE VARDI...

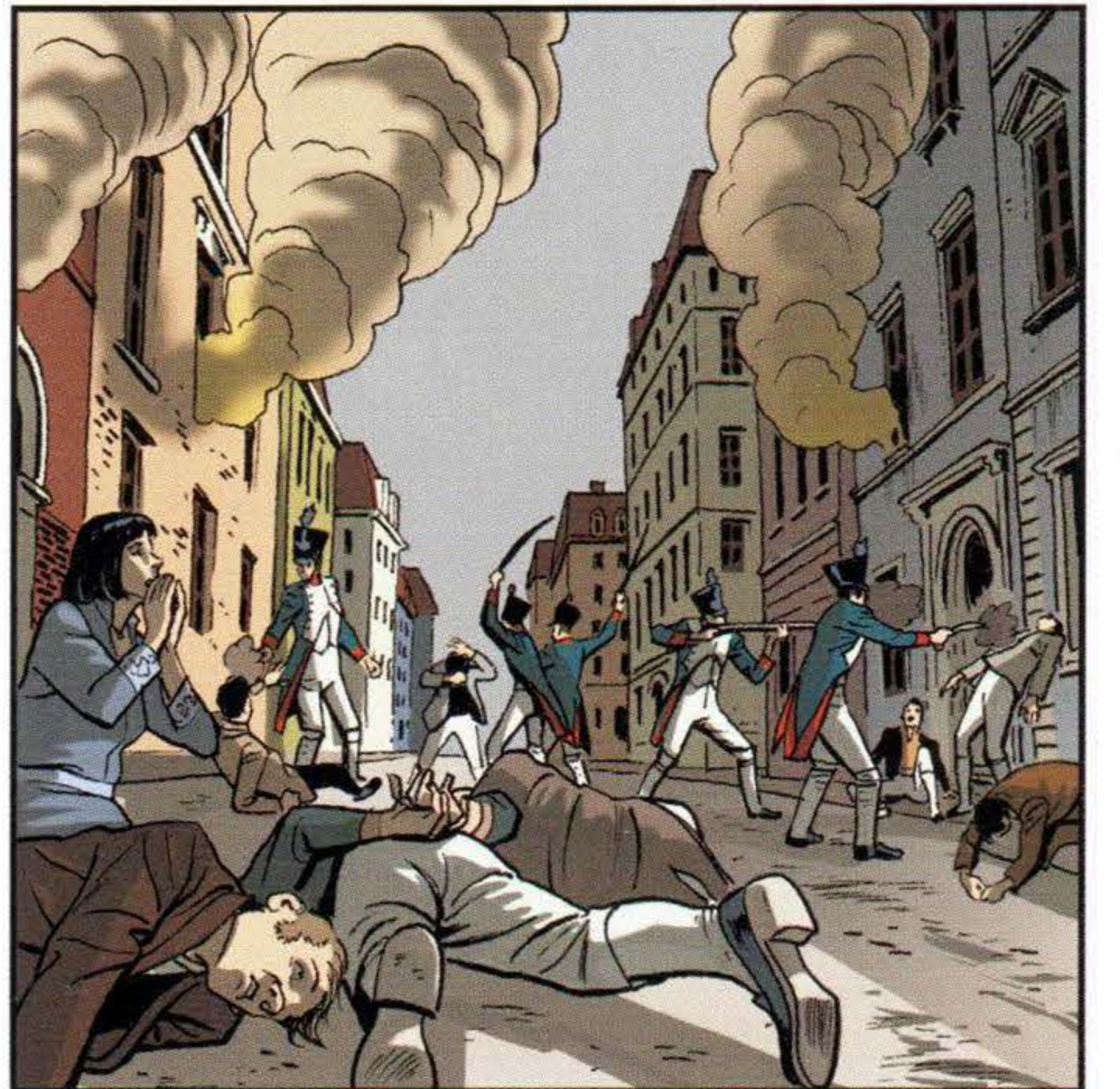
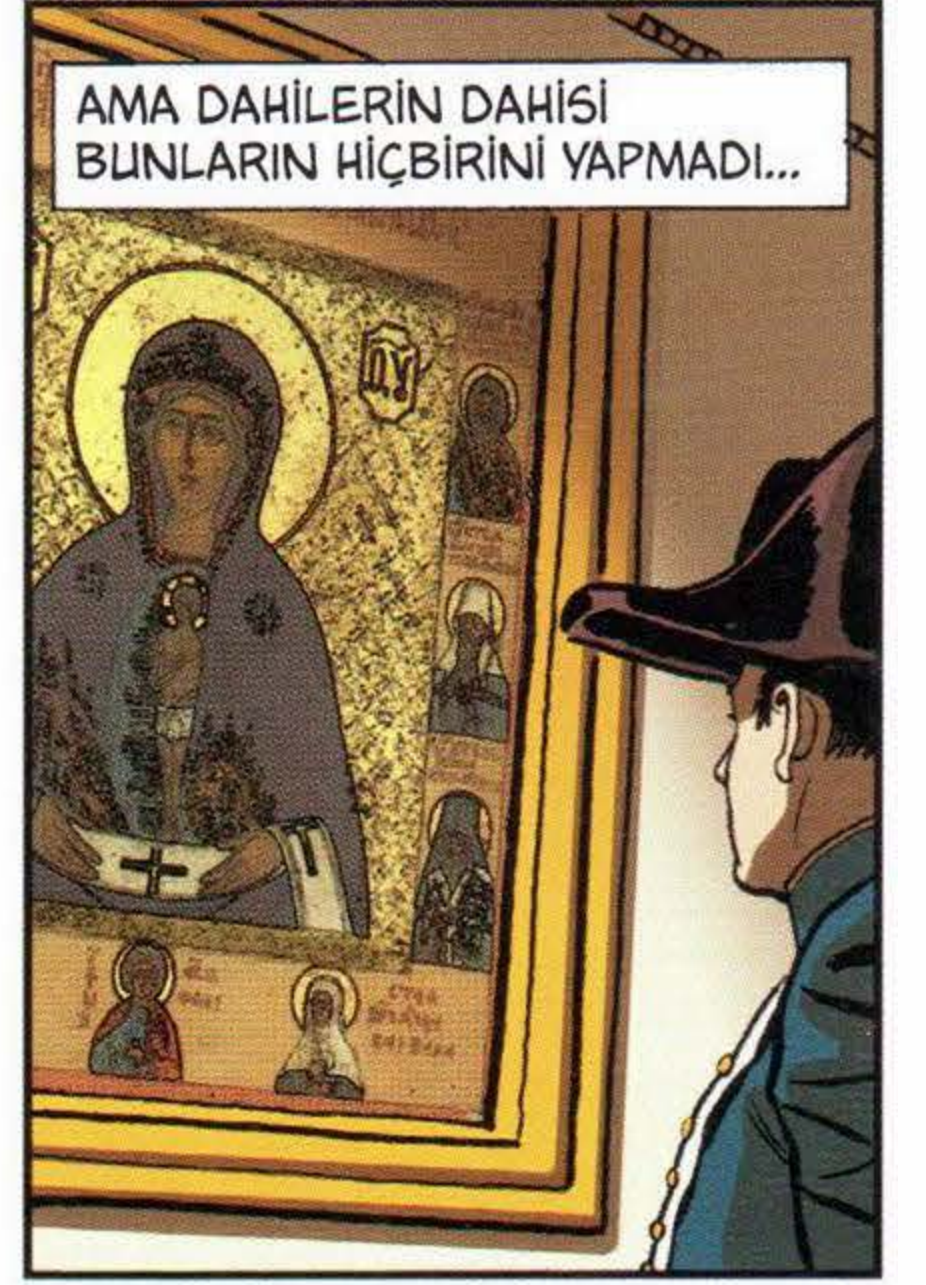

ONLU TAŞIYAN
ARABANIN
BİRKAÇ METRE
İLERİSİNDEKİ
NATAŞA'NIN İSE
BUNDAN HABERİ
YOKTU.

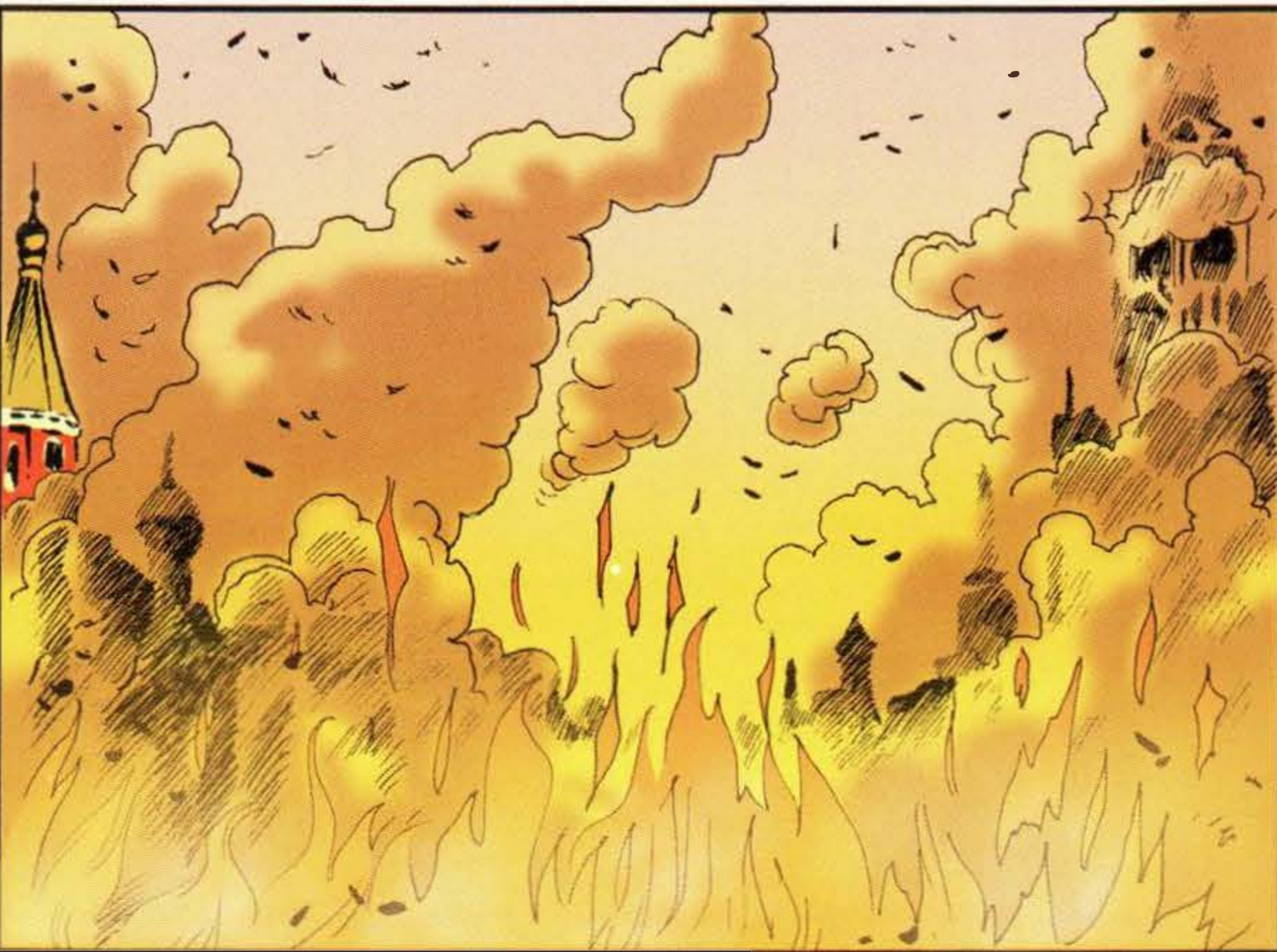
... FAKAT KARŞISINDA YETKİLİ BİR MAKAM BULAMADIĞI GİBİ KİMSE ŞÜKRANLARINI SUNMAYA DA NİYETLİ DEĞİLDİ.

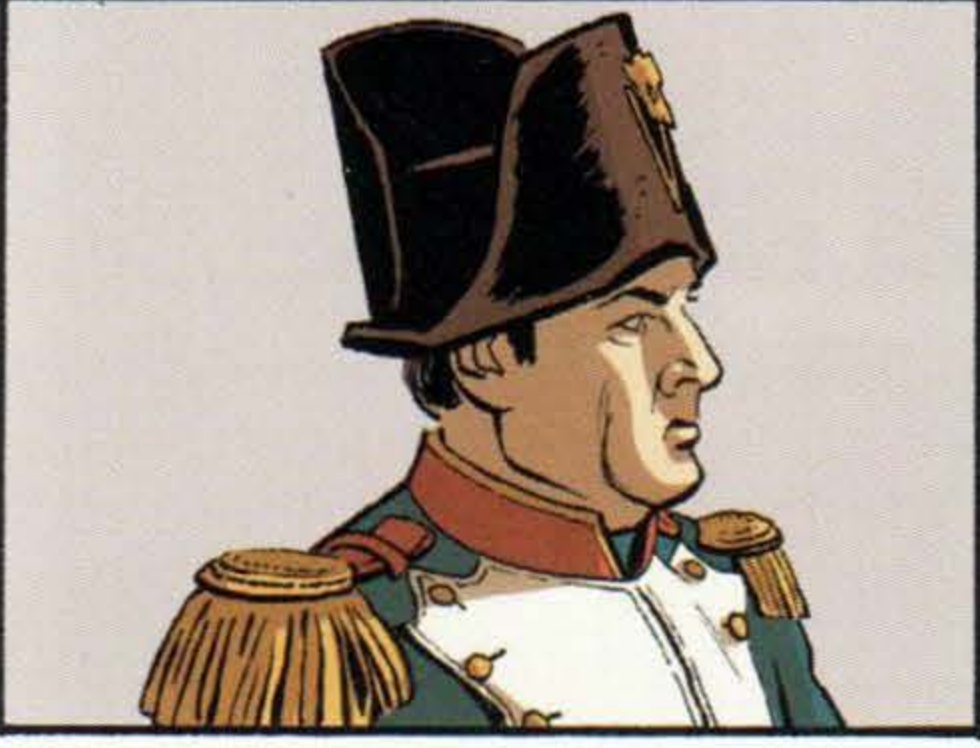

BAŞKENTİ YERLE BİR EDEN YANGINLARA BU
YAĞMALARIN NEDEN OLDUĞU SÖYLENİYORDU.

ASLINDA DURUM BUNDAN ÖNCEKİ KENTLERDEKİNİN
AYNIYDI... RUSLAR KAÇARKEN FRANSIZLARA ERZAK
BIRAKMAMAK İÇİN ŞEHİRİ ATEŞE VERİYORDU.

HAYIR, DAHA ÇOK ŞU KUNDAKÇILARDAN BİRİ GİBİ! GÖTÜRELİM ŞUNU!

KORKUNÇ! NATAŞA BAK,
YANGIN PENCEREDEN
GÖRÜNÜYOR!

ANCAK NATAŞA
DİNLEMİYORDU.

PRENS ANDREY'İN YARALI
OLDUĞUNU VE AYNI KAFİLEDE
BULUNDUKLARINI YENİ
ÖĞRENMİŞTİ.

ARTIK SADECE TEK BİR ARZUSU VARDI:
ONU GÖRMEK... BULUŞMANIN KAHREDİCİ
OLACAĞI AŞIKARDI AMA NATAŞA BUNUN
KAÇINILMAZ OLDUĞUNUN FARKINDAYDI.

ANDREY, BORODİNO'DAN AYRILALI YEDİ GÜN
GEÇMİŞTİ. DOKTORLARA GÖRE DÜŞMEYEN ATEŞİ
SONU OLACAKTI. BİLİNCİ ÇOK KISA ARALIKLARLA
AÇILIP KAPANIYORDU.

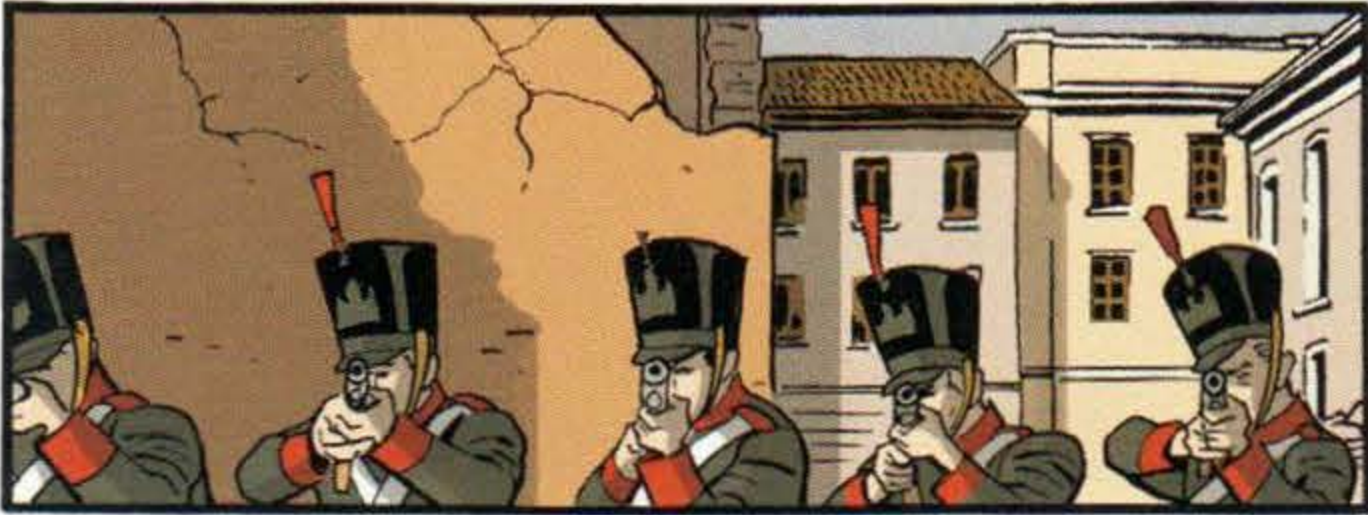

NE İSTİYORSUNUZ,
NE İŞİNİZ VAR
BURADA?

BEN...

İNSANLARIN İSTEMEYEREK İŞLEDİKLERİ BU CİNAYETLERE TANIK OLAN PİYER KAHTOLUYOR, ONU AYAKTA TUTAN SON TUTAMAKLAR DA DAĞILIP GİDİYORDU...

HAYATA İNANCINI, DÜNYAYA, İNSANLIĞA, TANRIYA OLAN İNANCINI YİTİRMİŞTİ.

PLATON KARAYEV'İ ORADA TANIMIŞTI.

DEMEK MOSKOVA'DA
ÖYLESİNE
KALIVERDİNİZ
ÖYLE Mİ BAYIM?

BU KADAR ÇABUK
GELECEKLERİNİ
DÜŞÜNMEMİŞTİM...
YANGINLARA
BAKMAYA GİTTİĞİMDE
YAKALADILAR BENİ.

YAKALAR
YAKALAMAZ DA
KUNDAKÇI OLDUĞUMA
HÜKMETTİLER.

NEREDE BİR
HÜKÜM VARSA
ADALETSİZLİK HEMEN
YANIBAŞINDADIR!

PLATON ORDUDA BİR ERDİ. FRANSLAR
ONU HASTANEDE ATEŞLER İÇİNDE ÖLMÜK
ÜZERİKEN YAKALAYIP HAPSE TIKMIŞLARDI.

PIYER İÇİN BU ADAM GERÇEKLİK VE SAFLIĞIN ETE KEMİĞE
BÜRÜNMÜŞ HALİYDİ. TANRI'DAN GELENE KAPISI ARDINA KADAR
AÇIKTI. HİÇBİR ŞEY BUYURMUYOR, OLUP BİTENLER ÜZERİNE
DÜŞÜNÜP YORUMLARA GİRİŞMİYORDU.

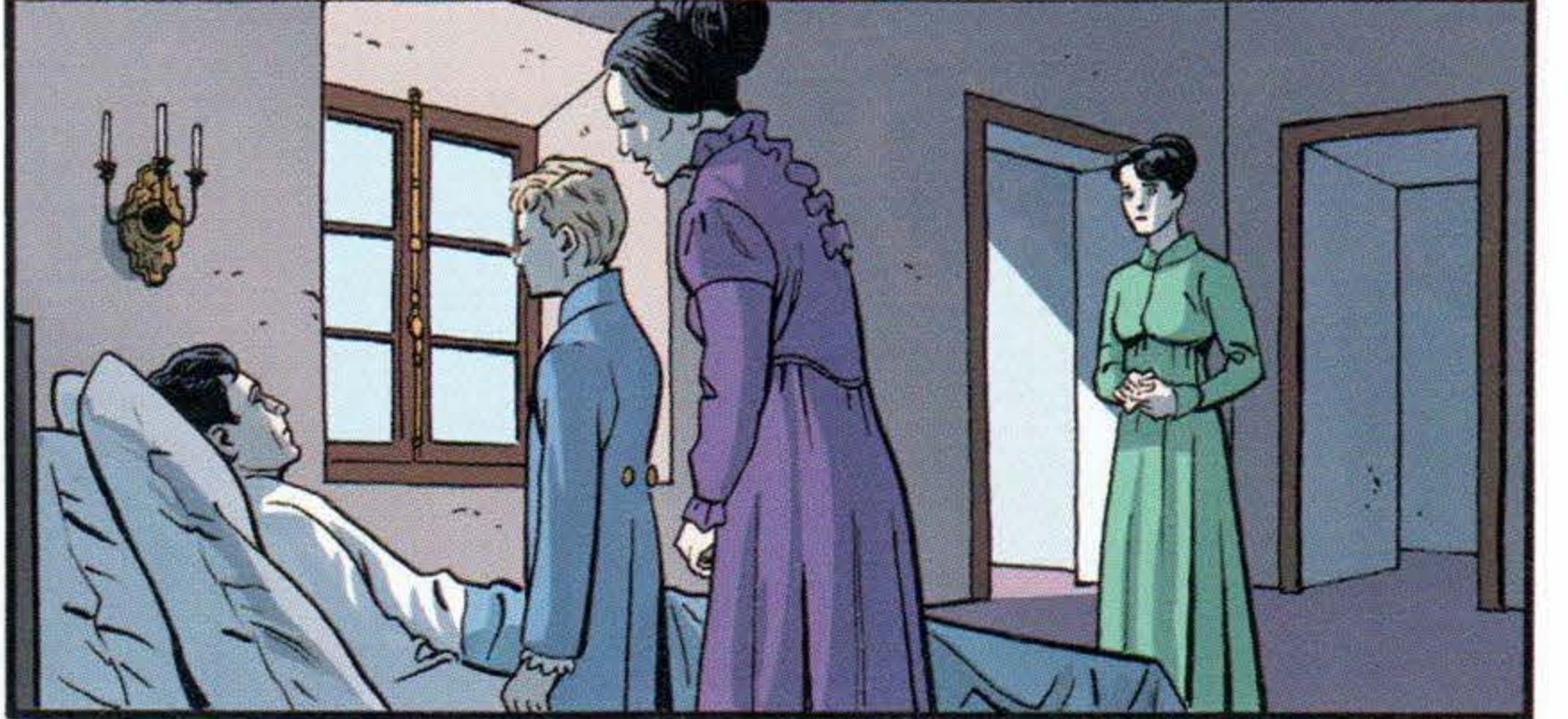

TÜM EVRENİ İŞTE BU MUTLAK
SADELİKLE KUCAKLAMAKTAYDI.

DUASI DIŞINDA EZBERİNDE BULUNAN TEK BİR
ŞEY DAHI YOKTU. KONUŞMAYA BAŞLADIĞINDA
SONUNU NASIL GETİRECEĞİNİ BİLEMEYİORDU...
ÖYLE Kİ SIKLIKLA BİR ÖNCE DEDİĞİNİN TAM
AKSİNİ SÖYLÜYORDU. AMA ÖNCE SÖYLEDİĞİ
DE SONRA SÖYLEDİĞİ DE DOĞRUYDU.

ROSTOVLAR'IN YAROSLAVL'DAKİ EVİNDE...

ANDREY ÖLÜMÜNÜN YAKIN
OLDUĞUNUN FARKINDA,
HER ŞEYDEN KOPMAKTA
OLDUĞUNUN BİLİNCİNDEYDİ.
İÇİ KORKUYLA DOLU OLMASINA
RAĞMEN BU DEHŞETİ
ANLAMAKTAN UZAKTI.

AŞKIN TANRI OLDUĞUNU VE ÖLÜMÜN KARŞITI
OLDUĞUNU DÜŞÜNMEKTEYDİ. ÖLMÜK, ONUN İÇİN
EZELİ VE EBEDİ O İLK KAYNAĞA DÖNÜŞTÜ ARTIK...

...ANCAK BÜTÜN BUNLAR KESİNLİKLERİNDEN EMİN
OLAMADIĞI ŞÜPHELİ DÜŞÜNCELERDEN İBARETTİ. ANDREY
EMİN OLAMIYOR, AMA DÜŞÜNCELERİ ONU RAHATLATIYORDU.

BİTTİ...

RUS ORDUSU MOSKOVA'YI DÜŞMANA BIRAKTIĞINDAN BERİ ÇARPIŞMAKTAN KAÇINIYORDU.

DOĞAL OLARAK ERZAĞIN BULLUNDUĞU BÖLGELERE DOĞRU İLERLEMekteydi.

ÇAR, BIZZAT KUTUZOV'A DURUMDAN HOŞNUT OLMADIĞINI İLETMİŞTİ. OYSA PARLAK BİR ZEKAYA SAHİP OLMA SA DA OLAYLARIN GİDİŞATINI ANLAYAN YEGÂNE KİŞİ KUTUZOV'DU.

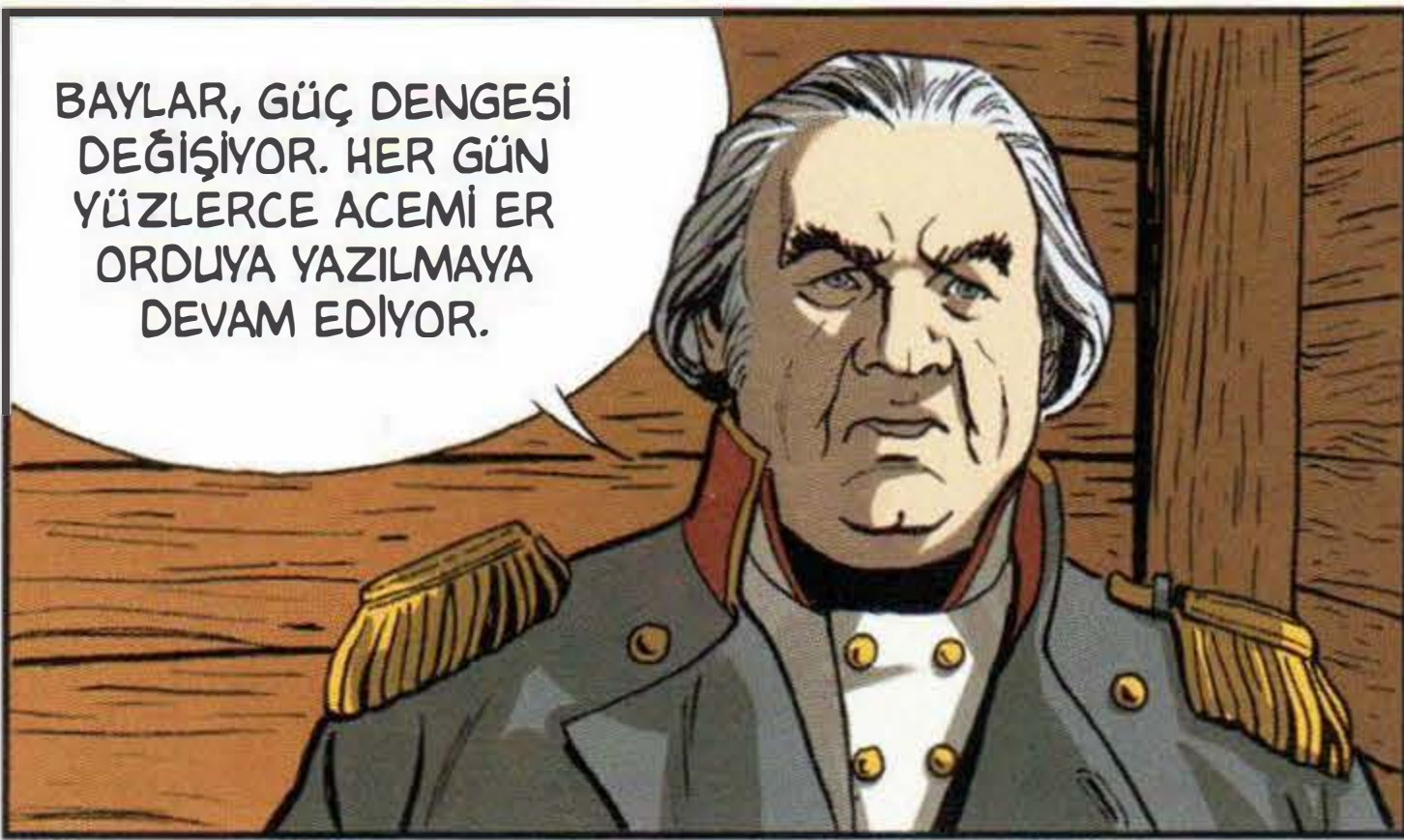
ÖNCÜ BİRLİKLERİMİZ DÜŞMAN HATTINDA YER TUTABİLİYOR, KÖYLÜLERİN UFAK TEFEK BAŞARILARINDAN DAHİ BAHSEDİLEBİLİYOR.

FRANSIZ ORDUSU İÇ DÜZENİNDEN TAMAMEN UZAKLAŞMIŞ HALDE! HAREKETE GEÇMENİN TAM ZAMANI! ASKERLER SABIRSIZLANIYOR...

ASKERLER EN AĞIR YENİLGİLERİ TATMADAN ÖNCE DE SABIRSIZDI...

BAYLAR, GÜÇ DENGESİ DEĞİŞİYOR. HER GÜN YÜZLERCE ACEMİ ER ORDUYA YAZILMAYA DEVAM EDİYOR.

BİRAZ DAHA SABREDİN, SONUÇU GÖRECEKSİNİZ!

NAPOLEON'UN KUTUZOV'A YAPTIĞI BARIŞ ANTLAŞMASI TEKLİFİ, FRANSIZ ORDUSUNUN BEKLENEN SONUNUN YAKIN OLDUĞUNA İŞARET EDİYORDU ADETA.

HERHANGİ BİR UZLAŞMANIN İÇİNDE YER ALACAK OLURSAM GELECEK KUŞAKLAR TARAFINDAN LANETLENECEĞİM!

ULUSUMUN BUGÜNKÜ HİSSİYATI AYNEN BÖYLEDİR!

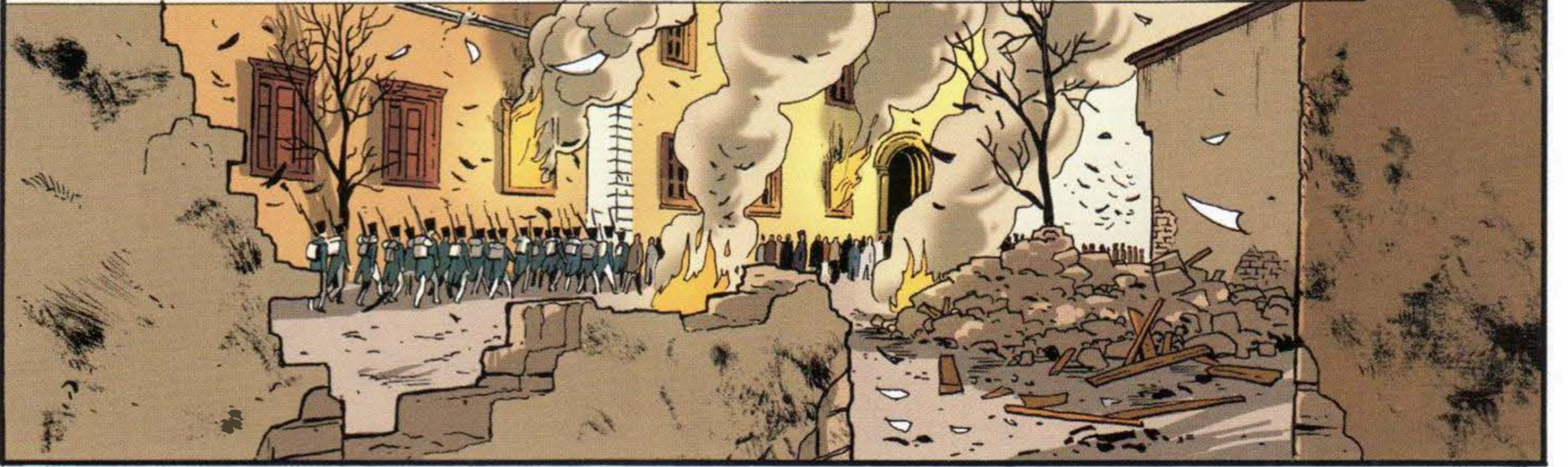

AMA KUTUZOV'UN, ÇAR VE KURMAYLARININ BASKILARINA DAHA FAZLA DİRENİP KARŞI SALDIRIYI GECİKTİRME İMKÂNI PEK KALMAMIŞTI.

EKİM SONLUNDA NAPOLEON'UN ORDUSU TÜM ERZAĞINI TÜKETMİŞTİ. GİDEREK SIKLAŞAN RUS BASKINLARI ERZAK TEDARİĞİNDE AKSAMAYA YOL AÇIYORDU. BU KOŞULLAR KARŞISINDA İMPARATOR MOSKOVA'YI TERK ETME EMRİ VERDİ.

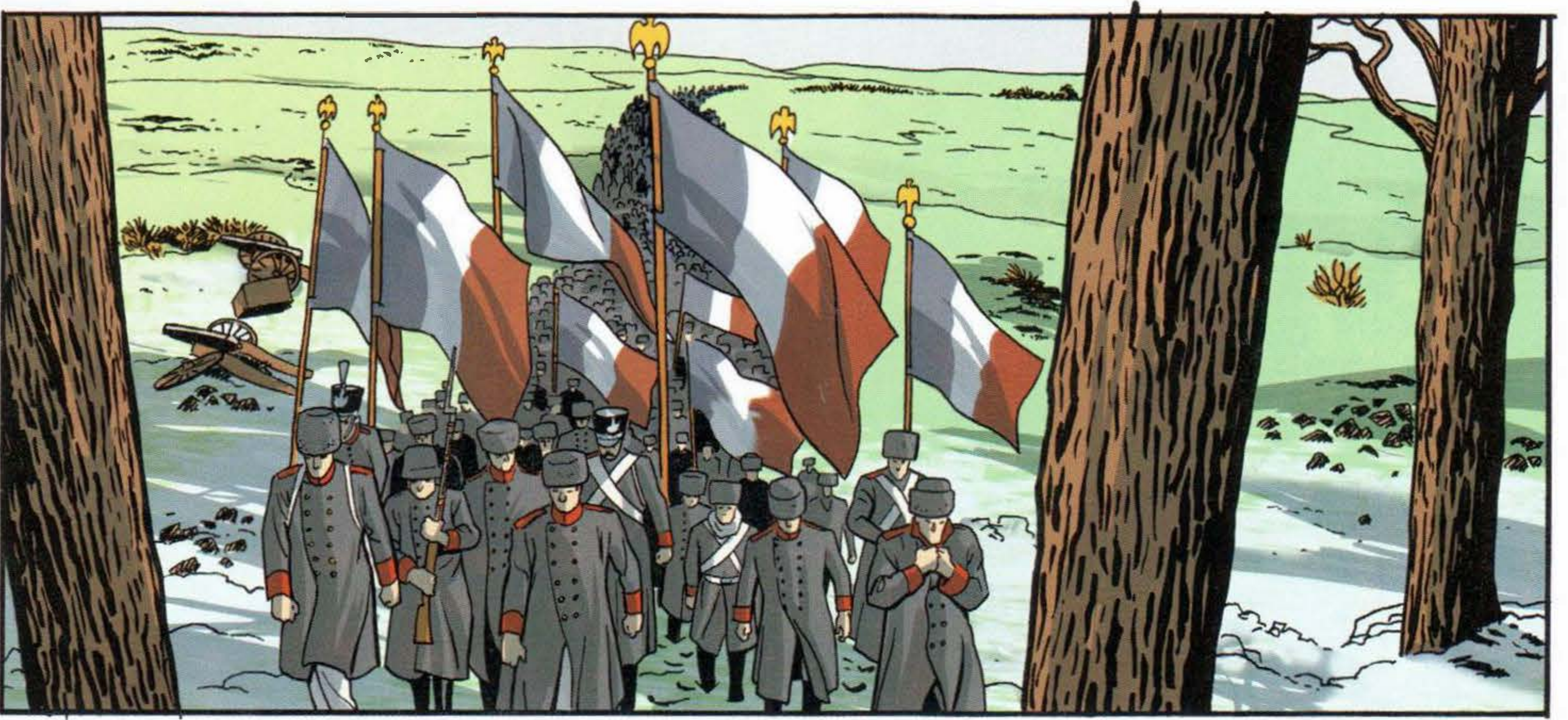

KİMSE TÜM BUNLARIN NEREYE VARACAĞINI BİLEMİYORDU! KIŞIN BİTMESİNİ BEKLERKEN, BİRLİKLERİN GÜNEYDE BİR YERDE YENİDEN KONULMASI, NE YAPACAĞI BELLİ OLMAYAN DÜŞMANIN KOVALANMASI...

... YA DA HER ŞEYDEN VAZGEÇMİŞ, KAYBEDECEK BİR ŞEYİ KALMAMIŞ İNSAN YİĞİNİNİN, BİLİNMEZE KAÇIŞI. ÜSTELİK, ANAVATANIN KAVUŞULAMAYACAK DENLİ UZAKTA OLDUĞUNU KİM SÖYLEYEBİLİRDİ Kİ?

YOĞUNLAŞAN SALDIRILAR KARŞISINDA FRANSIZLAR GİTGİDE DAHA AZ DİRENÇ GÖSTERİR OLDU. KUTUZOV DÜŞMANIN GERİ ÇEKİLİŞİNİN KESİNTİYE UĞRAMAMASI İÇİN ELİNDEN GELENİ ARDINA KOYMUYORDU.

TAHMIN ETTİĞİ GİBİ FRANSIZ ORDUSU MOSKOVA'DAN AYRILDIĞINDAN BERİ ASKERLERİNİN ÜÇTE BİRİNİ YİTİRMİŞTİ. DÜŞMAN KENDİ KENDİNE SÖNÜP YOK OLURKEN NİÇİN DAHA FAZLA CAN FEDA EDİLSİNDİ Kİ?

AÇILIN!
İMPARATORA YOL
VERİN!

PLATON, AYAĞA
KALK, GAYRET
ET, DEVAM
ETMEK LAZIM!

PLATON!

YERİNE DÖN
ASLANIM! SENİ
SADECE BU
KURTARABİLİR!

PETYA ROSTOV ORDUYA YAZILDIĞINDAN BERİ HENÜZ
CEPHEDE ÇARPIŞMAMIŞ OLSA DA DÜŞMANA KARŞI
DİRENİŞE AKTİF OLARAK KATILMIŞTI.

DOLOHOV'A BAĞLI DİRENİŞÇİLERDEN
BİLGİ ALMAKLA GÖREVLİYDİ.

DİRENİŞÇİLERİN SAVAŞI FRANSIZLAR'IN SMOLENSKİ'YE GİRİŞİNİN ARDINDAN BAŞLAMIŞTI.

BAŞLARDA HER İKİ ORDU DA DİRENİŞÇİLERİ CİDDİYE ALMADI, AMA BİR SÜRE SONRA HAKİKATLE YÜZLEŞMEK ZORUNDA KALDILAR! KÖYLÜ VE ASKERLERDEN OLUŞAN BU GRUPLAR SAVAŞ KURALLARINI HİÇE SAYARAK BİNLERCE DÜŞMANI KATLETTE.

DİRENİŞÇİLER BÜYÜK ORDU'YU PARÇA PARÇA YOK EDİYORDU.

BU ÇOK TEHLİKELİ!
FRANSIZLARIN ELİNE
DÜŞERSEN SANA
NE YAPACAKLARININ
FARKINDA MISIN?

TABAN CAM VAR,
BENİ SAĞ OLARAK
ELE GEÇİRMELERİNE
MÜSAADE ETMEM!

BİLGİ
TOPLAMAK İÇİN
GÖREVLENDİRİLDİM
DOLOHOV, SİZİNLE
GELMEME İZİN
VERİN!

NE
DÜŞÜNÜYORSUN
DENİSOV?

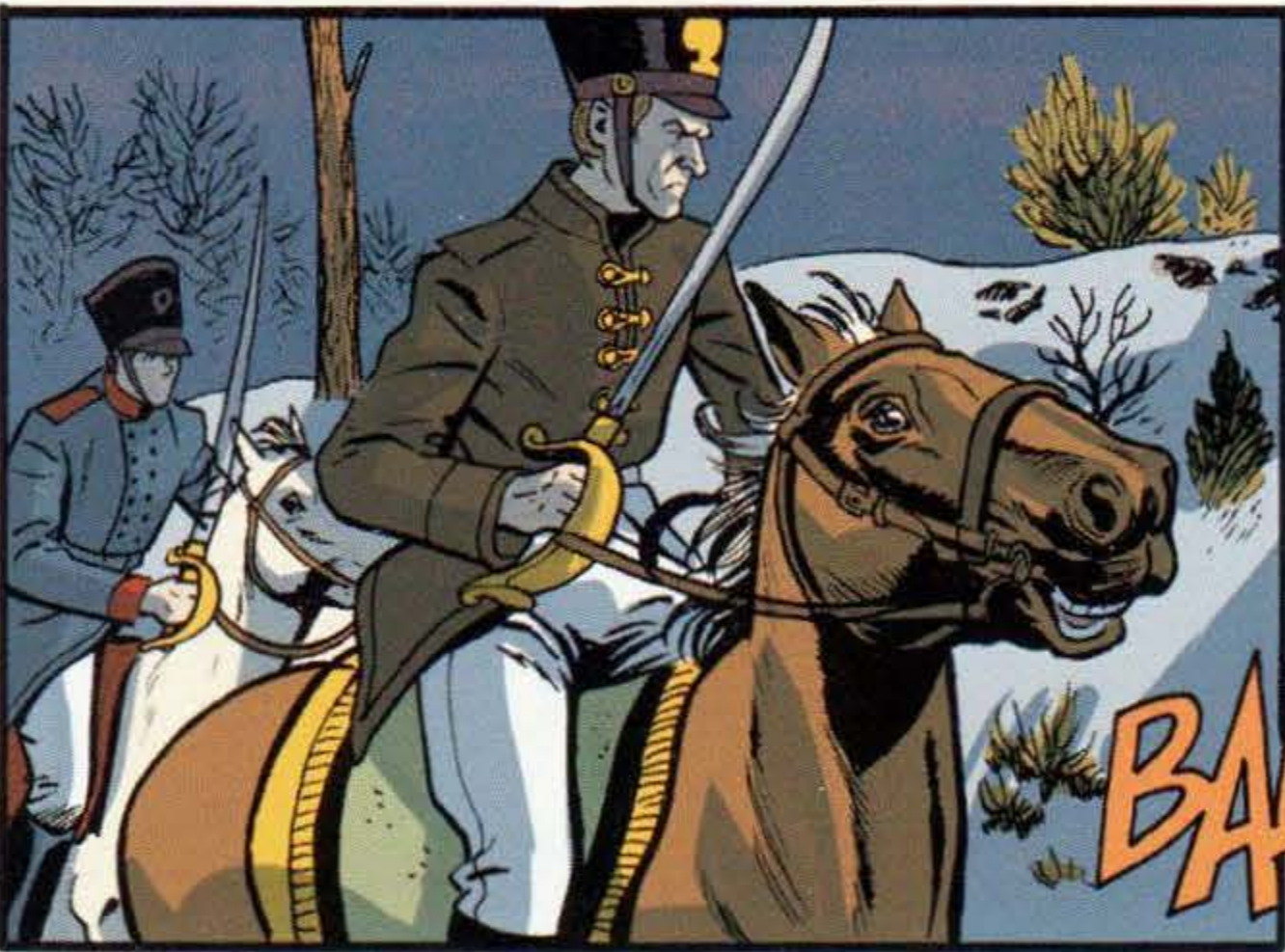
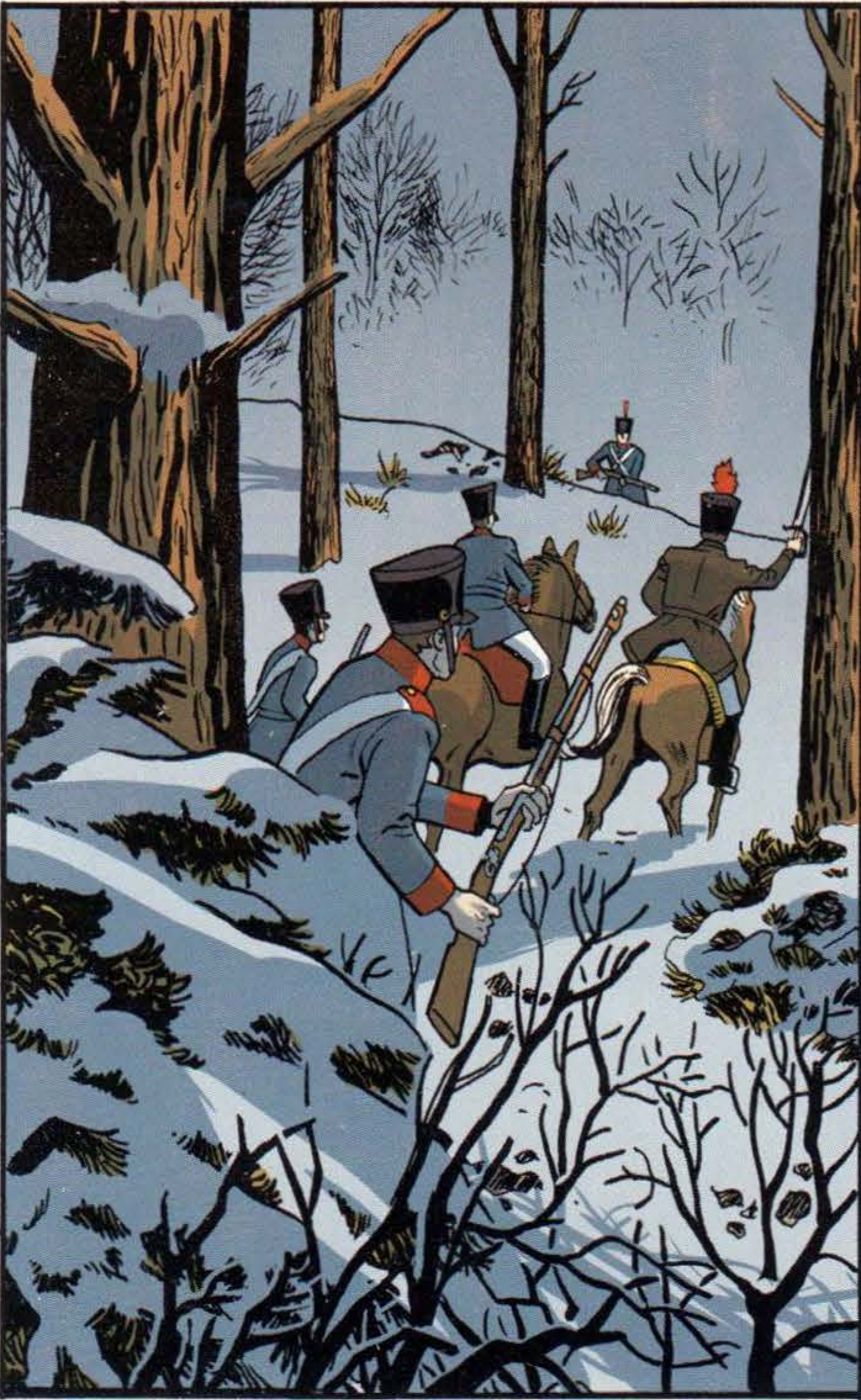
ŞUNU GİY!

FRANSIZ
MANTOSU
MU?

HİÇBİR KURAL
OLMADIĞINI SÖYLEDİM
SANA! İSTERSEN
BÖYLE ÇIK, BAK
BAKALIM SENİ NASIL
KARŞILAYACAKLAR!

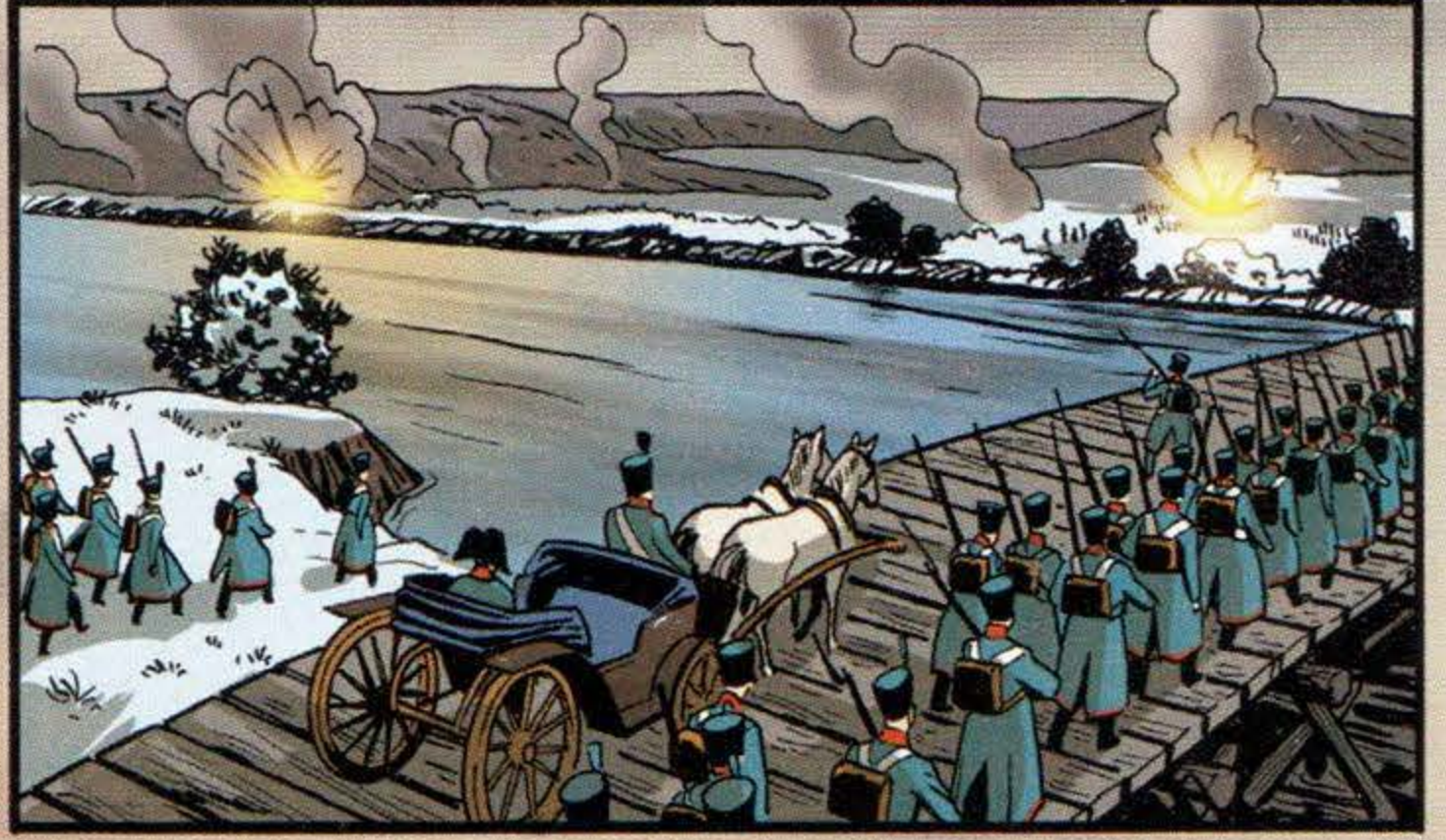

NAPOLEON'UN ORDUSU NİEMEN'İ GEÇTİKTEN BEŞ AY SONRA,
BATAKLIKLARLA KAPLI BİR NEHİR OLAN BEREZİNA KIYILARINDA UMUTSUZ
BİR DURUMDAYDI!

RUS KUVVETLERİ DÜŞMANIN KÖKÜNÜ KAZIMAK
İÇİN BU DOĞAL ENGELE ULAŞMASINI BEKLEMİŞTİ.
İKİ ORDU İBİZ KASIM'ININ 26'SIYLA 29'U ARASINDA
SAVAŞA TUTUŞTU.

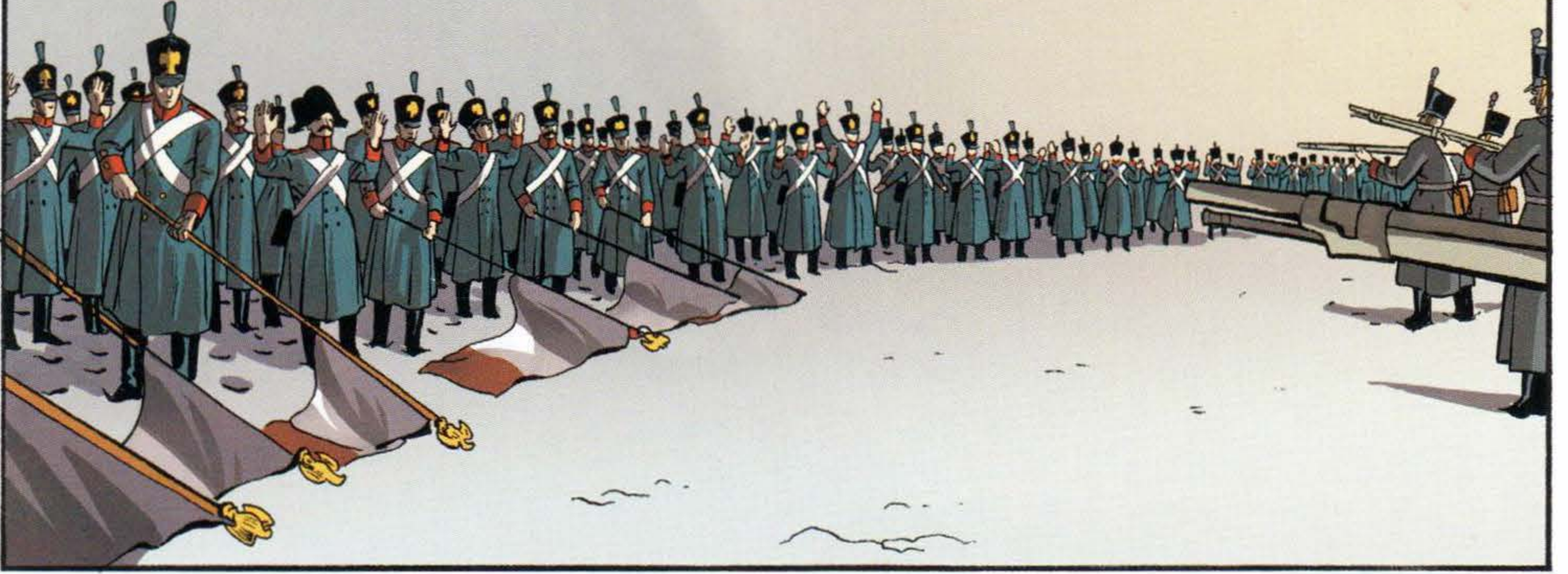
HER İKİ TARAF DA AĞIR KAYIPLAR VERDİ,
KENDİLERİNİ FEDA EDEN BİRKAÇ ALAY
SAYESİNDE NAPOLEON VE KALAN
BİRLİKLERİNİN BİR KISMI ALELACELE İNŞA
EDİLEN KÖPRÜLERDEN GEÇMEYİ BAŞARDI.

BİRÇOKLARI İÇİN NEHRİ YÜRÜYEREK GEÇMEKTEN
BAŞKA ÇARE KALMAMIŞTI. BOĞULANIN HADDİ HESABI
YOKTU.

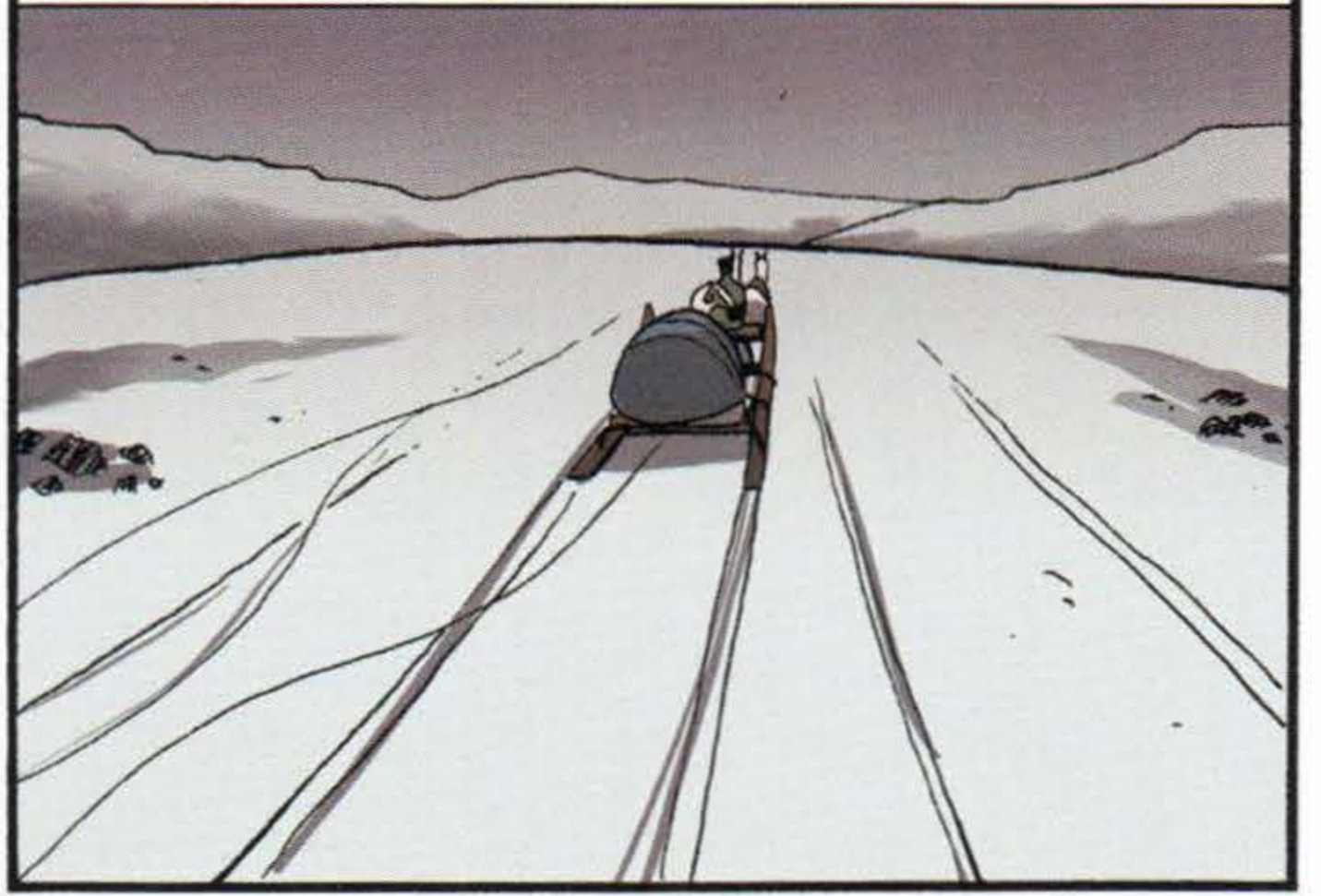
KALANLAR, ÇARPIŞMALARDA YA DA DAHA DOĞUDA DONARAK CAN VERİYORLARDI...
RUSSLAR 10.000'DEN FAZLA SAVAŞ ESİRİ ALMIŞLARDI.

TARİHCİLER BU FELAKET SIRASINDA KAHRAMANCA
DAVRANAN BİR NAPOLEON TASVİR ETTİLER...

BU MÜMKÜN, FAKAT İŞİN ASLI, BUNUN HEMEN ARDINDAN
ASKERLERİNİ KADERLERİNE TERK ETTİĞİYDİ.

RUSYA'YI İŞGAL EDEN YARIM MİLYONLUK BÜYÜK ORDU'DAN GERİYE
ÜLKEYİ TERK EDEN 90.000 ADAM KALMIŞTI.

PİYER OCAK SONLUNDA MOSKOVA'YA VARDI.

TÜM YAŞADIKLARINDAN SONRA ARTIK ÇOK DAHA TEMKİNLİ DAVRANMASINA RAĞMEN İNSANIN MUTLULUK İÇİN YARATILDIĞINA OLAN İNANCI SONSUZDU.

SONUÇ OLARAK
TANRI'NIN, YENİDEN
BAŞLAYAN HAYATIN
KARŞISINDA
MENZİLİNİ YENİDEN
BULMUŞTU.

PRENS BOLKONSKİ'NİN KIZKARDEŞİ MARİYA'NIN MOSKOVA'DA BULUNDUĞUNU ÖĞRENİNCE ONU ZİYARETE GİTTİ.

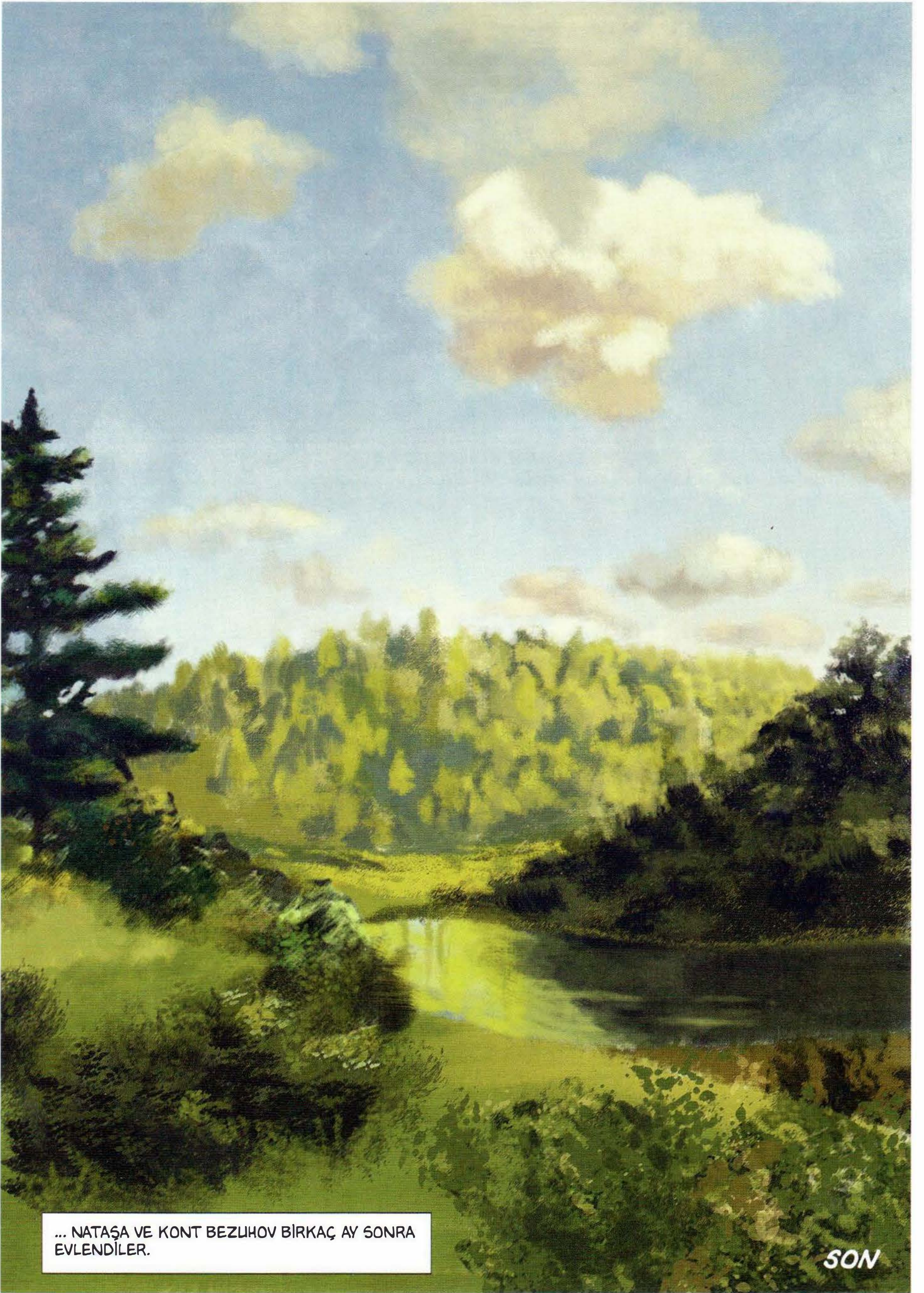
HAYATTA OLDUĞUNUZU ÖĞRENMEK
BENİ UZUN ZAMANDAN BERİ MUTLU
EDEN TEK ŞEY OLDU! ANDREY SON
ANINA DEK SİZDEN
BAHSETTİ...

EYET,
NİHAYET BİR
ARADAYIZ.

TAM O SIRADA
NATAŞA'YI GÖRDÜ.

... NATAŞA VE KONT BEZUHOV BİRKAÇ AY SONRA
EVLENDİLER.

SON

LEV NİKOLAYEViÇ TOLSTOY

Tıpkı en özgün ve en ilginç kahramanları gibi Tolstoy da hep kendi yolunu aramış, birbirinden çok uzak ve farklı yönler sapmıştır. Onlar gibi heyecanı, şüpheyi, kederi, ümitsizliği, huzuru ve endişeyi tattı; onlar gibi kıpır kıpır, aşırı, bazen de saftı; tıpkı onlar gibi bütün deneyimlerinde ve bütün hamlelerinde, samimiyet ve doğruluktan asla ödün vermedi. Bu özelliği çağdaşlarının gözünden kaçmadı, hatta hayattayken yaşayan bir efsane oldu.

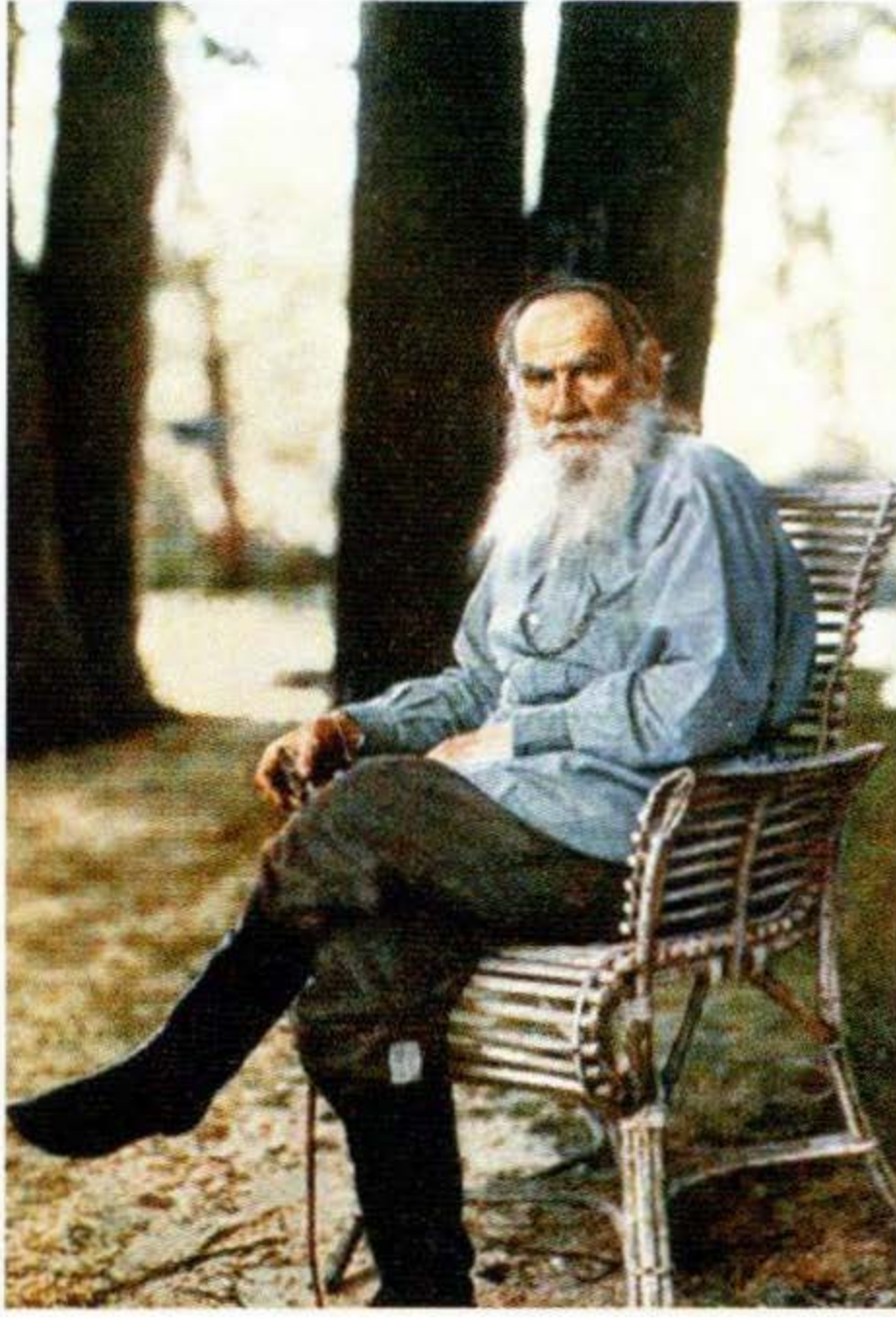
Çocukluk / 1828 -1842

Lev Nikolayeviç Tolstoy, Yasnaya Polyana'daki aile malikânesinde (burası Savaş ve Barış'taki Lisiye Gori için model olacaktır), köklü bir soylu ailenin çocuğu olarak 28 Ağustos 1828'de dünyaya geldi. Ebeveynini genç yaşta kaybedince akrabaları tarafından büyütüldü (Prenses Mariya Bolkonski karakterini annesiyle ilgili hatıralardan hareketle şekillendirecektir).

Gençlik / 1842 -1862

Bu kadar şey öğrenmiş, bunca kitabı okumuş, pedagojiye tutkuyla bağlı birinin hiç de iyi bir öğrenci olmayışı şaşırtıcıdır! 1844 yılında hukuk öğrenimi görmek için kaydolduğu Kazan Üniversitesi'nden 1847'de ayrıldığında henüz on dokuz yaşındaydı. Kendisine miras kalan Yasnaya Polyana Malikâneşi'ne yerleşmeye karar verdi. Toprakları işletmek niyetindeydi. Fakat diğer taraftan da bilgiye açtı: Kendi başına belirlediği bir program çerçevesinde ansiklopedi okuyarak eğitimine devam etti.

Fakat kısa sürede bu hayattan da sıkılınca orduya kaydoldu. Kuzey Kafkasya'da görev yaparken vahşi bölgenin sert ama sade yaşam biçimini sevmişti. Yazmaya başladı, kaleme aldığı ilk eseri Çocukluk 1852'de yayımlandı. Bu kitap diğer ikisi İlkgençlik ve Gençlik olan özyaşamöyküsel üçlemenin ilk cildiydi. Kasım 1854'den Ağustos 1855'e kadar Sivastopol şehrinin savunmasına katıldı ve asteğmen rütbesi aldı. Bu dönemde savaş üzerine makaleler ve röportajlar yazdı. 1856'da ordudan ayrılan Tolstoy ertesi yıl seyahate çıktı. Paris, İsviçre ve Almanya'yı ziyaret ettikten sonra St. Petersburg'a döndü. 1860 yılında bu sefer kardeşiyle yaptığı yurtdışı seferinde kardeşi

Côte d'Azur'de hayatını kaybetti. Bu seyahatin devamında uğradığı Paris'te Rus yazarlar Turgenyev ve Herzen ile görüştü. Nisan 1861'de Rusya'ya döndü; yurtdışına yaptığı bu son seyahatten ardından 50 uzun yıl daha yaşayacaktı.

Hayatının bu kısmında köleliği kaldırmanın hazırlıklarıyla uğraştı. İlk iş olarak kendi kölelerini azat etti. Üzerine çok düşündüğü ve bolca fikir geliştirdiği pedagojiye büyük önem verdi, köylüleri eğitmeyi istiyordu. Bu amaçla bir okul kuran Tolstoy pedagojiyle ilgili bir dergi çıkardı.

Artık sıra Yasnaya Polyana'ya yerleşip aile kurmaya gelmişti. Böylece 23 Eylül 1862'de Sofya Andrayevna Bers ile nişanlandı.

Olgunluk / 1862 -1880

Bu, uzun yıllar sürecektir mutlu bir hayatın başlangıcı oldu. En büyük eserlerini bu dönemde yazdı. Kocasına tam 13 çocuk veren Sofya, edebi uğraşlarına da büyük bir bağlılıkla yardımcı oldu (Savaş ve Barış'ı tam yedi kez temize çekmişti!). Tolstoy, 1863 yılında giriştiği dev eseri Savaş ve Barış'ı bu hayat dolu kadının koruması ve yardımıyla 1869 yılında bitirdi. Trenin altına atlayarak intihar eden genç bir kız, 1873- 1877 yılları arasında kaleme aldığı ikinci romanının başkahramanı için esin kaynağı oldu: Anna Karenina.

Ancak, romanı biter bitmez Tolstoy ağır bir bunalıma girdi. Eşi, günlüğünde şöyle yazacaktı: "Lev, hayatı, onu ilgilendiren hiçbir şeyi

umursamaz oldu. Hastalık onun içinde". Bu bunalım döneminde büyük bir umutsuzluğa kapılan Tolstoy, saplantılı bir ölüm korkusuna kapıldı.

Yaşlılık / 1880 -1910

Bunun üzerine dine sığınan Tolstoy, iki yıl süresince kendini ibadete verdi. Fakat kısa sürede, Kilise'nin İncil'in asıl mesajına ihanet ettiğine kânaat getirdi. Ondandır ki koptu ve İsa'nın kutsallığını reddeden, gelecek nesil ve Tanrı aşkı üzerine kurduğu kendi dinini oluşturdu. Moskova'daki hazin sefalet onu derinden sarsıyordu. Topluma karşı gitgide daha eleştirel bir tavır takınarak (fakat devrimci şiddeti reddetmekteydi) halkla yakınlaşmanın ve ona, eğitime katkıda bulunacak yayınlar kaleme alarak yardım etmenin yollarını aradı. Mujik (Rus köylüsü) kıyafetleri giyen Tolstoy, el işlerine merak saldı (ayakkabıcılık gibi), ormancılarla ağaç kesti, bütün lüksünden vazgeçip kendi yazdığı kitapları bile reddedecek noktaya vardı!

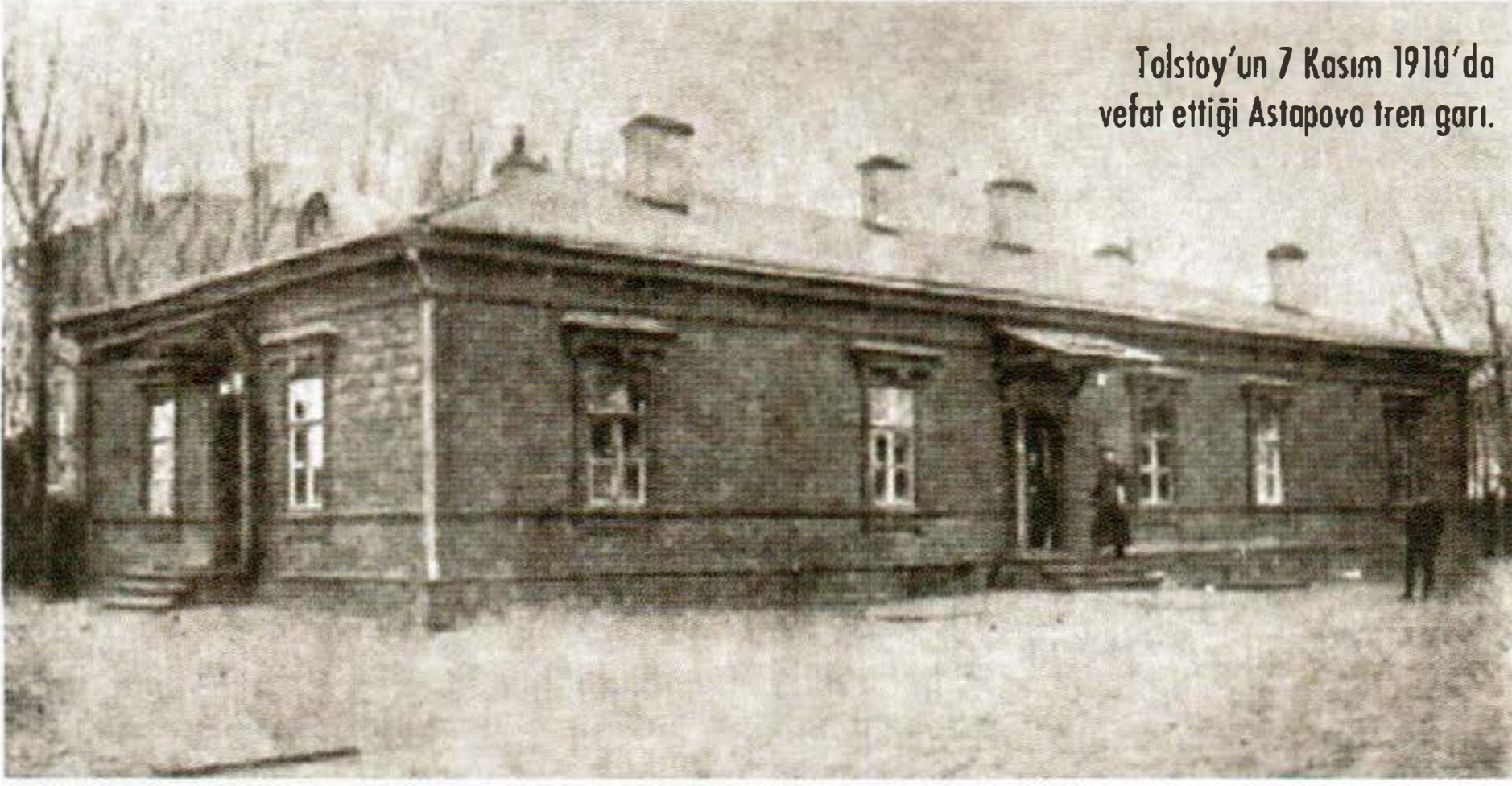
Bütün bunlara rağmen ilgi çekici eserlere imza atmayı sürdürüyordu. İvan İlyiç'in Ölümü (1881), Kreutzer'de Sonat (1889) ve adalet sistemine yüklendiği üçüncü büyük romanı Diriliş (1889) bunlara örnekti. Siyasi erk ondan hiç hazzetmese de büyük şöhreti onu korumaktaydı. Yaşam biçimini tasvip etmeyen ve mal varlığını, özellikle de telif haklarını eritmesinden endişe duyan aile çevresine tahammülü kalmamıştı.

18 Ekim 1910 tarihinde (seksen iki yaşındayken), her şeyi terk etmeye karar verdi; yanına en küçük kızı Aleksandra'yı alıp gizlice kaçtı. Küçük Astapovo garında hasta düştü, zatürree olmuştu. Gar şefinin odasına yerleştirildi ve 7 Kasım'da bu odada hayata gözlerini yumdu. Ölüm haberine koşanlar arasında sadece yakınları değil, dünyanın dört bir köşesinden gazeteciler de vardı!

Dev bir eser

Savaş ve Barış, yazarın dolu dolu beş senesini alan dev bir eserdir: 1863'te başlanmış, 1869'da bitmişti. 2003 İletişim Yayınları baskısı, iki cilt ve tam 1440 sayfa, Fransızca çevirisinin 1972 tarihli cep baskısı ise 1551 sayfaydı!

Eserin kurgulanması çok aşamalı olmuş, her bir aşamada proje gelişmiş

Tolstoy'un 7 Kasım 1910'da vefat ettiği Astapovo tren garı.

ve kaleme alınışı sayısız başarısızlık ve yeniden başlangıçlarla dolu, zorlu bir süreç olmuştu. Bilinen en az on beş farklı başlangıç denemesi vardı. Eşi Sofya bıkmadan usanmadan, metnin yeni halini temize çekmişti.

Yazma işinin yanı sıra son derece titiz bir kaynak araştırması yapıldı. Tolstoy, Napoléon dönemi ve Rusya Seferiyle ilgili bulabildiği bütün tarih kitaplarını edindi; Fransız, Alman, Rus, bütün tarihçileri okudu ama bununla yetinmesi mümkün değildi (zaten tarihçilere hiç güvenmezdi). Bu nedenle kaynaklarına 1805-1812 dönemine ilişkin sayısız hatırat ve anı yazılarını da ekledi. Sonraları şunları yazacaktı: "Romanımın tarihi kişilikleri konuştuklarında ya da eylemde bulunduklarında, aslında ben hiçbir şey uydurmuyor; elimin altındaki, biriktikçe koca bir kütüphane oluşturan malzemeyi kullanıyordum". Dönemin özel yazışmalarını inceledi, özellikle de ailesininkileri. Ayrıca, metinde geçen olaylara şahitlik etmiş olma ihtimali bulunan, her sosyal tabakadan yaşlı insanla konuşup canlı şahitlikler de biriktirdi. Önemsiz görünebilecek küçük detayları teyit etmek için bile

bazen çok uzaklara seyahat etmekten kaçınmadı; Borodino savaş meydanı da ziyaret ettiği yerlerden biriydi.

Eserin tamamı 1869 yılında

altı cilt halinde yayımlandı. Edebiyat dünyasında ses getiren bu eserin başarısı tartışılmaz olsa da özellikle meslektaşlarından gelen eleştiriler eksik olmamıştı. Eser baskı üzerine baskı yaptı, birçok dile çevrildi.

Hikâyenin kronolojik çerçevesi

Romanın ana örgüsünü çevreleyen iki önemli tarih vardır: 1805-1812. Roman 1805 yılında başlar. Savaş patlak verir, Rus ordusu Avusturya'ya girer ve Austerlitz Muharebesi olur (Prens Andrey yaralanır), Napoléon'un düşmanları acı bir mağlubiyet tadarlar. Barış ve uzlaşma umutları boşa çıkar ve savaş 1812'de yeniden başlar: Fransızlar Rusya'yı işgal eder, ülkenin içlerine kadar ilerlerler. Borodino Muharebesi her iki tarafta da ağır kayıplara neden olur; sonuçları henüz belli olmasa da Fransız ordusuna Moskova yolu açılmıştır. Terk edilmiş Moskova şehrine yerleşirler; Moskova talan edilip ateşe verilir. Kısa süre sonra Fransız ordusu geri çekilmeye başlar. Bu, soğuk ve karmaşanın üstün geldiği felaket dolu bir çekilme olur...

Romanın sonuç bölümü 1819'da başlayıp 1820'de sona erer.

Tolstoy romanı çıktıktan sonra kaleme aldığı bir makalede eserinin benzersizliğini vurguladı: "Nedir Savaş ve Barış? Bir roman değil, şiir de değil, hele vakayiname hiç değil." Yazar eserinin diğer edebiyat türlerinden bağımsızlığını böyle ortaya koymuştu. Eser farklı unsurlar içeriyordu. Napoléon, Çar Aleksandr ya da Kutuzov gibi tarihi kişiler kurguya dahil edilmişti. Roman 19. yüzyılın ilk çeyreğinde Rus toplumunun tablosunu çizip 1805-1812 dönemi Rusya askeri tarihini anlatıyordu. Fakat bu aynı

zamanda kaderleri kesişen iki ailenin ve bir halkın da öyküsüydü. Dahası tarih üzerine bir düşünüş, bir tefekkürdü de.

Savaş ve Barış yaygın roman fikriyle kesinlikle örtüşmemekteydi. Yaygın görüş romanı kişi merkezli hikâye olarak algılıyordu. Oysa Tolstoy'un romanındaki kalabalık; kişi, eylem ve olay bolluğu, tek bir kahraman değil en az üç ana karakter olması alışıldık roman fikrini sarsmaktaydı.

BAŞLICA KARAKTERLER Bolkonski Ailesi

Prens Nicolas Andreyeviç Bolkonski, Andrey ve Mariya'nın babası, yaşlı ve dul bir emekli generaldir. Çok eskiden, Büyük Katerina zamanında hizmet vermiştir. Kendi topraklarına çekilmiş, kendini oranın idaresine adanmış; etrafındakilere, özellikle de kızı Prenses Mariya'ya karşı zorbalık yapan bir ihtiyardır.

Prenses Mariya romanın en sürükleyici kişilerindendir; yazar, onu yaratırken annesinden esinlenmiştir. Çok çirkin olduğu için, kendisini ona sert davranmaktan özel bir zevk alan babasına adanmıştır. Babasının alaylarına konu olsa da dinde teselli bulur. Saflığın, fedakârlığın ve ruhani yüceliğin simgesidir. Tolstoy bu karakteri karmaşık kılmasını bilmiş, onun tatsız, yavan kalmasına müsaade etmemiştir: Öfke ve kıskançlık yaşar ama her seferinde dinî duyguları kendine hâkim olmasını sağlar. Derinlerde bir yerde aşk ve evlilik hayalleri kurmaktadır. Birçok yanlış, hayalkırıklığı ve felaketten sonra, ne zekâ ne de duygusal bakımdan dengi olan, fakat düzgün ve dengeli bir eşi ancak bulacaktır: Nikolay Rostov. Mutluluğu, evlilik ve annelikte bulacak, hep "sonsuzu, ebediyi ve kusursuzu" arayacaktır.

Kardeşi Prens Andrey, başlarda parlak, değerinin ve köklerinin bilincinde bir adamdır. Hırsı ve şöhret hayali onu orduya yönlendirir. Hayat onu birçok kez sınar: Karısı doğumda ölür, Austerlitz'de yaralanır, babası ölür, yeni nişanlısı Nataşa tarafından aldatıldığına inanır. Bunca kişisel felakete yurdunun yaşadığı felaket de eklenince, büyük bir değişim yaşar ve Tolstoy'un bütün büyük karakterleri gibi, sürekli bir mükemmeleşme ve ideal peşine düşer. Değişim, karmaşık

ve çok aşamalıdır. Büyük bir ahlakî titizlikle varlığına bir yön ve anlam arar. Bu anlamı; çalışmakta, pratik eylemde (köylülerin durumunu iyileştirmeye uğraşır), vatanperverlikte ve Nataşa'ya olan aşkıyla bulduğunu sanır. Borodino Muharebesi'nde ağır yaralanıp uzunca bir süre ölümle pençeledikten sonra mutlak bir ilgisizliğe bürünür; kaderini kabullenir, ona Tanrı'yı gösteren ve ölüm korkusunu silip süpüren evrensel aşkla iç huzuru bulur.

Rostov Ailesi

Rostovlar birbirine bağlı bir ailedir; her ne kadar 19. yüzyıl yüksek soylu sınıfının alışıldık temsilcilerinden olsalar da, Zoe Oldenbourg'un da belirttiği gibi, "zamanın dışında bir aile imajı"nı temsil ederler. Aile içinde hayatın ve tarihin iniş çıkışlarına göre kimi komik, kimi patetik, kimiye dramatik sayısız olay cereyan eder.

Nataşa Rostov romanın başkadin kahramanıdır. Başlarda çocukluktan yeni çıkan bir gençtir. Tolstoy, bu karakteri üzerinden, âşık olduğu hayatın sırlarını keşfetme sabırsızlığıyla dolu, ergenlik çağındaki kızın muhteşem bir tablosunu çizer. Cazibenin vücuda gelmiş halidir. Öykünün birçok erkek karakteri bu cazibeye kapılacaktır: Prens Andrey, yakışıklı ama maymun iştahlı Anatoliy ve Piyer. Prens Andrey onda kusursuz aşkı bulduğuna inanır; Nataşa ise böyle bir adam tarafından tercih edilmenin başdöndürücü gururunu yaşar. Fakat Andrey ailevi nedenlerden ötürü onunla evlenmeden önce bir yıl beklemek zorunda kalır. Zor bir sınavdır ve Nataşa bu süre içinde eğlence düşkünü, baştan çıkarıcı Anatoliy Kuragin'in cazibesine kapılır. Bu yakışıklı genç sayesinde kendi arzularının şiddetinin bilincine varır. Anatoliy onu kaçırmaya niyetlense de başarısız olur ve Nataşa intihara kalkışır. Hayattan tekrar zevk alabilmek için zamana ihtiyacı olacaktır. Yaşama aşkı içinde kök salmıştır. Savaş koşulları, biraz da talih, ağır yaralı Prens Andrey'nin Moskova'daki evine götürülmesini, Fransız ordusu geldiğindeyse Rostov ailesiyle birlikte göç etmesini gerektirir. Genç kız büyük bir bağlılıkla ölümle pençelesen adama destek olur; Prense saf ve son derece güçlü duygularla bağlanmıştır. Nataşa, daha sonra

Piyer'in aşkına karşılık verecek, mükemmel bir eş ve anne olacaktır.

Piyer Bezuhov

Tolstoy'un kişiliğini yansıtan kahramanlar Piyer ve Andrey'dir. İkisi de hayatlarına bir yön ve anlam aramaktadır. Andrey son derece kararlı ve enerji doluyken, Piyer zayıf ve utangaçtır. Bu genç entelektüel, romanın başında büyük bir mirasa konar. Güzel ama ahlâksız Yelena Kuragin'in cazibesine kapılır ve onunla evlenir. Bu evlilik ona sıkıntıdan başka bir şey getirmez ve çift kısa süre sonra ayrılır. Duygusal yaşantısındaki felaketler yüzünden hayatı alt üst olan genç adam, sürekli hayalkırıklığına uğrar; aradığı şeyi bulduğunu sandığı masonluk da bunlardan biridir. Fransızlar Moskova'yı işgal ettiğinde Piyer deliliğin eşiğindedir; kutsal bir görevi olduğuna inanmaktadır: Napoléon'u öldürmek! Dilini yutmuş halde, alev alev yanan ıssız Moskova sokaklarında yürüyen Piyer Bozukov'u anlatan sayfalar eserin en iyileri arasındadır. Tutuklanır ve hapse atılır; hapis arkadaşlarından fakir köylü Platon Karatayev'e sıkı sıkıya bağlanır. Bu karşılaşma kahraman için belirleyici olur. Okuma yazması olmayan bu son derece sade adam, mutlak bilgeliğin ve Rus ruhunun kusursuz şekilde vücuda gelmiş halidir. Bu varlık, hayatın en saf içgüdüsüne sahiptir; hayatı ve onun üzerinden Tanrı'yı sevmekte, kaderini kabullenmekte, hiçbir şekilde şikayet etmemektedir. Bütünle bir olduğuna dair güçlü bir sezgiye sahiptir. Bu tecrübe Piyer'e bir çeşit yeniden doğuş yaşatır. Nataşa'ya

âşık olur, onunla evlenir. Birbirine bağlı bir çiftin ve mutlu bir ailenin verdiği büyük saadeti tadar. Her şeye rağmen hayallerinden, bilhassa daha iyi bir dünya hayalinden asla vazgeçmez. Romanın sonu gizli bir toplulukla temasa geçen Piyer'in örtülü siyasi projelerine dair önemli bir ipucu verir!

Tolstoy'un tarih anlayışı

Hikâyedeki farklı kişilerin başına gelenlerin anlatımı yazarın tarihe dair düşüncelerinden ayırt edilemez. Elbette, çoğu insanın asla tamamını okumadığı, nesrin tamamen felsefi görüşlerin hâkimiyetine girdiği son elli sayfa unutulmamalı. Ama eserin geri kalan kısmı tarihin ne olduğuna ve kişilerin olayların gidişatında oynadıkları role ilişkin gözlemlerle, uzunlu kısalı bölümlerle bezenmiştir.

Tolstoy'un Savaş ve Barış'taki ana fikirlerinden biri, "büyük adamlar" denilen (bunlara en güzel örnek, yazarın eleştirilerinden payını ziyadesiyle alan Napoléon'dur) ve olaylara hâkim olduğunu sanan insanların, aslında bu olayların ancak kuklası olabildiğidir. Bir şeyler oluyorsa, olması gerektiği için oluyordur. Belirleyici unsur halkın içgüdüsüdür, ki bu da topluluğun toprağa kök salmış yaşamsal gücüdür.

Sonuç olarak Napoléon'un birliklerinin işgaline içgüdüsel bir şekilde karşı koyan da Rus ruhudur. General Kutuzov'un başarısı ise bunu sezmiş olmasıdır. Pasif gözükmekte, toplantılarda uyuklamaktadır; Genel kurmayda onun yeteneksiz olduğunu düşünenler çoktur. Fakat o aslında Fransızların yenilmesinin kaçınılmaz olduğunu hissetmekte ve tarihin kaçınılmaz ilerleyişine sessizce eşlik etmektedir.

Gilles Thierriat

Savaş ve Barış'ın Rusya'sı

19. yüzyıl başında Rusya dünyanın en büyük devletiydi, o kadar ki sınırları bile tam olarak bilinmemekteydi. Toprakları Avrupa'da Polonya, Asya'da Sibirya'nın uçlarına, Amerika'nın birkaç yüz metre yakınına kadar uzanmaktaydı. Ancak kıtaların altıda birini oluşturan "Step İmparatorluğu"nun nüfusu görece azdı: 37 milyon. Oysa Fransa'nın nüfusu 25 milyondur. Bu devasa ülkede her biri ayrı birer halk, dil ve dine ait birçok azınlık bir arada yaşamaktaydı. Romanda Prens Bolkonski'nin temsil ettiği, oldukça ataerkil değerlere sahip Rus toplumu, ailevi ve sosyal ilişkilerde olduğu kadar, siyasi ve idari ilişkilerde de son derece hiyerarşik bir yapıya sahipti.

Ülkeyi tek başına idare eden mutlak hâkim Çar'dı: Tek kanun onun iradesiydi. İmparatorun yetkilerini sınırlandırmak üzere ne bir parlamento ya da karşı güç, ne de anayasal ilkeler vardı. İmparatorluk, idari olarak 50 kadar bölgeye ya da "vilayete" ayrılmıştı. Vali, tıpkı XIV. Louis'nin idare memurları gibi, bölgesinde her konuda "Çarı temsil ederdi" ve sadece ona karşı sorumluydu. Prens Bolkonski de 1806 yılında, Çar tarafından Rusya genelinde atanan sekiz askeri liderden biriydi. Böylelikle, ülkede neredeyse her şey merkezi erkin sıkı denetimindeydi. Ülkeyi ziyaret edenlerin en çok şaşırdığı noktalardan biri ise İmparatorluğun askeri yapısıydı. Bütün ülke soylu sınıfın yönettiği ordu üzerine kuruluydu. Hiyerarşideki her basamak altındakileri büyük özenle denetlemekteydi.

Rusya, 18. yüzyılın başlarına denk gelen Deli Petro döneminden beri Batı'da hayranlık ve endişe uyandıran büyük bir askeri ve diplomatik güç olmuştu. Üstünlüğü batıda Kuzey ülkelerine (İsveç ve Finlandiya da dahil), güneyde Osmanlı İmparatorluğu'na, doğudaysa hem toprakları hem de ticareti bakımından Pasifik'e kadar uzanıyordu.

18. yüzyıl boyunca II. Katerina (I. Aleksandr'ın büyükannesi) etrafında toplanan, Aydınlanma Avrupası'ndan etkilenmiş soylu sınıfın bir kısmı, bölgesel gümrükleri kaldırıp dışarıyla ticareti kolaylaştırarak ve devlet kurumlarını modernize ederek ülkeye serbest ticareti getirmeyi denemişti. Aslında, bu idare döneminde Rus mutlakiyetçiliği, Fransa'dan gelebilecek

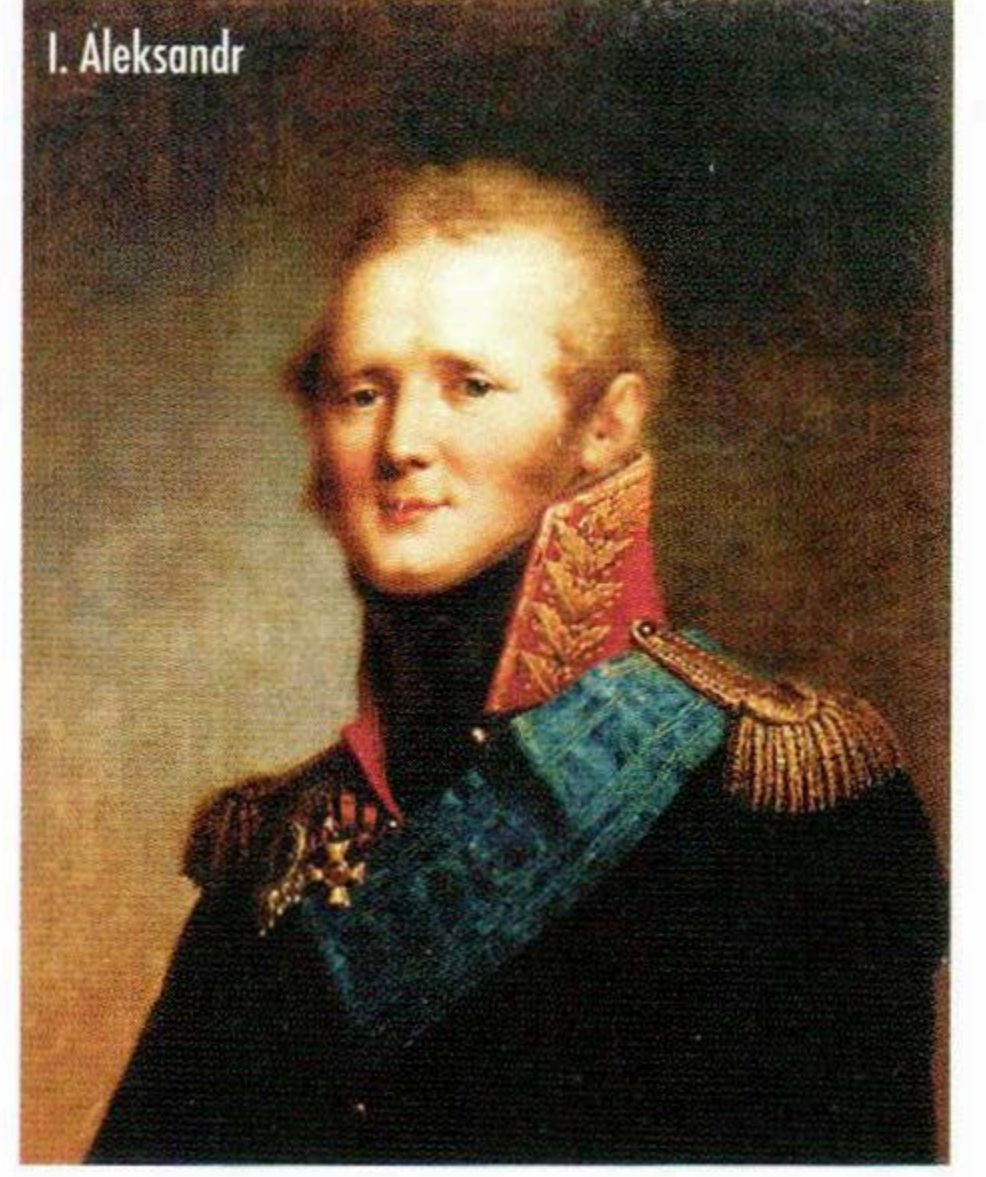
devrimci akımların önünü kesmek bahanesiyle daha da güçlenmişti. Toplumsal ve siyasi reform projeleri sürekli ertelenmiş, ekonomik değişim projeleri ise imtiyazlarına bağlı toprak soyluları tarafından geciktirilmişti. Örneğin, köylü kesimin büyük çoğunluğunu ilgilendiren kölelik, soylu sınıfın ancak çok küçük bir azınlığı tarafından etik açıdan sorgulanmıştı.

Diğer taraftan, en basit memurundan en üstteki şeflerine kadar sıkı kurallarla elleri kolları bağlanmış idare, başkent St. Petersburg'tan gelen talimatları harfiyen uygulamakla yükümlüydü. Ama idare, hantal bürokratik yapı nedeniyle çok ağır ve çelişkili kararlarla işlemekteydi. Yanlış seçilmiş, eğitim seviyesi ve ücretleri düşük memurlar rüşvete meyilliydi. Ülke, ekonomik programdan mahrum günlük çözümlerle ayakta durmakta; hareket imkânları yok denecek kadar az idareciler tarafından yönetilmekte; üstünkörü ve keyfi bir adalet anlayışına sığınmak zorundaydı.

Bütün çelişkileriyle, Batılı akılla Slav mistisizmi arasında kalmışlığıyla, Avrupa'daki yeni fikirlere tutkuyla bağlı entelijensiyasıyla, kölelik nedeniyle geri kalmış toplumsal yapısıyla, Batı kapitalizminin gerisinde olsa da uçsuz bucaksız toprakları nedeniyle Avrupa'nın kaderine sıkı sıkıya bağlılığıyla, Tolstoy'un "gaspçı" ya da "insan türünün düşmanı" dediği Napoléon'un emellerine ulaşmasını engelleyecek olan işte bu ülkedir.

Rusya'nın mutlak hâkimi, Çar I. Aleksandr

1805 yılında I. Aleksandr şöyle demişti: "Hükümdar ben değil miyim? O halde, istediğimi yaparım". İmparatorluk Rusya'sı, 1801'den 1825'e kadar tahtta kalan (romanın geçtiği dönemle neredeyse örtüşen bir zaman dilimi) 28 yaşındaki bu genç adamda vücut bulur. 1812 "yurtsever savaşı"nda efsanevi Generali Kutuzov'a savaşma ve Rusya'nın ihtişamı için Fransızlara saldırma emri verirkenki sert komutasını askeri okulda aldığı eğitime borçluydu. Aynı zamanda liberal görüşlü Fransız bir mürebbiyeden de müzik eğitimi almış, arp çalmayı öğrenmişti. Tahta çıktığı andan itibaren liberal reformalara girişerek aydın despotluk örnekleri sundu. İşkencenin, sansürün, gizli polisin kaldırılması; topraksızlara

(kölesiz olmak kaydıyla) toprak edinme hakkının tanınması; İngiltere ile ticari ilişkilerin yeniden kurulması. İngiltere ile ticaretin kaldırılmasından hoşnutsuz olan yakın çevreleri tarafından katledilen büyükbabasının ve babasının başına gelenlerden ders çıkarmıştı. Yine de mutlak hükümdarlığına zarar verme ihtimali olan asıl kritik kararları almaya hazır değildi. 1809 barışını fırsat bilerek meşrutiyete giden ilk adımları attı ve Başbakanı Speranski'ye teslim ettiği merkezi idareye ilişkin bir dizi reform başlattı. Ancak projeleri bir kez daha yoğun bir muhalefetle karşılandı.

İnsanları iyi tanıyan Napoléon onunla ilgili şunları söylemişti: "Aleksandr zeki, eğlenceli, kültürlü biri, ama ona güvenmek mümkün değil; samimi değil; tam bir Bizanslı... Hesabî, düzenbaz, hin". Bunlar mutlaka çatışmalarla sarsılan bir dönemde ayakta durmak için gerekli özelliklerdir, fakat görünen o ki, bu "genç ve güzel İmparator" cüretten yoksun ve etkilenmeye müsait biriydi. Yine de hükümdarlığı boyunca Napoléon'u yenmek için bitmek tükenmek bilmeyen bir irade gösterecekti.

Rusya ve Fransa karşı karşıya

1801 yılında iki imparatorluk arasında barış anlaşması imzalanır (ikinci barış, ağır kayıplara neden olan 1805 Austerlitz ve 1807 Friedland muharebelerinden sonra 1807 Tilsit Antlaşması ile gelecektir). Bu iki ülke özünde birbirine çok zıttır. İmzalanan (ve pek çabuk çiğnenen) anlaşmalar, aslında bir sonraki çatışmaya kadar kuvvet tazelemek için

zaman kazanmayı hedeflediği için, düşmanlık kısa sürede üstün gelir. Bu yüzden I. Aleksandr hükümdarlığı süresince ittifaklar birbirini izler: Avusturya ve Prusya ile yapılan ittifakların ardından gelen yenilgiler üzerine Fransa ile ittifak yapılmıştır.

Her ne kadar Tolstoy meseleyi felsefi bir düzleme oturtup bunları es geçmeyi tercih etse de aslında Rusya ile Fransa'nın savaşmak için nedenleri vardı. Tolstoy da sık sık kaderci tarih anlayışına geri döner: İnsanın özgür iradesinin hiçbir etkisinin olmadığı ve bütün olayların, şartların rastlantısallığıyla toplumların duygularınca yaşama ihtiyaçlarının birbirine eklemlendiği tarihi bir determinizme itaat ettiği bir tarih anlayışı...

Neden savaş?

- Napoléon'un Almanya'da kazandığı zafer Fransa'nın Avrupa'daki gücünü arttırmış, kıtadaki sınırların yeniden belirlenmesinin zamanı gelmişti. Bu ihtimal dünyaya hükmetme yolunda önemli imkânlar sunmanın yanı sıra ekonomik ve maddi birçok başka faydanın da önünü açıyordu. Rusya'nın bunu kabullenmesi ise söz konusu değildi.

- Napoléon, İmparator'un aile fertlerine karşı savaşıyordu. Beş kızkardeşinden biri Avusturya Arşidükü ile, diğeri Hollanda Kralıyla, geri kalanlar ise Alman prensliklerinin dükleriyle evliydi.

- Rusya ekonomisinin geleceği en büyük buğday, ağaç (gemi yapımı için) ve kenevir alıcısı İngiltere ile olan ticari ittifakına bağlıydı. Bu bağımlılığın kanıtı Rusya'nın, Fransa'nın zorlamasıyla (1807 Tilsit Antlaşması) katıldığı, İngiltere'nin kıta Avrupası ile ticaretini engellemeyi hedefleyen ablukayla kendini göstermişti. Bu strateji Rus ve Fransız ekonomilerini yıkıma uğrattı. Bunun üzerine Rusya tek taraflı bir kararla ablukaya son verdi. Napoléon'un Rusya'yı işgal etmesinin nedenlerinden biri de buydu.

- İngiltere, Fransa'ya karşı ittifak peşindeydi. Nisan 1805'te Rusya'yla imzalanan anlaşmaya Temmuz ayında Avusturya da katıldı. Müttefikler,

Bonaparte "canavarı"ndan kurtulma ve Fransa'yı 1791 öncesi sınırlarına, yani Ren'in ötesine döndürme amaçları konusunda son derece kararlıydılar.

- Fransa'nın 1807 Tilsit Antlaşması sırasında bağımsızlık vadettiği, Rus karşıtlığı iliklerine işlemiş Polonya'nın durumu da Rusya'yı endişelendiriyordu. Tehdit unsuru Polonya'nın parçalanması, Rusya açısında 18. yüzyıl sonunun en büyük meselesi olmuştu.

- Toplum ve medeniyet anlayışları da birbirine tamamen zıttı. Eski rejimin geleneklerine ve otokratik yapılarına sıkı sıkıya bağlı "Kutsal Rusya"nın, Bonaparte'ın, doğru ya da yanlış, mirasçısı kabul edildiği Devrim Fransa'sıyla karşı karşıya gelmesi kaçınılmazdı. 1792'de Rus ordusu Avrupa krallıklarının İsviçre ve İtalya'da Fransa'ya karşı oluşturduğu birliklere katılmıştı.

Savaşın ve barışın büyük tarihi

Fransa 1804'te, Avusturya ve Rusya'nın desteğini alan İngiltere ile savaşıyordu. Napoléon, Büyük Ordu'yu yığdığı Boulogne üzerinden İngiltere'yi işgal etmekten vazgeçti. Avusturya'nın hazırlıklarından haber almıştı; bu üçüncü koalisyonu daha yumurtadayken yok etmek için doğuya yöneldi. "Olsun", diyecekti, "ben de İngiltere'yi yaşlı kıtada yenerim".

Bu nedenle, Savaş ve Barış'ın geçtiği dönemdeki çarpışmaların tamamında İngiltere tarihe şekil verenlerdendir. Fakat Tolstoy bundan hiç bahsetmez, sadece bir yerde Napoléon, Austerlitz'den önce,

Ruslar için "İngilizler tarafından satın alınmışlar" der; bir de son bölümde bir göndermeye rastlanır. Yazara göre, her ne kadar İngiltere Napoléon'a karşı derin bir nefret beslese de "gerçekleşmesi gereken olayların hiçbirinde katkısı olmayacaktır".

Gerçekte ise askeri ve diplomatik girişimlerde bulunan İngiltere olaylar üzerinde son derece etkili olmuştu. Bütün koalisyonları o oluşturdu (finansal olanları bile). Donanmasıyla Akdeniz, Kuzey Denizi ve sömürgelerde yıkıcı saldırılar düzenledi. Karada ise İspanya ile Portekiz'i Fransa açısından yıkıcı olacak bir savaşta destekledi. Avrupa'nın güneyindeki bu cepheye 400.000 Fransız askeri göndermek gerekecek, bu da Napoléon'u birçok yıpratıcı seyahate zorlayacaktı. Fransız donanmasının yokolduğu Trafalgar yenilgisinin tarihi Ekim 1805'ti. İspanyol cadı kazanının bu ilk ve yıkıcı bölümünden sonra gerçekleşen dağınık ve kanlı ayaklanmalar 1814'e kadar birbirini takip etti. Görüldüğü gibi aslında İngiltere, Rusya'nın sürekli ve belirleyici müttefiki olmuştu.

Fakat Tolstoy'a göre Savaş ve Barış, Rusya ile Fransa'yı karşı karşıya getiren bir "yurtsever savaşı". Rusya'nın amacı Avrupa'daki topraklarını ve ayrıcalıklarını geri almak, diğer bir deyişle Napoléon'un fetih çılgınlığına son vermektir. Bu açıdan roman fazla efsaneleşen Napoléon destanına saldıran ilk kitaptır. Tolstoy'un yaklaşımının kanıtı, büyük ve beklenmedik olayların hikâye edilmesinin, büyük General Kutuzov'un Fransızları Rusya dışına sürüp görevini tamamladıktan sonra ölmesiyle son bulmasıdır. Olayların devamı, özellikle de Rusların 1814'de Paris'e girişine kadarki kısmı kısaca geçirilmiştir. Halbuki bu dönemin siyasi hesapları çok daha karmaşık. Tarih o dönemde çok daha fırtınalıydı. Tolstoy'un bunun bilincinde olduğu Çar Aleksandr'ın birliklerine hitaben söylediği şu sözlerle ortaya çıkmaktadır: "Sadece Rusya'yı kurtarmadınız, Avrupa'yı da kurtardınız".

Rusya, Fransa ile imzaladığı barış antlaşmasını bozar. Kutuzov'un komutasındaki Rus birlikleri, Avusturya'ya yardım etmek üzere Tuna Nehri'ne yönelir. 20 Ekim günü Napoléon, Bavyera Bölgesi, Ulm'da

Avusturyalılara karşı ilk zaferini kazanır. Kutuzov ve 35.000 adamı savaşmak için geç kalmıştır. 15 Kasım günü ise Napoléon hiç direnişle karşılaşmadan Viyana'ya girer, oradan da Rus ordusunun, Tuna'nın diğer tarafından kamp kurduğu Olmütz yönünde ilerler. Çar I. Aleksandr ve Avusturya Kralı II. François birliklerini gözden geçirir ve Kutuzov'un itirazlarına rağmen saldırı kararı alırlar.

20 Kasım 1805: Austerlitz ya da Üç İmparator Muharebesi

Bugünkü adı Slavkov olan Austerlitz, Çek Cumhuriyeti sınırlarındaydı. Sabah sisinden faydalanan Fransız birlikleri Pratzen platosunu ele geçirdi. Sis aralanıp güneş ortaya çıktığındaysa düşman pozisyonlarına uygulanan yoğun bombardımanın ardından, zırhlı süvari birliklerinin saldırısıyla hatlar delindi, sonunda da silahlı birlikler dağılmış düşman üzerine sıkışık nizam ilerleyerek Rus ve Avusturya ordularını dize getirmişti. Karşı saldırı sonucu değiştirmez. Günün sonunda müttefik ordusu 37.000 asker (20.000'i Rus) ve bütün toplarını kaybetmiş (bunların içinde Paris'teki Vendôme sütununun yapımında kullanılan bronz top da vardır), Fransızlarsa sadece 8.000 kayıp vermişti.

Prens Andrey kendi taburuyla saldırıya geçer. Ağır yaralanır ve ümitsiz halde yerde yatarken Napoléon'un emriyle kurtarılır. Ailesi aylar boyunca ondan haber alamaz. Rus birlikleri Polonya'ya çekilir. Avusturya İtalya'da Fransız hâkimiyetini kabul eder ve Almanya'yı da Napoléon'a devrederek "Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu" hayallerine son vermek zorunda kalır. Ertesi yıl İngiltere, Avusturya ve Prusya arasında dördüncü ittifak kurulur.

1806-1807: Prusya seferi

Napoléon, 14 Eylül günü Yena'da, müttefiklerini beklemeden savaşa giren Prusyalıları bozguna uğratarak Berlin'de teslim olmalarını sağlar. Fakat Prusya Kralı ateşkes imzalamayı reddeder. Prusya'nın yıldırım işgalinin ertesi günü Büyük Ordu Polonya'ya girer ve Rusları Varşova'dan kovar. Kötü hava koşulları, süvari birliklerinin geri çekilen Rus birliklerinin peşine takılmasını engeller.

Ocak ve Şubat 1807'de Rus ordusu

Eylau'da karşı saldırı gerçekleştirir. Kar fırtınası altında gerçekleşen ve gidişatı uzun bir süre belli olmayan çarpışma sonucunda Fransızlar bölgedeki hâkimiyetlerini çok ağır bedeller ödeyerek korurlar: Hazin harp meydanında kırmızıya boyanmış karın üzerinde 25.000 Fransız ile 30.000 Rus askeri yatmaktadır. Ruslar kesin yenilgi almadan çekilirler. Bu katliam sahnesi Balzac'ın, gömüldüğü toplu mezarda yaşayan Albay Chabert'ine (Le Colonel Chabert) esin kaynağı olur. Ayrıca ressam Charles Gros'nun Eylau Mezarı adlı tablosu da bu büyük katliamın son derece gerçekçi ve etkileyici bir tasvirini sunmaktadır. İmparatorluk bu sahneyle karanlık yıllarına girer.

Haziran ayında Prusya ve Rusya'nın yeni bir karşı saldırısı Friedland'da püskürtülür. 20.000 Rus askeri katledilir. Aleksandr'ın ordusu kalmamış, son Prusya kalesi Koenigsberg de kaybedilmiştir. Napoléon Tilsit'e girer.

25 Haziran 1807: Tilsit barışı

Napoléon ve I. Aleksandr, Niemen'de (Rusya-Polonya sınırını oluşturan nehir), o gün için özel imal edilmiş teknede görüşürler. İzni olmadığı halde sivil kıyafetlerle bu görüşmeye katılan Nikolay Rostov, Tilsit barışından hiçbir şey anlamaz, çünkü Napoléon en cesur Rus askerlerine şeref madalyası takmaktadır...

Bu antlaşma Napoléon'un gücünün zirvesidir. Fransa'nın önerdiği ateşkes, öngördüğü kıta ablukasıyla, Avrupa ve Rus limanlarını İngiltere ile ticarete kapatarak, bu ülkeyi ekonomik açıdan çökertmeyi amaçlamaktadır. Fakat, umulanın tam tersi gerçekleşecektir. Rusya, İngiltere'ye savaş ilan etmeyi de taahhüt eder; bunu şeklen de olsa yapacaktır. İki hükümdar Osmanlı İmparatorluğu'nun paylaşılmasını görüşmüşse de, müzakereler İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nın paylaşımında tıkanmıştır. Bu antlaşmadan en büyük zararı gören ise Prusya'dır: Topraklarının yarısını kaybetmiştir. Üstelik Napoléon fırsattan istifade "Büyük Varşova Dükalığı"nı kurmuş, Polonya'ya Fransız kurumlarıyla yeniden can vermiştir. Rusya yalnız kalmış, ama toparlanmak için birkaç sene sürecek bir barışa kavuşmuştur. Savaş

sadece ertelenmiştir, Rusya 1810 sonunda ekonomisine büyük zarar veren ablukayı bitirir. Bu Fransa için yeni bir savaş nedeninin ilk önemli işaretidir.

27 Eylül - 4 Ekim 1808: Erfurt görüşmesi

İmparator Aleksandr, Napoléon ile St. Petersburg aristokrasisinin uzun süre dilinden düşmeyecek yeni bir görüşme yapmak üzere Erfurt'a gider. Tolstoy'un deyimiyle "dünyanın iki hakemi" ittifaklarını gösterişli kutlamalar eşliğinde, yenilerler. Aleksandr'ın büyüüne kapılan Napoléon "o bir roman kahramanı!" diye bağırır. Aslında Çar hem Napoléon hem de kendi bakanlarını kandıracaktır. Talleyrand'ın (Fransa'nın Dışişleri Bakanı) gizlice verdiği bilgiler sayesinde Napoléon'un içerdeki ve dışardaki sorunlarından haberdar olan Çar, Rusya'nın tarafsızlığına kanâat getirdiği an onun yanında savaşa girmeye hazır olan Avusturya aleyhine hiçbir taahhüt altına girmez.

1809: Beşinci koalisyon

Napoléon'un İspanya ile meşgul olmasından yararlanan İngiltere, rövanş için yanıp tutuşan Avusturya ile yeni bir ittifak kurar ve bu sefer İspanya ve Portekizi de dahil eder. Çatışmalar başlar. Fransa her seferinde sonucu belirsiz karmaşık muharebelere sürüklenir: Essling'de (yenilgi), Wagram'da (27.000 ölü ve yaralıyla sonuçlanan gereksiz bir zafer), Ratisbonne'da (Napoléon'un tek yarasını aldığı harp) haftalarca süren zorlu ve belirsiz mücadelelerden sonra Büyük Ordu Viyana üzerine yürür ve tartışmasız bir zafer elde eder. Avusturya silah bırakmayı talep eder; Viyana barışıyla Adriyatik'e ulaşımı kesilir ve ağır maddi tazminat ödemek zorunda kalır.

Rusya'nın 1809 seferindeki tavrı Napoléon'u çileden çıkarmıştır, çünkü Çar'ın birlikleri Erfurt'ta verilen taahhütlerin aksine, kayda değer bir yardımda bulunmamıştır. İntikamını Polonya'nın tekrar doğuşu olan Varşova Dükalığı'nı büyüterek alır.

1812: Rusya seferi

Napoléon Avusturya ile Prusya'ya, Rusya'ya karşı ittifak teklif eder. Büyük Ordu'nun gerçek çarpışmalar

başlamadan Çar'ı yola getireceğini ummaktadır. 13 Haziran sabahı şafak vakti, yaklaşık 560.000 asker (320.000 Fransız, 95.000 Polonyalı, 61.000 Alman, 35.000 Avusturyalı, 25.000 İtalyan, 20.000 Prusyalı, 15.000 İsviçreli), Polonyalılar hariç hepsi Fransız generallerin emrinde olmak kaydıyla, Niemen'i geçer.

Piyer Bezuhov öfkesini şu sözlerle ifade edecektir: "Savaş bile ilan etmeden Rusya'yı işgal etmek... Tek derdinin (Napoléon'un) ilerleme olduğunu sanıyordum, meğer savaş istiyormuş, başka bir şey değil". Tolstoy'un konuya bakışını özetleyen bu görüş, savaşı kaçınılmaz kılan nesnel gerekçeleri gözardı etmektedir: Çar, İngiliz gemilerinin St. Petersburg'a yanaşmasına izin vermiş, Rusya'yı yeniden silahlandırmış, Viyana Barışı'ndan sonra Fransa'nın sıkı müttefiki olan Polonya, Avusturya ve Prusya ile görüşmeler yapmıştır (üstelik Napoléon'un bundan haberi vardır).

Kutuzov, çok uluslu fakat tecrübeli bir ordu karşısında mühimmatı zayıf ordusunun gücünün düşmanının ancak yarısı kadar olduğunu farkındadır. Gereksiz insan kaybı yaşamamak için savaşmaktan kaçınır. Düşmanı ülke içine çekmeyi tercih eder; tek bir emri vardır: "Fransızlara ve atlarına Rusya'da tek gram yiyecek verilmeyecek!". Çekilirken bütün tarlaları yakma üzerine kurulu bu strateji, Napoléon'un birliklerinin yemek bulma konusunda büyük sıkıntı çekmesine neden olacaktır. Fakat Aleksandr, Kutuzov'a birliklerini toplayıp Rusya'nın geleceği ve şanı için savaşma emri verir. Çarpışma Borodino'da gerçekleşir.

26 Ağustos 1812: Borodino Muharebesi

Borodino (Moskova'nın 110 km güneybatısında, Moskova Nehri üzerinde bir kasaba) 1914'tekilere kadar tarihin gördüğü en kanlı muharebelerinden birine sahne olur. Bir gün süren savaşın sonunda 70.000 insan cesedi bütün alanı kaplar: 40.000'i Rus, 30.000'iye Büyük Ordu askeridir. Prens Andrey ölümcül yara alır, Anatoliy Kuragin hastanede elini tutarken ölür. Fransızlar bu muharebeye "Moskova Zaferi" diyecektir.

Tolstoy, bir tek Kutuzov'un zafer

olarak nitelendirdiği bu korkunç katliamın betimlemesine tam 60 sayfa ayırır. "Zincirlerinden kurtulmuş yırtıcı bir hayvana benzeyen Fransız işgali, böğrüne ölümcül bir darbe almıştır; felaketine koştuğunu hissetmektedir...". Yardımdan yoksun yaralıların can çekişmelerine şahit olan Piyer Bezuhov, avazı çıktığıınca ölümü haykırırken şunu söyleyecektir: "Napoléon'a inanıyordum, ama Borodino'dan sonra o sadece bir katildir!". Moskova'ya döndükten sonra Napoléon'u öldürmeyi planlar, fakat bunu başaramadan yakalanır ve Rus geri çekilmesi sırasında esir düşer.

Bilinçli bir strateji midir yoksa ordu kumandasındaki uyum yoksunluğu mu bilinmez ama Ruslar Napoléon'un serbestçe Moskova'ya girmesine izin vererek geri çekilirler. "Moskova'yı kaybetsek bile, vatanımız baki kalacak, çünkü Kutsal vatanımız kalplerimizdedir". Kutuzov'un bu sözleri, zaman üzerine kurulu, sabır dolu stratejisine son derece sadıktır: Moskova'yı feda edip Rusya'yı ve ordudan geri kalanı kurtarmak. Her tür askeri mantığa ters düşen bu tutum nedeniyle sık sık eleştirilecektir. Oysa zaferi getiren de budur!

2 Eylül 1812: Moskova alevler içinde

Napoléon'u ıssız bir kent karşılar. Rostovlar, evlerini ve yük arabaları savaş mağdurlarını taşıyabilsin diye tüm varlıklarını geride bırakmıştır. Aristokrasi ve bütün halk düşmana karşı ateşli bir yurtseverlikle seferber olmuştur. Böylece, Fransızların girişinin ertesi günü Moskova valinin ve halkın başlattığı devasa bir yangının kurbanı olur. Dönem yapılarının büyük kısmının ahşap olması, yangının çabucak yayılmasını kolaylaştırır.

Şehrin hemen hepsi (beşte dördü) yokolmuş, Moskova külle kaplanmıştır. Yangın çıkaranları vurma emri verilir. Napoléon işgalciler tarafından talan edilen başkentte, yangın yüzünden çıkmak zorunda kalana kadar yaşadığı Kremlin'de bir ay boyunca boş yere Çar'ın müzakere talebini bekler. Oysa, Çar yenilgiyi kabul etmemektedir. Napoléon tuzağa düşmüştür ve ordusu karşı saldırıya geçmeye hazır olmayan Kutuzov, en iyi müttefiki olacağını bildiği kışı beklemektedir. Çaresiz kalan Napoléon'un kendisini rahat bırakmasını fırsat bilen Rus genel kurmayı taburlarını yeniden düzenler, yığınla yeni birlik toplar ve tükendi denen kuvvetleri tekrar ayağa kaldırır. İşgalcinin başvurduğu şiddet ve talan, ülke çapında inançsız Fransızlara karşı yapılan kutsal savaş çağrılarını kolaylaştırmaktadır.

Rusya'nın fethinden önce Napoléon şu meşhur cümleyi kurmuştu: "Kiev'i alırsam Rusya'yı ayaklarımın altına sererim. St. Petersburg'u alırsam onu boğazından yakalarım. Ama eğer Moskova'yı alırsam onun kalbini yokederim". Fakat 7 Ekim günü, şehrin son kaynaklarını da tüketen Büyük Ordu, hayatta kalmak için yaklaşan kışı da düşünerek Moskova'yı terk etmek zorunda kalır. Zaferinden çok emin olan Napoléon'un 35 günlük işgali tam bir fiyaskoya dönüşmüştür.

Ekim 1812: Rusya'dan geri çekilme

Çamur, kar ve buzların içinde gerçekleşen geri çekilme kısa sürede felakete dönüşür. Fransız alayına yarlardan ve arka kısımlarından saldırılar düzenleyen Kazaklar, hoyratlıklarıyla korku salmakta, vatanlarını savunmak üzere savaş

Austerlitz - Üç İmparator Muharebesi

başlatan Rus köylüsü mujikler de onlara destek vermektedir. Bugün kahramanlık ve cesaretin simgesi olan bu “partizanlar savaşı” Rus yurtseverliğine ilham vermişti. Dağınık şekilde hareket eden, asla cepheden yaklaşmayan ve su geçitlerini tercih eden bu gruplar, Fransız birliklerini parça parça yokeden saldırılarından hemen sonra ormana sığınıyordu. Piyer Bezuhov'u kurtaran da Kazaklar'dı. Fransız ordusunun kayıp vermesinin asıl nedeni ise geri çekilme hızıydı: Geride kalanlar, yaralılar ve kaçaklar, açlık ve çileli yürüyüş nedeniyle bitkin halde, soğuktan donarak (sıcaklık aralık ayında -36 dereceye düşmüştü) Rusların eline düşüyordu. Tolstoy şöyle diyecekti: “Yaralı bir hayvan gibi kaçıyor (Fransız ordusu), asla duraklayamıyordu”. Felakete dönüşen Smolensk yolunda binlerce Büyük Ordu askeri karlar altında yitip gitti. Ordu ardında sıra sıra cesetler, inanılması güç vahşet görüntüleri bırakmaktaydı. Tolstoy'un betimlemeleri ne uydurma ne de mübalağaya ihtiyaç duydu. Kaçış önemli bir çarpışma olmadan Krasnaya'ya kadar sürdü. Burada Napoléon, Berezina'da yolunu kesmek niyetiyle takipte olan Kutuzov'un çemberinden son anda kurtuldu. O gün tam 26.000 asker esir alınacaktı.

26 Kasım 1812: Berezina Geçidi

Ruslar, Beyaz Rusya'nın göbeğindeki Berezina'dan tek geçiş yolu olan köprüyü yok etmişti. Moskova'yı terk ettikten beş hafta sonra, üç Rus ordusu tarafından kuşatılan Napoléon'un birlikleri, geçiş için bir köprü kurmaları için gereken süre boyunca saldırılara karşı koydu. Köprücüler, korkunç koşullar içinde, 24 saat boyunca buz gibi suyun içinde, vücutlarına yapışan buzlara rağmen çalışmak zorunda kaldılar. Ayın 27'sinde General Ney'in korumasındaki ordu Berezina'yı geçmeye başladı. Fakat Rus topçuların hedefi olan köprü gülle yağmuru altında, alevler içinde yerle bir oldu. Binlerce insan ve at nehre gömüldü. Engeli ancak 40.000 insan geçebildi; geride kalanlar ise düşmanın insafına bırakılmıştı. Rusya'dan geri çekilmenin bu en feci sahnesi, mutlak yıkımla eşanlamlıydı.

Napoléon 5 Aralık'ta Vilna'ya ulaştı ama buradaki katliamdan kurtulanlar

çok azdı ve şehri bir an önce boşaltmak gerekiyordu. Bunun üzerine darbe girişimini bahane eden Napoléon birliklerini yüzüstü bırakıp Paris'e kaçtı. Fransa'da öldüğü haberleri yayılmıştı.

Büyük Ordu'dan kalanlar 13 Aralık'ta Niemen'i geçti. Koca ordudan geriye sadece 30.000 kişi kalmış, Rusya seferi büyük bir felaketle sonuçlanmıştı. Fransızlar 380.000'e yakın kayıp vermiş, 130.000 asker esir düşmüştü; bunların bir kısmı ancak 1852'de Fransa'ya dönebilecekti. Hiçbir savaş meydanında muharebe kaybetmemiş olsa da, Büyük Ordu prestijini tamamen yitirmiş, Rusya'nın uçsuz bucaksız ovaları ve ıssız ormanları Napoléon'un ihtirasına mezar olmuştu.

Rus ordusu Varşova'yı işgal ederek Büyük Dükalığa son verdi. Tolstoy'un özetlediği gibi, “I. Aleksandr Avrupa'yı huzur bozana karşı birleştirdi ve Napoléon'un bütün müttefikleri bir anda düşmana dönüştü”. Prusya ve Avusturya, Fransa'ya savaş ilan etti. Napoléon 20 yıldır süren çatışma yorgunu Fransa'da 1813 ve 1814 yıllarının askere alma dönemlerini öne çekerek gençlerden oluşan 430.000 kişilik yeni bir ordu kurmayı başardı. Askerî eğitimden yoksun bu kitleyi yönlendirsınler diye de emekli, dolayısıyla da hevesiz subayları bayrak altına çağırdı. 1813'ün Nisan ve Haziran aylarında harekete geçen ordu Almanya'da müttefiklere karşı birçok zafer elde etti.

Asıl muharebe ise Ekim ayında Leipzig'de gerçekleşti. 500.000 askeri ve her iki tarafta 1.000'er topu karşı karşıya getiren bu meydan, bütün Avrupa'nın kaderini belirleyecek olan

“Uluslar Savaşı”na şahitlik edecekti. Blücher'in komutasındaki Prusya birlikleri, Fransa'ya olan sonsuz nefretlerinden güç alarak taarruza başladı. Üç gün boyunca Fransızlar, sayıları iki mislini bulan Prusyalılar, Rusyalılar ve Avusturyalılar arasında vücut vücuda kanlı bir çarpışma yaşandı. Yeni bir katliam oldu: 100.000 ölü ve yaralı meydanı kapladı, ölülerin defni aylar sürecekti. Geri çekilmek zorunda kalan Napoléon 2 Kasım'da Mayence hizasında Ren'i geçti.

Fransa işgal altında

1791 sınırlarına geri dönmeyi kesinlikle reddeden Napoléon, bütün barış önerilerini geri çevirdi. Bunun üzerine müttefikler, Fransa'yı değil bizzat kendisini hedef alacak savaşın bütün sorumluluğunu onun taşıyacağını ilan ettiler.

I. Aleksandr Paris'e yürünmesini emretti. 1814'ün ilk üç ayında Napoléon, büyük çabalar ve Fransa'ya akın eden farklı orduları gafil avlayan gözüpek taktikleri sayesinde parlak zaferler elde etti. 30 Mart sabahı yabancı birlikler (110.000 asker) Paris'e girip caddelerde geçit yaptılar. Nikolay Rostov babasının ölüm haberini aldığı anda Kazaklarla Champs-Élysées'de kamp kurmuştu.

Aleksandr, Talleyrand'ın fikrini benimseyen kurtarıcı müttefikleri bekleyen Bourbonlar'a kraliyeti tekrar vererek, XVIII. Louis'i (1793'te kafası uçurulan XVI. Louis'nin kardeşi) Fransa tahtına oturttu. Çar, her fırsatta Fransa'nın ilmine ve ordularına övgüler yağdırmayı ihmal etmezdi. Paris'i işgalin aşırılıklarından korumaya

Napoléon'un Büyük Ordusu, Berezina Geçidi'nde ağır kayıplar verdi.

özen gösterdi. Mağlup rakibiniyse egemenliğini kendisine verdiği Akdeniz'deki Elbe adasına, İngiliz donanması gözetiminde hapsetti. Devamı ise bambaşka bir hikâyeydi... Adadan firar eden Napoléon, Fransa'da iktidarı tekrar ele geçirdi ve kesin olarak 1815'de Waterloo'da (100 Gün Savaşları) mağlup edildi. Tutsak düşen Napoléon, Atlantik'in güneyinde kayıp bir ada olan Sainte Hélène'e sürgün edildi ve beş sene sonra burada öldü.

1815'de savaşın ertesinde, Avrupa'nın ve Fransa'nın kraliyetlerini bir araya getiren "Kutsal Birlik", Hristiyanlığın kutsal değerleri adına her ülkede geleneksel düzeni, yani monarşiyi koruyacaktır. Napoléon'un, Avrupa'nın aynı kültürü paylaşan bütün halklarını birleştiren, fakat bütün eski meşruiyet düzenini yerle bir etmeyi gerektiren, çılgın Avrupa Modern Devletler Federasyonu fikri uzunca bir süre için rafa kaldırılır.

Savaşta Rus toplumunun yaşantısı

Topraktan başka bir şey bilmeyen Tolstoy'a göre toplum iki sınıftan oluşurdu: Soylular ve köylüler. Bu nedenle İmparator Aleksandr'a şunu söyletecektir: "Kıymetli aristokrasim ve sadık köylülerimin başına bizzat kendim geçerim". Askere alımlar son derece kolaydır: Toprak sahipleri ona adam göndermek zorunda olduğundan, Çar dilediği zaman bir fermanla (ukaz) 100.000 asker toplayabilmektedir. Fakat romanın asıl fon resmi, büyük çoğunluğu köylü kesimine ve diğer sınıflara yabancı olan aristokratik toplumun kapsamlı bir tasviridir. Sosyal reform örneğine sadece Piyer Bezuhov ve 1809'de topraklarına çekildikten sonra 300 kölesini azat edip, onları özgür çiftçiler yapan Prens Andrey'de rastlanır. Onlar da tıpkı doğuştan Kont olan, fakat kırsal yaşamın sadeliği ve gerçekliğine kendini yakın hisseden Tolstoy gibi birer istisnadır. Henri Troyat'nın deyimiyle "halkın ruhu olmaya oynayan avcı kuşlar gibidirler".

Oysa, o dönem Rus toplumunu teşkil eden başka unsurlar da vardı: İşçiler (Rusya döküm, demir ve bakır üretiminde lider, ihracatçı bir metalürji endüstrisine sahip bir ülkedir); kentlerde yaşayan burjuvazi (zengin tüccardan zanaatkârına finansal gücü zayıf bu sınıf, dört farklı para

biriminin değişimde olduğu bu ülkede, ekonomiyi çıkarları doğrultusunda yönlendirememektedir); Aydınlanma Avrupası'nın bilimsel ruhuna sahip okumuşları ve bilimadamları; tüccar Yahudileri; Kilise mensupları (beyaz din adamları; hayatlarını dine adanmış, dini ayinleri yöneten papazlar ve kara din adamları; daha yetenekli fakat manastıra kapanmış olanlar). Tolstoy'un eserinde tüm bu sınıflara yok denecek kadar az yer verilmişti. Roman, savaş meydanlarından uzaktaki yüksek sosyetenin hayatını, şaşaası ve çılgınlıkları gibi nahoş yönlerini de ihmal etmeden, farklı yönleriyle betimlemekteydi.

Soylu sınıf (yaklaşık 150.000 aile) idari görevlerin kilit kadrolarını elinde bulundurmaktaydı: ordu, diplomasi, bölgelerin idaresi, adalet. Dahası, ülkenin bütün zenginliklerine sahiptiler: Sadece toprakların değil, "ruhların" (Gogol'un Ölü Canları'ndaki ölü ve yaşayan ruhlar), diğer bir deyişle köylülerin de mülkiyeti bu sınıfa aitti. Piyer Bezuhov'a kalan mirasa, babasının muazzam servetinin yanı sıra işe koşulabilecek 40.000 ruh da dahildi. Bezuhov doğuştan gelen cömertliğiyle, bu köylülerin durumlarını iyileştirmek için okullar kurdu. O dönem, sadece Rus eliti eğitim görebiliyordu (ki onların da ancak 34.000'i okula gidiyordu). Eğitimsiz hiçbir şeyin yapılamadığı bu ülkede, gençliğin geri kalanı eğitimden tamamen yoksundu.

Soylular, Deli Petro'nun ülkesinin Avrupalı kimliğinin göstergesi olarak kurduğu (1703-1715) siyasi başkent St. Petersburg ya da coğrafi konumu sayesinde, tarihi, ticareti ve sanayisiyle ihtişamını koruyan eski başkent Moskova'nın saraylarında yaşamaktaydı.

Savaş patladığında iki başkentim imtiyazlı çevreleri "hayallerden ve hayatın yansımalarından başka dertleri olmaksızın, sakın ve lüks bir yaşam sürmektedir... Hep aynı saray resespsiyonları, aynı balolar, aynı Fransız tiyatrosu...". Resmi törenlere ek olarak dedikodulara konu olan aşk maceraları ve tabii ki alkol, kumar, düellolar, av partileri, geceleri yapılan atlı kızak yarışları bu işsiz güçsüz, ehlikeyif ve ahlâktan uzak insanların bütün meşguliyetidir. Tolstoy, kokuşmuş geleneklerin hâkim olduğu

bu yaşam biçimini ağır şekilde eleştirir. Zaten, büyük çoğunluğu da varını yoğunu yitirmektedir. Nikolay Rostov kumarda 43.000 ruble kaybedince babası borcu ödemek için para bulmakta çok zorlanır. İşlemesi güç, verimliliği az topraklardan müteşekkil mülkleri ya kötü idare edilmekte ya da zaten ipotek altındadır. Aile servetini kurtarmanın tek yolu, zengin bir evlilikten geçer. Nikolay, böylesi bir evliliği Mariya Bolkonski ile yapar, ama her şey satıldıktan sonra...

Rusya'nın karşı karşıya olduğu tehlike ve Rus halkının maruz kaldığı ağır koşullar bu "saray asalaklarının" yakınından bile geçmez. Sosyetik yaşam dış dünyada olan bitene kapalıdır. "Sadece en üst katmanlar, halihazırdaki durumun vehametini kavramak için kafa yorar".

İtaatkar ve perişan bir köylü sınıfı (mujikler)

Köylü sınıfı toplumun % 90'ını oluşturmaktadır. Büyük kısmı köleliğin boyunduruğunda, tam bir sefalet içinde yaşar. Rusya, halkın Ortaçağ koşullarında yaşadığı "koca bir köle köyüdür". Ancak ufak bir azınlık, 18. yüzyılda getirilen birkaç münferit düzenleme sayesinde yükselme şansı yakalamış, daha rahat bir yaşama kavuşmuştur (114.000 köylü toprakların ancak % 1,7'sini işleyebilmektedir). Toprak aristokrasisi, sağlanacak görece özgürlüğün ayaklanmalara neden olacağı korkusuyla sisteme sıkı sıkıya tutunmuştur. Bu nedenle bu kölelik düzeni, geri kalmış ve insanlık dışı haliyle 1861'e kadar ayakta kalacaktır.

Köylü borçların, angaryaların, vergilerin ve ağır cezaların altında ezilmektedir. Yaşamını çok zor çalışma koşulları içinde sürdürür; boş zamanı yoktur, günde 16 saatten fazla çalışmaktan bitkin düşer; özellikle de aynı koşullara tabi kadınlar ve çocuklar bundan büyük zarar görmektedir. Bulaşıcı hastalık yuvası, izbe köy evleri (toprak zeminli, ısıtmasız bu evlerde, birden fazla aile, hayvanlarla bir arada yaşamaktadır), tedavisi olmayan ölümcül salgınlara neden olmaktadır. Alınan yaralar ölümcül enfeksiyonlara yol açar. Yetersiz beslenme nedeniyle çocuk ölüm oranı çok yüksektir. Sık sık yaşanan büyük kıtlıklar, zaten yetersiz

beslenen halka ağır darbe vurmaktadır. Haşlanmış tahıl ve süt ürünleri halkın ana besin kaynağıdır. Bitmek bilmeyen kış aylarında bulabildikleri tek yiyecek acı lahana ve salatalıktır (patates ancak 19. yüzyıldan itibaren ekilir). Balık, yumurta ve et sadece kutlamalarda tüketilir. Bu yıpratıcı ve ümitsiz hayatı unutmamanın tek yolu, köylünün sık sık başvurduğu alkoldür. Alkol satış tekelini elinde bulunduran devletse bunu teşvik etmektedir.

Rus halkı her ne kadar itaatin gerçek iman gereği, başkaldırının ise kötücül ruhun işi olduğu fikriyle yetiştiriliyor olsa da, bu korkunç yaşam koşulları huzursuzlukların doğmasına neden olur. Özellikle de büyük kıtlık zamanlarında, yer yer mülk sahiplerinin keyfi idaresine karşı ayaklanmaları tetikler. Örneğin, cepheden yeni dönen Nikolay Rostov, savaşın yarattığı kargaşadan faydalanıp, atlara ve silahlara el koyan hizmetçilerin eline düşen Mariya Bolkonski'yi son anda kurtaracaktır.

Fakat Rus köylüsü toprağa bağlı, çalışkan ve kendisi gibi köle kardeşleriyle dayanışma içindedir. Tolstoy'a göre hayalini kurduğu geleceği mümkün kılacak olan da bu özelliklerdir. Onun için ideal mujik, asil ruhu Piyer'i derinden etkileyen, sade köylü Platon Karatayev'dir. Rus halkının felsefesini temsil eden bu adam, ahlakî açıdan Rostov'lardan ve Bolkonski'lerden daha kıymetlidir. Tolstoy bu ailelerin kıymetini hiçbir zaman inkâr etmemiştir, fakat Karatayev'in tevekkülü, fedakârlığı ve sadeliği üstün gelmektedir. Derin gerçekleri ifade edecek kelime haznesi yoktur belki ama, bol miktarda atasözleri ve özdeyişle bu açığı kapatmaktadır. Ait olduğu sınıfa rağmen bu tevazu seviyesine ulaşmayı amaçlayan Tolstoy, hayatının sonuna geldiğinde sahip olduğu her şeyden kurtulmuş, sırtına köylü kıyafetleri geçirmiştir.

Fransa'nın Rusya üzerindeki kültürel etkisi

Savaş ve Barış'ın şaşırtıcı taraflarından biri de romanda sıkça rastlanan Fransızca ya da Fransızca Rusça karışımı sayısız konuşmadır. Tabii ki Fransızca'nın 18. yüzyılda büyükelçiliklerde ve Avrupa'nın bütün saraylarında kullanılan, devletlerarası ilişkilerin resmi dili

olduğu unutulmamalıdır. Fransızca 16. yüzyılda Du Bellay'nin de ifade ettiği gibi “sanatın, silahın ve yasaların anadili”ydi. Dilinin yaygın şekilde kullanılmasının yanı sıra Aydınlanma'nın felsefi ve siyasi yeniliklerine açık Avrupalı hükümdarların Fransa'ya büyük entelektüel prestij kazandıran aracılığı da bu ülkenin kültürel etkisini kaçınılmaz kılar.

Aslında bu etki, 1717'de Versailles'in ihtişamına ve Paris'teki entelektüel ve bilimsel üretime hayran kalan Deli Petro zamanına dayanır. Sonraki hükümdarların hepsi güneş gibi parlayan Fransa'nın etkisi altında kalırlar. Öyle ki, toplumsal meselelere ilgi gösteren soylu entelijensiyanın bir kısmı Fransız Devrimi'ni ve onun özgürlük fikrini heyecanla karşılayacak, bu durum devrim teröründen kaçan Fransız soyluların Rusya'ya sığınmasına kadar sürecektir.

Fransız dilinin ve edebiyatının bir model olarak kendini kabul ettirmesi 18. yüzyıl ortasında, II. Katerina hükümdarlığında olur. I. Aleksandr'ın büyükannesi olan II. Katerina, bir Fransız tarafından eğitilmiş, bütün eserlerini Fransızca kaleme almış ve bu dilin yazarlarından bolca beslenmiştir: Madame Sévigné'nin Mektupları'ndan tutun da Montesquieu'nün Yasaların Ruhuna, Voltaire'in Essai sur les mœurs'ünden (Gelenekler Üzerine Deneme), Diderot'nun Ansiklopedi'sine kadar... II. Katerina, Voltaire ile 15 yıl boyunca yazışmış; Diderot'ya borçlarını ödemesinde yardımcı olmuş, bakımını üstlenmiş, kütüphanesini satın alıp kullanımına bırakmış, 1773'de Rusya'ya yerleştiğinde danışmanı yapmış ve onunla her konuda uzun uzun sohbetler etmiştir. Oğlunun eğitimini D'Alembert'e (Ansiklopedi'nin bilim alanı uzmanı) teslim etmek isteyecektir. Kısacası, o dönem Paris kültür dünyasının merkezi, Aydınlanma şehriydi; orada yazılan, söylenen her şey aydınlanmış Avrupa tarafından hevesle benimsenmekteydi. Bu nedenle Fransızca'yı kullanmak Rus elit kesimi için Fransa merkezli Avrupa kültür dünyasına aidiyetin simgesi idi.

Savaş ve Barış'ta da bunun örneğine bol miktarda rastlanır: Sarayda Prens Hyppolyte neredeyse hiç Rusça

konuşmaz, kendini Fransızca ifade eder; tiyatro Fransız usulü incelikli yaşam biçiminin kıstaslarından biridir; prenslerin saraylarını renklendiren elbiseler Paris'ten gelen son modaya uygundur; Mariya Bolkonski'nin yakın dostu, güzel bir Fransız olan Matmazel Bourienne'dir; Rusluğuyla övünen Kutuzov dinlenmek için Madame de Genlis'in bugün unutulmuş olan Fransızca romanı Les Chevaliers du Cygne (Kuğu Şövalyeleri) okur ve sıkça Fransız atasözlerine başvurur.

Tolstoy da Fransa'nın çekimine kapılmış, 1857 ve 1860'da iki kere bu ülkeye seyahat etmiş, onu Molière'e benzeten Fransız bir mürebbiyesi olmuştur. Romanında alıntı yaptığı Molière'i “modern sanatın tamamının en rahatlıkla ulaşabildiği sanatçı” olarak tanımlamaktadır. Victor Hugo'yu okumuş, onun toplumsal eşitsizliklere karşı verdiği mücadeleye hayran kalmıştır. Balzac'ın dehasını görmüş, Stendhal'in tasvirlerinin gerçekçiliğini övmüştür: Waterloo Savaşı'nı onun kaleminden okuduktan sonra “Savaş anlamamı ona, onun gerçekleri olduğu gibi tasvir edişine borçluyum” diyecektir. Flaubert'in Madam Bovary'sinin kalitesine, Blaise Pascal'ın bilimsel keşiflerine rağmen tevazusuna hayran kalmış; “kalbin peygamberi” dediği Rousseau'yu kardeş benimsemiş, Rousseau gibi o da insanı bozan medeniyeti eleştirmiş, doğal yaşama dönüş çağrısı yapmıştır.

Tüm bunlar, 18. ve 19. yüzyıllarda Fransız kültürünün ve edebiyatının Rusya'da yarattığı hayranlığı anlatmak için az bile sayılır.

Alain Dallon

NOT

Bu çalışmada verilen tarihler romandakilere sadıktır. Aslında, 1917 devrimine kadar Rusya'da kullanılan Ortodoks takvimine göre hesaplanan bu tarihler, bugün kullandığımız miladi takvimde farklı olacaktır. Zira, iki takvim arasında 18. yüzyılda 11, 19. yüzyılda 12, 20. yüzyılda 13 gün fark vardır. Örneğin, Tolstoy'a göre Büyük Ordu Rusya'yı 13 Haziran 1812'de işgal etmişken, bu tarih bizim takvimimizle 24 Haziran 1812'dir. Aynı şekilde romanda 26 Ağustos 1808'de gerçekleşen Borodino Muharebesi'nin tarihi bugünkü takvime göre 7 Eylül 1808'dir...

LEV NİKOLAYEVIÇ TOLSTOY

SAVAŞ VE BARIŞ

PRENS ANDREY BOLKONSKİ

NATAŞA ROSTOV

PİYER BEZUHOV

SAVAŞ VE BARIŞ, İKİ AİLENİN, ROSTOV VE BOLKONSKİLER'İN KADERLERİ ETRAFINDA 19. YÜZYIL RUSYA'SININ BİR TABLOSUNU ÇİZER.

ANDREY BOLKONSKİ'NİN ÂŞIK OLDUĞU NATAŞA, ANATOLİY KURAGİN TARAFINDAN BAŞTAN ÇIKARILIR. HAYALKIRIKLIĞI İÇİNDEKİ ANDREY SAVAŞA KATILIR.

BÜYÜK BİR MİRASIN KALDIĞI PİYER BEZUHOV İSE KENDİNİ SEVMEDİĞİ, DEĞER VERMEDİĞİ BİR KADININ, YELENA KURAGİN'İN KOLLARINDA BULUR. BU SIRADA NAPOLEON, MOSKOVA ÜSTÜNE YÜRÜMEKTEDİR...

www.ntvyayinlari.com

NTV yayınları

10 TL

ISBN 978-605-5813-39-0

9 786055 813390

